PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI

Mickey Spillane

KELIAS Į VYRO ŠIRDĮ
MANO ŽUDIKAS

Mickey Spillane

KELIAS Į VYRO ŠIRDĮ
MANO ŽUDIKAS

UDK 820(73)-3
Sp31

ISBN 9955-01-123-8

© Vertimas į lietuvių kalbą,
Diana Jokubonienė, 2001
© Leidykla "Tyrai", 2001

1 skyrius

Viskas įvyko staiga. Pikta ir žiauri lemtis visada taip smogia: štai prieš mano akis driekiasi apmiręs naktinis plentas ir netikėtai už dvidešimties žingsnių išdygsta konvulsiškai trūkčiojanti, rankomis mostaguojanti mergina. Čia nepadėtų jokie stabdžiai!

Nespėjęs net nusikeikti, aš sumažinau greitį ir staigiai pasukau vairą į šoną. Kairysis ratas išarė gilią vagą kelkraščio smėlyje, automobilį sumėtė, porą kartų apsuko kelyje — ir tada atėjo laikas padirbėti stabdžiais. Mano laimei, kelio danga buvo sausa, o kitoje eismo juostoje nesipainiojo nė vienas automobilis.

Galėjau prisiekti, kad neužkliudžiau merginos (nors vieną akimirką jos drabužių kraštelis beveik palietė automobilio sparną), bet reikėjo tuo įsitikinti. Tik, deja, aš negalėjau prisiversti net pajudėti. Nervingas drebulys purtė visą mano kūną, o iš burnos iškritusi cigaretė smilko ant guminio kilimėlio. Kvaitinantis dvokas užpildė visą saloną. Ta besmegenė kvaiša išplėšė iš manęs mažiausiai dešimt gyvenimo metų.

Man besukant galvą, kokiais žodžiais apibūdinti jos poelgį, mergina priėjo prie automobilio, atsidarė dureles, atsisėdo greta manęs ir ramiausiu balseliu ištarė:

— Dėkui, kad sustojote, misteri.

Įsikibau į vairą taip, jog pabalo pirštų kauliukai ir ėmiau skaičiuoti mintyse. Kad tik nesprogčiau! Pirmiausia nusiraminti ir atsikvėpti. Regis, mergina truputį kuoktelėjusi. Ką gi tokiai pusprotei gali sakyti? Pakentėsiu, leisiu jai truputį pasėdėti šalia, o paskui išgrūsiu lauk. Tegul ir toliau plėšikauja tame prakeiktame kelyje.

Koja užspaudęs nuorūką, išsitraukiau naują cigaretę. Vos tik uždegiau, mergina išplėšė cigaretę man iš rankų ir godžiai užsitraukė. Tik dabar supratau, kad jos ramybė — apsimestinė. Kaip ir mane, ją visą krėtė drebulys.

— Negalima taip kvailai elgtis, mis, — priekaištingai ištariau. — Tik psichai ir girtuokliai taip entuziastingai puola po ratais.

— O kaip kitaip susistabdyti automobilį tokį vėlyvą metą? — atrėžė ji. — Jūs gi visi bailiai! Nepaimtumėte nuo kelio net mažo vaiko.

Aš nespėjau jai paprieštarauti. Už mūsų nugarų sušvito besiartinančio automobilio šviesos. Mano keleivės veide šmėkštelėjo išgąsčio šešėlis.

— Ar ilgai dar pamokslausite, misteri? — nekantriai čirkštelėjo ji. — Gal jau judėsime?

— O gal geriau aš prieš judėdamas išmesiu jus iš ratų? — atitariau jai į toną.

Pro mus energingai praūžė automobilis ir jo žibintų šviesoje, vieną akimirką užliejusioje saloną, išvydau, kaip mergina susirietė į kamuoliuką, nuleisdama galvą žemiau prietaisų skydelio. Išsitiesė ji tik tada, kai raudonos gabaritinių žibintų ugnelės išnyko tolumoje.

Netgi tokiomis sąlygomis aš negalėjau nepastebėti, kad mano keleivė visai simpatiška: šviesus taisyklingų bruožų veidas, raiškios akys, didelės, putlios, jausmingos lūpos, šilkiniai tamsaus vario arba šviesaus kaštono spalvos plaukai. Ji buvo susisupusi į platų baltą apsiaustą, o liekną taliją kietai suveržusi diržu. Ką veikė tokia mergina gilią naktį tuščiame plente? O gal ji ne gyva būtybė, o bekūnis vaiduoklis, nuaustas iš miglos ir sidabrinės mėnulio šviesos? Nors ne. Šmėklos nerūko cigarečių ir nesikvėpina prancūziškais kvepalais.

Aš įjungiau variklį, atleidau sankabą ir lėtai pajudėjau, įtariai varstydamas akimis tirštą rūką ir laukdamas dar kokios nors klastos. Praėjo nemaža laiko, kol aš nurimau ir ėmiau riedėti įprastu septyniasdešimties mylių per valandą greičiu.

Pro šoninį langą pūstelėjęs gaivus vėjelis galiausiai prablaivė mano įkaitusią galvą.

— Kaip čia atsidūrėte? — paklausiau merginos.

— O jūs nenumanote? — burbtelėjo ji.

— Tikriausiai jus išmetė iš automobilio, — spėjau. — Jums reikėtų atidžiau rinktis kelionės palydovus.

— Kitąkart aš taip kvailai neįkišiu uodegos, — išspaudė ji.

— Kito karto gali ir nebūti, — pastebėjau aš. — Dar truputis — ir iš jūsų būtų likusi šlapia vieta. Turite elgtis atsargiau.

— Būtinai pasinaudosiu vertingais jūsų patarimais, — tulžingai nusišaipė mergina. — Ar jūs kartais ne valkataujantis pamokslininkas? O gal vaikų darželio auklėtojas? Aš jau iki kaklo soti tų pamokslų!

— Aš tik noriu tau padėti, katyte, nes visai nepageidauju krapštyti tavo žarnų nuo buferio.

— Klausykite, misteri, — ji išpūtė dūmų kamuolį į šoninį stiklą. — Aš labai dėkinga, kad sutikote mane pavėžėti. Atleiskite, jei mažumėlę jus išgąsdinau. Tik nereikia ištisai malti liežuviu. Jūsų už širdies griebiantys patarimai įgriso man iki gyvo kaulo. Jei nesiliausite pliurpęs, aš paliksiu jūsų ratus.

Aš nusijuokiau prieš savo valią. O mergina, pasirodo, su charakteriu. Iš tokios tik ir lauk visokiausių pokštų.

— Gerai, — linktelėjau. — Bet čia ne visai tinkama vieta vaikštinėti naktimis. Tai kur jūs traukiate?

— O jūs?

— Į Niujorką.

— Tai man tinka.

— Niujorkas — nemažas miestas. Kur jus išlaipinti? Galėčiau pamėtėti į bet kurį rajoną.

Mano žodžiai jai nepatiko. Matyt, nusprendė, kad aš vėl kišu nosį ne į savo reikalus.

— Sustosite prie pirmosios metro stotelės, — burbtelėjo ji, žvelgdama į šoną.

Toks elgesys mane ne juokais įsiutino. Sumažinęs greitį aš piktai riktelėjau:

— Liaukis vaidinusi princesę! Jei ne, aš tave, prakeiktą lėlę, išmesiu į griovį!

Mergina lyg bandė kažką sakyti, tačiau sulaikė sprūs-

tantį žodį ir nusisuko į langą. Pasigirdo prislopintas kūkčiojimas. Tegul truputį parauda! Jai tas tik į naudą. Kitąsyk gal mandagiau atsakinės.

Mus pasivijo dar vienas automobilis. Jį pastebėjusi, mano bendrakeleivė vėl prisispaudė prie sėdynės. Sunkus limuzinas lyg vėjas prašvilpė pro mus, ir greitai jo šviesos pranyko slėnyje išsidriekusio miesto naktinių žiburių labirinte.

Sukantis mergina pasviro prie manęs ir akimirką kvepiantys plaukai palietė mano veidą. Bet vos automobilis išsilygino ji lyg išgąsdinta pelytė įsispraudė į kamputį.

Kelio rodyklė skelbė: "Genfildas, 3600 gyventojai. Greičio apribojimas — 25 mylios per valandą".

Priekyje sumirgėjo policijos patrulinio automobilio švyturėliai. Skersai kelio riogsojo juodai baltos vežėčios ir mentai tikrino visus į miestą įvažiuojančius automobilius. Mus aplenkęs limuzinas buvo ką tik pajudėjęs iš vietos, ir policininkas mostelėjo man važiuoti į kelkraštį. Kairę ranką nedviprasmiškai laikė ant revolverio dėklo.

Blyksintys švyturėliai, rūstus policininko veidas ir tamsi it rašalas naktis gimdė pavojaus jausmą. Atsitiko kažkas negero ir atrodė, kad net oras pritvinkęs grėsmės. Aš pašnairavau į merginą, sėdinčią greta manęs. Jos veido bruožai paaštrėjo, akyse atsispindėjo siaubas, o gerklėje plastėjo nebylus riksmas. Kiekvieną akimirką jai galėjo "pavažiuoti stogas".

Antrasis mentas nukreipė į mūsų ratus prožektorių. Policininkas buvo nusmaukęs skrybėlę ant pakaušio, o lūpų kamputyje styrojo cigaretė. Tikriausiai dar visai neseniai jis tramdė jaučius kokioje netolimoje rančoje. Įdomu, kokį kyšį jis davė už šį darbą?

— Kas nutiko, seržante? — paklausiau, merkdamasis nuo ryškios, tiesiai man į veidą nukreiptos šviesos srauto.

— Iš kur važiuojate? — jis įdėmiai nužvelgė mane savo kiauliškomis akutėmis.

— Iš Olbanio.

— Ar ko nors neįprasto kelyje nepastebėjote?

— Man parodė kulnis bent dešimt automobilių. Aš irgi nemažai aplenkiau.

— Turiu omenyje visai ne tai. Ar kas nors "balsavo" pakelėje?

Man nespėjus nė prasižioti, mergina griebė mano dešinį delną ir ryžtingai pakišo jį po apsiaustu. Mano pirštai užčiuopė švelnią kaip aksomas nuogos šlaunies odą. Kad nė kiek neabejočiau jos ketinimais, mergina patraukė mano delną gilyn ir suspaudė jį kojomis.

— Nieko nemačiau, seržante, — man teko smarkiai pasistengti, kad balsas skambėtų natūraliai. — Mes važiuojame jau šešetą valandų ir nė karto nesumerkėme akių. Jei kas kelkraštyje būtų "balsavęs", tikriausiai būčiau pastebėjęs. Va ir žmona gali patvirtinti mano žodžius.

— Taip, — mergina įtemptai linktelėjo.

— Gal tas, kurio ieškote, jau pravažiavo? — pabandžiau spėlioti.

— Ne, — policininkas papurtė galvą. — Pro mus ji nesugebėtų praslysti.

— O ko jūs ieškote? — naivia mina pasidomėjau aš.

— Kažkokios moters. Ji paspruko iš kalnuose įsikūrusios psichiatrinės gydyklos. Žinoma, kad ji atvažiavo iki plento pakeleivingu sunkvežimiu, bet toliau jos pėdsakų neradome.

— O kokie tos damutės požymiai?

— Aukšta. Puikios figūros. Šviesūs plaukai. Tai bene ir viskas, ką apie ją žinome.

— O drabužiai?

— Niekas tiksliai neprisimena, kuo ji buvo apsirengusi prieš pabėgimą.

— Nekokie reikalai. Nenorėčiau būti to žmogaus, kuris ją pavėžės, vietoje. Beje, ar ji pavojinga?

— Kaip ir visi psichai.

— Tikiuosi, man neteks su ja susitikti. Ar galiu važiuoti toliau, seržante?

— Važiuokite!

Jis mostelėjo savo žibintuvėliu ir pasisuko į kitą lėtai

privažiuojantį automobilį. Atsargiai ištraukęs delną iš minkštų švelnių spąstų, spustelėjau starterį ir pajudėjau iš vietos. Kai miestelis liko mums už nugarų, mergina prisiglaudė daug arčiau ir prispaudė prie mano peties karštą stangrią krūtinę.

Pašnairavęs į ją, aš pratariau:

— Visai nereikėjo tokių triukų. Aš nebūčiau jūsų išdavęs.

— Tik norėjau užsiminti, kokį mokestį gausite už savo paslaugą.

— Ačiū. Užuominą supratau. Bet būčiau ir be to apsiėjęs.

— Kai atvažiuosime į Niujorką, galėsite neieškoti metro. Tikiuosi, susirasite vietelę, tinkamą maloniai merginai?

— Vietelė gal ir atsirastų, bet štai noro nėra...

Staiga ji stumtelėjo mano kojį nuo pedalo ir automobilis iškart sumažino greitį.

— Sakote, noro nėra... Nagi, pažvelkite čia!

Aš mašinaliai pasukau galvą į jos pusę ir tą pačią akimirką ji atlapojo apsiaustą. Mano akims atsivėrė dieviškai tobulas, išpuoselėtas nuogas kūnas. Atlasinė pieno baltumo oda blausiai švytėjo, gilūs šešėliai pabrėžė visus gundančių formų iškilumus ir įlinkimus. Begėdiškai išskėtusi kojas ir atstačiusi stamantrią krūtinę gražuolė kvietė mane...

Visa tai man buvo gerai pažįstama: ir iššaukianti poza, ir profesionali šypsena, ir miglotas akių blizgesys. Naivuolių masalas.

Aš susiaučiau jos apsiausto skvernus ir šaltakraujiškai pareiškiau:

— Prisidenk, sesute, o tai skersvėjis perpūs.

— Bijai, kvaileli? — ji kreivai nusišiepė. — Manai, aš tikrai nenormali?

— Normali jūs ar ne, manęs visai nedomina, — gūžtelėjau pečiais. — Aš važiuoju savais reikalais, o jūs — savais.

— Tada kodėl neišdavėte manęs policijai?

— Prisimenu, kartą vaikystėje stebėjau, kaip šungaudys gaudė valkataujantį šunį. Kai jis metė tinklą, aš paki-

šau tam žmogėnui koją ir pabėgau su šuniu ant rankų. Tas gyvūnas įkando man į pirštą, bet aš vis tiek nesigailėjau taip pasielgęs.

— Vadinasi, jūs patikėjote policininko tauškalais? Aš — besikandžiojantis gyvūnas?

— Iš kur man žinoti? Bet normalia jūsų tikrai nepavadinsi. Normalūs žmonės nepuola po automobilių ratais.

— Gyvenime visko pasitaiko.

— Galbūt. Bet į kvailą padėtį dažniau patenka kvailiai.

— Kaip jūs dabar, — nusišaipė ji.

— Tikrai, — linktelėjau. — Galiu tik priekaištauti sau už patiklumą ir naivumą.

Degalų rodyklės lemputė jau senokai karštligiškai mirksėjo, ir aš, priekyje išvydęs degalinės šviesas, pasukau jos link.

Mane pasitiko užsimiegojęs juočkis purvinu kombinezonu.

— Kiek įpilti, sere? — paklausė jis.

— Pilną baką, — atsakiau ir išlipau iš automobilio, norėdamas atsukti benzino bako dangtelį.

Akies kraštelių pastebėjau savo bendrakeleivę, žingsniuojančią į degalinės vidų. Ten ji sėdėjo, kol aš sumokėjau už benziną.

Mergina grįžo pasikeitusi: veido bruožai sušvelnėję, akyse atsirado nerūpestinga išraiška, o sukaustyti judesiai pasidarė laisvesni ir natūralesni. Ji jau nebesidomėjo pro šalį lekiančiais limuzinais. Sėdėjo atsipalaidavusi ir pusiau užsimerkusi, kaip žmogus, pagaliau atsikratęs sunkios naštos.

Jos išraiška raminančiai veikė ir mane. Aš jau nesibaiminau dėl savo kelionės baigties. Niujorke sustosiu prie pirmosios metro stotelės ir palinkėsiu savo bendrakeleivei visa ko geriausio. Apie tolimesnius jos nuotykius greičiausiai sužinosiu iš laikraščių, bet manęs tai nebežnaibys. Kad tik greičiau pasiekus miestą.

Taip aš mąsčiau, nors neišvengiamos bėdos nuojauta atkakliai kirbėjo sielos gilumoje.

Po penkių minučių mergina paprašė cigaretės. Aš ištiesiau jai pakelį ir spragtelėjau žiebtuvėliu. Giliai užsitraukusi ji įsispoksojo į tamsą, skriejančią pro šalį. Jos veidu nuslydo mąsli šypsena.

— Norite, papasakosiu, kas čia atsitiko, — staiga paklausė ji.

— Man neįdomu.

Bet ji jau bėrė žodžius kaip žirnius, į mano atsakymą nekreipdama jokio dėmesio.

— Pastaruoju laiku aš daug prisikentėjau, man tiesiog reikia išsikalbėti... Man regis, jūs mane suprasite...

Aš atsainiai gūžtelėjau pečiais.

— Aš tikrai pabėgau iš psichiatrinės ligoninės, — tęsė ji. — Mane ten įgrūdo prievarta. Neleido nei kam nors paskambinti, nei parašyti. Uždraudė pasimatymus. Atėmė visus drabužius. Leido visokią bjaurastį. Tai buvo ne ligoninė, o tikras kalėjimas... Jūs suprantate, apie ką kalbu?

Norėjau atšauti, kad manęs tai absoliučiai nedomina, bet nespėjau nė burnos praverti.

Išnėręs iš debesų, mėnuo nušvietė viską aplinkui mirtinai blyškia šviesa, o ant kelio išsiraitė daugybė šešėlių, panašių į išskėstus čiuptuvus.

Iš nesvetingos niaurios tamsos ryžtingai kaip torpeda iššoko kažkas dar tamsesnio. Aš ne iš karto suvokiau, kad mus vejasi automobilis su išjungtais žibintais. Veriamai suspiegė stabdžiai ir baisus smūgis nusviedė mano ratus į kelkraštį. Per stebuklą išvengęs betoninio stulpelio, aš sustojau, o priekiniai ratai įsirausė į smėlį. Žvangėdamas išdužo šoninis stiklas ir smulkiomis šukelėmis nuklojo žemę.

Mane taranavusios vežėčios sustojo priešais ir iš jų iššoko keletas vyrų. Nakties gūdumoje jie panėšėjo į velnius, apsupančius mane iš visų pusių. Prasti reikaliukai, šmėkštelėjo man galvoje.

Čiupęs revolverį šokau ant kelio. Vienas iš užpuolikų išmetė ranką į priekį, ir tamsą perplėšė šūvio blyksnis. Švino gabaliukas prašvilpė pro mano ausį, bet šauti antrąkart aš tam niekšui neleidau: mano kulka pataikė jam į krūtinę.

Tačiau savo sėkme pasidžiaugti nespėjau. Užpakaly pasigirdo trumpas švilpesys, panašus į pliaukštelėjimą botagu ir mano dešinė ranka bejėgiškai nukaro. Aš staigiai atsigręžiau, bandydamas koja smogti atsakomąjį smūgį, bet pataikiau į tuštumą. Vėl pasigirdo švilpimas, ir iš mano akių pasipylė žiežirbos. Baisi jėga trenkė man į tarpuakį, aš iškart praradau sugebėjimą priešintis. Mane persmelkė mirtina neapykanta užpuolikams, bet ir ji greit pranyko juodo skausmo prarajoje.

Atsipeikėjęs pirmiausia pajutau į nebūties gelmes mane nugramzdinusį skausmą. Su kiekvienu širdies tvinksniu skausmo kamuolys vis sprogdavo ausyse ir užliedavo smegenis.

Kažkur šalia burzgė automobilio variklis, o jo prislopintą tolygų gausmą draskė skvarbūs, pikti balsai ir tylus kūkčiojimas.

Aš pabandžiau atsistoti, bet nepajėgiau net pajudėti. Mano rankos ir kojos buvo kietai suveržtos, o po nugara jaučiau šaltą ir kietą plento dangą. Šleikštus kraujo skonis burnoje pykino skrandį.

Mano padėtis buvo bjauri, bet iš visko sprendžiant nemalonumai dar nesibaigė. Priešai tūnojo greta, jie rūpinosi savais reikalais, ir aš negalėjau jiems sukliudyti. Įsiūtis slopino mano skausmą ir teikė jėgų, bet jis negalėjo manęs išgelbėti. Negi man neliko net mažytėlaičio šanso? Aš atsipalaidavau ir pabandžiau susikaupti. Tegul nors vieno iš milijono, bet jo negalima praleisti. Aš nesiruošiau nusibaigti ant šio plento nuo nepažįstamų gangsterių rankų.

Išgirdau šalia savęs šnaresį ir pro mano ausį pražygiavo batai — dulkėti lakuoti batai, vieno iš jų nosį puošė ilgas, kreivas brėžis.

Batų savininkas nestabtelėjo prie manęs, ir aš šnairomis pasekiau jo judėjimo kryptį. Kelio pakrašty trepsėjo trys ar keturi vyrai, o prie jų kojų gulėjo mano bendrakeleivė. Apsiaustas buvo nuplėštas nuo jos, o pieno baltumo odoje juodavo negailestingų smūgių žymės.

— Tyli? — sududeno kažkieno kimus balsas.

— Tuoj prašneks, — burbtelėjo kitas.

Vienas vyras pasilenkė prie merginos ir į jos švelnų kūną įsikibo replės, galinčios pergnybti metalinius virbus.

Mergina suspurdėjo lyg žuvis ant kabliuko, bet iš jos gerklės išsiveržė tik neaiškus gargaliavimas.

— Vargu ar ji beprašneks, — apmaudžiai sumykė pirmasis. — Persistengėte, vyručiai.

— Nieko, tos bobos gajos kaip katės, — viauktelėjo žmogėnas su žnyplėmis. — Tuoj paieškosime švelnesnės vietelės ir ji užgiedos kaip kanarėlė.

— Pakaks! — kilstelėjo balsą pirmasis. — Liaukis! Tai įsakymas!

— Bet mes nieko nesužinojome, — priešginiavo kankintojas.

— Užtat ji jau nieko ir kitiems nepapasakos. Pamėginsime gauti informaciją kitoje vietoje. Reikia tik sunaikinti pėdsakus.

— Viskas parengta. O vaikiną kur dėti?

— Ten pat. Tempkite juos į ratus. Tik pirma aprenkite.

— Tokį kūną kišti į drabužius — tik jį darkyti.

— Daryk, kas tau sakoma! O jūs abu nestovėkite kaip stulpai! Padėkite! Mes visai neturime laiko!

Šiurkščios rankos pagriebė mane ir nuvilko grublėtu betonu. Patys bjauriausi keiksmažodžiai, kokius tik žinojau, veržėsi iš mano lūpų, bet liežuvis neapsivertė burnoje. Aš net nepajėgiau įžiūrėti tų niekšų veidų. Mano atminty liko tik jų balsai. Nieko, tai irgi neblogai. Aš galėsiu juos nudėti net nepažvelgęs į veidus. Kad tik gyvas sulaukčiau tos minutės!

Mano galva daužėsi į asfaltbetonį ir kiekvienas smūgis skausminga strėle perverdavo visą kūną. Juoda nebūties marška vėl ėmė slinkti ant manęs. Visai šalia trinktelėjo durelės, ir aš išvydau savo vežėčias. Vienas ratas aukštai pakeltas, raudonai mirksi visi avariniai žibintai. Gudriai sumanyta: niekas iš pravažiuojančiųjų nekreips jokio dėmesio į įprastą kelio sceną.

Mane nusviedė ant sėdynės, o visa kita priminė košmarišką sapną, kai girdi savo paties dejones, bet negali prabusti, kai tave tempia į bausmės vietą, o tu net piršto nepajėgi pajudinti.

Mergina gulėjo šalia manęs, jos baltas apsiaustas permirko krauju. Sustingusios akys žvelgė aukštyn, o galva maskatavo lyg laikrodžio švytuoklė.

Staiga ji užvirto ant manęs. Ne, ji neatgijo, tiesiog automobilis ryžtingai pajudėjo į priekį, lyg kas būtų nustūmęs jį nuo kalno keteros.

Aš sujudėjau ir tik tada supratau, jog mano rankos ir kojos laisvos. Kilstelėjęs galvą žibintų šviesoje išvydau artėjantį skardžio kraštą ir parapeto sienoje iš anksto prakirstą išlaužą. Iki prarajos, kur šiepė dantis mirtis, beliko keli jardai.

Kai aš abiem kumščiais trenkiau per durelių rankeną ir galva atverti dureles, priekiniai automobilio ratau jau kabojo virš bedugnės.

2 skyrius

Pro begalinę juodą tuštumą iki manęs prasibrovė žodžiai:

— Maikai... Maikai...

Aš suktelėjau galvą į šį garsą, skausmas vos nesudraskė manęs į gabalėlius. Vargais negalais atplėšiau sunkius kaip švinas vokus. Šviesa užplūdo mane kaip neįveikiama kančia, visi daiktai aplinkui plaukiojo lyg beformės, purpurinės ir mėlynos dėmės. Praėjo nemažai laiko, kol pradėjau skirti kontūrus.

— Maikai...

— Labas, katinėli, — dusdamas sulemenau aš, pažinęs tą balsą.

Virš manęs palinko užverktas ir nuostabus Veldos veidas. Ji pro ašaras šypsojosi.

— Maikai, aš taip džiaugiuosi, kad atsipeikėjai...

— Aš irgi... Kažko nesuprantu... kur mes esame?

— Ligoninėje.

— O kaip aš čia patekau?

— Maikai, tau negalima kalbėti. Gydytojas griežtai mane perspėjo. Jei neklausysiu, mane išgrūs į gatvę.

Aš pabandžiau nusišypsoti jai, bet tik gailiai išsiviepiau. Velda net pridengė mano veidą delnu. Pajutęs šiltą ir švelnų prisilietimą, aš iškart pasijutau geriau. Mane užsupo saldus miegas, o kai prabudau, Veldos delnas vis dar glostė mano apšepusius skruostus.

— Tavo rankos gydo geriau nei bet kokie vaistai, — dėkingai sumurmėjau aš.

— Tyliau, — ji priglaudė pirštą prie lūpų. — Mes ne vieni.

— Įdomu, — aš suvaidinau nustebusį. — Tikiuosi, tai ne šventasis tėvas, kuriam turėčiau išpažinti nuodėmes, prieš žengdamas į šviesų dorybės taką...

— Ne, tylėk, tai gydytojas.

Energingas nedidukas žmogėnas nutaisė perdėtai rimtą miną, paskui kietais delnais pamaigė mano šonkaulius ir pilvą, o tada liepė seselei mane perrišti. Perrišdama seselė sunaudojo maždaug pusšimtį rulonėlių binto, penkis svarus servetėlių ir pusę kibiro kažkokio geltono tepalo. Gydytojas dar kartą kritiškai mane apžiūrėjo ir pasišalino, nutaisęs tokią didingą išraišką lyg pats Viešpats septintą kūrimo dieną.

Prieš uždarydamas duris, jis žvilgtelėjo į laikrodį ir oriai pareiškė:

— Pacientui reikia poilsio. Prašau jus, mis, po pusvalandžio palikti palatą.

— Gerai, — Velda linktelėjo.

Gydytojui išėjus, ji suspaudė mano ranką ir paklausė:

— Na kaip, ar tau geriau?

— Truputį.

— Patas nori su tavimi pasikalbėti. Pakviesti?

— Kviesk. Vis tiek neišvengsiu pokalbio su juo, — atsidusau.

Velda grakščiai nulingavo per palatą, pravėrė duris ir kažką tyliai šnipštelėjo. Jai tyliai atsakė, ir aš išgirdau artėjančių žingsnių dundesį. Po pusės minutės virš manęs pasilenkė pašaipi Pato fizionomija.

— Patinka? — paklausiau. — Šauniai išsimarginau, ar ne?

— Tiesiog žavu. Tu net nenumanai, kaip tau tinka balta spalva. Prieš tris dienas aš jau ruošiausi pirkti laidotuvių biure tau juodą smokingą. Bet, kaip matai, neprireikė.

Patas — šaunus vaikinas. Ir humoro jausmo iš jo neatimsi. Tokie kaip jis puošia mūsų policiją. Kai jo žodžių prasmė pagaliau pasiekė mano sąmonę, aš net švilptelėjau.

— Vadinasi, aš vartausi čia jau tris dienas?

— Taip, — linktelėjęs jis atsisėdo į krėslą. — Tave čia atbogino pirmadienį. O šiandien jau ketvirtadienis.

— Tris dienas? — aš negalėjau atsipeikėti iš nuostabos. — Tai bent!

— Būna, — Patas persimetė su Velda žvilgsniais, kurių prasmės aš nesuvokiau.

Ji netvirtai šyptelėjo, savo perliniais dantukais prikando skaisčiai raudoną apatinę lūpą ir linktelėjo sutikdama.

Įsmeigęs žvilgsnį į mane, Patas meiliai sumurkė:

— Ar prisimeni, kas tau nutiko, Maikai?

Jo švelnus tonas manęs nė kiek neapgavo. Patą jaudino visai ne mano sveikata, o jo paties profesiniai reikaliukai. Bjaurus veidmainys!

Supratęs, kad aš jį perkandau, Patas nuleido akis ir ėmė sukinėti švarko sagą.

— Prisimenu, — atsakiau išlaikęs padorią pauzę.

— Gal papasakosi ir man?

— O kam?

— Tiesiog įdomu, — jis gūžtelėjo pečiais.

— Aš patekau į avariją.

— Ir viskas?

— Iš manęs — viskas. O iš tavęs? — aš sunkiai išspaudžiau šypseną ir pažvelgiau į Veldą. — Katinėli, Patas kažką rezga. Gal tu man paaiškinsi, ko jis nori?

— Nežinau. Jis ir man nieko konkretaus nesako. Tu juk pats žinai, kaip sunku nuteikti mentą atviram pokalbiui.

— Patai, nesuk uodegos, — griežtai pareiškiau. — Jei nori mano atvirumo, pirmiau atversk savo kortas.

Minutę jis mąsliai žvelgė į mane, paskui ištarė:

— Maikai, aš dirbu ir pateikiu tau tarnybinius klausimus. Neužmiršk, kad aš policininkas.

— Ir tu neužmiršk apie mano konstitucines teises. Kur advokatas? Kas sankcionavo šį tardymą? Kol aš drybsau ligoninės lovoje, iš manęs ir pusės žodelio neišpeši. Ką, prarijai pipirą, įkyrus mente?

— O tu nepasikeitei, Maikai, — liūdnai atsiduso Patas. — Okei, pašnekėkime kaip draugai. Aš atskleidžiau savo kortas, o tu savo. Tiktai kalbėk tyliau, nes kitaip gydytojas čiups man už pakarpos.

— Vadinasi, tai ne tardymas?

— Ne. Aš per smulki žuvelė, kad tave tardyčiau.

— Tik paklausykite! O kas gi mane apklaus, gal pats teisingumo ministras ar net Aukščiausiasis teisėjas?

— Reikalingas tu jiems kaip šuniui penkta koja. Ne, tave mėsinės FTB vyrukai. Įvykis užregistruotas Niu Džersio valstijoje, bet dabar tu esi Niujorko valstijoje.

— Tikiuosi, dar kurį laiką čia ir pasiliksiu?

— FTB tai neturi jokios reikšmės. Jeigu neateis patys, tai atsiųs ką nors iš apygardos kalėjimo.

Jaučiau, kad jis kažko nesako. Patas nežinojo, kur dėti rankas, tad ištraukė iš kišenės nagų dildę, kurios jam reikėjo tiek pat, kiek man dabar — golfo lazdos.

— Kur mane rado? — paklausiau.

— Tu įstrigai krūmuose virš skardžio krašto, vos trimis metrais žemiau parapeto. Matyt, automobilio durelės atsidarė ir tave išsviedė lauk. Jei ratams krentant nebūtų sprogęs benzino bakas, tu tuose krūmuose kabotum iki šiol. Pasižiūrėti liepsnojančio automobilio subėgo krūva žioplių ir vienas iš jų pastebėjo tave.

— Vadinasi, mano vežėčios sudegė?

— Taip, — linktelėjo Patas.

— Ten buvo moteris, — pastebėjau lyg tarp kitko.

— Mes žinome, — jis vėl linktelėjo. — Kūnas rastas ir atpažintas.

— Bėglės iš psichiatrinės gydyklos, — pabaigiau aš.

— Kelių policija niršta ant tavęs. Kodėl apgavai patrulius Henfilde?

— Tie vaikinai atrodė labai šiurkštūs. Jie galėjo įskaudinti merginą.

— Sugalvok ką nors originalesnio, Maikai, — Patas sunkiai atsiduso.

— Mano versija tau nepatinka?

— Ne.

— Kodėl?

— Tavo keleivė mirė dar prieš avariją.

— Iš tikrųjų taip ir buvo, — pripažinau.

Mano šaltakraujiškumas išvedė Patą iš kantrybės. Jo veidas aptemo kaip audros debesis, o pirštai susigniaužė į kumščius.

— Maikai, nekvailiok! Negi nesupranti, į kokį mėšlą įklimpai?

— Tu man pasakyk.

— Gerai, — jis trinktelėjo kumščiu sau per kelį. — Tą damutę globojo FTB. Ji buvo įsipainiojusi į kažkokią rimtą istoriją, apie kurią niekas garsiai nekalba. Ji turėjo duoti parodymus uždarame Kongreso komiteto posėdyje. Jos palatą saugojo du policininkai ir dar du budėjo vestibiulyje. Iki šiol neaišku, kaip ji paspruko. Viskas krypsta į tą pusę, kad pabėgimą suorganizavai tu. FTB netgi mano, kad tu ją išvogei ir nužudei.

Aš gulėjau, atidžiai apžiūrinėdamas plyšį lubose. Jis tęsėsi nuo vienos sienos iki kitos ir pradingo tarp lipdytų papuošimų.

— O ką manai tu, Patai?

— Per mažai faktų, kad galėčiau padaryti išvadas.

— Papasakojau tau viską, ką žinojau.

— Nejaugi? — pajuokiamai nutęsė jis. — Tu patekai į

automobilio avariją? O iš kur automobilyje atsirado moters lavonas? Ir dar beveik nuogas? Kodėl apgavai kelių patrulį? Kodėl dabar meluoji? Jei pateksi į bėdą, aš tau padėsiu. Tiktai neskiesk! Kitaip aš dėl tavęs nė piršto nepajudinsiu. Pažiūrėsime, kaip reaguos į tavo pasakaitę FTB vyrukai!

Velda meiliai pasuko į save mano galvą.

— Maikai, tavo situacija sunki. Kodėl nenori papasakoti Patui visų smulkmenų? Juk jis tavo draugas ir ne kartą tave gelbėjo. Mes daugiau niekuo negalime pasitikėti.

Jos rimtumas mane prajuokino. Ši rimta išraiška netiko jos mielam, valiūkiškam veideliui. Pabučiavęs karštą Veldos delną, pažvelgiau jai į akis.

— Ši mergina sustabdė mane naktį ant plento, kai važiavau iš Olbanio. Tiesiog puolė po ratais. Ji atrodė kaip bėdos ištiktas vaikas. Išvydusi policininkus ji vos nepuolė į isteriją. Todėl aš jos ir neišdaviau. Pavažiavus dar dešimt mylių, mus pasivijo automobilis su išjungtais žibintais ir nustūmė mane į kelkraštį. Iš tų vežėčių iššokęs vyrukas pirmas šovė į mane. Aš atsakiau, bet tuomet man tvojo per galvą kažkuo sunkiu. Kai atsipeikėjau, merginą jau kankino, bandydami ištraukti iš jos kažkokią informaciją. Ji mirė nieko nepasakiusi. Kad panaikintų pėdsakus, gangsteriai sumetė mus abu į mano ratus ir nustūmė juos nuo skardžio.

— Kas tie žmonės? — paklausė Patas.

— Nežinau.

— Kiek jų buvo?

— Penki.

— Galėtum juos atpažinti?

— Ne. Aš nemačiau jų veidų. Bet balsus girdėjau gerai.

Aš veidmainiavau. "Gerai" — per menkas apibūdinimas. Aš prisiminiau kiekvieną jų ištartą garsą, kiekvieną intonaciją. Jie įsmigo man į mano sąmonę kaip dygliai, ir aš neužmiršiu jų kol gyvas. Arba kol gyvi jie.

— Daugiau neturi ko pasakyti? — po ilgos pauzės sučiulbo Velda. — Tu prastai atrodai, mielasis. Gal pavargai?

— Ne, — papurčiau galvą. — Mūsų pokalbis labai įdomus ir turiningas.

— Vadinasi, daugiau neturi ko pridurti, Maikai? — Patas atsistojo.

— Ne.

— Tačiau ne visi galai sutinka.

— Pavyzdžiui?

— Pavyzdžiui, išlauža parapete. Jos negalėjo padaryti krentantis automobilis. Norint išmušti tokią skylę, reikėjo lėkti pasiutusiu greičiu.

— Gangsteriai galėjo išgriauti sieną ir anksčiau.

— Galėjo, — jis linktelėjo. — O kur tu buvai, kai jie kankino merginą?

— Tysojau surištomis rankomis. Ratus jie pakėlė ir dar įjungė avarinius žibintus. Kad nepatrauktų pašalinių dėmesio.

— Neblogai sumanyta.

— Ir man taip atrodo.

— Aišku, — Patas mindžikavo vietoje. — Vadinasi, pro šalį važiavusių vairuotojų apklausa nieko neduos. Greičiausiai jie neatkreipė dėmesio į tavo automobilį.

— Manau, taip ir buvo.

— Ar ir toliau laikysiesi šios versijos? — Patas susižvalgė su Velda.

— Ar gali pasiūlyti geresnę? — nusišaipiau.

— Na gerai, — jis užsimaukšlino skrybėlę. — Aš pasistengsiu patikrinti viską, ką galėsiu. Tikiuosi, neiškrėtei jokių kvailysčių. Ilsėkis, Maikai.

— Kai atsistosiu ant kojų, pats viską patikrinsiu, — suburbėjau jam įkandin.

— Tik neprisišauk bėdos, — jis padėjo delną ant durų rankenos. — Iš pradžių reikia apdoroti tą informaciją, kurią jau turime.

— Bėdos sulauks tie vyrukai, kurie mane užpuolė. Nemėgstu, kai mane sumuša, o paskui dar kartu su lavonu numeta į prarają.

— Maikai, nešėlk.

— Patai, nekarksėk.

Kai jis uždarė palatos duris, aš pažvelgiau į Veldos laikrodį.

— Iš gydytojo skirtų trisdešimties minučių liko penkios. Kaip manai jas išnaudoti, brangioji?

Veldos rimtą miną, tarsi vėjas būtų nupūtęs. Ji vėl tapo mano linksmąja, valiūkiškąja katyte. Tokia aukšta, tokia grakšti, tokia neįtikėtinai graži.

Kai jos lūpos palietė manąsias, aš vos neuždusau nuo švelnumo. Jos šilkiniai plaukai kuteno mano veidą, o stangrios krūtys degino net per apklotą. Bučinys tęsėsi visą amžinybę. Kai ji pagaliau atšlijo, aš perbėgau lūpomis jos kaklą ir pečius.

— Ar myli mane, brangioji? — sugergždžiau kuo meiliau.

— Taip, Maikai! Myliu tave, kad ir kas nutiktų! Tik mirtis gali mus išskirti! Aš nepaliksiu tavęs bėdoje. Sakyk, kuo galiu tau padėti?

— Pasistenk sužinoti apie šį reikalą viską, kas įmanoma. Patikrink psichiatrinę ligoninę, apklausk vyrukus iš policijos valdybos, jei pavyks, išpešk informacijos iš Kongreso komiteto.

— Tai nebus taip paprasta.

— Kongresas nemoka saugoti paslapčių. Ten amžinai sklando visokiausi gandai. Valytojos ir apsauginiai žino visas valstybės paslaptis.

— O tu pats ką ruošiesi veikti?

— Stengsiuosi, kad FTB vaikinai patikėtų automobilio avarijos versija.

— O kam? — ji nustebusi kilstelėjo antakius. — Vadinasi, tu mums melavai?

— Atvirkščiai. Bet mano tiesa niekas nepatikės.

Iš koridoriaus pasigirdo valdingas beldimas į duris.

— Mis, jums metas išeiti! — sukarksėjo gailestingoji sesuo.

— Aš einu, — Velda dar kartą mane pabučiavo. — Sėkmės.

— Ir tau to paties, — aš paplekšnojau jai per ranką.

Velda atsistojo ir grakščiai kaip gazelė nutipeno durų link. Rijau akimis kiekvieną jos judesį. Dieve, kokį nepakartojamą žavesį įkūnija kiekvienas gražios moters žingsnis. Tai tobuliausia, ką sukūrė gamta. Ne veltui Kleopatra ir Žozefina apsiskelbė pasaulio valdovėmis. Ne veltui Circėja sugebėjo paversti kiaulėmis net nenugalimuosius Graikijos didvyrius.

— Velda, — beveik sudejavau, — luktelk sekundėlę.

Ji atsigręžė puikiai suprasdama, ko man reikia.

— Klausau tavęs, brangusis?

— Velda... aš taip seniai nemačiau tavo kojų...

Jos veidu perbėgo išdykėliška šypsenėlė, o akyse ėmė šokti linksmi velniūkščiai. Atlikusi keletą gracingų pa, Velda mestelėjo sijoną aukštai aukštai į viršų. Tai buvo nuostabus reginys, skirtas vienam vieninteliam žiūrovui. Ir tas dėkingas žiūrovas iš visos širdies įvertino dievišką harmoningų linijų ir apvalainų formų simetriją.

— Viskas, mano katyte, — jausdamas gilią ekstazę ištariau, — nevesk manęs iš proto. Nuleisk uždangą.

Garsiai nusijuokusi Velda pasiuntė man oro bučinį ir pasakė:

— Dabar tu supranti, ką jautė Odisėjas, klausydamasis sirenų giedojimo.

Taip, dabar aš suprantu. Dar supratau, kad Odisėjas buvo tikras avigalvis. Jam reikėjo sutraukyti virves ir šokti iš laivo. Yra dalykų, už kuriuos verta aukoti gyvenimą.

3 skyrius

Su ligonine aš atsisveikinau kitą pirmadienį. Diena pasitaikė lyg pagal užsakymą: pilka, lietinga, niūri. Išskyrus susitikimą su Velda, už ligoninės durų manęs nelaukė nieko gero.

Į palatą įėjo gydytojas, rankoje nešdamas krūvą receptų.

— Jau susiruošėte? — paklausė jis.

— Taip, — aš užspaudžiau peleninėje nuorūką. — Ar manęs atėjo pasiimti?

— Atėjo, — linktelėjo eskulapas. — Laukia apačioje.

Aš užsimaukšlinau ant galvos skrybėlę ir paspaudžiau gydytojui ranką.

— Ačiū. Jūs ir taip ilgai neleidote prie manęs šių vilkasnukių.

— Dariau tai dėl profesinių sumetimų, — atsakė jis. — Jūsų galva smarkiai nukentėjo. Dar ligi šiol bijau komplikacijų.

Jis palydėjo mane iki lifto. Vestibiulyje aš nužingsniavau prie ligoninės kasos langelio ir sužinojau, kad visas sąskaitas už gydymą apmokėjo draudimo kompanija.

Paskui nudrožiau tiesiai prie vaikinų, laukusių manęs šalia paradinių durų. Visi jie atrodė itin respektabiliai: mandagūs veidai, kokybiški, bet į akis nekrintantys kostiumai, rankose suspaustos minkštos skrybėlės. Fizionomijos neįsimintinos, ginklų iš drabužių nesimato, žvilgsniai kibūs, bet nesugaunami. Žemiausio rango agentai iš misterio Huverio kontoros.

Vyriausias iš jų, aukštas tipas mėlynu kostiumu, linktelėjo man.

— Automobilis laukia prie įvažiavimo, misteri Hameri.

— Malonu.

Aš nusekiau paskui jį, o kiti apsupo mus ratu. Regis, mane laiko svarbiu mafijos veikėju.

Prie įvažiavimo mūsų laukė solidžios vežėčios — šarvuotas linkolnas su forsuotu varikliu. Mane pasodino ant užpakalinės sėdynės tarp dviejų tvirtai surėstų vyrukų. Vienas lyg netyčia apkabino mane per pečius.

Automobilis, perkirtęs visą miestą, pasuko į Devintąją aveniu ir sustojo prie pilko dangoraižio, kurio dvidešimtajame aukšte buvo įsikūręs regioninis FTB biuras.

Mane nuvedė į erdvų šviesų kambarį, padėjo nusirengti, pristūmė krėslą ir mandagiai pasiteiravo apie sveikatą.

— Nekokia, — atsakiau, — bet iki šio vakaro manau, kad išgyvensiu.

— Gal norite pasikviesti savo advokatą? — paklausė tipas mėlynu kostiumu.

— Nebūtina, — prisilipdžiau kreivą šypsnį. — Neturiu ko slėpti. Klokite savo klausimus.

— Puiku, misteri Hameri, — jis atsisėdo į krėslą priešais mane. Tuomet saviškiams paliepė: — Atneškite čionai dosjė ir palikite mus vienus.

Kurį laiką jis sėdėjo sunėręs rankų pirštus ir atkakliai rydamas mane žvilgsniu. Grįžo vienas agentas ir padėjo ant stalo gana storą aplanką.

— Pradėsime, misteri Hameri, — pareiškė mano pašnekovas. — Tikiuosi, suprantate, kur įklimpote?

— Net nenutuokiu, — atrėžiau atsainiai. — Nesijaučiu padaręs kokią nors nuodėmę.

— Štai kaip? — jis apsimetė nustebęs.

— Paklausykite, bičiuli, — aš paaštrinau toną, — tegul jūs iš FTB, tegul mane kažkuo įtariate, bet geriau iš karto patikslinkime kai kurias detales. Pirma, nebandykite manęs bauginti. Iš anksto perspėju, kad taip nieko nepasieksite. Antra, aš išmanau įstatymus ir čionai atvykau savo valia, nes pats domiuosi visomis šios bylos aplinkybėmis. Trečia, aš neturiu laiko sėdėti čia su jumis iki tamsos. Manau, kad aiškiai išdėsčiau?

— Visiškai, — jis linktelėjo, vartydamas aplanką.

Tačiau aš mačiau, kad jo visai nedomina tekstas standartinio formato lapuose. Aplanko turinį jis žinojo mintinai. Mes pradėjome katės ir pelės žaidimą.

— Kalbama, kad jūs sunkaus charakterio, misteri Hameri, — pareiškė jis pagaliau.

— Kas taip sako?

— Įvairūs žmonės.

— Jiems geriau matyti.

— Čia parašyta, kad jūs ne itin sutariate su įstatymu. Ar tai tiesa?

— Ne. Galiausiai visada paaiškėdavo, kad viskas, ką padariau, buvo padaryta įstatymų labui.

— Tačiau policija turi pakankamai faktų, kuriais remiantis galima atimti jūsų licenciją.

— Visa tai praeityje, — išsitraukęs iš pakelio cigaretę užsirūkiau. — Aš jau išpirkau savo nuodėmes. O ir dabar neatsisakau su jumis bendradarbiauti. Kam mane gąsdinti?

— Niekas jūsų negąsdina, — jis paliko ramybėje aplanką. — Asmeniškai aš neturiu jums jokių pretenzijų. Bet štai Niu Džersio policija dega noru su jumis pasimatyti.

— Neprisimenu, kad būčiau jai ant uodegos užmynęs.

— Jūs įskaudinote juos prie Genfildo.

— Nejaugi? Man regis, aš tiksliai vykdžiau visus jų nurodymus.

— Vis dėlto apgavote policininką, savo pakeleivę pavadinęs žmona.

— Tikrai. Bet aš juk neprisiekiau nemeluoti. Jei policininkai ieškojo moters, tai galėjo apklausti ne mane, o mano bendrakeleivę, — aš atsainiai išpūčiau į lubas dūmų kamuolį.

— Jūsų automobilyje rastas lavonas. Neužmirškite to.

— Tačiau jūs puikiai žinote, jog ne aš žudikas.

Jo lūpomis nuslinko vos įžiūrima šypsena.

— Iš kur mums tai žinoti?

— Jūs gi nesėdėjote rankas sudėję, kol aš varčiausi ligoninės lovoje. Jei moteris būtų nušauta, jūs būtumėte patikrinę mano ginklą. Jei pasmaugta — palygintumėte žymes ant jos kaklo su mano pirštų ilgiu. Jei papjauta...

— Ją nužudė smogę sunkiu daiktu per galvą, — nutraukė jis mane.

— Panašiu daiktu atjungė ir mane. Galite apžiūrėti mano makaulę ir palyginti.

Vos sulaikydamas besiveržiantį šypsnį, federalas atsilošė į krėslo atkaltę.

— Skaitote lyg iš rašto, misteri Hameri. Mes tikrai atlikome visus reikalingus tardymo veiksmus. Tiesioginių įkalčių prieš jus nėra. Priešingu atveju jus apklaustume ne čia, o kalėjimo tardymo kameroje.

— Štai matote! Niekada neabejojau mūsų policijos stropumu ir kompetencija. Jei labai reikėtų, jie paimtų ir Aukščiausiojo pirštų atspaudus.

Minutėlę jis svarstė apžiūrinėdamas pirštų nagus, o paskui pareiškė:

— Ligoninėje jus apklausė kapitonas Čambersas. Jis perdavė mums savo ataskaitą. Prieštaravimų jūsų parodymuose neradome. Jūs veikėte atsižvelgdamas į susidariusią situaciją ir savo charakterį. Kol kas jūs figūruojate byloje kaip liudininkas, o ne kaip kaltinamasis.

— Vadinasi, žmogžudyste aš nebeįtariamas?

— FTB jums pretenzijų neturi, — dviprasmiškai sumurmėjo jis.

— Aha. Vadinasi, jų turi Niu Džersio valstija. Ir ką gi man daryti?

— Mes pasistengsime užglaistyti šį nesusipratimą.

— Iš anksto dėkoju. Ką už tai būsiu skolingas?

— Tiktai atvirumą.

— Sutinku atsakyti į kiekvieną jūsų klausimą.

— Ką pats manote apie tą žmogžudystę?

— Nuo kada jus domina prašalaičio nuomonė? — aš iš tikrųjų nustebau.

— Kol kas neradome jokio kabliuko. O jūs žmogus patyręs ir nuovokus. Todėl ir klausiu jūsų nuomonės.

— Manau, tą moterį sekė nuo pat pradžių. Vos ją paėmiau, mus aplenkė automobilis. Atrodo, tas pats automobilis vėliau taranavo mus ant plento.

— Kodėl jie iškart jūsų neužpuolė?

— Matyt, vieta buvo netinkama. Jie nuvažiavo pirmyn ir surengė pasalą.

— Ar moterį iškart nugalabijo?

— Ne, iš pradžių ją tardė. Ji žinojo kažkokią paslaptį, bet jos neišdavė. Tada ją pribaigė. Viskam vadovavo patyręs žmogus. Jei nebūčiau spėjęs iššokti iš automobilio, ta avarija būtų palaikyta nelaimingu autoįvykiu. Jie netgi nuėmė nuo manęs virves ir patranką į kišenę įkišo.

— Ar neišgirdote jokių vardų bei pavardžių?

— Ne. Beje, o kas ta moteris? Jei, aišku, ne paslaptis.

— Ne paslaptis. Jos pavardė — Berta Torn. Ji dirbo apmokama šokių partnere, vėliau — naktinio klubo admi-

nistratore. Be to, ji sėkmingai uždarbiaudavo, tenkindama turtingų dykaduonių poreikius.

— Aišku. Ar dar klausimų bus?

— Ne, — jo akys atšalo, ir aš supratau, jog mūsų pokalbis baigiasi. — Dėkui, kad sutikote su mumis pasikalbėti. Patariu užmiršti šį reikalą ir nebekaišioti nosies ten, kur nereikia, misteri Hameri.

— Nepažadu, — aš atsistojau ir užsimaukšlinau skrybėlę. — Sunku pamiršti, kaip iš tavęs tyčiojosi ir vos nepasiuntė į aną pasaulį kažkokie šunsnukiai. Aš pripratęs gyventi pagal Biblijos principą: "Akis už akį, dantis už dantį".

Jis suglumęs bandė kažką sakyti, bet aš jau išslydau pro duris. Hole man teko stabtelėti, kad atgaučiau kvapą. Mano venos tirtėjo, prieš akis plaukiojo dėmės, o burnoje pajutau šleikštų kraujo skonį. Tie niekšai meistriškai mane apdorojo. Vos nepadarė invalidu. Ne, to atleisti negaliu! Aš vėl išvydau klaikią sceną ant kelio, kai replės plėšė nuogą moters kūną. Vėl išgirdau gailias dejones ir prislopintus vyriškus balsus. Prisiekiu, aš dar išgirsiu juos! Tik šįkart jų priešmirtinį gargaliavimą.

Šiaip ne taip pasiekęs liftą, aš nusileidau žemyn ir pasičiupau taksi. Man reikėjo skubiai pamatyti Patą Čambersą. Policijos nuovadą pasiekiau per pusvalandį. Budintysis seržantas pranešė, kad kapitonas Čambersas dirba savo kabinete.

Patas tikrai sėdėjo už savo rašomojo stalo, traukdamas cigaretę ir balansuodamas ant užpakalinių kėdės kojų. Pamatęs mane užsiliejo plačia šypsena.

— Sveikas, Maikai! Kaip praėjo susitikimas su FTB?

— Aukščiausiu lygiu, — aš paskubom atsisėdau, nes kojos jau linko tarsi vatinės.

— Ko jie norėjo?

— Pats nežinau. Viskas panėšėjo į prastą spektaklį. Vaikinai tik veltui švaisto savo brangų laiką.

— Tie tipai niekada nešvaisto laiko veltui. Jie norėjo patikrinti faktus, kuriuos aš jiems pranešiau.

— Nieko jie netikrino, — piktai burbtelėjau. — Pilstė iš tuščio į kiaurą.

— Ar bent sužinojai tos moters vardą?

— Taip. Berta Torn.

— Kas ji tokia?

— Kekšė, bet iš brangesnių.

— Tai jie taip sakė?

— Taip.

Kažką numykęs Patas ėmė perdėtai atidžiai apžiūrinėti savo dešinį delną.

— Ne visai taip, — jis išlaikė ilgoką pauzę, kad suirzčiau. — Kol gulėjai ligoninėje, aš surinkau informacijos. Tu juk nespjausi į tą bylą?

— Nespjausiu, — linktelėjau.

— Ar girdėjai ką nors apie Karlą Evelą?

— Taip.

— Tai stambus tūzas šešėlinio verslo pasaulyje. Jis kontroliuoja visus narkotikų prekeivių sandėrius. Jo žmonės budi visur: naktiniuose klubuose, kazino, bankuose, net municipalitete.

— Tai ko jo neareštuoja?

— Prieš jį nėra jokių tiesioginių įkalčių. Vien įtarimai. Be įrodymų nė vienas prokuroras neduos orderio areštui. Šiuo laiku būtent Evelas ir domisi Kongreso komisija. Jie įsikibo į jį, tikėdamiesi susprogdinti visą narkotikų verslą Rytų pakrantėje. Jei Evelas sėstų, tai patrauktų kartu su savimi visą grandinėlę.

— O kuo čia dėta Berta Torn?

— Ji buvo jo meilužė.

— Ak, štai kas! Ir aišku, ji kai ką žinojo apie jo darbelius.

— Negaliu tiksliai atsakyti, — Patas gūžtelėjo pečiais. — Bet greičiausiai tu teisus. Vis dėlto ji jau nieko nebepasakys.

— Manai, ją nužudė Evelo žmonės?

— Turbūt.

— O kaip ji atsidūrė ligoninėje?

— Ji turėjo duoti parodymus Kongreso komisijoje. Iš baimės arba dėl kokios nors kitos priežasties ją ištiko nervų priepuolis. Gydytojas patarė jai pasigydyti specializuotoje klinikoje. Bylos svarstymas buvo atidėtas.

— Ir koks kipšas sukurstė mane lįsti į šį reikalą, — iš širdies atsidusau.

— Pats kaltas. Nėra ko naktį imti pakeleivių.

— Kaip man dabar elgtis?

— Geriau neišsišok. Jei pradėsi tyrimą, tai nepatiks nė vienai konflikte dalyvaujančiai pusei. Ant tavęs užgrius ir gangsteriai, ir policininkai.

— Tu man meilikauji, Patai, — aš nušvitau spindulinga šypsena, nors tai man kainavo klaikų galvos skausmo priepuolį. — Kas kreips dėmesį į tokią smulkią žuvelę kaip aš.

— Nagi, Maikai, stabdyk arklius. Aš juk matau, kas kirba tavo makaulėje.

— Ir ką tu matai?

— Tu netveri noru griebtis šios bylos ir užsidirbti krūvą nemalonumų.

— Man jau teko jų su kaupu, Patai. Man suskaldė galvą, mano akyse mirtinai nukankino merginą, į šipulius sukūlė mano ratus. Nori, kad tiems niekšams atleisčiau? Jie skaudžiai pasigailės, kad likau gyvas. Kiekvienas gaus ko nusipelnęs, netgi tas įžymusis Evelas! — aš trinktelėjau kumščiu į stalą.

— Maikai, atsipeikėk! — Patas trupino žodžius kaip ledą. — Tu pats neri sau kilpą ant kaklo.

— Aš ieškau teisingumo! O kaip tu elgtumeisi būdamas mano vietoje?

— Aš niekada nepatenku į tokias situacijas.

— O aš nuolat tokiose kepurnėjuosi. Ir kol kas gana sėkmingai išplaukiu.

— Šis atvejis kitoks. Negi nesupranti? Šia byla suinteresuota FTB, Kongresas, aibė įtakingų žmonių...

— Spjaut man į juos! Jų nedaužė per galvą ir nemetė nuo skardžio! Jie matė gangsterius tik kitoje grotų pusėje. Sakykim, FTB vyrukai susems tą gaują. O kas paskui? Tu

ne blogiau už mane žinai, kas paskui. Pirmiausia juos paleis už užstatą. Paskui visi liudininkai arba pakeis savo parodymus, arba žus neaiškiomis aplinkybėmis. Parsidavę advokatai suras neginčijamus nekaltumo įrodymus. Ir visa išpūsta byla sprogs kaip muilo burbulas. Tegul kai kurie iš jų ir prašneks priešais Kongreso komisiją. Prisiekiu, Kastelas irgi davė parodymus, liudijo Kongrese, bet visi jo parodymai pasirodė besą dezinformacija. Su tokiais niekšais neįmanoma žaisti pagal taisykles. Juos reikia naikinti jų pačių ginklais — klasta, žiaurumu, išdavyste.

— Oho, ar tik nemanai tapti didvyriu ir vienu mostu nušluoti visą nusikalstamumą valstijose? — nusišaipė Patas.

— Velniop juos visus! Dabar mane domina tik vaikinai, užpuolę mane kelyje. Nemačiau jų veidų, bet puikiai prisimenu balsus. Net jei policija mane aplenks ir įkiš juos už grotų, aš vis tiek sulauksiu jų išeinant į laisvę ir tada atsiskaitysiu. Senatvės jie nesulauks, gali būti tikras.

— Matau, tu jau viską apgalvojai.

— Viską. Pradedant nužudymo būdais ir baigiant neginčijamu savo alibi.

— Tau nepavyks.

— Pamatysime. Jei būtum buvęs mano vietoje ir matęs, kaip jie patvarkė Bertą Torn, tai elgtumeis lygiai taip pat.

— Tos damutės mirtis giliai tave sukrėtė.

— Ir dar kaip! Tokių žvėriškų kankinimų nesusapnuotum net baisiausiame sapne. Ją tiesiog draskė į gabalus.

— Ugnis sunaikino smurto žymes ant kūno.

— Bet jos liko mano atminty, — aš pabeldžiau pirštu į smilkinį. — Vienąkart tai išvydus, nebeįmanoma gyventi lyg nieko nebuvę.

— Ar žinai, ką jie norėjo išgauti? — Patas varstė mane akimis.

— Ne, — papurčiau galvą. — Ji slėpė kažkokią paslaptį. Ir neišdavė jos.

— Nori pats ją sužinoti? — tiesiai paklausė Patas.

— Žinoma.

— Tau bus sunku, Maikai, — jis pavargęs užmerkė

akis. — Stoti į kovą ir kautis su tokiais grėsmingais priešininkais — labiau nei pavojinga. Be to, apie tave žino: kaip tu dirbi, kaip gyveni, net kaip mąstai. Verčiau nesipainiok jiems po kojomis. Tave sutrins į miltus.

— Ar jie prašė tavęs pasikalbėti su manimi?

— Nepataikei! Ne pasikalbėti, o griežtai tave perspėti. FTB labai nepatiks, jei pradėsi savarankišką tyrimą. Gali atsidurti net už grotų.

— Kieti vaikinai, — aš atsistojau ir nužingsniavau per kabinetą. — Save jie, aišku, laiko didžiaisiais sekliais. Jiems nereikia nei kieno nors pagalbos, nei patarimų.

— Jiems pakanka žmonių ir technikos, — pratarė Patas. — Duomenis, kuriuos tu rinksi savaitę, jie gali gauti per valandą.

— Kur gi ne! — aš niekinamai perkreipiau lūpas. — Bet jie ne tuos užkabino. Niekšams, mirtinai nukankinusiems moterį, nusispjaut į FTB. Jie spjauna į teismą, į įstatymus ir į Kongresą. Jie pripažįsta tik jėgą ir prievartą. Vienintelis juos veikiąs argumentas: tai jų smegenis ištaškanti kulka. Jų nepaimsi paprastais metodais. Su žvėrimis reikia elgtis žvėriškai.

Raukydamasis iš skausmo atsargiai užsimaukšlinau skrybėlę.

— Iki greito, Patai.

— Tikiuosi, kad mes dar pasimatysime, — nelinksmai atsiliepė jis.

Išėjęs iš policijos nuovados patekau į liūtį ir dvidešimt minučių gaudžiau taksi.

Mano bute viešpatavo tyla ir tvarka. Regis, nuo to laiko, kai palikau savo buveinę, niekas nepasikeitė. Nebent kelios smulkmenos, kurių niekas, be manęs, nepastebėtų: peleninė stumtelta šiek tiek į šoną, šaldytuvo durelių sandarinimo juostelė vos vos išlindusi į paviršių (aš ją visada pataisydavau ranka), dulkių sluoksnyje ant palangės matosi blankūs kažkieno pirštų atspaudai, o šiukšlių kibire mėtosi cigarečių nuorūkos, bet tokios rūšies, kokios aš ir į burną neimčiau.

Švilpaudamas populiarios dainelės motyvą apsidairiau po visus kambarius, o paskui paskambinau durininkui, budinčiam prie įėjimo.

— Sveikas, Džonai, — pasisveikinau. — Tai Maikas Hameris. Kaip gyvuoji?

— Ačiū, misteri Hameri, gerai. O kaip jūsų sveikata?

— Kaip žirgų lenktynių čempiono. Ar buvo kas užsukęs į svečius, kol aš atostogavau?

— Suprantate, misteri Hameri... — jis užsikirto.

— Gali nebetęsti. Viską supratau.

— Jie turėjo orderį kratai, — atsiprašomu tonu sududeno durininkas. — Su tais vyrukais iš FTB per daug nepasiginčysi.

— Tu niekuo nekaltas, Džonai.

— Jie įsakė man laikyti srėbtuvę uždarius.

— Kas dar su jais buvo?

— Policininkas iš mūsų nuovados.

— Ar daugiau niekas neapsilankė?

— Daugiau niekas, misteri Hameri, — patikino jis. — Jūs gi žinote, pro mane ir pelė nepraslystų.

— Gerai, Džonai. Tu šaunuolis. Dirbk taip ir toliau.

Padėjęs ragelį susimąsčiau. Be FTB agentų, dar kažkas pabuvojo mano bute. Jis neblogai išmanė savo darbą, bet ne taip gerai, kaip Huverio vyrai. Pėdsakai dulkėse ir cigarečių nuorūkos aiškiai priklausė nepažįstamajam.

Aš tiesiog fiziškai jaučiau pavojų, sklandantį aplinkui. Jis tirštu debesiu supo mane, neturėdamas nei spalvos, nei kvapo.

4 skyrius

Pusę dvyliktos atvažiavo Velda. Ji turėjo savo raktą, tad išdygo svetainėje visai nelauktai. Kartu su ja kambarį užplūdo šviesa, šiluma, gyvenimo džiaugsmas.

— Sveikas, Maikai! — suspindėjo ji perliniais dantukais.

— Labas, katyte, — mano širdis ėmė daužytis smarkiau. — Nors tu nepamiršti seno luošio.

Per kambarį pasiuntusi man oro bučinį, ji ėmė vilktis paltą.

— Na ir fizionomija tavo, — pareiškė. — Tu dar didesnis baidyklė nei anksčiau.

— Užtat mano siela nuostabi.

— Kas tai įvertins? Nebent aš.

— Žinoma, tu, mano gražuole.

— Aš ir taip myliu tave be proto.

Mane žavėjo kiekvienas jos gracingas judesys, o kiekvienas žodis skambėjo lyg muzika. Ji patiko man ir džiaugsme, ir liūdesy, ir miegodama, kai saldžiai šnarpšdavo, ir peštynėse, kai nugara į nugarą gindavomės nuo priešų. Ryškus laukinukės grožis keistai derinosi su rafinuota kilmingos aristokratės elegancija.

Ant Veldos piršto žibėjo žiedelis — mano dovana.

— Tave turbūt kankina troškulys? — šelmiškai sumurkė ji.

— Mažiau, nei meilė tau.

Nutipenusi į virtuvę ji ištraukė iš rankinuko porą skardinių alaus.

— Ar matai, kaip aš tavimi rūpinuosi?

Mes sėdėjome vienas priešais kitą, gurkšnodami alų, ir aš mačiau, kaip nerimas temdė jos puikias akis.

— Šįkart tu įklimpai labai giliai, Maikai, — pagaliau ištarė ji.

— Taip manai?

— Taip, — tvirtai rėžė ji. — Aš surinkau šiek tiek informacijos. Aišku, tai nebuvo nelaimingas įvykis, o kruopščiai suplanuotas nusikaltimas. Siūlai driekiasi taip toli, kad mūsų policininkai bijo ir burną pražioti. Visą medžiagą pasiėmė FTB, bet ir Huverio vyrukai elgiasi neįtikimai atsargiai.

— Negi tai ką nors keičia? — burbtelėjau apsimestinai abejingai.

— Aš išsakiau savo požiūrį, — ji nulaižė nuo lūpų alaus putą. — O gal mano nuomonė tavęs nedomina?

— Aišku, domina, katyte, — aš pastačiau tuščią skardinę ant stalo krašto. — Bet jei pats įlindau į šią pelkę, tai ir kapstysiuosi pats. Tegul aš ir pusiau invalidas, bet man pakanka ir patirties, ir proto, ir žinių. Aš ne iš tų, kurie atsuka antrą skruostą skriaudikui.

— Vadinasi, nusprendei juos rasti?

— Ar patikčiau tau labiau, jei palikčiau juos ramybėje?

— Ne, — šypsena suminkštino pernelyg rimtą jos veido išraišką. — Bet neužmiršk, su kuo ruošiesi kovoti. FTB visa galia užgriuvo kitą ne mažiau galingą organizaciją, o tu nori įsiterpti tarp jų. Tu atsidūrei tarp kūjo ir priekalo.

— Neturiu kito pasirinkimo.

— Spręsti tau. Bet visą tą laiką norėčiau būti kuo arčiau tavęs, kad galėčiau padėti patarimais ir veiksmais.

— Ar nebijai?

— Šiek tiek bijau. Bet kai tu būsi greta, tai aš nurimsiu. Bent jau dėl tavęs nesijaudinsiu.

— Aš ir pats trokštu būti su tavimi kiekvieną akimirką, brangioji. Tačiau pirmiau turiu sutvarkyti kai kuriuos reikalus.

— Prašau. Tik įsidėmėk: nuo šiol aš elgsiuosi kaip klastinga intrigantė.

— O ar kada elgeisi kitaip?

— Tai tik žiedeliai, o vaisius išvysi dabar.

— Geriau išklok, ką išsiaiškinai.

— Ne itin daug. Aš suradau sunkvežimio vairuotoją, mačiusį ant kelkraščio stovintį tavo automobilį. Švietė gabaritiniai žibintai, o už jo buvo pastatytas avarinis ženklas. Žmonių vairuotojas nematė. Privažiavęs artimiausią telefoną turintį restoranėlį, vairuotojas probėgšmais pasiteiravo, ar nebuvo užėjęs žmogus, kurio automobilis sugedęs stovi kelio pakrašty. Išgirdęs neigiamą atsakymą, jis nustebo, bet nesiėmė jokių priemonių. Restoranėlio padavėja papasakojo, kad FTB agentai kruopščiai iššukavo visas apylinkes.

— Ar ką nors rado?

— Greičiausiai nieko, — Velda krestelėjo juodas šil-

kines garbanas. — Pietavo surukę kaip vinkšnos ir rengėsi pakartoti savo operaciją.

— Kas dar?

— Mačiau, kas liko iš tavo vežėčių. Klaikus reginys.

— Vargšas senelis savo atvažinėjo.

— Tu ir pats galėjai būti tame automobilyje. Tiesiog stebuklas, kad išsigelbėjai.

— Ne pirmą kartą.

— Maikai, — jos balse nuskambėjo maldaujančios gaidelės, — kokie tavo planai?

— Įspėk.

— Ne, noriu viską išgirsti iš tavęs.

Užsitraukęs paskutinį kartą, įmečiau nuorūką į alaus skardinę.

— Man tiesiog būtina susitikti su vaikinais, užplumpinusiais moterį ir bandžiusiais tuo apkaltinti mane. Per juos aš praradau ratus ir pakliuvau į ligoninę. Noriu pamatyti tų niekšų akis.

— O paskui?

— O paskui jų galvos lėks velniop.

— Tarp tų galvų gali atsidurti ir tavoji.

— Tegul, bet ji nebus pirma. Tie vaikinai jau supanikavo. Aš tai jaučiu. Šįsyk jie užsirovė ne ant kokio nors atlėpausio. Jie susidūrė su profesionalu. Jie jau pajuto skirtumą ir ši situacija jiems visai nepatinka. Tie vyrukai sujudo kaip kirminai skardinėje.

— Kodėl taip manai? — jos akys sustingo nuo įtampos.

— Jie net mano bute darė kratą.

— Ko jiems ten reikėjo?

— To aš nežinau. Gal jie ir patys nežino. Jie išnaršė visus kampus, ieškodami kažko svarbaus. Esu tikras, anksčiau ar vėliau jie grįš... Tačiau tada į ligoninę pateks kažkas kitas.

— Maikai, tie žmonės veltui laiko nešvaisto. Ką tokio, susijusio su ta moterimi, jie galėjo rasti tavo bute?

— Nagi nieko! — sušukau. — Niekada anksčiau nebuvau jos matęs. Negi tu manimi netiki?

— Aš tikiu tavimi. Bet gali būti, kad jie mano, jog šis susitikimas neatsitiktinis. Tave tikriausiai laiko jos bendrininku.

— Galbūt. Tai nieko nekeičia. Aš mirtinai nekenčiu tų išsigimėlių. Iki pat širdies gelmių. Mums visiems žemėje vietos neužteks.

— Tu taip pasitiki savimi, Maikai, — liūdnai atsiduso Velda. — Don Kichotas, kovojantis su vėjo malūnais.

— Don Kichotas vėjo malūnus laikė milžinais. O man milžinai — lyg tie vėjo malūnai. Aš sutrinsiu juos į miltus. Vien dėl sportinio azarto.

— Toks tu man nepatinki, Maikai, — pabalę jos pirštai mėšlungiškai sugniaužė krėslo alkūnramsčius.

— Deja, brangioji. Aš daug kam nepatinku. Dabar man karą paskelbė ir policija, ir gangsteriai. Jie supranta, kad aš sukelsiu audrą toje jų pelkėje. Aš seksiu žudikų pėdomis, kol užminsiu jiems ant uodegų. FTB vyrukams teks pasistengti, jei norės mane aplenkti.

— Atrodo, šauki ugnį į save?

— Vadink tai, kaip nori, katyte. Aš mielai pabūsiu taikiniu, kad tik išprovokuočiau susišaudymą.

Velda atsirėmė į krėslo atkaltę ir nuleido žemyn vokus.

Jos veidą užgulė neįveikiamas nuovargis. Po ilgos pauzės ji ištarė:

— Nenorėjau tavęs per anksti jaudinti. Bet, regis, teks pasakyti...

— Tai sakyk, netempk gumos, — jos balsas privertė mane sunerimti.

— Tu negalėsi dalyvauti jokiame susišaudyme. Nuo šiol tu — neginkluotas.

Ištraukusi iš rankinuko oficialų voką, Velda ištiesė jį man.

— Jį gavau ryte. Patas jau žino. Tačiau jis niekuo negalėjo tau padėti, — niekinamai sušnypštė ji.

Atplėšęs voką, ištraukiau iš jo standartinį blanką, kuriame sausais biurokratiniais sakiniais buvo pranešama, kad mano leidimas ginklui anuliuotas, o privatus detektyvo li-

cencijos veikimas laikinai sustabdytas. Apie dviejų šimtų dolerių, kuriuos anksčiau sumokėjau valdžios organams už tą licenciją, grąžinimą nebuvo parašyta nė žodžio.

Puikiai supratau, kas inspiravo šį akibrokštą. Galėjau galvą dėti, kad visos suinteresuotos įstaigos, kurioms Maiko Hamerio vardas skambėjo kaip keiksmažodis, prieš tai gyvai susirašinėjo.

Nusijuokęs sviedžiau voką kartu su pranešimu ant stalo.

— Vadinasi, jie nori, kad aš veikčiau, apeidamas įstatymus?

— Jie nenori, kad tu išvis ką nors veiktum. Tai subtilus, bet nedviprasmiškas perspėjimas. Jei policija pačiups tave su ginklu rankoje, įgrūs belangėn.

— Kartą mes jau tai patyrėme. Prisimeni?

Velda linktelėjo, bet jos apniukęs veidelis neprašviesėjo.

— Bet anąkart policija užmiršo, kad aš irgi turiu privataus detektyvo licenciją ir teisę nešioti ginklą. Šį kartą jie tokios klaidos nepadarė. Tokį patį pranešimą gavau ir aš.

— Miklūs vyrukai.

— Jie mus pričiupo. Nežinau, kaip suksimės.

— Ne mes, o aš, mažyte.

— Ne, mes.

— Aš, regis, aiškiai pasakiau.

— Paklausyk, Maikai, — jos akyse blykstelėjo pavojingos liepsnelės, vienu metu žadančios ir siuto priepuolį, ir aistros tvyksnį, — pamiršai, ką mes pažadėjome vienas kitam?

— Ne, brangioji, nepamiršau. Tu priklausai man, o aš — tau, todėl...

— Todėl mes eisime kartu iki galo, — nukirto ji ir pabandė mestelti man žvalią šypseną, bet jai nepavyko.

— Tebus tavo valia, brangioji. Tu saugosi, kad nesuklupčiau ant priešų mėtomų akmenų.

Aš išsitraukiau savo revolverį ir išbėriau ant delno kulkas.

— Teks apsieiti be ištikimojo draugužio, — aš meiliai

paglosčiau akimis revolverio vamzdį. — Gal taip ir geriau. Ginklas suteikia žmogui klaidingą pasitikėjimo savimi jausmą.

— Tiesa, Maikai, — pritarė ji. — Mes susidūrėme su tokia jėga, prieš kurią ginklas bejėgis. Mums padėti gali tik šaltas protas, tikslus apskaičiavimas ir gudrumas. Džiaugiuosi, kad tu tai supratai. Nors iš tikrųjų nebus lengva pakeisti darbo stilių. Ką gi, teks labiau kliautis galva, o ne kumščiais ir patranka.

— Nieko nepadarysi, toks aš jau žmogus. Ir šiuo metu erzinu policiją kaip gerklėje įstrigęs kaulas. Jie bijo, kad galiu sugriauti jų žaidimą, suardyti planus. Bet aš rasiu kokį nors būdą juos perspjauti.

— Tik neišsinerk dėl to iš kailio. Už neteisėto ginklo laikymą tau gali atseikėti septynerius metus, o tiek — per daug ilgas laiko tarpas merginai, laukiančiai savo vaikino. Aš turiu būti geros formos tada, kai tu pagaliau sukaupsi drąsą ir man pasipirši.

— Pasistengsiu, — burbtelėjau.

— Tai nuo ko mes pradėsime?

Pakėlęs kumštį virš peleninės, atgniaužiau pirštus. Kulkos žvangėdamos subiro į ją ir tyliai prigludo viena prie kitos, lyg bejėgiai paukšteliai tėvų paliktame lizde.

— Pasidomėk žuvusia moterimi. Sužinok jos ir visų jai artimų žmonių biografijas. Surask ligoninėje jos medicinos kortelę. Padaryk viską kuo greičiau.

— O ką veiksi tu pats?

— Mane domina Karlas Evelas. Tai žymus asmuo nusikaltėlių pasaulyje. Jis buvo Bertos Torn meilužis ir gali būti susijęs su žmogžudyste.

Velda nužvelgė mane ilgu įdėmiu žvilgsniu.

— Gangsterių vadeiva — tai ne tas pats, kas neištikimas vyras arba nesąžiningas klerkas. Lengva nebus.

— Kaip ir su visais kitais.

— Su juo ypač. Jis su savo klika — labai pavojingi žmonės. Kol tu gulėjai ligoninėje, aš kai ką išsiaiškinau.

— Ką?

— Surinkau informaciją apie kai kuriuos žmones, turinčius ryšių mafijoje. Apie Evelą jie žino mažai, bet ir to informacijos žiupsnelio pakanka mintims išjudinti.

— Ir kokios mintys tave aplankė?

Ji ištikimai žvelgė į mane tarsi liūtė, trokštanti perspėti savo valdovą, kad prie jų irštvos artinasi pavojus. Patylėjusi ji sukuždėjo:

— Jis — vienas iš mafijos galvų.

Mano kūną supurtė įniršis, ne baimė, o būtent įniršis. Toks jausmas turbūt apima plėšrūną, medžiojusį antilopę ir užšokusį ant raganosio.

— Iš kur tie tavo informatoriai tai žino?

— Jie tiktai spėja. Tačiau tiksliai žinau, kad FTB nenuleidžia nuo jo akių.

— Tie šunsnukiai medžioja stambų žvėrį! Štai kodėl jiems kliūva toks konkurentas kaip aš!

— Nerėk, brangusis, — paprašė Velda.

— Nervai neišlaiko.

— Koks tu seklys, jei nesugebi tvardytis? Bet tai dar ne viskas. FTB ne iš geros širdies tavęs neareštavo. Matyt, tave seks. Jie sumanė kažkokį neaiškų žaidimą.

— Aha, kai kas šviečiasi, — pro dantis iškošiau. — Jie įtaria, kad aš neatsitiktinai pavežėjau Bertą Torn. Bet policija nežino, kieno komandoje aš žaidžiu. Todėl ir nenuleidžia nuo manęs akių. Tik, deja, jei jau FTB vyrukai duria į ką nors pirštu, tas žmogus lieka suteptas visam gyvenimui. Jie jau niekada nepatikės savo pasirinktos aukos nekaltumu.

— Gal taip ir geriau, — sušlamėjo Velda. — Tu bent jau būsi saugomas. O kaltė ir nekaltumas — tai tik sąvokos. Vien dėl įtarimų tavęs nepasodins į elektros kėdę. Mane baugina kas kita...

— Kas? Užteks tų užuominų, rėžk tiesiai.

— To išmokau iš tavęs.

Velda susimąstė, tarsi rinkdama reikiamus žodžius. Jos pirštai instinktyviai palietė cigarečių pakelį. Kaip mane jaudino šis grakštus ir moteriškas judesys! Kas pagalvotų, kad ši švelni elegantiška rankutė gali spausti didelį baisų re-

volverį, spjaudantį mirtina liepsna. O juk Velda mano akivaizdoje paklojo mažiausiai du šunsnukius.

— Bijau, kad FTB gali panaudoti tave kaip masalą, kad prisiviliotų tuos ryklius.

— Ir kabliukai jau užmesti?

— Atrodo, taip.

— Ką gi, nedidelė bėda, jei vienas vienintelis į atsargą išėjęs detektyvas pasiaukos dėl visos nacijos.

— Taip manai? — jos lūpų kampučiai suvirpėjo nuo tramdomos šypsenos. — Beje, tai tavo mėgstamiausias triukas. Policininkai jį iš tavęs ir išmoko.

Aš mąsliai ridinėjau kulkas peleninės dugnu, o Velda per stalą atidžiai mane stebėjo. Staiga ji straktelėjo ant kojų ir čiupo savo paltą.

— Iki, Maikai!

— Iki, brangioji.

Aš jos nelydėjau ir vėl pasinėriau į saldžias svajas apie kerštą. Kad tik niekas man nesutrukdytų, kad tik neatsirastų bereikalingų liudininkų. Aš jau mačiau, kaip mano kumštis traiško jų žandikaulius, o revolverio rankena sugrūda jų nusipenėjusius snukius į kruviną košę. Štai tada jie praras pasitenkinimą savimi ir įžūlumą. Žudikus įveikti gali tik negailestingas teroras, smurtą — dar didesnis smurtas, savivalę užgniaužti galima tik neteisėtais būdais, nes įstatymai prieš ją — bejėgiai. Aš nenurimsiu, kol ta niekšų gauja nevirs dvokiančių lavonų krūva.

Velda be vargo atspėjo mano slapčiausias mintis: ji ne kartą matė mane tokį. Todėl ji tykiai išėjo, o be jos mano būstas pasidarė tamsus, liūdnas ir tylus.

5 skyrius

Kartais mane apninka tokia būsena, kad aš ištisas valandas galiu gulėti nejudėdamas, įsistebeilijęs į lubas ir klausydamasis pro langą sklindančio, nė akimirką nesiliaujančio miesto ūžesio.

Priklausomai nuo mano nuotaikos tas ūžesys gali įkvėpti viltį arba gramzdinti į neviltį, migdyti arba kankinti nemiga, porinti linksmas istorijas arba niurnėti žiaurias pasakas. Dabar man atrodė, kad už lango plačiai išsidriekęs miestas kvatoja iš manęs — taip kvatoja budelis, išgirdęs savo aukos dejones. Tai buvo žvėriškas, šėtoniškas pabaisos, kasdien ryjančios naujas aukas, juokas.

Kas minutę mieste įvyksta nusikaltimas, kas pusvalandį kažkas nukenčia automobilių avarijoje, kasdien nužudoma keliolika žmonių. Tą siaubingą sąrašą galima tęsti ir tęsti. Miestas tyčiojasi iš savo gyventojų, o pats žiauriausias jo pokštas — mirtis.

Ir tai dar ne viskas! Kas suskaičiuos žmones, kasdien drebančius dėl savo ir savo artimųjų gyvybių. Kiek žmonių kas naktį guli atmerktomis akimis, kankinami pačių baisiausių nuojautų? Kiek motinų ir tėvų nežino, kur bastosi ir ką veikia jų vaikai? Kiek senukų bijo iškišti nosį už durų? Kiek prekybininkų moka duokles reketininkams? Kiek garbingų žmonių paklūsta visokių niekšų piktai valiai?

Milijonai žmonių sudaro miestą, milžinišką, pagal savo įstatymus ir taisykles gyvenantį gyvą organizmą. Dauguma tų žmonių — sąžiningi, darbštūs ir padorūs, tačiau tarp jų trinasi ir šlykštūs išsigimėliai, panašūs į žmones tiktai išore. Jie gyvena kaip siurbėlės, geriančios savo artimųjų kraują, kaip parazitai, mintantys savo gentainių kūnais.

Tuos galvažudžius protingesni bestijos subūrė į slaptą organizaciją, gavusią pavadinimą mafija. Tai neregėtai išaugusi niekšų, gyvenančių už įstatymų ribų ir besišildančių rankas visuotinėje baimėje, gauja. Tik per nusikaltimus ir machinacijas jie susikrovė milžiniškus turtus dar sausojo įstatymo laikais ir prasiskverbė į visus visuomenės duoksnius. Mafija ne tik plėšia ir žudo, ji prekiauja nekilnojamuoju turtu, posėdžiauja Senate, išlaiko lošimo namus, papirkinėja teisėjus ir policininkus.

Taip, manęs laukia sunki kova. Gangsteriai nedalija savo vizitinių kortelių ir nesiafišuoja visuomenėje. Jiems

nereikia reklamos, jie tūno kaip žiurkės tamsiuose urvuose, slėpdami nuo pašalinių akių savo darbelius. Jie griežtai laikosi tylėjimo įžado: kas amteli nors vieną nereikalingą žodelį, netenka ne tik liežuvio, bet ir gyvybės.

Kartą susidėjus su mafija, kelio atgal nebėra. Patekęs į jos gretas lieka tik du keliai: žengti su bosu iki pat galo arba gauti kulką į pakaušį. Trečio kelio nėra. Mafijos letena sunkesnė už antkapio akmenį. Vieną kartą jos prispaustas tampi vergu visą likusį gyvenimą, nors gali manyti esąs kuo tik nori. Klanų galvos ir gatvės prekeiviai narkotikais vienodai atsako už savo klaidas. Klaidingas žingsnis neatleidžiamas niekam.

Tam tikra prasme tai net įdomu. Koks nors Karlas Evelas sėdi savo soste kaip voras voratinklyje ir timpčioja savo gausus ryšių siūlelius. Vienas — ir kažkas miršta! Du — ir kažkas raitosi kančiose! Bet nuo šio galingo voro driekiasi siūlelis prie dar žiauresnio ir galingesnio siaubūno. Kiekvieno iš jų gyvybė laikosi ant plaukelio, ir tokioje terpėje svetima gyvybė neverta nė cento.

Nežinau, ar sugebėsiu pasiekti tokį įtakingą žmogų kaip Evelą, bet jei man pavyks, tai pasmaugsiu jį plikomis rankomis. Ginklo man nereikės. Aš išsunksiu iš jo kraują lėtai, lašas po lašo. Būtinai priversiu jį prisiminti visas aukas. Jis turėtų patirti viską savo kailiu, kam buvo pasmerkęs kitus. Ši mintis paliko ant mano veido niaurią šypseną ir grąžino į realų pasaulį. Aš jau žinojau, ką veiksiu.

Šį vėlų vakarą miesto gyvenimas vis dar virė. Miestas žiovavo ir rąžėsi kaip alkanas žvėris, besiruošiantis į naktinę medžioklę. Lietus jau buvo nurimęs, dangus išsiblaivė. Oras kvepėjo švara ir vėsa. Gatvėse grūdosi automobiliai, bet aš vis tik sugebėjau pačiupti taksi.

Aš keliavau pas Patą, aišku, ne į nuovadą, o į jo namus.

Jis atidarė duris, sviedė man draugišką šypsnį ir padėjo nusivilkti apsiaustą. Toks patyręs policininkas kaip Patas negalėjo nepastebėti, kad man po pažastimi nebetūno patranka.

— Šiandien be bagažo? — nusišaipė jis.

— Kaip matai.

— Ko nors gersi?

— Truputį vėliau.

— Siūlau pabandyti imbierinio alaus. Jame beveik nėra alkoholio.

— Ne, — aš papurčiau galvą.

— Kaip nori, — jis pripildė savo stiklą ir įsitaisė krėsle.

— Vadinasi, nenustebai, kad atėjau be ginklo? — paklausiau.

— Aišku, ne. Bet įsidėmėk: nieko bendro su tuo neturiu.

— Bet nelabai ir gailiesi dėl to, kas nutiko. Ar ne?

— Tiesą sakant, visai nesigailiu, — jis ėmė barbenti pirštais į stalą. — Aišku, tai trukdys tavo verslui, bet, manau, iš bado nemirsi.

— Tikiuosi, — iškošiau pro dantis. — Gal žinai, kiek laiko jie ketina laikyti mane už trumpo pavadėlio?

Mano klausimas Patui nepatiko. Tai buvo matyti iš jo surauktos kaktos. Vengdamas atsakymo, jis ilgokai glaudėsi prie stiklo krašto, kol galiausiai sukaupęs visas jėgas burbtelėjo:

— Tai priklausys nuo tavęs. Elgsiesi gerai — atgausi licenciją. Neatsisveikinsi su ja visam laikui.

— Manai, nesutramdysiu tų FTB išsišokėlių?

— O tu tikiesi sutramdyti?

— Rytoj primink šiems akiplėšoms, kad aš žmogus su ryšiais, sąžiningai mokantis mokesčius ir priklausantis profsąjungai. Mano advokatas pateiks ieškinį už mano patirtą moralinę ir materialinę žalą. Tik teismas gali uždrausti žmogui dirbti pagal savo profesiją.

— Per daug šakojiesi, Maikai, — taikiai sumurmėjo Patas. — Apsiramink.

— Net nesirengiu! Neleisiu lipti sau ant nuospaudų net FTB agentams!

— Maikai, — jis nužvelgė mane iš padilbų. — Šį kartą verčiau patylėk apie savo teises. Šios žmogžudystės išaiškinimu suinteresuota federalinė valdžia ir Kongresas.

— Žinau.

— Gal ką nors jau išsiaiškinai? — įtarimo kupinu balsu paklausė jis.

— Beveik nieko, bet aš daug mąsčiau apie šį nusikaltimą.

— Tu tikras mąstytojas, — nusišypspojo jis. — Ir kokias padarei išvadas?

— Už Bertos Torn žmogžudystę atsakinga mafija.

— O kas toliau? — Pato veide nesuvirpėjo nė vienas raumenėlis.

— Aš galiu padėti atskleisti šį nusikaltimą. Nereikia varyti manęs šalin. Apie mano žygius tu žinai ne mažiau nei aš pats. Taip, kelis kartais aš persūdžiau. Taip, aš priplojau porą netikšų. Visuomenė turi už tai man tik dėkoti. Tavo draugužiams iš FTB prieš susiimant su manimi reikėtų baigti kvalifikacijos kėlimo kursus. Aš — aukštos klasės profesionalas ir, be to, myliu savo darbą. O jie — paprasčiausi valstybės valdininkai, branginantys savo laisvalaikį bei ramybę.

— Tu tiesiog trykšti puikybe, Maikai.

— Be reklamos aš tarsi be rankų. Kas pakels šuniui uodegą, jei ne jis pats? Sakyk, ar aš neteisus? Iki šiol dirbau efektingai ir sėkmingai. Taip, rizikos pakako, bet aš juk sveikas gyvas. O gal jūs norite išvysti mane lavonų kompanijoje?

Patas pabaigė savo alų ir pašnairavo į mane pro stiklo viršų.

— Geras alus, — tarė jis. — Malonaus skonio ir kainuoja nebrangiai. O ir kepenų taip neėda kaip viskis... Paklausyk, Maikai, jei būtų mano valia, aš įtraukčiau į darbą visus Niujorko privačius detektyvus. Tačiau aš žmogus mažas ir pripratęs vykdyti įsakymus. FTB aš gerbiu taip, kaip praktikuojąs katalikas Romos popiežių. Ko tu iš manęs nori?

— Pagalbos.

— Kokios?

— Negi nenumanai?

Šįkart jis pratrūko linksmu ir užkrečiamu juoku — kaip

senais gerais laikais. Ne veltui tiek metų mes traukdavome vienas kitą iš bėdos.

— Numanau. Tu vis tiek kiši galvą į kilpą, drausk nedraudęs. Gal iš tikrųjų policijai vertėtų panaudoti tavo gabumus, užuot kaišiojus tau pagalius į ratus?

Jo akys spindėjo kaip anksčiau — kaip tais laikais, kai mes abu tempėme vieną jungą, narsiai įveikdami visas kliūtis.

— Prisipažįstu, Maikai, man irgi nepatinka FTB pozicija. Negaliu pakęsti, kai į mūsų reikalus kišasi politikai. Man tai iki gyvo kaulo įkyrėjo. Bet niekas nenori pyktis su federaline valdžia. Jie taip demonstruoja savo neklystamumą, jog ir patys tuo įtikėjo. Laikas pastatyti juos į vietą.

— Laikas, seniai laikas, — pritariau.

— OK, kur mūsų neprapuola! Pabandysime savarankiškai prasukti šį reikalą. Veik, o aš tau padėsiu. Tik per anksti nesugadink žaidimo. Jei rezultatai teiks vilčių, aš sugebėsiu taip pranešti vyresnybei, kad mus dar ir pagirs. Bent jau tikiuosi, kad iš darbo neišspirs.

— Mes visada puikiai bendradarbiavome, Patai, — priminiau jam. — Šaunesnio už tave vaikino policijoje nėra.

— Ačiū, Maikai. Tik nemeluok. Tai ne tavo stilius. Sakyk, kokios pagalbos tau reikia?

— Pirmiausia išsamios informacijos apie žmones, kaip nors susijusius su žmogžudyste.

— Toli ieškoti nereikia, — Patas atskleidė aplanką, gulintį ant jo kelių ir ėmė sklaidyti sąvaržėlėmis susegtus lapus. — Čia duomenys apie visus žudikus, dirbančius kartu su mafija. Visi jie yra buvę suimti, bet pasodintas tik vienas kitas. Štai visas sąrašas išaiškintų nusikaltimų: vagystės, prekyba narkotikais, azartiniai lošimai, sąvadavimas. Visi kaltinamieji — smulkios žuvelės. Pakliūva tiktai vykdytojai, o bosai išlipa sausi iš vandens. Štai čia — mafijos vadeivų sąrašas, bet jis nėra pilnas, be to, ir pasenęs. Pagrindinių bosų pavardės mums, deja, nežinomos.

— Ar šiuose sąrašuose figūruoja Karlas Evelas?

— Ne, — Patas piktai nusviedė į šalį savo lapus. — Jo

pavardė nefigūruoja nė viename dokumente. Dabar tu pats supranti, kokioms jėgoms grasini. Tu nori kautis nendrės stiebu prieš kardą.

— Tada pasikalbėkime apie Bertą Torn.

— Vadinasi, pradedame nuo pat pradžios?

— Taip. Ši žmogžudystė — neeilinė. Ją persekiojo visa gorilų komanda. Kuo ji taip įsipyko mafijai?

— Pati Berta Torn visai neįdomi, — nenoriai prašneko Patas. — Išvaizdi geros figūros moterėlė, prekiaujanti savo kūnu, bet anaiptol nekvaila. Kitaip nebūtų sugebėjusi įgyti Evelo pasitikėjimo.

— Ar jie ilgai buvo meilužiai?

— Keletą metų. Tais laikais jis pinigus kastuvu sėmė. Paskui dėl kažkokios neaiškios priežasties merginą išleido į atsargą. Kongreso komisijos veikėjai nusprendė išnaudoti jos įžeistą savimeilę. Kad atkeršytų neištikimam meilužiui, mergina pasiryžo iškloti apie jį viską, ką žinojo.

— Negi Evelas buvo toks kvailas, kad pasakotų jai apie savo reikalus?

— Tu juk puikiai žinai, kad net patys kiečiausi vyrukai kartais dėl moters prikrečia neįtikinamiausių kvailysčių, — Patas nepraleido progos žnybtelti.

— Na, jau pasismaginai, tai dėstyk toliau.

— FTB agentai paėmė į nagą Bertą Torn. Iš pradžių ji išsigando, o vėliau leido suprasti, jog žino kai ką svarbaus. Ji paprašė, kad jai duotų laiko surinkti kuo daugiau papildomos informacijos ir garantuotų apsaugą.

— Tai gal jai prikabino asmens sargybinius? — nustebau. — Nieko sau!

— FTB sukūrė specialią liudininkų apsaugos programą. Jiems keičia viską: pavardes, biografijas. Net gali atlikti plastinę operaciją. Ir parodymus ji turėjo duoti užsidėjusi ant veido kaukę.

— Tai nebūtų jai padėję. Evelas lengvai būtų nustatęs informacijos nuotėkio šaltinį. O kas nutiko vėliau?

— O paskui ji ėmė nervintis, — Patas skėstelėjo rankomis. — Ir taip ją grąžino po FTB sparneliu, bet jai jau

grėsė nervinis priepuolis. Isterijos sekė viena po kitos, ir gydytojas pasiūlė jai praleisti tris savaites atitinkamo profilio gydykloje. Ten viskas ir atsitiko. Apmovusi apsaugą, ji pabėgo, sutiko tave, o paskui netrukus buvo nužudyta?

— Tai viskas?

— Viskas, nebent pats būtum įsipainiojęs į tą reikalą.

— Eik jau, tu mane pervertini!

— Vaikinai iš FTB irgi taip mano.

— Ar paaiškinai jiems, jog tai — paprasčiausias sutapimas?

— Ištyrinėję tavo dosjė, jie, matyt, irgi taip nusprendė. Tu turi fenomenalų sugebėjimą atsitiktinai įsipainioti į pačias nemaloniausias istorijas.

— Tai dangaus dovana... Kaip jai pavyko pabėgti?

— Pats stebiuosi, — jis suglumęs truktelėjo pečiais. — Ją saugojo tarsi prezidentą. Buvo numatytos visos smulkmenos, išanalizuoti visi sudėtingiausi variantai, tačiau ji išsirinko patį paprasčiausią. Iš gretimo kambario, kuriame ilsėdavosi medicinos seserys, ji nugvelbė batelius ir apsiaustą, o paskui išėjo pro centrinį įėjimą. Purškė lietus, ir Berta Torn prisigretino prie dviejų pamainą baigusių slaugių. Jos išskleidė skėčius, Berta kyštelėjo galvą po vienu iš jų. Taip jos išėjo pro vartus ir nužingsniavo ligi autobusų stotelės. Slaugės nuvažiavo, o ji pėsčiomis patraukė į kitą pusę.

— Argi išeinant nereikalaujama parodyti leidimų?

— O kaipgi! — Patas ironiškai perkreipė lūpas. — Reikalaujama. Slaugės parodė savuosius. Sargybinis dievagojosi, kad matė ir trečią leidimą. Greičiausiai jam prisisapnavo.

— Negi pastato nesaugojo iš lauko?

— Saugojo. Netgi du agentai. Vienas sėdėjo automobilyje, kitas vaikštinėjo prie tvoros. Bet jie manė, kad jų užduotis — stebėti į ligoninę įeinančius, o ne išeinančius.

— Aišku, — nusijuokiau. — Galvojantis agentas kenkia labiau nei absoliutus idiotas. Štai tokie galvočiai, laikantys save genialiais sekliais, ir pasistengė, kad aš prarasčiau licenciją. Jiems juk nereikia jokių patarimų! Pusgalviai! Čia ne juoktis, bet verkti reikia.

— Kad ir kaip ten buvo, tačiau ji pabėgo pati, be pašalinės pagalbos. Tai — nenuginčijamas faktas.

— Kaip elgėsi policija jai pasprukus?

— Jos pasigedo tiktai vakare. Buvo paskelbta visuotinė paieška, deja, kaip žinai, be rezultatų. Bertos kūną rado paryčiais tavo automobilyje. Dabar vyksta žmogžudystės tyrimas.

— Kol kas jokių rezultatų? — pasitikslinau.

— Regis, taip, — linktelėjo Patas.

— Nevykėliai...

— Tokios bylos greitai neišaiškinamos, — prieštaravo Patas. — Pas mus čia tik tu toks greitas. Beje, nuo ko ketini pradėti tyrimą?

— Nuo Karlo Evelo. Kur jis šiuo metu apsistojęs?

— Čia, mieste.

— Ar tai reikėtų suprasti, kad jo interesų zona — tiktai Niujorkas?

— Ne, jo ryšiai driekiasi į daugelį vietų, bet čia jis įsitaisė tartum štabą. Beje, tai tik mūsų spėjimai.

— Ar pažįstate bent vieną jo gaujos narį?

— Kelis, — niūriai subambėjo policininkas. — Tu gi žinai, kaip sunku į šią terpę įdiegti informatorių.

— Na, tai susemkite tuos, kuriuos pažįstate, ir išmuškite iš jų parodymus.

— Maikai, mes gyvename ne Lotynų Amerikoje. Galime areštuoti žmogų tik remdamiesi svariais įkalčiais. O tie gangsteriai net kelių eismo taisyklių stengiasi nepažeisti.

— Aš rasiu įkalčių, — patikinau jį. — Jei ne lazda, tai pagaliu, dėl to būk ramus. Kaip manai, iš kur Karlas Evelas gauna šlamančių gaujai išlaikyti?

— Klausi kaip vaikas, — Patas nepatenkintas susiraukė. — Negi nežinai, kaip mafija krauna kapitalus. Didžiąją dalį pinigų ji išspaudžia iš mailiaus: iš narkomanų, įvairių prekeivių, lošėjų, prostitučių. Be to, mafijos galvos anoniminiškai prasuka milžiniškus importo sandėrius. Jie kontroliuoja visą uostą. Mafija uždėjusi savo leteną ant viso šešėlinio verslo. "Išplauti" pinigai panaudojami legaliai pre-

kybai, statyboms, transportui. Įspūdingais kyšiais jie surentė sau tokį tvirtą "stogą", kad jo ir patranka nepramuši.

— Žiūrint kokia ta patranka, — mąsliai nutęsiau. — O ir šaudyti reikia mokėti. Greičiausiai niekas ir nebandė rimtai prispausti mafijai uodegos.

— Štai tu ir būsi pirmas, — piktai burbtelėjo Patas.

— Net neabejok... Okei, susitikimą su Evelu kol kas atidėsiu. Iš pradžių pasidomėsiu Bertos Torn praeitimi. Ar kartais neturi jos adreso?

— Dabar ji laikinai apsistojusi lavoninėje, bet anksčiau nuomojo kampą kažkur Brukline. Ji turėjo kompanionę, pavarde Lili Karver. Štai čia surašyta viskas, ką apie jas žinome.

Patas ištraukė iš popierių krūvos kažkokį lapelį ir ištiesė jį man.

— Iš pradžių pakaks to, — tarė jis. — Kadangi daugiau vis tiek nieko nėra.

Net nežvilgtelėjęs į lapelį sukišau jį į piniginę.

— Ačiū, Patai.

— Tikiuosi, pranešinėsi man apie įvykių eigą? — tarė jis man, kai atsistojau ir vilkausi paltą.

— Pasistengsiu.

— Ir dar... — jis užsikirto.

— Kas?

— Neužmiršk, kad sudarėme sutartį. Privalome vienas kitam padėti.

— Neužmiršiu.

Palikęs Pato butą, aš ilgai stovėjau gatvėje ir pasimėgaudamas traukiau cigaretės dūmą. Ir pasistengiau, kad degtukų liepsnelė gerai apšviestų mano fizionomiją. Priešais esančiame įvažiavime pasigirdo triukšmas, ir iš ten išslydo kažkieno blankus šešėlis. Pagal viską nepažįstamasis, matyt, dar nenusprendė, į kurią pusę geriau judėti.

Aš nukreipiau savo kojas kairėn, ir šešėlis iškart nusprendė eiti į tą pačią pusę.

Praėjęs pusę kvartalo sulėtinau tempą, kad nenuvarginčiau savo palydovo — valstybinis tarnautojas negauna

kompensacijos už per greit nunešiojamus puspadžius. Kam vaikyti tą vargšelį. Priėjęs metro stotelę, aš padariau keletą miklių manevrų ir susidūriau su šnipu akis į akį.

Norėjau geriau jį apžiūrėti, o kartu ir pasisveikinti, bet staiga pajutau, kaip man į šoną įsirėmė pistoleto vamzdis. Ne, tas vyrukas dirbo visai ne FTB.

Iš pažiūros simpatiško dvidešimt penkerių metų vaikino fizionomiją smarkiai darkė šypsena — taip vilkiškai šieptis galėjo tik banditas su stažu, neduodantis nė grašio už svetimą gyvybę. Jis vilkėjo brangų paltą, o sveiki, neišsiplėtę akių vyzdžiai liudijo, kad jis nepažįsta narkotikų skonio. Greičiausiai tai buvo profesionalas, gaunantis už darbą gerus pinigus ir sąžiningai juos uždirbantis.

Bet šaudymo pro kišenę patirties jis neturėjo. Aš smarkiai trūktelėjau dešinį jo palto skverną ir pistoleto vamzdis nukrypo į šoną. Jis pabandė išsitraukti savo patranką, bet aš apsisukau mikliau. Galingu delno smūgiu per kaklą pasodinau jį ant šaligatvio. Gal jis net neprarado sąmonės, bet sugebėjimo judinti galūnes aiškiai neteko.

Ištraukęs iš jo kišenės gremėzdišką pistoletą, išėmiau apkabą ir įmečiau ją į kanalizacijos griovį. Reikėjo nusviesti ten ir jo patranką, bet aš suvaidinau riterį ir švystelėjau ginklą banditui ant kelių. Tegul paraudonuoja atsipeikėjęs, o dar geriau, kad nudvėstų iš gėdos.

6 skyrius

Naktinis Bruklinas ryškiai skyrėsi nuo dienos Bruklino, o dar labiau — nuo likusių Niujorko rajonų. Čia, neoninių reklamų ir elektrinių girliandų šviesoje, virė keistas, karštligiškas gyvenimas. Viską valdė alkoholis, narkotikai, seksas ir lengvi pinigai.

Išlipęs Braitono Leino stotelėje aš truputį paklaidžiojau siauromis gatvelėmis, pilnomis šventiškai nusiteikusių, pusgirčių ir keistai jaudrių žmonių. Kažkuris praeivis paaiškino, kur yra mano ieškomas namas. Padėkojęs aš pėsčias nužingsniavau porą kvartalų.

Savąjį pastatą suradau viename skersgatvyje. Ten riogsojo jau bebaigiąs gyvenimą, niūrus, apleistas statinys. Niekur nesimatė jokių gyvybės ženklų. Ištrupėjusiais akmeniniais laiptais pakilęs į priebutį, aš ėmiau tyrinėti užrašus ant pašto dėžučių. Torn ir Karver pavardės buvo nubrauktos, o virš jų užrašyta "Bernšteinas".

Atkakliai nusiteikęs aš paskambinau valdytojui. Ilgai laukiau, kol trakštelėjo durų užraktas.

— Ką ten velnias nešioja? — pasigirdo iš vidaus.

Aš stumtelėjau duris ir gerokai nustebau, išvydęs tą porelę. Priešais mane, įrėmusi į šonus didžiules raudonas rankas, stūksojo įspūdingų gabaritų moteris. Žili plaukai suvelti, ant pakaušio kadaravo suktukai, o naktinis chalatas nesuėjo per atsikišusį pilvą. Ji tiesiog pūkštė iš siuto. Toji megera žvelgė į mane kaip į žiurkę, išlindusią iš savo landos. Už jos nugaros mindžikavo nupiepęs vyriokas, labai panašus į išsigandusį šunytį.

— Jūs ką, nežinote, kelinta dabar valanda? — pagiežingai sušnypštė dama. — Valkiojasi čia visokie...

— Nagi, užčiaupkite savo nasrus, madam, — ramiai ištariau. — Aš ieškau valdytojo.

— Kaip jūs drįstate... — jos akys išvirto iš orbitų. Atrodė, tuoj ją trenks apopleksija.

— Taip ir drįstu. Jūs man visai nereikalinga. Aš ieškau valdytojo. Tikiuosi, tai jis slepiasi už jūsų grakščios nugaros.

Matyt, ta dama niekad nebuvo susidūrusi su tikru vyru. Mano grubokas atkirtis jos neįžeidė, o greičiau sužavėjo. Tik tikras vyras sugeba lengvai bendrauti su moterimis. Išviepusi koketišką šypsnį, moteriškė atsitraukė į šoną ir susniaukrojo:

— Prašau atleisti, sere...

Jos vyrelis liko vienas prieš mane ir slėpdamas savo baimę amtelėjo:

— Ko jums reikia?

— Noriu apžiūrėti vieną kambarį, — burbtelėjau ir pademonstravau jau praradusią galią savo licenciją. — Prašom pasiimti raktus.

— Gal aš tai padaryčiau? — įsikišo jo galingoji žmonelė.

Tačiau valdytojas jau buvo įsisąmoninęs, kad jo mieliausioji anaiptol nėra toks nenugalimas drakonas, kaip jis visąlaik manė.

— Grįžk į kambarį ir palauk, kol aš ateisiu! — kad būtų įtikinamiau, vyriokas net pasistiebė ant pirštų galų ir išpūtė žvirblio krūtinę. — Galų gale kas čia valdytojas: aš ar tu?

Moteriškė kažką piktai suniurzgė ir trinktelėjo durimis. Valdytojas, nukabinęs nuo sienos solidų raktų ryšulį, paklausė:

— Kokį butą pageidaujate apžiūrėti, sere?

— Mis Bertos Torn.

— Policija jau buvo ir viską apžiūrėjo, — jis akimirką sudvejojo.

— Žinau. Bet kai ką reikėtų dar kartą patikrinti.

— Tas butas išnuomotas kitam žmogui.

— Jis jau įsikėlė?

— Ne. Žadėjo įsikraustyti rytoj.

— Puiku. Vadinasi, šiandien mums niekas netrukdys. Eime, — aš beveik jėga nutempiau jį laiptais.

Supratęs, jog priešintis beviltiška, valdytojas nuvedė mane į trečią aukštą ir atrakino duris.

— Čia tamsu, — viauktelėjau. — Įjunkite šviesą!

— Tuoj, — pamakalavęs ranka po sieną, jis spragtelėjo jungiklį.

Šviesa užliejo apleistą butą, apstatytą įvairiausiais baldais. Net nenutuokiau, ką galėčiau rasti. Juk visus kampus čia išnaršė kvalifikuoti ekspertai. Jei ten kas ir buvo, tai jau seniai tą daiktą įrašė į protokolą ir saugojo kaip daiktinį įrodymą. Greičiausiai mane valdė paprasčiausias smalsumas.

Šį butą sudarė virtuvė, svetainė ir du miegamieji, kuriuos siejo vonia. Vargiai pasakytum, kad čia gyveno dvi merginos: jokių mielų niekučių, jokių pakabukų, jokių kino žvaigždžių paveikslų. Buto apstatymas priminė kareivines arba pigų viešbutį.

— Kam priklauso baldai? — paklausiau.

— Mes nuomojame butą kartu su baldais, — paaiškino valdytojas. — Tai namo savininko nuosavybė.

— Kur gyveno mis Torn?

— Štai jos miegamasis, — dūrė pirštu valdytojas.

Apžiūrą pradėjau nuo drabužių spintos. Ten kabojo apie dešimt suknelių ir kostiumėlių, o apačioje stovėjo avalynė. Stalčiuje gulėjo tvarkingai suvyniotos kojinės. Drabužiai buvo gana nauji, bet pigūs.

Komodoje tarp visokių nereikalingų popierių radau keletą vokų. Du mane sudomino. Viename radau "Milbern Stimšip" garlaivių kompanijos laišką, pranešantį, kad visi bilietai į garlaivio "Sedriko" reisą jau parduoti. Kitame buvo įdėta vieno cento moneta su indėno galvos atvaizdu.

Dar radau daugybę tuščių buteliukų, tūbelių su išdžiūvusia pomada ir kitokio šlamšto, susikaupiančio pas moteris, piktnaudžiaujančias kosmetika.

Kitą miegamąjį apžvelgiau probėgšmais. Spintoje ir komodoje mėtėsi tik seni laikraščiai.

— Ar čia gyveno mis Karver? — paklausiau.

— Taip.

— Kur ji dabar?

— Išvažiavo prieš kelias dienas.

— Ar policija ją apklausė?

— Taip, — jis kreivai nusišiepė. — Ko gero, ji dėl to ir išvažiavo.

— Ką manote daryti su mis Torn daiktais?

— Kol kas padėsiu į sandėlį. Gal atsiras paveldėtojas. Šiaip jau už butą apmokėta iki mėnesio galo, — jis pasikasė pliką galvą. — Tikiuosi, nepažeisiu įstatymo, jei išnuomočiau butą anksčiau?

— Tai jums ne pirmas kartas, ar ne? — burbtelėjau. — Kas mokėjo nuomą?

— Sutartyje nurodyta tik mis Torn, — jis neramiai pašnairavo į mane. — O kas?

— Nieko. Ar mokėjo ji pati?

— Taip.

— Grynais?

— Grynais, — pokalbis valdytojui nepatiko. — Kiek galiu pasakoti vieną ir tą patį? Na, nežinau, kaip ji užsidirbdavo pragyvenimui! Nežinau! Pas save ji klientų nesivesdavo ir orgijų čia neorganizuodavo.

— Esate tikras?

— Pro mano senutę ir pelė nepraslystų. Ji visada viską mato.

— Ar kas nors ją lankydavo?

— Jūs manęs klausiate?

— Tikrai jūsų.

— Sere, aš valdytojas, — mažylis ėmė niršti. — Mano darbas — laiku surinkti iš gyventojų nuompinigius. Kada man stebėti visus dvylika butų? Bet aš įsitikinęs, kad mis Torn nesivertė prostitucija. Ji buvo tvarkinga ir rami moteris. Mokėjo visada į priekį. Gal ją ir išlaikė koks turčius, bet pažvelgęs į ją to nepasakytum. Ar dar ieškosite?

— Manau, jau pakaks.

— Ar suradote tai, ko norėjote?

— O tai, brangusis, jūsų neliečia.

— Atleiskite, — sutriko jis, — aš tik norėjau...

— Man neįdomu, ko jūs norėjote. Kur man rasti mis Karver? — rūsčiai paklausiau, iš anksto ruošdamasis ilgam priešinimuisi.

— Iš kur man žinoti? — jis metė į mane išgąstingą žvilgsnį. — Aš juk nesidomiu išvykstančių gyventojų adresais.

Iš jo akių mačiau, kad meluoja.

— Dabar aš vešiuosi jus į policiją ir ten jūs būtinai prisiminsite adresą. Su tais, kurie trukdo tardymui, mes paprastai nežaidžiame, — aš pasistengiau suteikti savo balsui kuo žiauresnį toną.

Valdytojas išbalo ir subruzdo, lyg pavojų pajutęs žvėrelis.

— Suprantate... Aš neturiu teisės apie tai kalbėti... Bet jei jūs primygtinai reikalaujate. Tik prašau, nieko nesakykite mano senutei...

— Trumpiau! — amtelėjau policininko balsu.

— Mis Karver šiandien buvo čia užėjusi. Ji laukia laiško nuo bičiulio ir nori, kad aš jį persiųsčiau. Štai jos adresas... — panardinęs ranką kišenėje, jis ištraukė suglamžytą voko skiautę.

— Luktelkite, užsirašysiu, — aš išsiėmiau bloknotą ir tušinuką.

— Tikiuosi, tai nepakenks mis Karver, — meilikaujamai cyptelėjo valdytojas. — Kada ją mačiau, atrodė gana išsigandusi.

— Tikiuosi, jūs padorus pilietis ir netrokštate pažeisti įstatymų?

— Ne, ne, — skubiai patikino jis.

— Vadinasi, pasielgėte teisingai, davęs man jos adresą. Pažadu, kad nepasakysiu mis Karver, iš kur jį gavau. O jūs savo ruožtu ištrinkite šį adresą iš atminties, sutarta?

— Žinoma, — su palengvėjimu atsiduso žmogelis.

— Ir kartu nupasakokite, kaip atrodo mis Karver.

— Daili mergina baltais kaip sniegas plaukais.

— Būtinai ją surasime.

Atsikratęs valdytoju palikau jo globai niūrų pastatą. Dabar mano kelias vedė į Atlantikos aveniu, kur buvo prisiglaudusi velionės Bertos Torn draugužė.

Po dvidešimties minučių pasiekiau savo ieškomą namą, nuo ankstesniojo besiskiriantį vien tuo, kad šio pastato pirmajame aukšte buvo įsikūręs dar ir lombardas.

Pagrindinės durys buvo neužrakintos. Už jų neradau nei durininko, nei valdytojo. Nuo viršaus besileidžiantis sunkus smogas liudijo, kad patekau į vargšų landynę. Iš to laužo žmogus galėjo persikelti tik į šiukšlyną arba po tiltu.

Prie pašto dėžučių buvo pritvirtintos senos purvinos lentelės su savininkų pavardėmis. Tik viena lentelė su užrašu "Trentonas", pakabinta visai neseniai, išsiskyrė švara. Ant šios pašto dėžutės buvo užrašytas mano ieškomo buto numeris. Nieko nuostabaus, kad mis Karver pabijojo nurodyti savo tikrąją pavardę.

Kiekviename aukšte nosį raitė skirtingi kvapai: vie-

name dvokė pamazgomis, kitame — pašvinkusiu maistu, o trečiame — katėmis. Vieną aukštą nuo kito skyrė keturiolika nuo purvo slidžių laiptelių. Laimingai pasiekęs viršų susiradau man reikalingas duris. Pro jas spingsojo siauras šviesos rėželis.

Aš atsargiai pasibeldžiau.

Kurį laiką bute viešpatavo tyla, paskui suskardeno malonus moteriškas balsas:

— Kas ten?

— Tai jūs, mis Karver? — kuo švelniau paklausiau aš.

— Taip.

— Aš vardu Maikas Hameris. Norėčiau su jumis pasikalbėti. Aš tuoj pat pakišiu po jūsų durimis savo vizitinę kortelę.

— Nereikia. Eikite. Durys neužrakintos.

Atsargiai pravėręs duris, įžengiau į menkai apšviestą kambarį. Priešais mane giliame krėsle sėdėjo šviesiaplaukė mergina, rankoje laikydama revolverį. Jo vamzdis taikėsi man tiesiai į krūtinę, ir aš nė kiek neabejojau, kad gausiu kulką po pirmo neatsargaus judesio.

Tai ir buvo mis Karver, — bet ji man nepatiko, — putni neaukšta mergina per smarkiai nubalintais plaukais bei ryškiai dažytomis lūpomis. Gal mano nuomonei kažkiek darė įtakos rankoje spaudžiamas ginklas. Moterims jis tinka ne labiau kaip vyrams krakmolyta prijuostė. Ji vilkėjo juodą šilkinį chalatą, ryškiai kontrastuojantį jos baltiems plaukams ir baltiems kambariniams bateliams.

Ji smaigstė mane šaltu, tiriančiu žvilgsniu, nieko gero iš šio vizito nesitikėdama. Aš nejudėjau leisdamas jai pačiai įvertinti situaciją. Nežinau, ką ji sau išsiaiškino, bet patrankos iš rankos nepaleido ir niekur kitur nenukreipė.

— Ar ko nors laukiate, mis? — mandagiai pasidomėjau.

— Tik ne tavęs, — vos pastebima pajuoka suvirpino jos lūpas.

— Labai gaila, — aš galantiškai nusilenkiau.

— Ko tau reikia?

— Pirmiausia pasukite savo patrankos vamzdį į kitą pusę. Žinote, aš nuo pat vaikystės nemėgstu tokių pokštų.

— O antra?

— Norėčiau užsirūkyti. Ar galiu išsiimti iš kišenės cigaretes?

— Kišenes palik ramybėje. Cigaretės guli ant staliuko, — revolverio vamzdis kryptelėjo truputį į kairę.

Aš ištraukiau iš suglamžyto pakelio cigaretę ir jau siekiau žiebtuvėlio, bet mane aplenkė jos riksmas:

— Nemosuok rankomis, bičiuli. Degtukai irgi ant staliuko.

— Ačiū, — aš užsirūkiau, pagarbiai žvelgdamas į merginą. — O su tavim nenuobodu, katyte. Tik nukreipk taikiklį šiek tiek aukščiau. Aš neseniai pavalgiau ir visai nenorėčiau apdergti tavo grindų savo skrandžio turiniu. Pageidaučiau kulką gauti į širdį.

— Būk ramus, gausi, jei elgsiesi neapdairiai. O dabar klok, kas tu toks ir ko tau reikia.

— Aš sakiau, kad mane vadina Maiku Hameriu. Aš — privatus detektyvas. Be to, aš truputį pažinojau mis Bertą Torn.

— Tai ji tave pasamdė?

— Ne, — aš užsikirtau. — Mes susitikome visai atsitiktinai. Ji "balsavo" pakelėje, o aš ją pavėžėjau.

— O paskui? — Karver įsitempė.

— O paskui ją nužudė mano akyse.

— Papasakok viską nuo pradžių ir kuo smulkiau.

— Buvo gili naktis, ir Berta puolė man tiesiai po ratais. Ji kažko bijojo ir visą laiką dairėsi į šonus. Mes sėkmingai pravažiavome policijos postą ir nuriedėjome tolyn. Neilgai trukus mus taranavo kažkoks automobilis. Mane surišo, o Bertą ėmė kankinti. Nežinau, ko norėjo tie niekšai, bet iš jos nieko nepešė ir vargšelę nužudė. Vėliau mus abu sugrūdo į mano ratus ir nustūmė nuo skardžio. Žudikai norėjo kaltę suversti man, bet aš, kaip matai, išsisukau.

— Kaip tau pavyko? — suabejojo ji.

— Paskutinę akimirką spėjau iššokti iš automobilio ir

pakibau virš skardžio, ant krūmo. Jei netiki, galiu pademonstruoti šviežius randus ant savo kailio.

— O ne, nebūtina.

Nenuleisdama patrankos, ji vis dar įtariai stebėjo mane, o juoda vamzdžio skylė vis plėtėsi ir plėtėsi.

— Katyte, man pakyrėjo stypsoti čia kaip stuobriui, — pareiškiau. — Gali ir toliau į mane taikytis, bet leisk prisėsti.

— Tu ką, invalidas?

— Ne visai. Bet pažiūrėčiau, kaip tu būtum jautusis, kybodama virš bedugnės.

— Ginklą turi?

— Ne.

— Tu juk privatus detektyvas?

— Policija atėmė mano licenciją.

— Kodėl?

— Nenorėjo, kad aš tirčiau Bertos Torn mirtį.

— Kaip mane radai?

— Tai mano profesija. Rasti žmogų mieste lengviau nei žvėrį miške. Kažkas jį matė, kažkas apie jį girdėjo, ir taip toliau, — išsisukau nuo atsakymo.

— Vadinasi, mane gali rasti ir kiti? — jos akys suapvalėjo.

— Jei jie žmonių medžiotojai, tai suras, — linktelėjau.

Jos akis aptemdė baimė, bet kartu veržėsi ir atkaklus ryžtas. Šįkart buvau taip arti mirties kaip niekada anksčiau.

— Aš tavimi netikiu! Įrodyk, jog sakai tiesą!

Paskutinį kartą užsitraukęs švystelėjau nuorūką ant grindų ir net neužgesinau jos, nes tik šitaip galėjau pademonstruoti savo atsainumą pavojui. Iš pykčio net mano raumenys įsitempė.

— Klausyk, pupyte. Man pabodo tavo triukai, o tavo kvaili klausimai įgryso iki gyvo kaulo. Be to, aš nekenčiu, kai į mane taikomasi revolveriu. Jei tuoj pat nepatrauksi patrankos, aš įgrūsiu jos vamzdį į tavo saldžią burnelę. Tu net krustelėti nespėsi.

Manydamas, kad galiu ją įbauginti, apsirikau. Ji net

nepajudėjo, tik ryškiai dažytas lūpas ištempė pavargusi ir tuščia šypsena. Mergina atlaidžiai linktelėjo į artimiausią kėdę.

— Na, gerai, sėsk.

Revolverį ji pasiguldė sau ant kelių taip, kad galėtų staigiai jį pasičiupti. Pasveikinęs pats save su pirmąja mažyte pergale, aš atsisėdau ir pasiunčiau baltapūkei kuo spindulingesnę šypseną.

— Taigi, vadinasi, tu pažinojai Bertą, — ištarė ji.

— Labai trumpai... Ar tu ko nors bijai? Sakyk, ko tu lauki?

— Ne Santa Klauso.

— Tikiuosi, kad ir ne Raudonkepuraitės, — atitariau jai į toną. — Greičiau Pilkojo Vilko.

— Kažko panašaus, — jos akyse įsižiebė vilties spindulėlis. — Gali vadinti mane Lili. Ar tikrai viskas, ką pasakojai, — tiesa?

— Gryniausia.

— Norėtųsi tikėti.

— O tu nusprendei, kad aš — vienas iš tave medžiojančių vilkų?

Lili tylėdama linktelėjo. Jos veido bruožai tiesiog akyse švelnėjo ir minkštėjo, tarsi juos dengęs baimės šarvas greitai tirptų. Dabar aš pastebėjau, kad šviesi plaukų spalva idealiai dera prie jos veido, o juodas chalatas slepia aukštą ir putnią krūtinę.

— Ar pažįsti tave persekiojančius žmones? — paklausiau.

— Ne, — ji gūžtelėjo pečiais. — Jiems reikėjo Bertos. O aš tiesiog pasipainiojau po kojomis.

— Papasakok viską iš pradžių. Kur susipažinai su Berta?

— Mes pažinojome viena kitą dar prieš karą. Mes abi dirbome apmokomomis partnerėmis šokių aikštelėje. Ten susipažinome ir susidraugavome. Greitai abi kartu išsinuomojome butą.

— Ar ilgai gyvenote kartu?

— Maždaug metus. Viską sujaukė karas. Užplaukus patriotizmo šuorui, aš įsidarbinau karinėje gamykloje. Berta irgi metė šokėjos darbą. Bet aš nežinau, iš kokių lėšų ji gyveno. Nemėgstu lįsti į svetimus reikalus. Mūsų draugystė nenutrūko. Kai kartą susirgau, Berta slaugė mane kaip sesuo. Po karo mano gamyklą uždarė ir aš likau be darbo. Berta įkalbėjo vieną iš savo pažįstamų įdarbinti mane naktiniame klube.

— Ar ji irgi ten dirbo?

— Ne, — Lili papurtė galvą. — Bet ji visada kažką veikė.

— Ką?

— Nežinau. Niekada tuo nesidomėjau. Mes grįžome į savo ankstesnį butą, bet dabar už nuomą mokėjo tik ji. Sakė, kad šlamančių turi užtektinai. Aš neprieštaravau.

Lili nutilusi įsistebeilijo į lubas virš mano galvos. Mūsų pokalbis klostėsi šauniai, tad negalėjau leisti jai nutilti.

— Ar jos elgesys pasikeitė? — atsargiai paklausiau.

— Taip. Aš pastebėjau permainas jos elgesy.

— Pavyzdžiui?

— Ji ėmė visko bijoti. Bet koks šlamesys versdavo ją išblykšti.

— Ar Berta nesakė, ko bijo?

— Aš klausiau, bet ji atsimušdavo juokeliais arba paprasčiausiai tylėdavo. Dukart ji rengėsi vykti į Europą, bet negavo bilietų į norimus garlaivius.

— Labai keista...

— Jos baimė vis didėjo, — Lili kalbėjo prisiversdama, lyg ir pati kažko bijotų. — Galiausiai ji net nebeišeidavo iš namų. Skundėsi visokiausiomis ligomis, bet aš supratau, jog ji meluoja.

— Kada prasidėjo jos baimė?

— Tiksliai neprisimenu. Bet ne itin seniai. Ar tau reikia datos?

— Ne. Ne taip ir svarbu. Pasakok toliau.

— Pastaruoju laiku ji buvo truputį apsiraminusi, retkarčiais išeidavo iš namų.

— Kur ji eidavo?

— Į parduotuves, į kiną. Per daug nenutoldavo. O paskui... — mergina nutilo.

— Kas paskui?

— Paskui ją užgriuvo policija, — sušnibždėjo Lili.

— Ko jie norėjo?

— Ko norėjo? — baltaplaukė įbedė į mane suglumusias akis.

— Policija ateina daryti kratos, apklausti arba areštuoti, — kantriai paaiškinau. — Ko jie norėjo iš Bertos?

— Jie ją apklausė.

— Ko jie klausinėjo?

— Aš nieko negirdėjau. Mane įstūmė į kitą kambarį ir taip pat apklausė. Bet aš ničnieko nežinojau.

— Kas nutiko vėliau?

— Vėliau policija išėjo, ir tą patį vakarą aš pastebėjau, kad mane seka. Sekė nuolat. Todėl aš ir pasislėpiau čia.

— Ar tave sekė policija?

— Ne, — ji papurtė galvą ir jos akis vėl apniaukė baimė. — Ne, ne policija...

— Tai kas?

Lili gūžtelėjo pečiais žvelgdama į mane taip, lyg aš būčiau vienintelis žmogus pasaulyje, galįs jai padėti. Jos lūpos išdžiūvo, todėl mergina be perstojo jas laižė, naikindama paskutinius pomados likučius.

— Blogai jautiesi? — paklausiau.

— Ne... — vos girdimai sukuždėjo ji.

— Tada pasakok toliau. Tai labai svarbu.

— Kartą pas Bertą atėjo FTB agentai...

— Ar matei jų dokumentus?

— Ne, bet jie nepanėšėjo į policininkus. Elgėsi kaip šeimininkai. Jie išsivežė Bertą kartu su savimi. O paskui mano bute pasirodė tie... baisūs žmonės.

Ji susigūžė ir įbedė į mane stiklinį žvilgsnį. Tokios gyvuliškos baimės nesuvaidinsi. Kuo aš galėjau jai padėti? Žodžiai čia nieko nereiškė, siaubas skverbėsi giliai į jos pasąmonę.

— Aš bijau, — suvirpėjo ji. — Jie pasakė, kad užmuš mane, jei kam nors apie tai prasitarsiu.

Lili veidu nusirito ašara. Aš pakilau ir atsisėdau ant jos krėslo ranktūrio. Gestai, švelnūs prisilietimai buvo veiksmingesni nei krūva žodžių. Priglaudęs prie krūtinės jos galvą, paglosčiau tankius šilkinius plaukus.

Lili užsimerkė. Švelni, miela šypsena nušvietė jos veidą. Dabar Lili veidas spinduliavo tikrą moterišką žavesį.

Į mane dvelktelėjo grynas, aitrus spirito kvapas, kurio niekaip nesupainiotum su kvepalų aromatu. Negi baimė privertė ją piktnaudžiauti alkoholiu?

— Nieko nebijok, — tyliai raminau. — Aš neleisiu tavęs skriausti.

Ji linktelėjo, viltingai žvelgdama į mane bedugnėmis tamsiomis akimis su egzotiška sunkių vokų įpjova. Negalėjai nesigėrėti tuo veidu: skaisti lygi oda, putlios lūpos lyg rožės žiedlapiai, kviečiančios bučiniui, siauri, aukšti antakiai. Nejučiomis aš smarkiau suspaudžiau glėbyje moters kūną. Jos lūpos prasivėrė, ir aš palinkau prie jų.

Staiga Lili krūptelėjo ir atšlijo nuo manęs. Jos akys sausai žvilgėjo — baimė išdžiovino ašaras. Lili žvilgsnis mane prablaivė. Juk ne į pasimatymą čia atėjau, o su reikalu.

— Ar tie žmonės klausinėjo apie Bertą? — lyg niekur nieko pasiteiravau.

— Taip.

— Ką jie norėjo sužinoti?

— Viską. Jie apipylė mane šimtu klausimų, o vėliau ėmė raustis Bertos daiktuose.

— Ar jie rado ką nors įdomaus?

— Tikriausiai ne.

— Kodėl taip manai?

— Baigę kratą jie klaikiai keikėsi. O paskui vėl prilipo prie manęs.

— Tau smarkiai kliuvo?

— Yra buvę ir blogiau, — ji virptelėjo visu kūnu. — Aš juk augau ne po mamytės sparneliu. Tačiau tokių baisių žmonių niekada nebuvau sutikusi. Jiems žmogų užmušti — tai lyg musę pritrėkšti. Aš jau žuvusi...

— Tegul tik jie pabando tave paliesti!

— O jei palies? — liūdnai suvebleno ji.

— Jiems blogai baigsis.

— Nuo to man ne lengviau... Kaip ir Bertai...

Atsistojęs iškračiau iš pakelio paskutinę cigaretę ir ėmiau vaikštinėti po kambarį. Staiga man dingtelėjo viena mintis.

— Senajame bute liko Bertos drabužiai. Tačiau nemačiau jos lagamino. Kur jis?

— Aš jį pasiėmiau.

— Galima žvilgtelėti?

— Prašau. Jis ten, miegamajame, spintoje.

Miegamajame aš įjungiau šviesą ir ištraukiau iš spintos didelį juodą, diržais apjuostą lagaminą. Atsegęs diržus ėmiau jį kruopščiai tyrinėti. Tiesą sakant, nesitikėjau, kad krata galėtų bent kiek nušviesti Bertos Torn mirties priežastį. Bet mūsų darbe smulkmenų nebūna. Kartais tiesa slepiasi vienoje vienintelėje išplėštoje sagoje arba trumpame, kišenėje pamirštame raštelyje.

Iškračiau iš lagamino keletą aptrintų albumų su nuotraukomis, krūvą apatinio trikotažo, kelis drąsaus kirpimo maudymosi kostiumėlius, striptizo reikmenis ir šūsnį senų laiškų. Peržiūrėjęs laiškus neradau nieko įdomaus — viso labo trivialus susirašinėjimas su drauguže iš Aidaho valstijos. Aptikau ir garlaivių kompanijų reklaminius lankstinukus bei Pietų Europos miestų kelioninius vadovus.

Šiam nenaudingam užsiėmimui paaukojęs ketvirtį valandos, sukimšau visą šlamštą atgal į lagaminą.

— Nieko neradai? — paklausė Lili.

Ji stovėjo man už nugaros, traukdama cigaretę ir prilaikydama ties krūtine chalato skvernus. Elektros lemputės šviesoje jos plaukai sidabriškai kibirkščiavo.

— Ne, — krestelėjau galva. — Tuščias numeris.

— Tu išeini?

— Taip.

— O ką daryti man? — negyvu balsu išspaudė ji.

Pasiduodamas akimirksnio aistrai, aš apglėbiau Lili

liemenį ir priglaudžiau prie savęs. Jos rankos buvo šaltos kaip ledas, užtat kūnas po šilko chalatu — neįtikėtinai karštas ir lankstus.

— Ar turi kur pernakvoti?

— Ne, — ji liūdnai pakratė galvą.

— Tada važiuojame į viešbutį.

— Aš beveik neturiu pinigų.

— Nieko. Aš pats tavimi pasirūpinsiu. Duodu tau penkias minutes susirinkti daiktus.

— O paskui?

— Nesijaudink. Renkis ir dingstame iš čia.

Viltinga šypsena nušvietė jos veidą ir tuoj pat užgeso. Ji sunkiai pakratė galvą.

— Tušti planai. Aš nuo jų nepasislėpsiu. Jie ras mane ir pasaulio pakrašty.

— Tegul ieško, — nervingai nusijuokiau. — Nesiruošiu palengvinti jiems to uždavinio. Ir prašau, nelaikyk tų šunsnukių antžmogiais. Jie išgamos, tačiau tik žmonės ir gali klysti kaip visi. Ypač jei kas nors vedžioja juos už nosies.

Staiga man į galvą stuktelėjo dar viena gera mintis, gimusi, kai praanalizavau ką tik sužinotus faktus. Net Lili pastebėjo, kaip mano makaulėje ėmė suktis krumpliaračiai, išduodantys mąstymo proceso pradžią.

— Ar ką nors prisiminei? — paklausė ji.

— Ne, aš tiesiog pagalvojau, kad tu gali išgyventi kur kas ilgiau, nei pati manai.

— Įdomu, už ką man tokia mielaširdystė?

— Manau, gangsteriai patys tiksliai nežino, ko ieško. Todėl anksčiau laiko nenutrauks siūlelio, vedančio juos prie tikslo. O tas siūlelis — tai tu. Tiksliau, tavo gyvybė.

— Bet aš net nenutuokiu, ko jiems reikia.

— Kol kas nenutuoki. Ar žinai anekdotą apie Niutoną ir obuolį? Taip ir tave gali apšviesti geniali mintis.

— Gerai būtų...

— Varom iš čia, kol ne vėlu. Renkis...

Aš vos ne jėga įstūmiau ją į vonią. Ji nuvėrė mane spindinčiomis akimis ir dėkingai pakštelėjo į skruostą. Jos kū-

nas įsitempė po chalatu, karštai trokšdamas atsidėkoti man. Tačiau aš pasielgiau kaip tikras džentelmenas ir užtrenkiau vonios duris.

Tada atplėšiau naują cigarečių pakelį. Ant krėslo rankūrio gulėjo revolveris. Nuleistukas buvo atlaužtas. Taikydamasi į mane Lili Karver nejuokavo: šis vakaras galėjo Maikui Hameriui baigtis visai liūdnai.

Po penkių minučių vonios durys atsivėrė ir ant slenksčio išdygo nauja Lili Karver: elegantiška, pasitempusi ir net, atrodo, ūgtelėjusi. Žalias aptemptas kostiumėlis vykusiai išryškino jos figūros privalumus, kojų grakštumą pabrėžė blizgančios šilkinės kojinės. Tankių baltų plaukų kupeta įspūdingai įrėmino apvalų veidą.

— Kur mes keliausime, Maikai? — plačiai šypsodamasi ji paėmė mane už parankės.

Pirmąkart išgirdau ją tariant mano vardą ir mano kūną užliejo šilta banga.

— Mes vyksime į mano namus, — džiugiai pranešiau. — Šios tvirtovės dar nesugebėjo paimti nė viena gauja.

Išėjęs į gatvę aš iškart ėmiausi priemonių, kad atsikratyčiau "uodegos", jei tokia buvo. Tokiais atvejais patirtis manęs neapvildavo. Mes tris kartus keitėme judėjimo kryptį, gerą lanką apsukome taksi, porą sustojimų pavažiavome metro, paskui vėl pačiupome taksi. Jis ir atgabeno mus prie mano namo slenksčio.

Įsitikinę, kad vestibiulyje nieko nėra, mes nubėgome prie lifto. Įėjęs į butą, iškart parodžiau Lili laisvą kambarį ir pasiūliau eiti gulti.

— Tikiuosi, tu padorus vaikinas, Maikai, ir neįsi po mano antklode?

Jos būgštavimai mane prajuokino.

— Negi tuo abejoji? — ištaisiau įžeisto kilniadvasio miną.

— Ačiū, — ji paglostė mano skruostą.

Tiesiog instinktyviai aš palinkau prie jos, mūsų lūpos suartėjo, bet paskutinę akimirką ji atsitraukė. O gal atsi-

traukė tikras džentelmenas Maikas Hameris, neišdrįsęs pasinaudoti bejėgiška merginos padėtimi.

Ji tyliai uždarė duris ir jau iš kito kambario palinkėjo:

— Labanakt, Maikai.

— Labanakt, Lili.

Nelaukdamas aušros, aš nusibeldžiau į naktinį barą Trečiojoje aveniu. Ten netrūko nei mano draugų, nei priešų. Pasistumdęs šalia baro ir galiniuose kambariuose, aš su kai kuo draugiškai išmečiau po burnelę, o su kai kuo triukšmingai pasibariau. Galop patraukiau namo, sklidinas pasididžiavimo gerai atlikta pareiga, nė kiek neabejodamas, kad po poros valandų iš baro per miestą nušliauš gandelis, vakare pasieksiantis ausis tų, kuriems ir buvo skirtas.

Ir tada vaikinai, vienąkart jau bandę mane užmušti, giliai susimąstys. Jų nuotaika suges, o perdėtas pasitikėjimas savimi nuges. Galvą galiu dėti, visi jie sukrus kaip skruzdės, kurių skruzdėlyną padegė žaibas.

Šliaužk, gande, šliaužk. Kartais tu pavojingas kaip nuodinga gyvatė.

Grįžęs į savo butą aš truputį pastovėjau prie durų, už kurių miegojo Lili. Ji kvėpavo ramiai ir lygiai tarsi kūdikis.

7 skyrius

Mane pažadino telefono čirškimas. Iš visko sprendžiant, Lili jau buvo atsikėlusi ir šeimininkavo virtuvėje, tai liudijo gardus kavos aromatas ir indų skimbčiojimas.

— Kai prasikrapštysi akis, ateik į virtuvę pusryčiauti! — šūktelėjo ji.

— Būtinai, — atsiliepiau keldamas ragelį.

Balsą ragelyje atskirčiau iš milijono kitų balsų. Kas dar galėtų turėti tokį pat aksominį kontraltą kaip mano mieloji katytė?

— Sveikas, Maikai, — žvaliai suskardeno ji.

— Sveika, Velda. Kas naujo?

— Naujienų daug, bet aš nesiruošiu aptarinėti jų telefonu.

— Vadinasi, kai ką išsiaiškinai?

— O tu tuo abejojai?

— Iš kur kalbi?

— Iš mūsų kontoros. Beje, tau irgi nekenktų retkarčiais čia pasirodyti.

— Bet gi tu žinai, kiek aš šiuo metu turiu darbo.

Pro atviras duris žvilgtelėjo Lili ir pamojo man kviesdama į virtuvę. Aš linktelėjau nepaliaudamas kalbėti su Velda. Įdomu, kaip sureaguotų mano katytė, išvydusi šią nekaltą ryto scenelę?

— O kur tu buvai pradingęs vakar? — įtariai paklausė Velda. — Aš vos telefono neperkaitinau skambindama.

— Ok, mieloji, aš visas paskendęs darbuose. Nevalgau, nemiegu...

— Klausyk, Maikai, man skambino Patas, — jos balsas virptelėjo.

— Tikriausiai pripliurpė kvailysčių?

— Jis buvo labai atsargus, bet ir to pakako... Maikai, aš bijau.

— Be reikalo. Nepasiduok jokioms provokacijoms. Mus paprasčiausiai nori įbauginti.

— Maikai, aš nejuokauju... Vakar vakare kažkas bandė įlįsti į mano butą.

— Tu rimtai? — aš net švilptelėjau. — O gal tau pasirodė?

— Ne. Išgirdau garsus už durų. Kažkas krapštė užraktą. Bet aš neseniai įsitaisiau naują spyną su paslaptimi ir įsilaužėliui nepasisekė.

— Tai bent reikaliukai, — sumurmėjau. — Kam tu taip skubiai parūpai?

— Maikai, ar užsuksi į kontorą?

— Truputį vėliau.

— Privalai susitvarkyti savo korespondenciją. Ant tavo stalo ištisi kalnai laiškų.

— Sutvarkyk juos pati.

— Bet ant daugelio vokų užrašyta: "Asmeniškai".

— Ateis ir jų eilė. Dabar man reikia tavo gautos informacijos.

— Tada kur nors susitikime.

— Ateik po valandos į "Teksaso" barą. Žinai, kur jis?

— Žinau. Iki.

— Ginklą turi?

— Taip. O ką?

— Laikyk jį prie savęs, bet kad niekas nepastebėtų.

— Pasistengsiu.

— Na ir puiku. Lauksiu tavęs bare.

— Susitiksime po valandos.

Aš nusimaudžiau ir pasukau į virtuvę. Lili kantriai laukė manęs prie padengto stalo. Lili paruoštų patiekalų būtų pakakę visai dokininkų brigadai, bet aš irgi apetitu nesiskundžiau. Sukirtęs kiaušinienę su kumpiu, kalną skrebučių, salotų ir užgėręs visa tai dviem puodeliais kavos sunkiai atsirėmiau į kėdės atkaltę. Lili kyštelėjo man į burną cigaretę ir uždegė degtuką.

— Ar bent pavalgei? — užjaučiamai paklausė ji.

— Persivalgiau. Jaučiuosi kaip Kalėdoms penimas kalakutas.

— Ne, Maikai, į kalakutą tu nepanašus, — rimtai ištarė ji.

— O į ką, tavo manymu, aš panašus? — man magėjo pakvailioti.

— Tu? Tuojau pasakysiu.

Jos žvilgsnis iškart sustingo, o akių gilumoje įsiplieskė niūri raganiška liepsna. Tik iš pradžių tai atrodė smagu, bet greitai aš pajutau rentgeno spindulius, kiaurai skrodžiančius mane.

— Tu panašus į vaikiną, Maikai, — lėtai išskiemenavo Lili. — Tai daro man įspūdį. Iki šiol šaunūs vaikinai man nepasitaikydavo. Nebent kine...

— Neskubėk su išvadomis, Lili. Tu man reikalinga, todėl aš su tavimi gerai elgiuosi. Bet jei tu mėginsi pasinaudoti mano gerumu saviems tikslams ar mane apvilsi, tai išvysi visai kitą Maiką Hamerį.

— Pagyvensim pamatysim, — nusišypsojo ji. — Pasistengsiu tavęs nenuliūdinti.

— Bėda ta, kad aš tampu sentimentalus, — užspaudžiau nuorūką kavos puoduke. — O detektyvui tai — mirtis. Turbūt senstu. Mūsų profesijos žmonės jaunystę palaidoja greitai.

— Maikai, tu visai nesenas, — papūtė lūpeles Lili. — Į tave turbūt moksleivės gatvėje dairosi.

— Apie moksleives pasikalbėsime vėliau. O dabar atidžiai klausyk ir dėkis į galvą. Aš turiu išeiti. Tu liksi čia viena. Niekur neik ir niekam neatidaryk durų. Net kai aš atsirakinsiu duris savo raktu, nenukabink grandinėlės, kol neįsitikinsi, kad čia tikrai aš. Aišku?

— Aišku. Nesijaudink, aš — supratinga mergina. O ką daryti su telefonu?

— Tegul skamba. Nekelk ragelio. Jei man tavęs prireiks, aš paskambinsiu durininkui ir paprašysiu, kad jis tave perspėtų, stovėdamas už durų. Paskui galėsi drąsiai imti ragelį.

— Taip ir padarysiu.

— Puiku. Jauskis kaip namie. O aš pasistengsiu grįžti kuo anksčiau.

Regis, Lili visai neerzino perspektyva visą dieną sėdėti uždarytai, nors ji buvo išsipusčiusi kaip į vestuves. Atvirkščiai, ji atrodė visai patenkinta savo likimu — maža baltapūkė lėlytė, tiek daug mačiusi savo trumpame gyvenime.

Aš nusileidau žemyn ir sustabdžiau pirmą pasitaikiusį taksi. "Teksaso" barą pasiekiau dešimčia minučių anksčiau nei buvo sutarta, bet vidun įžengiau tik pamatęs Veldą išlipant iš taksi.

Regis, kas gali būti paprasčiau — išlipti iš automobilio? Tačiau toli gražu ne kiekviena moteris paverčia tai spektakliu. Velda atlikdavo šį veiksmą su tobula gracija, lyg balerina, demonstruojanti savo mėgstamiausią *pa*. Vyrai tiesiog suakmenėdavo, išvydę, kaip iš automobilio kiauto išnyra toji nuostabi būtybė.

Velda iškart pastebėjo mane ir meiliai nusišypsojo, džiaugdamasi susitikimu. Greta manęs stovėjęs vaikinas pagavo mūsų žvilgsnius ir graudžiai atsiduso:

— Ir sekasi kai kuriems...

Mes užėmėme pačią tolimiausią kabiną. Velda užsisakė pusryčius, o aš — bokalą alaus.

— Regis, tu jau sotus? — ji atidžiai nužvelgė mane.

— Kad kąsnis į burną nelenda. Nusiplūkiau, — aš nutaisiau šventeivišką fizionomiją.

— Na, na, — suabejojo ji, ištiesdama man kažkokį paketą. — Tai viskas, ką galėjau gauti. Tai kaštavo du šimtus žalių. Be to, pažadėjau atsakomąją paslaugą...

— Įdomu! — aš susiraukęs paklausiau įtarimo pilnu balsu. — Ir kokią paslaugą tu pažadėjai?

— Nesijaudink, — ji mestelėjo man lengvą šypsnį. — Manęs tai neliečia. Paslaugas teiksi tu.

Voke radau šūsnį prirašytų lapų. Taip, Velda gerai padirbėjo, perrašė ir Bertos Torn ligos istoriją, ir jos biografiją, net sudarė vyrų, artimai pažinojusių Bertą, sąrašą.

Čia aptikau ir Karlą Evelą, ir senatorių Geifį, ir aibę kitų iš laikraščių žinomų pavardžių. Paskutinioji pavardė sąraše buvo tūlo Bilio Misto.

— O kaip tas čia pateko? — paklausiau.

— Jis su Berta Torn susitikdavo nedažnai. Jie kartu lankydavosi įvairiose vietose, tačiau visuotinio dėmesio susilaukdavo būtent jis.

— Nieko nuostabaus, — suurzgiau, — Bilis iš tų, kurie visada atsiduria dėmesio centre. Tai jis sugeba.

— Tu pažįsti tą Bilį Mistą? — nustebo Velda. — Kas jis?

— Prieš karą jis buvo labiau žinomas Bilio Mažylio pravarde ir nevengė jokio nešvaraus darbelio, kad tik gerai mokėtų. Policija įtarė jį gausybe žmogžudysčių, bet nieko nesugebėjo įrodyti. Vėliau jis netikėtai išmovė į kalnus. Užsiėmė legaliu verslu ir formaliai metė senus darbelius. Tačiau sklando gandai, kad jis dalyvauja daugelyje tamsių aferų.

— Jis priklauso mafijai? — nustebo Velda. — Tai nemaniau...

— Kas nutiko, brangioji? — aš sunerimau.

— Šįryt "Tošo" restorane susitikau su dviem kriminalinės kronikos reporteriais. Vieną iš jų, Edį Konelį, turėtum pažinoti. Supratau, kad jie žino apie Bertą Torn nemažai, bet dėl kažkokių priežasčių negali atskleisti informacijos. Tačiau jie paminėjo kelis jos gerbėjus. Vienas iš jų, Bilis Mistas, tuo metu sėdėjo restorane. Edis man jį parodė. Kai žvilgtelėjau į tą pusę, niekšelis sugavo mano žvilgsnį ir išsiaiškino jį savaip.

— Numanau, kaip, — burbtelėjau.

— Jis priėjo prie manęs ir tiesiai pasiūlė tokią šlykštynę, kokios dar gyvenime nebuvau girdėjusi. Aišku, aš atsakiau jam suprantama kalba. Nuo mano žodžių Edis paraudo iki pat ausų, o Bilis Mistas vos nepasiuto iš pykčio. Kažką vamptelėjęs, jis nuėjo. Edis taip ir neatsipeikėjo po tokio nuotykio. Mikliai apsimokėjęs, jis nusiplovė taip skubiai, lyg jį būtų vijęsis alkanas liūtas.

Mano burna išdžiūvo, o veidą iškreipė žvėriškas įniršis. Tai pastebėjusi Velda raminamai uždėjo delną ant mano rankos.

— Nusiramink, Maikai. Viskas gerai.

Aš išspjoviau ką tik pridegtą cigaretę ir kelias minutes sėdėjau suakmenėjęs. Su kokiu malonumu būčiau sumalęs snukį tam Biliui Mistui — kretinui prilaižytais plaukais ir nešvankiu žvilgsniu. Jis vaidina šeimininką ir kietą vyruką prikimštomis kišenėmis bei plačiais ryšiais, bet aš dar pamatysiu jį besirangantį kaip slieką, kai rimtai užsiimsiu jo auklėjimu. Truputį atvėsęs aš pareiškiau:

— Katinėli, daugiau nevadink manęs žmogumi, ieškančiu nemalonumų. Regis, tu nusprendei šioje srityje man nenusileisti.

— Ką, negi aš įklimpau į kokią istoriją?

— Į tikrą mėšlą, brangioji. Mistas neatleidžia įžeidimų. O ką kalbėti, kai įžeidžiama jo vyriška savigarba.

— Niekai, aš sugebėsiu apsiginti.

— Jei tave užpuls profesionalus gorila, ilgai neišsilaikysi.

— Nesuprantu, kas labiau išsigando: aš ar tu?

— Tikriausiai aš, — teko prisipažinti.

— Vadinasi, vis dar myli mane? — ji sušvito akinančia šypsena.

— Myliu, todėl ir jaudinuosi. Nenoriu, kad Misto pasamdyti išsigimėliai tave sužalotų.

— Malonu tai girdėti. Juk įprastomis sąlygomis taip sunku išpešti iš tavęs komplimentą.

— Pakalbėsime apie jausmus kitą kartą, — pabandžiau nusukti kalbą. — Čia tam ne laikas ir ne vieta.

— O aš galiu kalbėti apie mūsų jausmus bet kur ir bet kada! — nerūpestingai pareiškė ji.

Nuo jos ugningo žvilgsnio man persivertė širdis. Pasaulyje taip retai pasitaiko, kad grožis ir gracija derėtų su protu, dora ir tvirtu charakteriu.

— Panagrinėkime, kokie žmonės sudaro Bertos Torn gerbėjų klubą, — pasiūliau. — Senatorius, kariškius ir municipaliteto tarnautojus galime iškart atmesti. Vargu ar jie susiję su žmogžudyste. Bet kai kurie tipai mane itin domina. Kas, pavyzdžiui, tas Nikolas Reimondas?

— Tai sena Bertos meilė. Jie draugavo dar prieš karą. Jis žuvo kažkokioje autoavarijoje.

— Ne kažin kas, bet užsikabinti yra už ko. Kas tau davė šią informaciją?

— Patas.

— Vadinasi, ši pavardė kažką reiškia. Ką dar jis tau mestelėjo?

— Volteris Makgratas. Irgi senas pažįstamas. Karo metais ji buvo jo išlaikytinė. Tada jis gyveno prabangiame bute Riversaido gatvėje.

— Ar jis vietinis?

— Ne, atvykėlis. Bet Niujorkas tapo jo antraisiais namais.

— Kaip jis užsidirba pragyvenimui?

— Prekiauja viskuo, kas pakliūva, bet daugiausia plienu ir mediena.

— Teistas?

— Taip. Už vengimą mokėti mokesčius, du kartus už viešosios tvarkos pažeidimą ir vieną kartą už neteisėtą šaunamojo ginklo nešiojimą.

— Tai bent paukštelis! — švilptelėjau. — Kur jis dabar?

— Čia. Priiminėja visokių smulkių firmų užsakymus medienai.

— Gerai. Tuo tipu mes pasidomėsime... O kas toks Leopoldas Kavalskis?

— Šitą man pametėjo Edis, — Velda suraukė antakius. — Nežinau, ar jis mums kuo nors pravers. Kartą, kai Berta naktiniame klube šoko striptizą, dėl jos kilo peštynės, ir tas Kavalskis vos ne mirtinai primušė du ją kabinusius vyrukus. Atsitiktinai ten pasipainiojo reporteris ir dviejų peštukų nuotrauka atsidūrė pirmuosiuose laikraščių puslapiuose. Praslinkus mėnesiui, viskas pasikartojo pagal tą patį scenarijų: striptizas, skandalas, mušty-nės, nuotraukos skandalų kronikos skiltyje. Edis labai gerai prisiminė tuos įvykius.

— Ką mes žinome apie tą Kavalskį?

— Sprendžiant iš fotografijų, jis — profesionalus boksininkas. Tokio snukio nė su niekuo nesupainiosi. Aš suradau šio sporto autoritetus, ir jie man patvirtino, kad Kavalskis kažkada neblogai pasirodydavo ringe. Jo karjera baigėsi, kai per treniruotę susilaužė ranką. Paskui jis dingo iš trenerių akiračio ir savo pavardę demonstravo tik skandalų kronikos skiltyje. Po antrųjų muštynių jį gatvėje partrenkė nenustatytas automobilis. Pagal draudimo kompanijos dokumentus tai buvo nelaimingas atsitikimas. Uodas snapo neįkiš į taip tvirtai surėstą versiją.

— Ar tuo tiki?

— Kodėl gi ne?

— Kažkodėl Bertos Torn klientai dažnokai žūsta autoavarijose.

Nežvilgtelėjęs į medicinos kortelės kopiją, įkišau ją atgal į voką.

— Tau neįdomu? — Velda nepatenkinta papūtė lūpas.

— Geriau pati trumpai papasakok jos turinį.

— Nieko įdomaus. Berta Torn lankėsi pas gydytoją Martiną Soberinį. Jis nustatė, kad ji serga aštria neurozės forma ir pasiūlė kurį laiką pasigydyti ligoninėje. Berta pasinaudojo šiuo patarimu. Gydymo kursas turėjo tęstis tris savaites.

— Na, mums iš to maža naudos, — suburbėjau. — Nematau nė vieno siūlelio, kurį vertėtų truktelėti.

— Tada reikia traukti visus iš eilės, — patarė Velda.

— Rankų neužteks. Ir kuo ta Berta Torn traukė vyrus? Net senatorius Geifis ja susižavėjo...

— Čia kaip tik viskas aišku. Jis viengungis, taigi turi teisę vaikščioti su jaunomis merginomis. Nors juos matė drauge vos keletą kartų.

— Ar Bertos biografijoje nėra kokio kabliuko?

— Bent jau aš neradau. Ji gimė 1920 metais Pitsburge. Tėvas — švedas, motina — italė. Du kartus lankėsi Europoje. 1928-ais buvo Švedijoje, 1940-ais — Italijoje. Gyveno bohemišką gyvenimą, neužsilaikydavo nė viename darbe. Pastaruoju laiku išleisdavo daugiau nei uždirbdavo.

— Simpatiškai merginai su jos privalumais tai visai nesunku. Greičiausiai tai buvo Evelo pinigai.

— Vadinasi, labiausiai iš tos kompanijos mus domina Evelas? — Velda pamojavo sąrašu.

— Būtent, — patvirtinau. — Dabar jis čia, Niujorke. Patas turi jo adresą.

— Nori, kad juo užsiimčiau aš? — Veldos akyse šmėkštelėjo nerimo šešėlis.

— Pradėsi tu. Aš imsiuosi Evelo, kai tik baigsiu kitus reikalus.

— Kaip man pradėti?

— Pasistenk su juo susipažinti. Pageidautina, kad [illegible]am kas nors tave pristatytų. Galvą guldau, paskui viskas eis lyg sviestu patepta. Įsidėmėk visas jo šnekas. Stebėk jo pažįstamus.

— O jei jis manimi nesusidomės ir aš nieko nepešiu?

— Tau pasiseks, mažyte, nė kiek tuo neabejoju. Jei tik pati to norėsi. Ar ginklą turi?

— Taip, — jos žvilgsnis iškart suledėjo.

— Kur jį nešioji?

— Spėk.

— Nenoriu spėlioti, — aš kritiškai apžvelgiau jos puikią figūrą.

— Peties dėkle kairėje.

— Niekada nepasakyčiau, — nustebau. — Tai vienas iš moteriško biusto privalumų.

Užsimokėję mes išėjome iš baro ir Velda su ta pačia užburiančia gracija įsėdo į taksi. Aš žinojau, kur ji važiuija, ir mano sielą katės nagais draskė nerimas.

Aš susistabdžiau taksi ir pasukau į Brukliną. Pirmiausia aplankiau namą, kuriame dar vakar gyveno Lili Karver. Kaimynai pasakė, kad ji išvažiavo. Niekas pas ją nebuvo atėjęs, niekas apie ją neklausinėjo.

Tada užėjau pas vieną seną bičiulį, daug metų išdirbusį skandalų kronikos reporteriu. Jis jau seniai metė tą ne itin garbingą ir pavojingą užsiėmimą, apie kurį priminė tik virtinė peilio ir kulkų padarytų randų ant jo kūno. Niekas tiek nežinojo apie mafijos gyvenimą, kiek jis. Tiesiog nuostabu, kad jį paliko gyvą.

Iš jo išsinešiau aplanką, pilną popierių, už kuriuos bet kuris bulvarinis laikraštis būtų atseikėjęs nemenką krūvelę žalių. Bet aš juos gavau nemokamai.

— Būk atsargus, — atsisveikindamas perspėjo mane bičiulis. — Dabar tu nešiesi asmeninę bombą. Kad tik ji nesprogtų.

— Grąžinsiu tau šią bombą po poros valandų.

Įsitaisęs baro galiniame kambaryje, peržiūrėjau visus gautus dokumentus, paskui pasiunčiau juos paštu savo draugui reporteriui. Mano smegenyse nusėdo tiek faktų, jog būtinai turėjau juos išanalizuoti ir surūšiuoti.

Evelo ir Bilio Misto pavardės figūravo tik senose bylose, kol jie dar buvo teikiantys vilčių smulkūs pašlemė-

kai. Dabar savo aplinkoje jie vertinami aukštai, tad informacijos srautas apie juos visai išsekęs. Jie nieko nežudo ir neplėšia, jie tik duoda įsakymus ir dalijasi prisivogtą turtą. Remiantis turimais duomenimis, jie stovi šalia mafijos boso sosto, bet kas būtent užima tą sostą, man nepavyko išsiaiškinti. Įdomu, ar pasiekė nusikalstamo pasaulio karaliaus ausis mano paskleistas gandas?

Čia mano dėmesį patraukė ant baro slenksčio išdygęs tipas. Jį vadino Peliuku Baso, kuris didžiąją savo gyvenimo dalį užsiiminėjo neteisėta veikla. Jis pažinojo visas miesto padugnes, ir visi pažinojo jį. Iš Peliuko elgesio galėjai spręsti, kokiai Niujorko vagių ir žudikų kastai priklauso vienas ar kitas tipas. Paprastai jis draugiškai su manimi sveikindavosi, bet dabar net akimi nemirktelėjo į mano pusę. Kažkodėl šis baras jam iškart nebepatiko, ir Peliukas būtų išėjęs, net žodeliu nepersimetęs su manimi, bet aš visai atsitiktinai įkišau ranką į kišenę, siekdamas žiebtuvėlio.

Tai išvydęs Baso net nepabalo, o tiksliau, pažaliavo. Aš pamojau jam pirštu ir vyrukas virpančiomis kojomis prisiartino.

— Misteri Hameri, aš nieko blogo jums nepadariau, — iškart suinkštė jis.

— Man tiesiog patinka tavo draugija, Peliuk, — nuraminau jį. — Nori išgerti?

— Paleiskite mane, misteri Hameri, — jis baugščiai dairėsi į šonus.

— Tu ką, manęs bijai? — nustebau neapsakomai. — Kas gi nutiko?

— Kalbama, kad nuo jūsų geriau laikytis atokiau, — sumykė Peliukas.

— Kas kalba?

— Taip... įvairūs žmonės, — išsisukinėjo jis. — Greta jūsų net stovėti pavojinga. Už tai mane gali pakarti už kojų.

— O aš maniau, kad tu mano draugas, Peliuk. Nenujaučiau, kad tu toks bailys. Tavo siela tikrai peliuko.

Slėpdamas akis, jis sunkiai atsiduso. Aiškiai jautėsi ne savo ratuose.

— Žinoma, misteri Hameri, jūs su manimi gerai elgėtės. Negaliu skųstis... Bet tai nereiškia, kad mes draugužiai. Juk aš mažas žmogelis, su niekuo nenoriu pyktis. O jei jūs mėgstate nemalonumus, tai jūsų problema...

— Niekas nemėgsta nemalonumų, Peliuk, — pamokomai ištariau. — Bet kartais jų neišvengsi. Kitą kartą, kai pačiupsiu tave už rankos, nebūsiu toks atlaidus.

Vargšelio veidas ištįso.

— Jūs gi žinote, aš ne angelas, misteri Hameri, ir su įstatymu dažnokai susipykstu. Bet verčiau sėsiu į belangę nei broliausiuosi su jumis. Tai reikštų pasirašyti sau mirties nuosprendį.

Atrodo, dar truputis, ir jis privarys į kelnes.

— Aš ką, užkrečiamas? — mano nuostaba liejosi per kraštus. — Nuo kada su manimi negalima kalbėtis?

— Nelaikykite manęs kvailiu, misteri Hameri. Juk jūs puikiai viską suprantate. Na kam jums toks mažas žmogelis kaip aš? Kodėl jūs norite prišaukti bėdą ant mano galvos?

— Peliuk, aš nieko nesuprantu. Nuo kada aš tapau raupsuotuoju? Paaiškink.

— Atstokite! Į mus ir taip visi žiūri.

— Ne, tu pasakysi, bičiuli. Kitaip rytoj visi sužinos, jog tu mano geriausias draugas ir patikėtinis, — aš draugiškai apkabinau jį per pečius.

— Misteri Hameri, — sudejavo Peliukas, — aš viską pasakysiu, tiktai paleiskite mane!

— Na!

— Po miestą sklando gandai, kad jūs nusprendėte atsiskaityti su kai kuriais žmonėmis...

— Su kokiais? — aš papurčiau jį kaip skudurų maišą.

— Su labai galingais žmonėmis, — sukuždėjo jis, mėšlungiškai kabindamasis į baro kraštą. — Su mafijos žmonėmis. Jūs tiesiog pakvaišote, misteri Hameri! Dabar visi lenksis jūsų per kvartalą. Jūs pats užmezgėte sau kilpą, lieka tiktai timptelėti už jos galo. Čarlis ir Gražuolis jau...

Baso užspringo supratęs, kad prasiplepėjo.

— Baik, jei jau pradėjai, — rūsčiai amtelėjau.

Mano akyse jis perskaitė kažką, kas iškart atrišo jo liežuvį. Kuo jau kuo, bet drąsuoliu šio vaikino pavadinti tikrai negalima.

— Čarlis ir Gražuolis jau gavo avansą už jūsų sielą. Jie laksto po Brodvėjų, tikrindami iš eilės visas skyles. Labai skuba.

— Kodėl?

— Matyt, jiems pažadėjo priedą už skubų darbą.

Peliukas suprato, kad jau priplepėjo tiek, jog užsidirbo ne vieną, bet iškart keletą mirčių. Drebančiomis rankomis pabandė užsirūkyti, bet jam nepavyko. Aš įkišau jam į burną savo cigaretę, spragtelėjau žiebtuvėliu, bet jis niekaip nepajėgė pagauti ugnies. Galiausiai Peliukas kažkaip prisidegė ir iškart paspringo dūmais.

— Pats jūs, aišku, nieko nebijote, — nelaiminga mina sumurmėjo jis. — Norėčiau ir aš turėti tiek drąsos kaip jūs, misteri Hameri. Ir iš kur atsiranda tokių žmonių?

— Visi mes nudrėbti iš to paties molio, — patikinau jį. — Tiesiog reikia tvardytis ir neištižti.

— Jūs — šaunus vaikinas, misteri Hameri. Panorėjote ir visus ant ausų sustatėte. Jie juk nebijo nei policijos, nei mero, o jūsų — išsigando. Susibūrė kaip nuodijami tarakonai. Jūs paskelbėte jiems karą ir jie priėmė iššūkį. Tik niekas su jumis atvirai nesikaus. Jus paklos iš už kampo, kulka į nugarą. Todėl tam darbui ir pasamdė Čarlį Maksą ir Gražuolį Smolhauzą, vaikinus iš Majamio, apie jus mažai ką žinančius. Visi kiti turbūt pabūgo ir atsisakė.

— Vadinasi, aš kai ką gerokai išgąsdinau, — nusišypsojau patenkintas.

— Dar ir kaip, misteri Hameri! Mafijos vyrukai puikiai žino, kad juokų jūs nekrečiate. Jei jau nusprendėte ką nors pasiųsti į aną pasaulį, tą žmogų jau galima laikyti velioniu ir iš anksto ruoštis jo laidotuvėms. Tačiau šįkart jūs per plačiai užsimojote. Kad iš to nesigautų vien šnipštas. Aš tai nestatyčiau už jūsų gyvybę nė cento.

Jis baikščiai pašnairavo į mane.

— Jei totalizatoriuje prasidės lažybos dėl mano gyvybės, drąsiai statyk už mane visas savo pajamas — tapsi milijonieriumi, — nusikvatojau.

— Norėčiau tikėti... Regis, žinia, kad jus medžioja du kileriai, visai jūsų nesujaudino, misteri Hameri.

— Tai jie tegul bijo ir jaudinasi. Gali perduoti mano žodžius tiems laikinai gyviems galvažudžiams, jei juos kur nors sutiksi.

— Nesirengiu nieko perdavinėti... — burbtelėjo Peliukas.

— Perduosi. Visi žino, kad tu mafijos pasiuntinukas. Pasakyk jiems, kad manęs medžiojančių gangsterių bijau tiek, kiek ir musės. Jie kieti, bet aš kietesnis. Jie vikrūs, bet aš vikresnis. Aš nuspirsiu juos nuo savo kelio ir imsiuosi vadeivų. Taip, taip, man reikalingi patys bosai. Žmonės, laikantys vairą. Žmonės, tampantys marionečių siūlelius. Aš prisikasiu iki jų. Tegul iš anksto užsisako sau pamaldas. Kad ir kur jie slėptųsi, nors ir po žeme, aš vis tiek juos rasiu. Tegul vengia langų ir durų, tegul nekiša nosies į gatvę be amens sargybinių, tegul nuolat laiko pirštą ant gaiduko.

— Ko jūs taip siuntate, misteri Hameri? — drebančiu balsu suvapėjo Peliukas.

— Jie nužudė moterį ir norėjo pakišti mane kaip žmogžudį. Be to, sudaužė mano mėgstamiausią automobilį. Jis buvo pagamintas pagal užsakymą ir spausdavo daugiau nei šimtą mylių per valandą. Argi to maža nuožmiam kerštui?

— Jūsų reikalas, misteri Hameri, — sumurmėjo Peliukas. — Aš jus perspėjau... Ar galiu eiti?

— Kulniuok! Jei tau dar ne vėlu į tualetą, tai jis kairėje.

— Aš jau kaip nors... — jis mostelėjo atsisveikindamas ir nuspūdino prie išėjimo.

Atsidūręs gatvėje, Peliukas kurį laiką stypsojo kaip stulpas, paskui ėmė karštligiškai mostaguoti rankomis, kviesdamas taksi. Aš apmokėjau sąskaitą ir nužingsniavau prie telefono kabinos.

Patas, kaip ir tikėjausi, dar nemiegojo.

— Klausau, — amtelėjo jis į ragelį.

— Tai aš, Maikas.

— Džiaugiuosi, kad tu gyvas ir sveikas.

— Kol kas gyvas. Bet mane medžioja du mafijos samdiniai.

— Žinai jų pavardes?

— Čarlis Maksas ir Gražuolis Smolhauzas. Kalbama, kad jie iš Majamio.

— Hm... Autoritetai, nieko nepasakysi.

— Kuris iš jų pavojingesnis?

— Jie visada dirba kartu ir papildo vienas kitą. Bet vyresnysis, manau, Maksas.

— Ką apie jį žinai?

— Buvęs policininkas. Pistoletą nešioja ant klubo.

— Ačiū.

— Į sveikatą.

Vadinasi, safari jau prasidėjo. Tai beveik įdomu. Visagaliai ir neliečiami valdovai įsakė pašalinti nevykėlį privatų detektyvą, išdrįsusį nepagarbiai apie juos atsiliepti. Pamatysim, ar jiems pavyks. Jie pratę žaisti į vienus vartus ir pagal savo taisykles. O šįkart ant jų kelio pasipainiojo žmogus, nevengiantis kovos ir niekada neprašantis pasigailėjimo. Tie žmonės turi viską: pinigus, ryšius tarp politikų, parsidavėlišką žiniasklaidą, legioną samdomų žudikų. Ir tik aš jiems kliudau kaip akmuo vidury kelio. Jie žino, ko gali laukti iš policijos ir kokį pavojų jiems kelia Kongreso komisija. Jie kaip skydais apsistatę gudragalviais advokatais, visada surandančiais kokią nors landą įstatymuose. O aš niekinu įstatymus ir pasikliauju tik savo revolveriu. Būtent tai jiems ir nepatinka. Vienas dalykas — įsakyti sunaikinti eilinę auką, o visai kas kita — patiems drebėti dėl savo kailio. Jie žino, kad mums visiems neužteks vietos šiame pasaulyje. Kažkas privalės pasitraukti. Jie arba aš.

Artimiausiame tabako kioske aš nusipirkau pakelį cigarečių ir pasukau tiesiai į Brodvėjų — pasitikti medžio-

tojų, jau gavusių avansą už mano mirtį. Nepavydžiu jums, vaikinai. Jums lemta iš medžiotojų virsti medžiojamaisiais. O jums tai gali ir nepatikti.

8 skyrius

Tik turėdamas pakankamai gerus ryšius laikraštyje "Gloub", galėjau surasti seno laikraščio iškarpą su žinute apie Bertos Torn meilužio Nikolo Reimondo mirtį.

Reimondą, einantį pėsčiųjų perėja, partrenkė automobilis tuomet kai keitėsi šviesoforo signalas. Smūgis buvo toks baisus, kad nuo šaligatvio nuskriejęs kūnas išdaužė net parduotuvės vitriną. Įvykį matė tik vienas įkaušęs valkata, besitrinąs už kokio pusės kvartalo nuo perėjos. Jis neprisiminė nei automobilio markės, nei numerio. O be to, straipsnelis turėjo potekstę: kelio įvykių būtų mažiau, jei municipalitetas pasirūpintų naktiniu gatvių apšvietimu. Ten pat radau Reimondo adresą ir firmos, kurioje jis dirbo, pavadinimą.

Iš redakcijos aš paskambinau namo valdytojui. Šis klaikiu itališku akcentu patikino labai gerai prisimenąs misterį Reimondą ir baisiai apgailestaująs dėl jo mirties. Tai buvęs gerai išauklėtas, malonus žmogus, visada laiku apmokantis sąskaitas ir neužmirštantis arbatpinigių. Su jokiais įtartinais tipais jis nebendraudavęs, negerdavęs, nežaisdavęs azartinių žaidimų ir nesivežiodavęs pas save mergyčių. Na, tiesiog angelas, o ne žmogus. Padėkojęs valdytojui, įnikau į Volterio Makgrato biografiją. Čia man padėjo reporteris Rėjus Dikeris, garsėjantis įvairiapusiškomis, bet ne visada nepriekaištingomis pažintimis.

Porą kartų skambtelėjęs, jis pranešė: Makgratas mėgsta linksmintis abejotinos reputacijos skylėse ir visur kartu tamposi smagias mergužėles. Šįkart jis apsistojo prabangiame viešbutyje Medisono aveniu. Ir be to, atrodo, jo reikalai klostosi neprastai.

— Gal prisimeni boksininką Leopoldą Kavalskį? — paklausiau Rėjaus.

— Žinoma, — atsiliepė jis, net nepasirausęs savo archyve. — Puikiai jį atsimenu. Geras vaikinas buvo. Jei nebūtų susilaužęs rankos per treniruotę, tai gal būtų tapęs šalies čempionu. Pamenu, mes visi gailėjomės dėl jo nepasisekusios karjeros.

— Kuo jis vertėsi, palikęs ringą?

— Reikia pagalvoti, — Rėjus patrynė kaktą. — Iš pradžių dirbo barmenu Edžio Runio įstaigoje. Paskui iš ten išėjo ir ėmė treniruoti jauniklius. Bet neilgai... Luktelk, aš tuoj paskambinsiu į sporto skyrių. Jie turi žinoti ką nors apie Kavalskį.

Dikeris pakėlė telefono ragelį ir ėmė gyvai plepėti su savo bičiuliais. Staiga jo veidas apniuko, galbūt penkias minutes jis tylėdamas klausėsi monotoniško balso, kažką bubenančio kitame laido gale.

— Taibent, — atsiduso jis dėdamas ragelį.

— Kas nutiko?

— Pastaruoju laiku Kavalskis dirbo privačių detektyvų biure.

— Detektyvu?

— Ne, asmens sargybiniu. Jis saugojo kažkokią merginą, kuri, tiesą sakant, žuvo prieš keletą dienų.

— O kaip mirė Kavalskis?

— Jį suvažinėjo sunkvežimis.

— Užsakyta žmogžudystė?

— Ne.

— Iš kur žinai?

— Sunkvežimio vairuotojas dešimt metų vežiojo juo alų. Jis turi penkis vaikus. Pervažiavęs Kavalskį, jis verkė šalia jo lavono. Ar tau panašu į žudiką?

— Liudininkai?

— Nė vieno.

— Ačiū už informaciją, Rėjau, — aš pakilau ir užsidėjau skrybėlę. — Tikiuosi, labai tavęs nenuvarginau?

— Nieko tokio. Jei reikės pagalbos, kreipkis bet kada.

— Rink žinias apie šią trijulę. Jei iškapstysi ką nors įdomaus, skoloj neliksiu.

— Tu gi žinai, Maikai, pinigų iš draugų neimu.

— Kalbu ne apie pinigus. Gausi sensaciją.

— Sutarta! — šūktelėjo jis trindamas rankas. — Jei jau tu, Maikai, taip įsijuosąs darbuojiesi, tai medžiaga bus pritrenkianti.

Rėjus buvo nugeibęs, niekuo iš minios neišsiskiriantis vyrukas visada tuščiomis kišenėmis. Tačiau jis turėjo išskirtinį talentą pirmas atsirasti įvykio vietoje ir tuoj pat užčiuopti esmę. Tai buvo reporteris iš prigimties.

Mes šiltai atsisveikinome ir aš leidausi ieškoti gydytojo Soberinio, kuris rūpinosi Bertos Torn sveikata. Savo kabinetą Soberinis buvo įkūręs vienoje iš geriausių miesto vietų, puikiame balto akmens pastate priešais Centrinį parką. Lentelė su nurodytomis darbo valandomis tik tvirtino, kad šiuo laiku gydytojas sėdi savo kabinete.

Kabinetas buvo apstatytas su ta akių nerėžiančia prabanga, kurią sau gali leisti tik turtingi žmonės. Kamių pilkšvai melsvų tonų paveikslai, baldai, kilimai derėjo vienas su kitu, jaukiai nuteikdami pacientus.

Priimamasis buvo tuščias. Aš nusileidau į krėslą ir jau ruošiausi užsirūkyti, kai į kambarį įžengė medicinos sesuo. Mano ranka apmirė pusiaukelėje.

Būna mielų moterų. Būna gražių moterų. Būna labai gražių. Ir būna tokių, kurių pasirodymas nukrečia vyrus kaip žaibo smūgis. Nepajėgiu žodžiais išreikšti mane užvaldžiusio jausmo, kai išvydau tą būtybę. Tą akimirką nebūčiau galėjęs prisiminti net savo vardo.

Neįmanoma aprašyti jos išvaizdos, nes nė viena pasaulio kalba neturi žodžių, galinčių nupiešti tobulybę. Kaštoniniai plaukai, tokio pat atspalvio akys ir iš proto varantis balsas — tai tik blankus jos paveikslo atspindys. Lengvas šypsnys nuplazdėjo jos lūpomis, kai pastebėjo mane ištikusią šoko būseną.

Pajutęs, kad raustu kaip mokinukas, skubiai užsirūkiau, net neklausdamas leidimo. Dūmų užuolaida tikėjausi prisidengti savo suglumusią fizionomiją. Tai ją šiek tiek nustebino. Matyt, kiti vyriškos lyties asmenys pavirsdavo druskos stulpais.

— Kuo galėčiau padėti, misteri? — paklausė ji.

— Aš pas gydytoją. Ar jis kabinete?

— Dabar ten yra pacientas. Jums teks palaukti.

— Gerai.

— Kiek suprantu, jūs pas mus pirmąkart?

— Taip.

— Tada prašau užeiti į registratūrą, aš užpildysiu jums kortelę.

— Matote, — sumurmėjau negailestingai dūmydamas cigaretę, — aš atėjau pas gydytoją, turėdamas visai kitų tikslų. Be to, sveikata kol kas nesiskundžiu.

— Štai kaip? — ji nustebusi kilstelėjo antakius. — Nemanau, kad tokiu atveju gydytojas skirs jums laiko.

— Sutinku sumokėti už vizitą kaip priklauso, — skubiai patikinau.

— Net nežinau, — tęsiamai suulbėjo deivė. — Pirmiausia jums teks išdėstyti man savo vizito tikslą.

— O gydytojas dar ilgai bus užsiėmęs?

— Mažiausiai pusvalandį.

— Tada verčiau pasikalbėsiu su jumis, — aš persėdau arčiau jos. — Mano pavardė — Maikas Hameris, aš — privatus detektyvas. Mane domina viena jūsų pacientė Berta Torn. Soberinis ją konsultavo. Jis patarė jai atsigulti į psichiatrinę gydyklą.

— Taip, aš prisimenu šią pacientę, — linktelėjo gražioji sesutė. — Jos kortelė yra kitame kambaryje. Eime tenai.

Mes įžengėme į nedidelį kambarėlį su vieninteliu langu, kuriame buvo įrengta kartoteka. Tvarkingai išlyginusi sijoną gražuolė atsisėdo už rašomojo stalo ir atsivertė kažkokį žurnalą. Šypsodamasi ji kreipėsi į mane:

— Jūs, kaip ir dauguma vyrų, pervertinate savo sveikatą. Arba tiesiog bijote gydytojų.

— O moterys nebijo?

— O, jos randa dešimtis neegzistuojančių ligų. Jeigu ne pacientės, seniai būtume subankrutavę.

Ji, ištraukusi iš spintos aplanką su ligos istorija, grįžo prie stalo.

— Įdomu, ką tokia gražuolė kaip jūs gali rasti tokiame nuobodžiame darbe, — sumurmėjau rydamas ją akimis.

— Turtus ir šlovę, — suskambėjo juoko varpeliai. — Negi nesimato?

— O jei rimtai?

— Ar jums įdomu?

— Labai!

— Aš baigiau medicinos seserų kursus ir gavau diplomą. Bet savo nelaimei sutikau dalyvauti grožio konkurse ir laimėjau pagrindinį prizą. Turbūt numanote, kaip tai susuko galvą kvailai mergiūkštei. Svajodama apie kino žvaigždės laurus patraukiau į Holivudą. Viskas, ką pasiekiau — vaidmenys masuotėje. Mano aktorės karjera baigėsi pakelės restorane. Metus padirbėjusi padavėja, įgavau proto. Štai kodėl grįžau namo ir dirbu medicinos seserimi.

— Negaliu patikėti, kad prodiuseriai neatkreipė į jus dėmesio. Pro tokią merginą nė vienas vyras ramiai nepraeitų.

— Deja, aš pasirodžiau esanti nefotogeniška, — ji gūžtelėjo pečiais.

— Niekada tuo nepatikėsiu! — karštai prieštaravau.

— Ačiū už komplimentą, misteri Hameri, bet yra taip, kaip yra, — suburkavo ji. — Prašau parodyti draudimo kompanijos įgaliojimą, o tada galite pildyti savo popierius.

— Matote, aš dirbu ne draudimo kompanijai, — sutrikau.

— Štai kaip? — ji nustebusi žvilgtelėjo į mane ir užvertė aplanką. — Tokiu atveju vargu ar galiu jums būti naudinga. Informacija apie mūsų pacientų sveikatą — griežtai konfidenciali.

— Berta Torn negyva. Ją nužudė prieš kelias dienas. Štai dėl ko mane domina duomenys apie ją.

Medicinos sesuo krūptelėjo ir kelias minutes tylėjo, be paliovos glostydama pirštais aplanką. Paskui paklausė:

— Vadinasi, jūs iš policijos?

— Taip, — patikinau, vildamasis, kad tokia graži mergina nepareikalaus mano dokumentų.

— Atrodo, prieš kelias dienas policininkai jau buvo apsilankę pas gydytoją Soberinį.

— Tiksliai, — pritariau. — Bet dabar bylą perdavė man. Noriu asmeniškai patikrinti visas Bertos Torn žūties aplinkybes. Todėl ir užėjau pas jus. Jeigu negalite spręsti pati, aš palauksiu gydytojo Soberinio.

— Ne, viskas gerai. Jei jūs iš policijos, aš galiu supažindinti jus su mis Torn ligos istorija, — ji vėl atvertė aplanką.

— Labai jums dėkingas, — aš tiesiog tryškau mandagumu.

— Ji atvyko pas mus labai stipriai sudirginta. Štai gydytojo Soberinio įrašas. Jis įrašė diagnozę "isterija". Gydytojas spėjo, jog tai — pervargimo pasekmė. Be to, yra ir recepto kopija. Jai buvo išrašyti raminamieji vaistai. Gydytojas pasiūlė jai pasigydyti klinikoje, kur ligoniams garantuojama absoliuti ramybė. Tai maždaug ir viskas. Štai analizių, papildomų tyrimų rezultatai ir simptomų aprašymas. Nėra nieko, kas galėtų sudominti policiją.

— Gal galėčiau žvilgtelėti pats?

— Prašau, — ji stumtelėjo aplanką.

Pirmiausia mane sudomino Bertos Torn vardu užpildyta kortelė. Joje buvo surašyti visi duomenys apie pacientę, įskaitant jos adresą, amžių, anksčiau persirgtas ligas ir pirminės apžiūros rezultatus. Grafoje "kas rekomendavo" buvo įrašyta kažkokio Viljamo Vitono pavardė. Paskui susipažinau su pacientės siuntimo į ligoninę kopija. Ten buvo įrašyta diagnozė, siūlomas gydymo metodas ir ligoninės gydytojo patvirtinimas, jog diagnozė teisinga.

Dar kartą peržvelgęs ligos istoriją, atidėjau ją į šalį. Praktiškai šio mano tyrimo nauda buvo lygi nuliui.

— Jūs atrodote nusiminęs, — pastebėjo gražuolė.

— Jums tik pasirodė.

— Ar radote ką nors naudingo?

— Kol kas nežinau.

— Lauksite gydytojo?

— Ne, geriau užeisiu kitą kartą.

— Kaip norite, — ji gūžtelėjo pečiais.

Medicinos sesuo nelydėjo manęs iki durų. Jau ant slenksčio aš atsigręžiau ir nuoširdžiai ištariau:

— Jums būtinai reikėtų grįžti į Holivudą ir pabandyti pradėti viską iš pradžių.

— Čia man labiau patinka, — nusijuokė ji. — Jau pažįstu visus turtingiausius Niujorko psichus. Tarp jų ir jus.

— Deja, aš vargšas psichas.

Pasiuntęs atsisveikinimui draugišką šypsnį, aš palikau priimamąjį.

Brodvėjus žaižaravo ir mirgėjo tūkstančiais ugnių, visiems į jį įžengusiems žadėdamas iliuzinę laimę, taip pat viską, ką galima nupirkti už pinigus. Pirmame po kojomis pasipainiojusiame bare aš išlenkiau stiklelį viskio ir neskubėdamas patraukiau tolyn, žvilgčiodamas į kiekvieną skylę.

Taip aš pasiekiau Dvidešimtąją gatvę, nesutikęs jokių žudikų, besikėsinančių į mano skalpą. Aš turėjau tikslų tos porelės išvaizdos aprašymą. Žingsniuodamas susitikau ne vieną pažįstamą. Ceremoningai kiekvienam nusilenkdavau, kai kurie maloniai atsakydavo, o kai kurie paspartindavo žingsnį, kai kurie mesdavo rūgštų žvilgsnį.

Vienoje užkandinėje kažkoks driskius patarė man šiąnakt būti itin atsargiam.

Pusę trijų aš prasilenkiau su žudikais dešimčia minučių.

Aš kulniavau per Brodvėjų atgal, stebėdamas, kaip užsidaro restoranai ir barai. Troškulys vėl mane kamavo, bet užeigėlės, kurią norėjau aplankyti, barmenas pabandė užtrenkti duris man prieš pat nosį. Tai mane nustebino, nes kažkada anksčiau aš buvau jam padaręs nemažą paslaugą.

— Kas nutiko, Endi? Tu taip nemandagiai elgiesi...

— Atleisk, Maikai, — sumurmėjo jis, — bet aš nenoriu nemalonumų...

— Vadinasi, tie ereliai, kurie manęs ieško, tave jau aplankė?

— Taip, — jis linktelėjo.

— Ar seniai tai buvo?

— Maždaug prieš valandą.

— Anksčiau juos pažinojai?

— Ne. Pirmąkart juos matau.

— Jie buvo blaivūs?

— Užsisakė po stiklelį viskio, tačiau prie jo net neprisilietė. Tas žemesnis pyko ant antrojo, kad neleidžia jam išgerti.

— Aišku.

— Maikai, labai prašau... — Endis nuleido akis. — Nevaikščiok pas mane, kol tavo reikalai nesusitvarkys... Aš ir taip turiu daug bėdų, trūksta tik šitos...

— Reikalas susitvarkys labai greitai. Aš paleisiu žarnas tiems viščiukams. Kitąkart pamatęs, perduok jiems tai. Ir dar pasakyk, kad manęs neieškotų. Tegul sau sėdi kur nors ir laukia. Aš pats ateisiu. Vienas ir be ginklo.

— Och, Maikai... Tu šaukiesi bėdos...

— Tau liepiama tik perduoti mano žodžius tiems galvažudiams. Įkirtai?

— Ko čia neįkirsi, — nuolankiai kinktelėjo galvą.

Aš vėl išėjau į gatvę ir apsidairiau. Praeivių beveik nesimatė. Ant kampo vienišas stypsojo policininkas. Pro jį prašliaužė patrulinis automobilis. Mano laimei, iš už kampo išsuko taksi ir aš lyg pašėlęs sumojavau rankomis.

Kai pasiekiau savo namus, dangus rytuose jau šviesėjo. Pakilęs į savo aukštą, pasukau raktą. Kaip ir buvau prisakęs, duris iš vidaus laikė grandinėlė. Prieškambaryje buvo tamsu. Aš ruošiausi paskambinti ir pažadinti Lili, bet kambario gilumoje pasigirdo skubūs žingsniai.

— Kas ten? — laibu balseliu čirkštelėjo ji.

— Tai aš, Lili. Atleisk, kad taip vėlai.

— Nieko, aš dar neatsiguliau.

Prieškambaryje plykstelėjo šviesa ir pro praviras duris išvydau Lili Karver. Jos sidabro plaukai švytėjo skaisčiau nei elektros lemputė.

Lili veidu nuslinko mįslinga šypsena, tokia tolima ir įtempta. Už kviečiančiai papūstų lūpų, už baltos dantų juostos žaviai judėjo rausvas liežuvio galiukas. Lyg užhipnotizuotas žvelgiau į Lili akis — du juodus bedugnius šulinius. Mergina buvo įsitempusi lyg styga, tarsi kažko laukdama: nuostabaus stebuklo ar baisios bėdos. Aš niekaip negalėjau perprasti tos merginos.

— Ar man kas nors skambino? — aš sunkiai nugalėjau tą hipnotizuojantį stingulį.

— Du kartus. Bet aš nekėliau ragelio, — ji nuėmė grandinėlę ir įleido mane į kambarį.

— Teisingai padarėte, — aš rūpestingai užrakinau duris.

Lili veidas atgijo, įgaudamas įprastą, šiek tiek nerūpestingą išraišką, o pirštai instinktyviai perbėgo chalato sagomis, lyg tikrindami, ar visos jos užsegtos.

— Tu dėl ko nors nerimauji? — paklausiau, atidžiai ją nužvelgdamas.

— Kažkas bandė prasmukti į butą, — virpančiu balsu sukuždėjo ji.

— Kaip? — aš susijaudinau.

— Iš pradžių paskambino, o kai aš neatidariau, mėgino atrakinti duris, tačiau spyna nepasidavė, — ji šnabždėjo dusdama, lyg bijodama, kad neišgirstų kas nors trečias.

— Niekšai! — mane užliejo slogi įniršio banga, o rankos pačios susispaudė į kumščius.

— Maikai, aš pavargau bijoti, — tyliai sušlamėjo ji. — Kartais aš pavydžiu Bertai.

Aš suėmiau jos veidą rankomis ir pažvelgiau į bedugnes, ašarų migla aptrauktas akis.

— Greitai tu atsikratysi savo baimės. Visiems laikams! Aš tau pažadu!

Jos putlios, tarsi kviečiančios, lūpos beveik lietė mano veidą. Mūsų lūpos suartėjo, bet jau kitą akimirką ji atšlijo nuo manęs. Jos žvilgsnis meldė pasigailėjimo. Prisiminiau jos žodžius apie šaunų vaikiną Maiką Hamerį, kuris niekada neįžeistų bejėgės merginos, ir nevalingai žengtelėjau atgal.

Vikriai pasisukusi Lili nubėgo į savo kambarį. Neturėdamas jėgų net nusirengti, griuvau į savo mėgstamiausią krėslą. Atsiliepė visi tos be galo ilgos dienos išgyvenimai. Tos mane apėmusios būsenos negalėjai pavadinti nei sapnu, nei realybe. Man vaidenosi, kad vėl sėdžiu prie savo automobilio vairo ir žibintų šviesa išgriebia iš tamsos nedidukę merginos figūrėlę. Šaižiai žviegia stabdžiai, tačiau

automobilis iš inercijos rieda pirmyn ir mergina šviesiu apsiaustu nenumaldomai artėja. Jos veidą sukausto siaubas, o iš krūtinės išsiveržia riksmas. Paskui smūgis ir automobilis pakyla aukštyn. Aš atsisuku ir pamatau sudarkytą kūną. Tai aš ją nužudžiau, aš...

Tikrovėn mane grąžino čirškiantis telefonas. Aš automatiškai pakėliau ragelį ir suburbėjau:

— Taip?

— Tai Maikas Hameris? — susniaukrojo įtaikus balsas.

— Būtent. Kas kalba?

— Tai nesvarbu. Aš tiesiog noriu atsiprašyti už visus jums suteiktus nemalonumus. Mirusios merginos, aišku, nebegrąžinsi, bet vietoj sudaužyto automobilio jūs gausite naują. Jis, beje, jau stovi prie įėjimo. Jūsų vardu užpildyti dokumentai guli ant užpakalinės sėdynės. Jums belieka užregisruoti automobilį ir gauti numerius.

Ragelyje įsivyravo tyla. Nepažįstamasis sunkiai alsavo, o aš vis dar nepajėgiau sudėlioti minčių.

— Na ir kam aš turiu būti dėkingas už tokią dosnią dovaną? — sarkastiškai amtelėjau.

— Tai ne dovana, misteri Hameri, o žalos atlyginimas. Užmirškime praeitį ir taikiai išsiskirsime.

— Įdomu, kaip tai atrodys?

— Imkite automobilį ir važiuokite atostogauti. Dviem, o dar geriau trims mėnesiams. Visos jūsų išlaidos bus apmokėtos.

— O jei aš atsisakysiu jūsų dovanos?

— Tada palikite automobilį ankstesnėje vietoje. Jį nuvarys kitam savininkui.

— Klausyk, bičiuli! — įžūliai nusikvatojau. — Manau, vežėčias aš paimsiu, bet atostogauti kol kas nesirengiu. Taip ir įsikalk sau į makaulę.

— Elkitės, kaip išmanote.

— Taip ir darysiu! — viauktelėjau, bet mano mandagusis pašnekovas jau buvo padėjęs ragelį.

"Čia tai numeris, — susimąsčiau. — Po Brodvėjų slampinėja samdyti žudikai, jau gavę avansą už mano skalpą, o

jų šeimininkai apdovanoja mane nauju automobiliu. Ką tai galėtų reikšti? Negi susitaikymo ženklą? Bet juk jie puikiai mane pažįsta ir net nesistengė per daug įkalbinėti. Jie, matyt, nujautė neigiamą atsakymą. Taip, šį reikaliuką būtina išsiaiškinti".

Gultis jau nebuvo prasmės: žadintuvas turėjo sučirkšti už pusvalandžio. Aš surinkau pažįstamo mechaniko Bobo Gelio numerį.

— Jau pabudai, Geli?

— Pusryčiauju, misteri Hameri, — santūriai atsakė šis.

— Ar negalėtum pakeliui į darbą užšokti pas mane? Nusipirkau naujas vežėčias ir noriu išgirsti tavo nuomonę.

— Gerai, misteri Hameri. Būsiu po pusvalandžio.

Visa burna žiovaudamas, nusileidau žemyn ir iškart pamačiau man skirtus ratus. Tai buvo naujutėlis tamsiai raudonas fordas su atlošiamu viršumi. Saulėtekio gaisuose mašina spindėjo kaip deimantas. Jos chromuotos detalės spindėjo lyg veidrodis.

— Sveikinu, misteri Hameri, — ištarė savo senu kledaru privažiavęs Bobas. — Nuostabus kūrinys. Pagaliau išmokote pasirinkti automobilius.

— Čia ne vien mano nuopelnas, — kukliai prisipažinau.

— O ko jums reikia iš manęs? — pasidomėjo Bobas. — Gal jį pravažinėti?

— Manau, šis daiktas užminuotas. Tu privalai rasti ir nukenksminti sprogstamąjį užtaisą.

— Juokaujate, misteri Hameri? — Bobas įbedė į mane nepatiklias akis.

— Visai ne. Aš iki skausmo nepatinku kai kuriems žmonėms. Jiems nepavyko nugalabyti manęs įprastomis priemonėmis. Tad atsiuntė šią dovanėlę, tikėdamiesi, jog aš kaip tikras kvailys įjungsiu variklį, o kitą akimirką išlėksiu į dangų.

— Na, jei jūs tikras... — abejodamas pradėjo Bobas.

— Aišku, tikras, — pertraukiau jį. — Dar daugiau, aš įsitikinęs, kad jie numatė mano reakciją. Jie žino, kad aš būtinai įtarsiu piktus kėslus. Tad ši bombelė bus patikimai

paslėpta. Galime laukti ir kitokių pavojingų siurprizų. Imiesi to darbo, Bobai?

— Net nežinau, — jis pasikasė ausį. — Nesinori rizikuoti gyvybe už šimtą dolerių.

— Vadinasi, gausi du. Tik išpurtyk ją nuo viršaus iki pat apačios.

— Hm, du... — jis susimąstė. — Na, tai jau kitas reikalas. Už du šimtus galima ir surizikuoti. Jei kas, pinigus atiduosite žmonai...

Jis paskambino į darbą, gavo išeiginę ir pradėjo skrupulingai rakinėti automobilį. Aš nemėgstu trukdyti dirbančiam žmogui, tad patraukiau užkąsti į artimiausią restoraną. Kai po poros valandų grįžau atgal prie išnarstyto fordo, Bobas mąsliai sėdėjo prie vairo.

— Na, kokie rezultatai? — paklausiau. — Tikiuosi, kad rūkyti galima? Nesusprogsiu?

— Rūkykite, — mielaširdingai leido Bobas. — Prie uždegimo spynelės buvo prijungtos šešios dinamito trinkelės. Radau jas per pusvalandį.

Bobo veidas buvo rūškanas.

— Tu sunerimęs, Bobai? Bijai, kad neužmokėsiu tau dviejų šimtinių?

— Bijau, kad dviejų šimtinių bus maža. Pernelyg naivus šis užtaisas. Kažkur lindi gudresnis siurprizas.

— Tada ieškok jo.

— Tai kad jau išgraibiau kiekvieną varžtelį. Tikriausiai čia pasidarbavo aukštos klasės profesionalas.

— Tuo net neabejoju. Tie žmonės, kurie mane medžioja, samdo tik pačius geriausius specialistus. Tau iki jų toli kaip ligi Andromedos ūko. Kertu iš šimto dolcų, kad nerasi to daikčiuko.

— Šimto? — jis primerkė vieną akį.

— Taip.

— Kertam.

Bobas pasiėmė kuprinę su įrankiais ir palindo po automobiliu. Aš stovėjau greta ir laukiau, klausydamasis veržliarakčio skimbčiojimo. Po dešimties minučių raudonas ir su-

prakaitavęs Bobas jau krapštėsi prie variklio, kažką burbėdamas sau po nosimi.

Viską patikrinęs Bobas puolėsi prie prietaisų skydo. Mechanikas jį nuėmė ir ėmė narplioti laidelių raizgalynę.

— Aha, — staiga suniurzgė jis. — Čia kažkas yra!

Bobas vėl nėrė po automobiliu ir dvidešimt minučių knyburiavo tenai, kartkartėmis iškošdamas pro dantis žodelius, nepriimtinus vartoti padorioje draugijoje.

Bobas išlindo visas paišinas, bet patenkintas. Rankose jis atsargiai laikė kažkokį įtaisą, panašų į vamzdį su išilginiu grioveliu. Iš vieno jo galo kyšojo sprogmens galvutė ir laido galas.

— Štai taip jie susprogdino generolo Geinio automobilį. Turėtumėt prisiminti šį atvejį, misteri Hameri. Užtaisas buvo prijungtas prie spidometro. Nuvažiavus tam tikrą skaičių mylių, grandinė susijungia ir vežėčios lekia į orą. O žinote, kur jie įtaisė sprogmenį?

— Nė nenutuokiu.

— Ant duslintuvo paviršiaus. Apvyniojo izoliacine juosta, užtepliojo derva, o paskui dar ir nudažė. Neįžiūrėsi net pro lupą.

— Išmesk tą šlamštą kuo toliau. Ir niekam apie tai nepasakok. Vakare išrašysiu tau čekį.

— Gerai, misteri Hameri, — nuolankiai atsiliepė jis. — Vadinasi, vakare ir surinksiu jūsų automobilį.

— Bobai, negali čia palikti krūvos metalo laužo. Jį ištampys vaikai ir seniokai.

— Niekuo negaliu padėti, misteri Hameri. Klokite pinigėlius į delną, o tada aš imsiuosi darbo kuo skubiau.

— Negi manimi netiki, Bobai? Ar nors kartelį tave apgavau?

— Ne, ką jūs, misteri Hameri. Bet taip medžiojamas žmogus gali ir nesulaukti vakaro. Iš ko tada pareikalausiu sąžiningai uždirbtų pinigėlių?

Aš išrašiau jam čekį trims šimtams ir po valandos automobilis atgavo pirmykštę išvaizdą. Įjungiau variklį, spustelėjau starterį ir sklandžiai, lygiai pajudėjau iš vietos. Aš

patenkintas suskaičiavau, kad už tris šimtus žalių įsigijau visai neblogą daiktą. Mano nuotaika iškart pasitaisė, nors važiavau pačiam velniui į nasrus — į svečius pas Karlą Evelą.

Patas neklydo, sakydamas, jog Evelas mieste, bet tas perėjūnas per savaitę spėjo pakeisti du adresus. Aš su dideliu vargu radau prašmatnią vilą, kurioje jis buvo apsistojęs.

Namas panėšėjo į sumažintą Tadž Mahalos rūmų kopiją. Aš įsitaisiau rūpestingai prižiūrimo sodo gilumoje. Šalia priebučio stovėjo spindintis kadilakas ir naujutėlis bjuikas sedanas. Kažkur už namo liejosi muzika ir moteriškas juokas.

Palikęs savo automobilį, kelias minutes mąsčiau, kaip man elgtis: įvirsti pas šeimininką be perspėjimo ar iš pradžių kreiptis į liokajų. Mano apmąstymus nutraukė ką tik pririedėjęs šviesiai žalias mersedesas. Už vairo sėdėjusi moteris sveikindamasi pasignalizavo ir sustojo.

Grožis — keistas dalykas. Gražūs visi vaikai, nepaisant jų fizinio sudėjimo, gražūs visi laukiniai žvėrys. Jie puikūs savo laisve, savo veržlumu, tikra neišmokta gracija. Į laukinį gyvūną panėšėjo ir moteris, išnirusi iš mersedeso, — jauna, gyvybinga, karštakraujė gazelė, kuriai gyvenimas — tai šventė, o ne pilka kasdienybė.

Vešli plaukų kupeta žvilgėjo saulės šviesoje, akyse šokinėjo linksmi velniūkščiai, o nuostabi burnelė su nuostabiai išlenktomis lūpomis žavėjo savo tobulumu, vaikišku užsispyrimu ir išdykumu.

Apsižvalgiusi ji išvydo mane ir nusišypsojo.

— Labas, — linksmai pasisveikino. — Nusprendėte prisidėti prie mūsų kompanijos?

— Deja, ne, — aš nutaisiau liūdną grimasą. — Aš čia turiu dalykinį vizitą.

Ji susijuokė žemu gomuriniu juoku, atidengdama dvi eiles perlinių dantukų. Jos žvilgsnis smalsiai slydo mano veidu. Taip ir neradusi bent kiek pažįstamų bruožų, ji truputį susirūpinusi paklausė:

— Jūs čia pirmąkart?

— Taip.

— Taigi matau, kad jūs ne toks, kaip įprastiniai šio namo lankytojai, — ji ištiesė man ranką. — Vadinkite mane Miki Fraidi.

— O aš — Maikas Hameris.

— Mes beveik bendravardžiai, — ji sviedė man koketišką šypseną.

— Malonus sutapimas. Bet jums teks pakeisti vardą, kad mūsų šiandien nesupainiotų.

— O kodėl ne jums? — ji apsimetė nustebusi.

— O todėl, kad aš tikrai nepanašus į kitus šio namo lankytojus. Aš niekada nevykdau svetimų įsakymų.

— Vadinasi, jūs verčiate kitus žmones paklusti?

— Nepažeisdamas jų savimeilės.

— Tai gerai, — vėl suskambo juoko varpeliai. — Aš apgalvosiu jūsų pasiūlymą. Bet šiandien, jums leidus, aš dar pabūsiu Miki. Gerai?

— Žinoma, mis Fraidi.

— Jūs ieškote Karlo? — paklausė ji.

— Įspėjote.

— Tada aš jums galėsiu padėti. Į liokajų kreiptis beprasmiška. Jis pasakys, kad Karlo nėra namuose.

Man labai patiko tos merginos elgesys — draugiškas, bet be jokio familiarumo. Geras išsiauklėjimas siejasi su įgimtu sielos kilnumu ir suteikia žmogui tiek žavesio, kiek tobulas šlifavimas deimantui. Toks žmogus laisvai jaučiasi bet kokioje draugijoje.

Apėję namą, mes atsidūrėme tikrame rojaus kampelyje, kur gėlių aromatas buvo toks svaigus, kad man apsisuko galva.

— Nepaklausiau, kokie reikalai atvijo jus pas Karlą, — sučiulbo mergina. — Kaip jus pristatyti? Kaip mano draugą ar kaip atsitiktinį lankytoją?

Žvelgti į ją man buvo taip sunku, kaip išbadėjusiam — į keptą mėsą. Bandydamas paslėpti susijaudinimą, aš užsirūkiau ir užtraukęs keletą kartų išspaudžiau:

— Ačiū, Miki, bet manęs nereikės pristatinėti. Kertu lažybų, jis iškart supras, su kuo turi reikalą.

— Aš turbūt nesuprantu...

— Nenoriu girtis, bet aš tam tikruose sluoksniuose — pakankamai žinomas žmogus. Jums reikėtų peržvelgti šviežius laikraščius. Jie mėgsta rašinėti apie mane visokias nesąmones.

— Būtinai juos peržiūrėsiu, — ir pajuokiamai pridūrė. — Beje, nemanau rasianti ką nors tokio, kas mane itin nustebintų.

Mes pasukome už namo kampo ir aš išvydau Karlą Evelą.

Tai buvo gana dabitiškai apsirengęs, ne itin išvaizdus penkiasdešimtmetis vyras, panašus į vidutinio lygio veikėją. Pilnėjančias jo kūno linijas kruopščiai slėpė puikiai pasiūtas kostiumas. Kalbėdamasis su pusnuogėmis merginomis, sėdinčiomis ant šezlongo, jis gurkšnojo kokteilį.

Greta Karlo sėdėjo du respektabilios išvaizdos vyrai, kurių fotografijas ir tarnybinius lapus mačiau mano bičiulio reporterio paskolintose dosjė. Vienas iš jų kontroliavo visą uosto rajoną, nevengdamas jokių purvinų darbelių, įskaitant reketą, narkotikus ir žmonių grobimą. Antrasis sugebėdavo įlįsti pro visas duris, pradedant senatorių kabinetu ir baigiant vargšų nakvynės namais. Jo darbas buvo supažindinti įvairius žmones. Netiesiogiai jis buvo susijęs su kai kuriais stambiais nusikaltimais, įvykusiais Rytinėje pakrantėje per pastaruosius penkerius metus.

Man pasirodžius jų nerūpestingas pašnekesys iškart nutrūko. Aš mandagiai pasisveikinau ir man atsakė visi, taip pat ir merginos. Miki jau pravėrė burną, norėdama mane pristatyti, bet Evelas sustabdė ją tingiu rankos mostu ir alsiu balsu sumurkė:

— Nereikia, brangioji. Aš, regis, pažįstu tą žmogų. Juk jūs misteris Maikas Hameris, privatus detektyvas? Atspėjau?

— Atspėjote.

— Dažnokai girdžiu apie jus, bet anksčiau neturėjau laimės su jumis susipažinti. Mano sesutė — šaunuolė, kad jus atsitempė, — jis apdovanojo Miki dėkinga šypsena. —

Norėčiau pristatyti jums savo draugus. Štai čia — misteris Elas Afis. Jis kuklus Bruklino verslininkas.

Išsišiepęs uosto mafijos bosas padavė man prakaituotą ranką. Man magėjo žiebti tam kraugeriui į tarpuakį, kad net žvaigždės akyse sumirgėtų, bet vietoj to išspaudžiau dirbtinę šypseną.

— Labai malonu, misteri Afi...

— O šis — misteris Leo Garmodis, — tęsė Karlas. — Ryšių su visuomene specialistas.

Aukštos klasės sąvadautojas abejingai man linktelėjo ir pasuko prie merginos.

— Ką gersite? — paklausė Karlas.

— Ačiū, bet aš už vairo. Ar negalėčiau šnektelti su jumis akis į akį, misteri Evelai?

— Kodėl gi ne. Mėgstu paplepėti su protingais žmonėmis.

— Jūs, aišku, suprantate, jog tai ne aukštuomenės vizitas.

— Suprantu. Tai oficialaus ar asmeninio pobūdžio pokalbis?

— Asmeninio.

— Tada prašau į namą.

Paėmęs nuo stalo bokalą su kokteiliu, jis linktelėjo man ir pasuko į pagrindinį flygelį. Jis net nematė reikalo atsiprašyti likusiųjų. Du kostiumuoti galvažudžiai nusekė paskui mus.

Namas buvo prikimštas visokių brangių daiktų, surinktų be jokios sistemos ir skonio. Žvelgdamas į tuos materializuotus milijonus dolerių, aš pamaniau, kad žmogus, užaugęs mafijos užkiemyje, niekada netaps tikru aristokratu.

Mes įžengėme į kabinetą, maždaug tokio dydžio kaip beisbolo laukas. Kabineto vidury dunksojo koncertinis rojalis, tinkąs čia kaip nudistas viešajame parke.

Karlas mostu pakvietė mane sėsti. Jo asmens sargybiniai sustingo man už nugaros.

— Norėčiau šnektelėti su jumis akis į akį, — priminiau.

— Galite būti ramus, jie nieko negirdės, — Karlas atsainiai mostelėjo ranka.

Traukdamas per šiaudelį kokteilį, jis atidžiai tyrinėjo mane siauromis akimis — pilkais aštriais grąžteliais. Sviedžiau vienam apsauginiui šnairą žvilgsnį, ir vyrukas iškart išsiviepė man atsakydamas. Sunkus revolveris tempė jo dešinę švarko kišenę.

— Kas nors negerai? — pasidomėjo Karlas Evelas.

— Aš tiesiog apžiūrėjau jūsų vaikinus. Pagalvojau, kad nurėžėte jiems ausis, bet pasirodo, ne.

— Jie girdi tik tai, ką aš leidžiu jiems girdėti. O nuo jų liežuvių nenusprūs nė menkiausias garsas, galite būti tuo tikras.

— Turbūt brangiai kainuoja visur tampytis tuos perėjūnus?

— Brangu, bet būtina, — jo veidą užliejo plati šypsena. — Šiame pasaulyje apstu pavyzdžių ir piktavalių žmonių, reiškiančių man visokiausias pretenzijas. Tikiuosi, suprantate, apie ką aš kalbu?

— Puikiai suprantu, misteri Evelai, — aš ėmiau barbenti pirštais krėslo ranktūrį, stengdamasis suteikti savo veidui piktdžiugišką išraišką. — Tačiau nedėkite į juos didelių vilčių. Jūsų berniukai apsunko nuo ramaus ir sotaus gyvenimo. Jei prireiktų, aš patiesčiau juos, dar nespėjus išsitraukti jiems savo patrankų. Dantį duodu iškalti.

Žaliūkai iškart prisišliejo prie manęs, bet Karlas tik skeptiškai šyptelėjo.

— Pasivaikščiokite, vaikinai, — ramiai ištarė jis.

Apsauginiai tylėdami susižvalgė ir išėjo.

— Štai dabar galime ramiai paplepėti, — patenkintas ištariau.

— Tiesą sakant, man nepatinka jūsų elgesys, — apreiškė Karlas.

— O kas sakė, kad man jis patinka? Bet su tais galvažudžiais kitaip elgtis neišeina. Jie sugedę iki kaulų smegenų. Semia milžiniškus pinigus ir nieko neveikia. Kažin, kaip jie elgtųsi, jei jus užpultų koks pašėlęs nutrūktgalvis, panašus į mane. Tikriausiai kudakuotų iš baimės kaip vištos ir nebežinotų, ką daryti. Vienintelis dalykas, skiriąs tuos

"kietuolius" nuo paprastų žmonių, — tai visiškas sąžinės nebuvimas. Jie su malonumu tyčiojasi iš silpnų ir neginkluotų, bet akimirksniu pasipusto padus, prasidėjus tikroms kautynėms. Todėl aš jų ir nebijau. Tad manęs negrauš sąžinė, kai paleisiu jų žarnas.

Atidžiai klausydamasis Evelas išgėrė savo kokteilį ir atsilošė į krėslo atkaltę.

— Kaip suprantu, jūs turite problemą, misteri Hameri? — sumurkė švelniai kaip tigras.

— Taip. Ir ši problema turi vardą.

— Kokį? — akmeniniu veidu paklausė jis.

— Berta Torn...

— Taip, taip... Kažką girdėjau apie ją... Ši dama, regis, mirė?

— Ją nužudė.

— Štai kaip? O jūs kuo čia dėtas?

— Netempkite gumos ir nevaidinkite kvailelio, misteri Evelai. Jei branginate savo kailį, tiesiog atsakykite į mano klausimus.

— Šalčiau, misteri Hameri...

— Pakaks! — vožiau kumščiu į stalą, net bokalas šoktelėjo ir nuspriegė ant kilimo. — Užteks kvailiu apsimesti! Žinau kur kas daugiau, nei jums atrodo. Ir esu pasiryžęs išsiaiškinti viską. Aš ne policininkas, bet daugelis, pabuvojusių mano rankose, mieliau turėtų reikalų su policija.

Jis žvelgė į mane beveik su tėviška atlaida. Paskui jo lūpas pakuteno vos matoma šypsena.

— Puiku, misteri Hameri, nesiginčykime. Juo labiau kad aš jau papasakojau policijai apie savo santykius su Berta Torn. Taip, kažkada anksčiau aš ją išlaikiau. Kas čia peiktino?

— Kodėl jūs ją išlaikėte?

— Juokingas klausimas. Negi nežinote, kam vyrui reikia moters?

— Ji neturėjo nieko, ko iš kitų nebūtumėte gavęs veltui.

— Man pakako to, ką ji turėjo. O savo pinigus aš tvarkau taip, kaip pats noriu.

— Kodėl jūs išsiskyrėte?

— Ji man įkyrėjo. Pasidarė pernelyg reikli ir panašiai. Įsikibo į mane kaip alkanas smauglys. Jūs taip pat išvaizdus vyras. Tikriausiai moterys limpa prie jūsų kaip musės prie medaus, tad suprantate, ką aš turiu galvoje.

— Nieko jūs apie mane nežinote, — vyptelėjau. — Matyt, jūsų informatoriai neuždirba savo algos.

— Maniau, kad pasikalbėsime rimtai, — Evelo akys užšalo, — bet jūs tik pigus juokdarys, misteri Hameri.

Užsitraukęs giliau išpūčiau į jo pusę debesį dūmų.

— O kaip sekasi mafijai, misteri Evelai?

— Mafijai visada sekasi puikiai, — jis nesutriko. — Bet laimė, su ja aš neturiu jokių reikalų.

— Nejaugi? — baisiai nustebau. — O aš kažkodėl maniau priešingai.

— Gaila, tačiau jums teks nusivilti.

— Nieko baisaus. Niekas netrokšta afišuoti savo ryšių su mafija. Teks man tai išsiaiškinti pačiam.

Aš atsistojau ir atsainiai linktelėjęs pasukau durų link.

— Ir tai viskas, ko jūs atėjote? — jau ant slenksčio pasivijo mane jo balsas. — Dėl tuščio penkių minučių pašnekesio?

Stabtelėjęs aš įsmeigiau į jį akis lyg vampyras į savo auką.

— Ne, misteri Evelai, — rėžiau tarsi kaltu. — Aš atėjau ne paplepėti. Atėjau, kad gerai įsižiūrėčiau į jūsų veidą. Nenoriu suklysti, kai kitąkart išvysiu jį pamėlynavusį, išverstomis akimis ir kadaruojančiu liežuviu. Prisiminkite prieš miegą mano žodžius, misteri EVELAI.

Nelaukdamas atsakymo drožiau iš kabineto. Apsauginiai stovėjo už durų. Jie bukai stebeilijosi į mane, nenutuokdami, ką daryti: ar mandagiai palydėti ligi durų, ar pavaišinti spyriu į sėdynę. Pasistengiau gerai įsiminti jų fizionomijas.

Kai išėjau į verandą, Miki Fraidi džiugiai pamojavo man ranka. Aš atsakiau tuo pačiu ir nusileidau prie jos į pievelę. Žvelgti jai į veidą buvo taip skausminga, kaip ir į saulę.

— Ar sutvarkėte visus savo reikalus? — išdykėliškai šypsodamasis sučiulbo ji.

— Visus, — linktelėjau.

— Ak, tie vyrai! — apsimestinai atsiduso ji. — Amžinai vaidina baisiai užsiėmusius. O juk pasaulyje tiek malonių dalykų: flirtas, muzika, šokiai, gamta!

Fiziškai ji buvo visiškai susiformavusi moteris, bet sieloje Miki liko vaiku, maloniu, išlepusiu vaiku, kurio dar nedaužė likimo smūgiai. Argi galima nekęsti vaikų? Aš prisiminiau dosjė.

— Jūs visai nepanaši į brolį, — išdrožiau atvirai ja gėrėdamasis. — Brolis ir jūs — lyg voras ir peteliškė.

— Jis mano brolis tik iš motinos pusės. Mes augome skirtingose šeimose.

— Štai kaip? — nutęsiau.

— Jau išeinate?

— Taip.

— Vadinasi, kompanija jums nepatiko?

— Tiesą sakant, visai nepatiko.

— Man ji irgi nepatinka, — nusišypsojo mergina. — Žinote ką, eikime drauge.

— Fantastiška mintis.

Su niekuo neatsisveikinusi Miki paėmė mane už parankės ir ryžtingai nusivedė prie automobilių aikštelės.

Tuo laiku prie namo pririedėjo prabangus kadilakas su atverčiamu viršumi. Iš jo neskubėdamas išsirito solidus, smokingu vilkįs vyras, apėjo automobilį ir atidarė dureles iš kitos pusės.

— Įdomu, ką čia veikia senatorius Geifis? — nustebau. — Juk jam derėtų posėdžiauti Vašingtone...

— Juk reikia žmogui ir prasiblaškyti retkarčiais, — nusijuokė Miki. — Senatorius atvyko ne vienas.

Netrukus, iš prabangių vežėčių dieviškai gracingai iščiuožė mano sekretorė Velda ir apsimetusi, kad manęs nepažįsta, nuplaukė prie Evelo namo, įsikibusi senatoriui į parankę.

— Gardų kąsnelį nučiupo Bobas Geifis, — ištarė Miki, lydėdama svečius išplėstomis iš nuostabos akimis. — Iš koto verčianti mergina.

— Kas ji tokia?

— Nežinau. Senatorius keičia moteris kaip kojines. Tikriausiai eilinė jo protežė. Beje, tas nusivaręs asilas turi puikų skonį.

— Jūs daug gražesnė už jo palydovę, — pareiškiau ne itin tvirtu balsu. Nemėgstu meluoti moterims. — Kaip išsisukote nuo jo dėmesio?

— Ačiū už komplimentą, Maikai, — suskardeno varpeliai. — Bet man jau bloga nuo jų visų. O tokie tipai kaip Geifis mane tiesiog vimdo.

— Ir vis dėlto... Kas gali sieti senatorių ir jūsų brolį? — lyg tarp kitko nekaltai paklausiau.

— Mano brolis — verslininkas, o senatorius — politikas. Valdžia ir pinigai dažnai žengia koja kojon.

— Ne paslaptis, kad jūsų brolio pinigai — purvini. Kokia čia valdžia, sekanti purvinus pinigus?

Miki suraukė dailiai išlenktus antakius. Tačiau nepuolė man prieštarauti. Sėsdama į mano ratus paaiškino:

— Prieš patekdamas į Senatą Bobas buvo Karlo advokatas. Jis tvarkė kažkokią brolio kompaniją Vakaruose. Manote, kad jie įsipainioję į finansines machinacijas?

Ji pakėlė į mane spindinčias akis, kurias jau traukė išgąsčio šešėlis.

— Machinacijos — per švelniai pasakyta. Aš jų veiklą pavadinčiau kitaip.

Variklis užriaumojo kaip šuoliui pasiruošęs laukinis žvėris. Visa galia automobilis veržėsi pirmyn, bet aš tvirtai laikiau vadžias savo rankose. Išvairavęs į gatvę, nukreipiau sutramdytą žvėrį centro link. Skaisti, lietaus išprausta saulė šypsojosi pro debesis visam pasauliui, bet ir jos spinduliai nesušildė sustingusios mano širdies. Šiame pasaulyje suiro harmonija ir tvarka, o viskuo kalti mes — apgailėtini žmogiūkščiai.

Miki tylėjo, atkakliai žvelgdama priešais save. Mano žodžiai ją ne tiek nuliūdino, kiek suglumino. Žinojau, kad tuoj mane užgrius lavina klausimų ir kruopščiai apgalvojau būsimus atsakymus. Tačiau pirmasis klausimas vis tiek trenkė tiesiai į kaktą.

— Ko jūs norėjote iš Karlo?

Mano atsakymas prilygo jos klausimui — jokių išsisukinėjimų, nutylėjimų ir užuominų.

— Mane domina jūsų brolio buvusios meilužės likimas. Visai neseniai ją nužudė, o tiksliau, mirtinai užkankino. Manau, Karlas susijęs su jos mirtimi. Jis priklauso mafijai, o jinai ruošėsi jį demaskuoti.

— Ką jūs ketinate daryti? — ji pasisuko į mane, įbesdama aštrų žvilgsnį tiesiai man į akis.

— Keršyti. Žmogžudystė buvo suorganizuota taip, kad aš atrodyčiau kaltas dėl jos mirties. Gangsteriai mane suluošino ir sudaužė mano automobilį. Pasakysiu atvirai: jei tai organizavo jūsų brolis, šiame pasaulyje jam vietos nebėra.

Kažką sumurmėjusi ji atsitraukė nuo manęs toliau.

— Jei norite, nuvešiu jus atgal, — pasiūliau.

— Ne, — ji papurtė galvą, įtartinai šniurkščiodama nosimi. — Jūs neprieštarausite, jei aš truputį paverksiu?

— Prašau, verkite.

Kelias minutes Miki tylutėliai dūsavo, glausdama prie akių nosinaitę, tada ranka apčiupinėjo sėdynę, surado pakelį cigarečių ir uždegė iškart dvi. Vieną ji įstatė man į burną ir aš pajutau saldoką lūpų dažų aromatą. Svaiginantis skonis, mielai būčiau nulaižęs visus dažus nuo jos lūpų.

— Su Karlu aš mažai bendrauju, jis nepatiki man savo paslapčių, — prašneko ji, išpūsdama dūmus pro langą. — Jo veikla man — paslaptis. Jaučiau, kad kažkas ne taip, bet bijojau apie tai ir galvoti...

— Ši paslaptis ne itin ir slepiama.

— Manote, jam gresia nemalonumai.

— Žudikas privalo atsakyti už tai, ką padarė.

— Bet juk ne jis nužudė tą merginą!

— Gal ir ne jis.

— Vadinasi, jūs tiksliai nežinote? — jos akyse sužibo viltis.

— Organizatorius kaltas ne mažiau už vykdytoją. Aš gyvenu pagal principą: akis už akį, dantis už dantį.

— Juk jūs ne iš policijos? — parūpo jai.

— Ne. Aš paprastas vaikinas, negalintis pakęsti niekšybių. Aš jau prigriebiau už pakarpos tiek niekšų, kad jie nusamdė man žudiką.

— Ir tarp tų niekšų mano brolis?

— Neabejotinai. Ką apie jį žinote?

— Mažai, — surūkiusi cigaretę, ji išmetė nuorūką pro langą. — Jis labai uždaras, bet energingas ir atkakliai tikslo siekiantis žmogus. Turi daug pažįstamų. Aišku, jie nepriklauso visuomenės grietinėlei, tačiau jį ta kompanija tenkina. Jis reikalingas jiems, o jie — jam.

— Žodžiu, ranka ranką plauna.

— Nežinau, kaip tai vadinasi.

— Nužudytosios pavardė — Berta Torn. Ar pažinojote ją?

— Truputį. Vienu metu atrodė, kad Karlas įsimylėjęs ją ligi ausų. Jie ilgai bendravo. Jis pildė visas jos užgaidas.

— Kodėl jie išsiskyrė?

— Iš kur man žinoti? — ji gūžtelėjo pečiais. — Niekas neamžina šiame pasaulyje, o meilė — tuo labiau. Berta buvo keistoka. Kartą jie žiauriai susiginčijo ir daugiau nebesusitiko. Tikriausiai Karlo aistra jau buvo atvėsusi. Greitai jis įsitaisė naują draugužę.

— Labai įdomu, — numykiau. — Bet jokių naujų faktų.

— Tikitės, kad aš įduosiu jums savo brolį?

— Ne, — užsikirtau. — Bet jūsų brolis — kraugerys, tad giminiškus jausmus jam verčiau prilaikyti.

— Jūs neteisingas Karlui. Jis neturi jokių ryšių su mafija.

— Manote? — sarkastiškai nusikvatojau. — Šeimos rate tokiomis pažintimis nesigiriama.

— Maikai, aš pavargau.

— Norite grįžti?

— Taip.

Jos laibi ilgi pirštai vos vos virpėjo. Apatinė lūpa buvo šiek tiek patinusi. Matyt, Miki ją sukando, stengdamasi sulaikyti verksmą. Akys paplūdusios ašaromis, bet mergina puikiai tvardėsi.

Sustojęs prie Evelo vilos vartų, atidariau dureles.

— Iki pasimatymo, Miki.

— Atleiskite, Maikai, — sukuždėjo ji.

— Jei prislėgs sunkumai ar norėsite išlieti širdį geram žmogui, paskambinkite. Štai mano vizitinė.

— Ačiū, — ji nežiūrėdama sugrūdo vizitinę į rankinuką ir iššoko iš ratų. — Neturiu jums jokių pretenzijų. Jūs puikus vaikinas, Maikai. Gaila, kad viskas taip susiklostė.

— Man irgi.

Pats nežinau kaip, bet staiga jos patinusi švelni burnelė atsidūrė šalia manosios. Mano pirštai įsipynė į kupetą vešlių plaukų ir mūsų lūpos susitiko. Ilgas, aistringas, svaigus bučinys akimirką kilstelėjo mane į dausas. Aš vos atsiplėšiau nuo jos lūpų... Mums suartėti neskirta.

Blykstelėjusi akinančia šypsena, ji paglostė man skruostą ir tekina nuskriejo namo.

Visą kelią iki pat Manhatano jaučiau svaigų, jaudinantį jos lūpdažio aromatą.

Vakar, atsiskaitęs su Bobu Geliu, mestelėjau jam dar vieną darbelį: surinkti visą informaciją apie man padovanotą fordą. Mane domino viskas: kas jį pirko, kur, kokiomis sąlygomis.

Taigi aš sustojau prie garažo, kuriame dirbo Bobas, paprašiau pilstytoją šliūkštelėti dešimt litrų benzino į baką ir nužingsniavau į remonto dirbtuves.

Bobas būrė išardyto karbiuratoriaus dalimis. Išvydęs mane, sveikindamasis pamakalavo ranka.

— Sveikas, Maikai.

— Sveikas, Bobai. Ką nors išuostinėjai?

— Uždavei nemenką rūpestį. Bet kai ką išsiaiškinau.

— Na, tai klok greičiau.

— Automobilis pirktas Bronkso rajone, automobilių salone. Pirkėjas pareiškė, kad nori padovanoti jį savo draugui. Mokėjo grynais.

— Kas pirkėjas? Koks nors Džonsas ar Smitas?

— Beveik. Tūlas Klensis O'Brajanas. Statytinis. Adreso jis nepaliko, savo sąskaitos numerio taip pat. Be to,

niekas neprisimena, kaip jis atrodė. Visiškai pilka asmenybė. Tu pažįsti tokio tipo žmones.

— Taip, Bobai. Gerai, daugiau nesikapstyk. Visi pėdsakai rūpestingai užtrinti.

— Manai, tavo medžioklė tebesitęsia?

— Kur gi ne! Tik prasideda.

— Prasti tavo reikalai, Maikai!

— Bijau, kad jie gali dar suprastėti.

— Linkiu sėkmės. Ne iš tokių kebeknių išsivyniodavai gyvas ir sveikas.

— Su tokiais draugais kaip tu, Bobai, aš apsidraudęs nuo visų nelaimių.

Mes paspaudėme vienas kitam ranką ir Bobas užsiėmė savo karbiuratoriumi.

Automobiliai plaukė ištisu srautu ir aš vargiai radau vietą dešinėje eilėje. Šaligatviais tekėjo ne menkesnis srautas miestiečių, dauguma iš jų — pirkiniais apsikrovusios moterys. Jaunos mamytės, gėrėdamosis puikiu oru, rideno į skverus vežimėlius su savo rubuilėmis atžalomis.

Sočiai užkandęs žuvies restoranėlyje paršliaužiau namo. Palikęs ratus greta šaligatvio, žengiau į vestibiulį kišenėje graibydamasis buto raktų.

Čia manęs laukė pasala ir pakliuvau į ją kaip besmegenis karosas į žvejo tinklą. Pistoleto vamzdis įsirėmė man į krūtinę vos atsivėrus lifto durims. Būčiau paguldęs tą šaunuolį, bet jo bendras, tyliai prisėlinęs iš už nugaros, užkaitino mano pakaušį patrankos rankena.

Prispaudę mane prie galinės lifto sienelės, kruopščiai iškratė. Labai susirūpino, neradę ginklo. Tas, žemesnis, net širdingai nusikeikė. Maniau, kad jie priplos mane mano paties bute, bet liftui pasiekus viršutinį aukštą, vienas iš banditų vėl nuleido jį žemyn.

— Išėjęs iš lifto tapnok prie automobilio, — sušnypštė jis. — Įsikirsk į galvą — aš šaunu neperspėjęs.

Tuo aš nė kiek neabejojau. Tokiam šunsnukiui nušauti žmogų tas pats, kas nusispjauti. Kol žingsniavome per vestibiulį, pistoleto vamzdis rėmėsi man į juosmenį. Antrasis

gangsteris lingavo priekyje, paslaugiai atidarinėdamas duris. Sprendžiant iš išvaizdos, tai nebuvo Gražuolis Smolhauzas su Čarliu Maksu. Taip, daugoka turiu priešų, ir visi jie siunčia savo parankinius mane nudėti.

Prieš įleisdamas mane į automobilį, pirmasis tipas kruopščiai jį apieškojo, tačiau ginklo taip ir nerado.

Paskui visi veikėjai užėmė savo vietas. Aukštesnysis įsitaisė už vairo, jo draugužis atsisėdo užpakaly, o mane užmetė ant priekinės sėdynės. Ką turėjau daryti? Priešintis? Tačiau mane tučtuojau būtų nušovę. Kviesti pagalbos? Aplinkui šmaižiojo tik vaikai ir senutės. O ir kas Niujorke puls į pagalbą nepažįstamam žmogui? Čia net policija užmerkia akis. Numirėlis ištisas valandas gali voliotis ant šaligatvio ir visi tik apeidinės jį laikydami girtu.

Už nugaros sėdįs banditas įsakė:

— Kišk rankas po sėdyne ir pasistenk nekrutėti. Aš labai nervingas, drauguži.

— Jei nori, galiu duoti puikų raminamųjų receptą, — pasiūliau. — Paimi stiklinę šuns šlapimo, šliūkšteli žiupsnelį žiurkių nuodų...

— Užsikimšk, kvaily! — pistoleto rankena paglostė man ausį ir už apykaklės nutekėjo šilta kraujo srovelė.

Automobilis rovė į priekį.

9 skyrius

Mano marškiniai permirko krauju ir prakaitu, o kūnas apsunko lyg švino pripiltas. Delnai sudrėko. Pistoleto vamzdis šaldė pakaušį kaip ledo luitas.

Už vairo sėdįs gangsteris mikliai išsiveržė iš Manhatano kamščių ir visu greičiu dūmė oro uosto link. Vairą jis valdė lengvai ir tvirtai, neperžengdamas tos trapios ribos, skiriančios protingą riziką nuo neatsargumo. Aš negalėjau ne tik ištraukti rankų iš po sėdynės, bet ir pajudėti. Į bet kurį mano krustelėjimą atsakydavo žiaurus smūgis iš už nugaros. Gangsteriai nesirengė rizikuoti.

Pro mūsų galvas praūžė besileidžiantis lėktuvas, ir aš jau buvau įsitikinęs, jog mane prirydys narkotikų ir išsiųs į kokią tolimą šalį, tačiau automobilis pralėkė pro oro uosto stotį nemažindamas greičio. Po kelių minučių pasukome į kažkokį tuščią šunkelį.

— Kur mane vežate?

— Tuoj sužinosi! — man vėl vožė per sprandą. — Nors tau tai greitai neturės reikšmės.

— Gaila, — atsidusau, — net naujų vežėčių nespėjau pravažinėti.

— Be reikalo jas paėmei, vaikine.

— Kodėl gi? Rauna kaip padūkusios. O jūsų siurprizą išlukštenau per penkias minutes.

— Kokį siurprizą? — gangsteriai susižvalgė.

— Taigi dinamito trinkeles, paslėptas prie uždegimo spynelės. Jūs patys turbūt ir įstatėte.

— Juokauji, bičiuli, — prunkštelėjo vairuotojas, bet mačiau, kad jis nervinasi.

Tai buvo vienintelė galimybė išsigelbėti, ir aš jo nepraleidau.

— Ko man juokauti, — burbtelėjau. — Negi pirmąkart išminuoju mašinas. Jūsų užtaisas — gryni juokai.

— Sakai, dinamito trinkelės, sujungtos su uždegimo spynele, — dalykiškai pakartojo antrasis. — O daugiau tu nieko neradai?

— Aš ir neiškojau, — naiviai atsiliepiau. — O ką dar galėjau rasti? Dolerių mašiną?

Vairuotojas žvilgtelėjo į spidometrą ir paniškas siaubas vos neišplikė jam akių. Veriamai sužviegė stabdžiai.

Toliau įvykiai klostėsi beveik taip, kaip ir tikėjausi. Automobilis slystelėjo į kelkraštį. Užpakaly sėdėjęs gangsteris griuvo man ant nugaros, ir aš iškart griebiau jį už gerklės. Vairuotojas čiupo iš kišenės patranką, bet paskutinę akimirką spėjau prisidengti jo bendro kūnu. Ratų trinktelėjimas į bordiūrą užgožė šūvio garsą. Paleidau savo priešo gerklę, nes kulka prakiurdė jo makaulę. Iš visų jėgų sviedžiau lavoną ant vairuotojo. Dabar automobilis nejudėda-

mas stovėjo skersai kelio ir nebetrukdė mūsų dvikovai. Aš užsukau pistoletą gniaužiančią bandito ranką atgal ir padėjau spustelėti nuleistuką. Jau kitą akimirką dešinioji vyruko akis pavirto juoda rūkstančia skyle, bet kairioji dar kelias sekundes svaidė pykčio žaibus.

Man dingojosi, jog tos kruvinos linksmybės tęsiasi amžinybę, nors iš tikrųjų viskas truko vos keliolika sekundžių. Apsidairęs įsitikinau, kad mūsų apsistumdymo nematė nė vienas liudininkas. Nesimatė nė vieno automobilio ir tik iš kitos kelio pusės į mus spoksojo du dešimtmečiai berniūkščiai.

Suguldęs abu lavonus ant užpakalinės sėdynės atsisėdau už vairo ir pasukau atgal. Neprivažiavęs oro uosto pastebėjau į šoną sukantį kaimo keliuką. Sankryžoje stirksojo kelio ženklas "Aklagatvis". Šalia mėtėsi kelio darbininkų palikti įrankiai.

Tolesnius mano veiksmus lėmė grynai filosofinės paskatos. Ar mirtis — tai ne žmogiškojo gyvenimo aklagatvis? Ištraukęs abu lavonus sustačiau juos kuo vaizdingesnėmis pozomis. Vieną pasodinau atrėmęs nugarą į kelio ženklą, o antrąjį pusiaugulom prišliejau greta, įspaudęs į ranką kastuvą. Na, tiesiog idiliškas vaizdelis: po sunkios darbo dienos besiilsintys darbininkai.

Vaikinams nepasisekė, nes jie palaikė mane kvailesniu nei esu. Nusprendę, kad aš neradau antrojo užtaiso, jie supanikavo ir tuo pražudė save.

Namo grįžau jau sutemus. Pastatęs automobilį, pakilau viršun ir atsirakinau duris, manydamas, kad iš vidaus jos užkabintos grandinėle.

Tačiau grandinėlė buvo nuimta, o į mano šūksnį niekas neatsiliepė. Lili dingo, o kartu su ja ir visi jos daiktai iki paskutinės adatos. Vis dar tikėdamasis stebuklo, aš apieškojau butą, bet neaptikau jokių jos buvimo čia pėdsakų. Neradau ir jokių kovos nei krątos žymių. Man nugara perbėgo skruzdės, o kumščiai nevalingai susigniaužė.

Kažkas rado mano įnamę — bet kas? Įstatymo tarnai ar mafijos?

Bjauriai keikdamasis surinkau Pato tarnybinio telefono numerį. Budintysis pranešė, kad viršininkas jau išėjęs ir aš paskambinau jam į namus.

— Patai, turiu problemą.

— Verčiau paskambink tada, kai jų neturėsi, — atrėžė policininkas.

— Patai, aš nejuokauju...

— Gerai, dėstyk. Tik trumpiau. Aš kaip tik ruošiuosi vakarieniauti.

— Patai, dingo mergina, vardu Lili Karver. Tu ją pažįsti, tai Bertos Torn draugė.

— O tu kuo čia dėtas?

— Ji dingo iš mano buto.

— O kaip ji ten atsidūrė? — Pato balsas buvo minkštas lyg stiklo šukė.

— Ją medžiojo mafija, ir aš laikinai priglaudžiau vargšę merginą.

— Kretinas! Ją juk seka FTB! Negi to nežinojai?

— Ne.

— Ji pranyko iš savo namo, ir dabar jos ieško po visą miestą! Velniai rautų, kodėl tu tylėjai?

— Iš kur man žinoti...

— Visur tau būtina kišti savo nosį!

— Patai, išsiaiškink, gal ją užlaužė FTB berniukai? Jei ne, išsiuntinėk pranešimus į visus postus.

Patas tylėjo. Ragelyje girdėjau tik sunkų alsavimą. Deja, aš vėl jį įsiutinau.

— Patai, kas tau?

— Tu sujaukei visus mūsų planus. Karver buvo masalas. Turėjome informacijos, kad ją ketinama nužudyti ir tykojome tų vyrukų.

— Suprantu, Patai, — pasistengiau nutaisyti atgailaujantį balsą. — Bet merginą reikia gelbėti.

— Be tavęs žinau. Tuoj įsakysiu sustiprinti paieškas.

— Ačiū, Patai. Tik tegul tas pokalbis lieka tarp mūsų.

— Kur gi ne. Kitaip tau FTB galvą nuraus.

— Tai ir puiku, — uždegęs cigaretę giliai užsitraukiau. — Kaip sekasi policijai?

— Visaip...

— Beje, ar niekas nerado porelės negyvėlių ant plento, netoli oro uosto?

Kurį laiką jis duso, paskui atgavęs kvapą nusikeikė:

— Velniai rautų, kaip aš iškart neatspėjau, kieno tai darbas.

— Tik nekabink jų man. Jie nugalabyti šaunamuoju ginklu, o aš jau atidaviau savo patranką.

— Nenorėtum papasakoti, kas ten atsitiko?

— Kitą kartą. Primink man apie tai.

— Nesitikėk, jog medžioklė liausis. Manau, kaip tik atvirkščiai.

— Ir aš taip manau, — nusijuokęs padėjau ragelį.

Viena aišku, šįvakar žmogaus medžiotojų dar padaugės.

Įkyrus miesto triukšmas už lango priminė piktdžiugišką krizenimą, bet jo pasitikėjimas savimi jau buvo priblėsęs.

Ėmiau regzti planus artimiausiai parai, bet mano apmąstymus nutraukė telefono skambutis. Mano ausį suvirpino žemas, minkštas, liūdnokas balsas:

— Tai Maikas Hameris?

— Taip.

— Jums skambina Miki Fraidi. Ar dar neužmiršote manęs?

— Kaip galėčiau užmiršti tokią nepaprastą būtybę. Iš kur skambinate?

— Iš centro. Maikai, norėčiau su jumis pasimatyti.

— Tikrai?

— Taip.

— Kam jums prireikė pavargusio, gyvenimo nukamuoto detektyvo?

— Noriu tiesiog paplepėti su jumis. Neprieštaraujate?

— Aišku, ne!

— Kur ir kada pasimatysime?

— Išrinkite jūs, — galantiškai pasiūliau.

— Na, aš pakviesta į vakarėlį pas vieną iš Karlo bičiulių... Jūs galėtumėte mane lydėti. Jei jums tai tinka?

— Bijau, kad mes ten nuobodžiausime.

— Tada mes iš ten pabėgsime. Gerai?

— Labai gerai.

— Laukite manęs "Astoro" viešbučio vestibiulyje devintą vakaro. Žinote, kur tai?

— Aišku.

— Pažinsite mane ar man prisismeigti ant krūtinės purpurinę rožę?

— Nereikia. Tiesiog šypsokitės. Tokios nuostabios šypsenos užmiršti neįmanoma.

— Šypseną sukuria lūpos. O lūpas jūs nepakankamai gerai pažįstate, — išdykėliškai suburkavo ji.

— Šiek tiek tyrinėjau. Negi pamiršote, kaip atsisveikinome praeitą kartą?

— Tai nesiskaito! — sučiurleno juoko upeliai ir ji padėjo ragelį.

Kelias minutes aš įdėmiai apžiūrinėjau telefoną. Regis, toks paprastas, neįmantrus daikčiukas, bet jo dėka pasaulyje kasdien vyksta maži stebuklai: skiriami pasimatymai, sudaromi sandėriai, ginčijasi ir taikosi žmonės, pranešamos geros ir blogos naujienos. Neseniai telefonu man pasiūlė naujutėlį, meistriškai užminuotą automobilį, o štai dabar paskambino žavi ir gundanti moteris...

Deja, ši angeliška būtybė turi brolį su juoda Judo siela. Deja, jis neabejotinai kaltas dėl Bertos Torn mirties ir dėl serijos pasikėsinimų į mane. Beje, kiek jų buvo? Iš pradžių mane kartu su ratais nutėškė nuo skardžio, paskui akiplėša vyrukas vos nenušovė tiesiog gatvėje. Galiausiai užminuotos vežėčios ir du gangsteriai, sustingę prie ženklo "Aklagatvis". Iš viso — keturi. Tikiuosi, neilgai trukus sulauksiu ir penktojo.

Kažkur miesto gatvių labirinte dar klaidžioja neišskiriama porelė — Čarlis Maksas ir Gražuolis Smolhauzas. Už porą tūkstančių žalių jie pasirengę nugalabyti net savo motinas. Jie nebijo nei policijos, nei FTB, nes juos saugo ir globoja mafija. Kiekviename kabake, kiekvienoje lindynėje, kiekvienoje tarpuvartėje jiems garantuota pagalba ir apsauga. Tas, kas atsisakys su jais bendradarbiauti, iškart

gali pirktis karstą. Mafijos vardas tiesiog magiškai veikia žmones, dar efektyviau, nei žaliųjų popierėlių šlamesys.

Aišku, nuotykis šalia oro uosto truputį apmaldys jų įkarštį. Jie turėtų iššifruoti slaptą mano užuominą "Aklagatvis". Taip, du žudikai pasikasys pakaušius ir dar kartą patikrins ginklus, bet nedrįs atsisakyti užduoties. Tai reikštų mirties nuosprendį jiems patiems, o ir gautą avansą jie jau praūžė. Anksčiau ar vėliau mes susitiksime. Tiesa, nežinau, kur tai įvyks. Tiesiog gatvėje, dvokiančioje užkandinėje, mano bute ar, kaip ir praėjusį sykį, lifte? Tada ir pamatysime, kam nusišypsos fortūna.

Iki pasimatymo su Miki Fraidi liko dar kelios valandos ir aš nusprendžiau sutrumpinti jas naudingai. Aišku, tai buvo pašėlusi užmačia, tačiau tokios užmačios dažniausiai pavyksta.

Apžiūrą pradėjau nuo Keturiasdešimtosios gatvės, kur visokių padugnių knibždėte knibždėjo. Apėjau iš eilės visus barus bei restoranėlius, niekur neužsibūdamas, nes gėrimui ir poilsiui nebuvo vietos mano sudarytame plane.

Pavojus žengė greta manęs. Tai liudijo užjaučiantys lankytojų žvilgsniai ir pabrėžtinai abejingas barmenų elgesys. Vienoje skylėje, man įėjus, lankytojai purptelėjo į šalis kaip išbaidyti balandžiai ir aš supratau, kad pasirinkau teisingą maršrutą. Kitoje landynėje pažįstamo šnipelio žvilgsnis bylojo, kad mano priešų čia nėra, bet jo rūgšti fizionomija nepaliko man jokių šansų.

Penkiolika po devynių įžengiau į Harvio Puleno barą. Išvydęs mane, jis ryžtingai pasipustė padus, bet aš įsakmiu gestu grąžinau jį prie baro. Nuleidęs akis barmenas norėjo įpilti man alaus, tačiau aš užsisakiau kokakolos.

— Negi jau palaidojai mane, bičiuli? — papriekaištavau. — Ar ne ankstoka?

— Atleiskite, misteri Hameri, — murmėjo jis, užsiliedamas raudoniu. — Turiu mažų vaikų ir sergančią žmoną... Kam aš juos paliksiu?

Pasinaudojęs pirmąja galimybe, barmenas smuko į galinį kambarį vikriai kaip žaltys. Be manęs, bare liko tik

kažkokia nusilesusi bobikė purvinai rudais, į kaltūną panašiais plaukais. Bukai spoksodama į erdvę, ji siurbė savo alų. Į barą žvilgtelėjo policijos seklys, apsimetė, kad manęs nepažįsta ir dėjo atbulinį. Įdomu, ką jis čia seka. Ne mane juk?

Staiga išgirdau slopų kuždesį:

— Tai tu tas Hameris?

Klausimą išspaudusi moteris beveik nejudino lūpų. Tokio triuko išmokstama tiktai kalėjime, ir dabar jai pravertė kalėjimo akademija.

— Taip, — burbtelėjau ne itin mandagiai.

— Ilgojo Džono kabake tavęs laukia pasala.

— Ko lendi ne į savo reikalus? — aš atkandau didoką gurkšnį.

— Nekenčiu tų galvijų. Kažkada jie sugadino mano fasadą. Žvelk.

Ji pasuko veidą į mane, ir aš išvydau susiraukšlėjusį, rūgšties išdegintą skruostą.

— Už ką jie tave?

— Koks tau skirtumas. O juk tada aš buvau daili mergytė ir galėjau padaryti karjerą scenoje.

— Tu pati juos matei?

— Taip, aš ką tik iš ten. Jie klausinėjo šeimininko apie tave.

— Kiek jų?

— Du. Tas, žemesnis, jau paėmęs dozę.

— Policijos nėra?

— Pas Ilgąjį Džoną ji neužeina.

Pabaigęs kokakolą numečiau ant moters kelių dešimtinę ir pasukau į Ilgojo Džono barą, esantį vos už poros kvartalų.

Ant baro slenksčio sėdėjo kažkoks valkata ir žiaukčiodamas lupo ožius tiesiai sau po kojomis. Pro praviras duris sklido muzika ir girtų balsų ūžesys. Dvokė tabako dūmais, alumi ir prakaituotais kūnais.

Prieš įeidamas žvilgtelėjau vidun pro vitriną. Vieną barmeno akį juosė juodas raištis, o grindis rėmė viena tik-

ra ir viena medinė koja. Papūgos ant peties nebuvo. Tuzinas žemiausios klasės lankytojų košė alų ir garsiai rėkavo, pasūdydami savo šnekas keiksmais. Ten pat sukiojosi ir kelios apipešiotos gatvės prostitutės.

Čia sėdėjo ir abu Maiko Hamerio medžiotojai. Čarlis Maksas dunksojo prie galinės sienos, verdamas akimis kiekvieną įeinantį. Aišku, jis turėjo tikslų mano išvaizdos aprašymą ir fotografijas. Jo bendras Gražuolis Smolhauzas tupėjo prie durų pačiame tamsiausiame kampe ir laukė Čarlio komandos.

Man pavojingesnis buvo Čarlis Maksas — mažosios gaujos akys ir ausys. Aš ilgai ir kantriai laukiau, kol jis padarys klaidą ir pagaliau sulaukiau. Norėdamas prisidegti Čarlis žemai nuleido galvą. Tos akimirkos pakako, kad praslysčiau į barą. Prieblandoje išraitęs keletą greitų manevrų, atsidūriau už Gražuolio nugaros.

Sulaukęs tinkamo momento, švelniai suėmiau jį už sprando ir šnipštelėjau į ausį:

— Labas, Gražuoli.

Aišku, jis iškart atspėjo, kas aš toks. Samdomų žudikų intuicija puiki. Stiklinė jo rankoje vos neskilo pusiau, o plaukai stojo piestu kaip įniršusio šuns.

Jis puikiai žinojo kolegų, radusių sau paskutinį prieglobstį prie ženklo "Aklagatvis", likimą, tad net nesuspurdėjo. Mikliai ištraukęs iš jo dėklo gremėzdišką revolverį, išėmiau iš dėtuvės šovinius ir subėriau sau į kišenę. Revolverį patupdžiau atgal į jo lizdą.

Tada suėmiau nuo baimės šlapią Gražuolio sprandą jau abiem rankomis ir apčiuopęs reikiamą vietą spustelėjau kremzlę. Vos girdimai trakštelėjo ir bandito galva nusviro ant rankų lyg kietai įmigusio girtuoklio.

Barmenas išlindo iš už baro ir puolė prie manęs.

— Ko tau, bičiuli? — įtariai pradėjo, bet pažinęs mane iškart stryktelėjo šonan.

Čarliui Maksui tai buvo signalas veikti. Liuoktelėjęs iš už staliuko jis griebė pistoletą. Jis buvo atkaklus vaikinas — ne tik norėjo atidirbti už avansą, bet nučiupti dar ir premijinius.

Baro publika užkaukė ir puolė kas sau. Aš iškart prapuoliau besiblaškančioje minioje, o Čarlį išvertė iš kojų galinga dama, kurią savo ruožtu stumtelėjo juočkis, bandęs išvengti krintančio staliuko. Prasidėjo klaikiausia panika bei spūstis, o kai triukšmas pagaliau aprimo, bare liko ketvertas: už baro užsiglaudęs Ilgasis Džonas, vis dar sąmonės neatgavęs Gražuolis, ant grindų išdrikęs Čarlis ir aš, stovįs virš jų kaip kerštо angelas.

Čarlis siekė savo pistoleto, besiraičiojant išsprūdusio jam iš rankos. Leidau jam tai daryti, o kai gangsterio rankos sugniaužė briaunotą rankeną, dėjau koją jam į snukį. Gražu buvo žiūrėti, kaip jis apsipylė krauju. Čarliui to nepakako. Kad atvėsinčiau jo meilę ginklui, antru spyriu sulaužiau jam ranką. Tik tada jis sustaugė, greičiausiai net ne iš skausmo, o išvydęs savo baisią lemtį.

— Na ką, gavai? — pajuokiamai įgėliau aš. — Ar taip planavai šį susitikimą, kai sutikai mane pašalinti? Ar tavęs neįspėjo, kad tokiais kaip tu aš grindžiu sau taką? Kas tave pasamdė?

Jis kažką nerišliai sumykė ir pakratė galvą.

— Na ir velniai tegul tavim joja! Dvėsk! — sušvokščiau, apeidamas jį iš priekio, kad patogiau pasiekčiau bato galu smilkinį.

— Hameri, stok! — griežtu balsu sulojo man už nugaros.

Atsisukęs pamačiau tą patį ilgšį FTB agentą, apklaususį mane, kai išėjau iš ligoninės. Dar du vaikinai, panašūs kaip du vandens lašai, pabrėžtinai abejingomis minomis stypsojo kiek atokiau.

Na va, pagaliau į sceną žengė FTB! Vienas fedas ėmė tąsyti Gražuolį, o antrasis, priėjęs prie manęs, apčiupinėjo nuo pažastų iki kelių. Baigęs avies žvilgsniu įsispoksojo į savo šefą. Tai mane pralinksmino.

— Nesielvartauk, bičiuli, aš jau seniai vaikštau be ginklo, — nusijuokiau agentui tiesiai į akis. — Tokius gvėras kaip šie, traiškau dantų šepetėliu.

Jis atsitraukė per žingsnį ir pažvelgė į mane su pagar-

ba, lyg berniukas sirgalius į žymų futbolininką, įkalusį reto grožio įvartį.

— Ar dar turite kokių pretenzijų? — mandagiai pasiteiravau ilgšio.

— Jums — jokių. Jūs chuliganiškai elgėtės viešoje vietoje, bet tai — policijos darbas.

— Tada viso gero, misteri! — pamojavęs jam ranka šokau į gatvę.

Artėjo dešimta valanda vakaro.

Įėjęs į "Astoro" viešbučio vestibiulį iškart pastebėjau manęs laukiančią Miki. Visi vyrai atvirai spigino į ją akis, o vienas kitas drąsesnis jau bandė prisigretinti. Kaip ir tarėmės, ji šypsojosi šviesdama kaip saulė.

Nėra tokių žodžių, kuriais galėtum apibūdinti tokios merginos grožį. Verčiau jau paimti šūsnį madingų žurnalų, iškirpti iš jų visus kino žvaigždžių ir modelių portretus, paskui iš kiekvienos paimti po vieną pačią žaviausią dalelę: kieno nors lūpas, kieno nors antakius, kieno nors nosį. Gautas koliažas bent kiek panėšėtų į Miki, tačiau vis tiek nesugebėtų perteikti užburiančio judesių grakštumo, kerinčio žvilgsnio ir šypsenos žavesio.

Miki stovėjo lengvabūdiška poza, atsainiai išlenkusi tobulą, šilkine suknele aptemptą klubą.

Aš prisiartinau prie jos ir Miki padavė man ranką. Gerbėjų eilėmis nuvilnijo pavydus murmesys. Taip mes ir nudrožėme prie išėjimo, laikydamiesi už rankų ir žvelgdami vienas kitam į akis.

— Seniai laukiate? — paklausiau.

— Dešimt minučių. Paprastai nieko taip ilgai nelaukiu, — ji šelmiškai nusišypsojo.

— Tikriausiai aš vertas, kad manęs lauktų ilgiau nei kitų?

— Nė trupinėlio!

— O tai netiesa. Jei atėjote į pasimatymą, vadinasi, aš kažką reiškiu.

— Tik nerieskit nosies.

— Aš nesipučiu, o tiesiog didžiuojuosi.

— Žiūrėkite, taksi! — ji sumojavo rankomis. — Stabdykite!

Mostelėjau taksistui, kur sustoti, ir atidariau Miki dureles. Atsisėdusi ji pasakė taksistui adresą. Jei teisingai nugirdau, vakarėlis turėjo vykti Riversaido gatvėje.

Automobilis trūktelėjo pirmyn, prispausdamas mus vieną prie kito. Viskas įvyko tarsi savaime: mūsų rankos susipynė, pajutau svaigų jos plaukų aromatą ir lūpos susiliejo ilgam kankinančiam bučiniui.

— Jūs velnias, Maikai! — sukuždėjo ji, sunkiai atsiplėšdama nuo manęs.

Kai kurios moterys, atsidūrusios vyro glėbyje, verkia, kai kurios — juokiasi, o trečios iškart pareiškia į jį išskirtines savo teises. O Miki tiktai nusišypsojo ir padėjo man ant peties žavią galvutę. Aš pridegiau dvi cigaretes, vieną įspraudžiau jai į burną ir daugiau mes nepersimetėme nė žodeliu.

Namas, šalia kurio sustojome, galėjo puošti net senuosius Atėnus. Į jį buvo sukišta kalnai marmuro ir granito, bet dar daugiau — šlamančių. Flygelyje stovįs išsipustęs liokajus žemai mums nusilenkė. Miki čia gerai pažinojo.

— Kokia čia šventė rengiama? — pasidomėjau, kai įėjome į vestibiulį.

— Paprastas vakarėlis. Susirinks Karlo draugai ir verslo partneriai. Kai kas gers, kai kas šoks, kai kas šnekučiuosis.

— Aišku. O ką veiksime mes?

— Aš sutikinėsiu svečius. Dirbu čia etatine šeimininke. Brolis, taip sakant, eksploatuoja mano išorinius duomenis. O jūs pasėdėsite kur nors kamputyje. Paskui aš jus susirasiu.

— Prisėskime nors minutėlę, — aš mostelėjau į odinę kušetę, pasislėpusią tarp vazonuose augančių datulių palmių.

Ji susiraukė, bet klusniai nutūpė ant kušetės.

— Kada mes galėsime pasikalbėti akis į akį? — paklausiau.

— Apie Karlą? — ji nervingai sunėrė pirštus.

— Ne tik apie jį. Apie mus abu irgi. Tiksliau, apie mūsų santykius.

— Ak, Maikai. Bijau, kad mums neverta kalbėtis apie mūsų santykius. Surinkau apie jus informaciją...

— Ir gavote prastas rekomendacijas, — užbaigiau.

— Esmė ne jumyse, — Miki veideliui visai netiko nerimastinga išraiška. — Turiu omenyje savo brolį...

— Jūs mylite jį?

— Jis man ne svetimas. Visą gyvenimą iš jo sulaukdavau vien gera. Aišku, aš įtariau, kad jo verslas ne itin skaidrus, bet juk nė vienas nesusikrovė turtų mūvėdamas baltomis pirštinaitėmis. Dauguma reikalų tvarkoma nesirenkant priemonių. Karlas niekuo nesiskyrė nuo kitų. Be to, jis turi gausybę draugų visuose visuomenės sluoksniuose, netgi vyriausybėje. Ir niekam neįdomu, kaip Karlas uždirba pinigus.

— Taigi, nusprendėte neapsunkinti savo sąžinės bereikalingais samprotavimais? Gaunate iš brolio viską, ko trokštate, o į visa kita žiūrite pro pirštus.

— Gal ir taip, — nuleisdama akis sušlamėjo ji.

— Tačiau dabar jūs dėl kažko jaudinatės?

— Taip, — linktelėjo ji.

— Dėl ko?

— Anksčiau, jei Karlą užgriūdavo kokie nemalonumai, jis kviesdavosi advokatus. Advokatai gindavo jį nuo policijos, nuo konkurentų, nuo nesąžiningų partnerių. Bet dabar Karlą prispaudėte jūs. Čia jau nepadės joks advokatas.

— Įdomu, kodėl? — pasmalsavau.

— Todėl, kad jūs tiesiog žudote savo priešus be jokio sąžinės graužimo. Jūs irgi nesirenkate priemonių. Jūs žudėte, žudote ir žudysite tol, kol kas nors nužudys jus pačius.

— Tai dėl ko jūs nerimaujate: dėl manęs ar dėl Karlo?

— Dėl jūsų, Maikai, aš nė kiek nebijau. Jūs išlipsite sausas iš bet kokios balos, — jos žodžius persunkė kartėlis.

— Vadinasi, jūs nerimaujate dėl Karlo, — nuliūdau.

— O kas čia blogo? Jis visada rūpinosi manimi. Aš prie jo pripratau. Jei jūs nesutariate, tai nesutarimus galima išspręsti civilizuotai. Du žmonės visada gali susitarti, jei abu to trokšta... Nenoriu, kad jūs jį nužudytumėte, Maikai... Tik ne jūs... Nereikia kraujo...

Miki virpėjo iš susijaudinimo, tad norėdamas ją nuraminti švelniai paglosčiau galvą. Mano pirštai nuskendo plaukų tankumyne. Atsargiai išsilaisvinusi ji pašnairavo į mane.

— Suprantu, kad mane jūs laikote dailia tuščiagalve, Maikai... Viskas įvyko taip greitai, kad aš pati savimi stebiuosi. Paprastai aš su vyrais elgiuosi apdairiai... Bet jūs sukrėtėte mano širdį... Aišku, jūs manimi netikite. Ką nors įrodinėti beviltiška. Tad neįkyrėsiu jums daugiau. Gal eikime į holą? Ten tikriausiai jau susirinko svečiai. Manęs turbūt pasigedo.

Aš tylėdamas padaviau jai ranką ir padėjau atsistoti. Ji nepaleido mano delno iki pat holo durų. Aiškiai matėsi, kaip ji bando nutrinti liūdesį nuo savo veido. Galiausiai budinti šypsena nutūpė jos lūpose ir mes įžengėme į holą, jau prisikimšusį žmonių.

Mums kelią užstojo du man pažįstami Evelo žaliūkai. Šia proga vyriokai buvo pasipuošę smokingais. Apranga tiko jiems kaip ir ką tik iš Afrikos atvežtoms goriloms.

Išvydę Miki abu išsiviepė iki ausų, bet pažinę mane iškart surimtėjo.

— Šis misteris su manimi, — arogantiškai sviedė ji.

Svečiai grupelėmis slankiojo po holą, gyvai plepėdami ir juokdamiesi. Padavėjai lakstė nešini pilnais padėklais gėrimų. Kampe griežė mažas orkestrėlis. Lygis kaip geriausiuose Niujorko namuose, o ir publika neeilinė: politikai, kino aktoriai, verslininkai, laikraštininkai.

Šiems garbiems žmonėms neturėjau jokių pretenzijų, bet kažkodėl kiekviename svečių būrelyje kaip menturis košėje makalavosi ir vienas kitas tipas, susijęs su pogrindiniu verslu bei ragavęs kalėjimo duonos?

Miki pasirodymas sukėlė tikrą furorą. Ją sveikino džiaugsmingais šūksniais, aukštai iškeldami vyno taures. Laikydama mane už rankos, Miki pasuko prie glaudžiai susibūrusios kompanijos, kurios viduryje stovėjo pasipūtęs kaip kalakutas Leo Garmodis.

Išlaisvinęs delną tyliai sušnibždėjau Miki į ausį:

— Linksmink svečius, mažyte, o aš kol kas pasistumdysiu bare.

Ji tuo neapsidžiaugė.

— Tik nesumanyk pasprukti, Maikai.

— Jokiu būdu, — iškilmingai pažadėjau.

Aš atsainiai prisiartinau prie baro, kur šiuo metu stoviniavo Elas Afis, Bilis Mistas, Karlas Evelas ir mano sekretorė Velda, apsivilkusi iš koto verčiančia vakarine suknele. Iš kur tokią ir gavo? Visi trys vyrai blizgino į ją akis kaip alkani vilkai ir vienas per kitą linksmino lėkštais juokeliais.

Išvydę mane nutilo, lyg būtų užsiūti.

Velda užsimetė abejingai mandagią išraišką. Karlas pabalo. Afiui iš nuostabos nukaro žandikaulis. Bilis Mistas neiškentęs pusbalsiu nusikeikė.

— Nesistebėkite, ponai, — aš buvau ramus kaip belgas. — Mane čia pakvietė misterio Evelo sesuo.

— Štai kaip? — lėtai nutęsė Karlas.

— Ji nuostabi. Neįtikėtina, kaip ta pati moteris gali padovanoti pasauliui tokius skirtingus vaikus!

Palikęs ramybėje Karlą, atsisukau į Bilį Mistą. Štai ko aš nekenčiau iš visos širdies. Smeigdamas jį žvilgsniu, aš dygėdamasis perkreipiau lūpas ir lediniu balsu išdaužiau:

— O tu kaip čia patekai, mėšlo gabale?

Puikiai pažinojau šio tipo žmones. Jie pripratę žeminti kitus, bet patys negali ištverti pažeminimo. Vienas vienintelis įžeidimas užlieja krauju jų širdis. Bilis Mistas nusidažė purpuru ir instinktyviai čiuptelėjo dešinę kišenę.

— Ar tik nenori suorganizuoti susišaudymo? — tyčiojausi toliau. — Na pirmyn, varyk. Ketvertą jūsiškių aš jau

palydėjau į Ramybės slėnį. Nori tapti penktuoju? Varyk, gaišena...

Laiku priminiau negyvus jo sėbrus. Visą Misto įkarštį lyg vėjas nupūtė. Jo purpurinis snukis ėmė balti, o rankos bejėgiškai nukaro.

Atėjo Elo Afio, nekarūnuoto visų Niujorko prieplaukų karaliaus, eilė. Tas pusraštis banditas, sukrovęs savo turtus svetimu vargu ir prakaitu, šiuo metu visai nesidomėjo pokalbiu: jis meiliai glostė mano Veldos ranką.

— Sveikas, Elai, — aš kerštingai atitraukiau jį nuo to malonaus užsiėmimo. — Po kiek tavo parankiniai iškišinėja heroiną? Norėčiau susivaryti dozę. Gal kaip man nuleisi porą žalių? Kalbama, kad vaikai ir invalidai tą šlamštą gali pirkti su nuolaida.

Nesumetęs, ką atsakyti, Afis nevalingai žaktelėjo. Kilstelėjusi antakius, Velda nustebusi paklausė savo gerbėjų:

— Kas nutiko, ponai?

— Visiškai nieko, — burbtelėjo Bilis Mistas. — Mes tiesiog pokštaujame.

— Taip, taip, — karštai patvirtino Afis. — Žinot, mėgstame tokius kvailus juokelius.

Tas niekšas, gimęs Bruklino sąvartyne, abejingai šypsojosi, nors jo gudrios žiurkės akutės skrodė mane kaip grąžteliai. Jis žinojo labai daug, kur kas daugiau už savo bendrus.

— Ar kas nors pristatys mane damai? — įžūliai prikibau.

Užslinko nejauki tyla, paskui Evelas pastatė stiklinę ant baro (jo pirštai vos pastebimai virpėjo) ir niūriu balsu apreiškė:

— Jei neklystu, tai misteris Maikas Hameris. Mis Kendi Liujis.

— Labas, Kendi, — medumi patepiau savo šypseną.

— Labas, Maikai, — atsakė ji.

— O jūs labai neblogai atrodote. Dirbate modeliu?

— Fotografuojuosi žurnalų reklamose.

Šia fraze ji Biliui Mistui leido suprasti, kodėl jis matė

ją dviejų reporterių kompanijoje. Tikra gudruolė! Gerą pasą ji sviedė ir man:

— O jūs kaip verčiatės, misteri Hameri?

— Daugiausia medžiokle.

Visas trejetas nenuovokiai subedė į mane akis.

— Medžiojate laukinius žvėris? — tardė ji toliau.

— Ne, vienos tam tikros veislės dvikojus.

— Labai įdomu, — burbtelėjo Bilis Mistas. Jo išsiplėtusios šnervės virpėjo kaip įsiutusio buliaus.

— Dar ir kaip įdomu! — patvirtinau, plodamas jam per petį. — Šįvakar sumedžiojau dar porą skalpų. Rinktiniai egzemplioriai, gryną tiesą sakau. Net širdis sąla. O tu pats mėgsti medžioklę, bičiuli?

Bilis Mistas spėjo susitvardyti ir jo fizionomija beveik atgavo įprastinę spalvą.

— Dievinu, — atrėžė lediniu balsu.

— Tada mums reikėtų pamedžioti drauge. Pamokyčiau kelių naujų veiksmų. Mano žodžiai smarkiai pralinksmino Elą Afį.

— Tai bent būtų smagu! — sukikeno jis. — Mielai pasižiūrėčiau. O tu, Karlai?

Evelas nutylėjo, persmelkęs draugelį priekaištingu žvilgsniu.

— Ne viskas taip paprasta, Elai, — pajuokiamai nutraukiau Afio krizenimą. — Ne kiekvienas gali tapti žmonių medžiotoju. Maža sugebėti pyškinti iš patrankos. Svarbiausia mokėti manevruoti, kai tave šaudo kiti. Tikiuosi, kad supranti, ką turiu galvoje?

Elas su Karlu susižvalgė, bet nepratarė nė žodžio. Už visus norėjo pasisakyti Bilis Mistas, bet jam sutrukdė prie mūsų kompanijos prišlepsėjęs Leo Garmodis. Pagarbiai visiems nusilenkęs, jis kreipėsi į Veldą:

— Ar neskirtumėte man minutės dėmesio, mis Liujis? Norėčiau supažindinti jus su vienu savo bičiuliu. Neprieštarausi, Bili?

— Kur gi ne, — burbtelėjo Bilis. — Bet ne ilgiau kaip penkias minutes. Pažįstu tave, senas eržile.

Pasiuntusi visiems oro bučinį, Velda nuplaukė laikydamasi Garmodžiui už parankės. Likau visai vyriškoje kompanijoje. Liežuviai iškart atsirišo.

— Per garsiai neambryk, šnipeli be patento, — sugriežė dantimis Bilis Mistas. — Iki šiol su tavimi tik slėpynių žaidėme, bet dabar užsiimsime rimtai.

Aš neatsakiau, tik susižavėjusiomis akimis lydėjau Veldą, kuri skrodė minią kaip lenktyninė jachta aprūkusių kabotažinių laivelių virtinę.

— Tikrai, misteri Hameri, jūsų įžūlumas peržengia ribas, — palaikė draugužį Elas Afis. — Kažkokios neaiškios, įžeidžiančios užuominos... Ir damos akivaizdoje... Anksčiau už tai kviesdavo į dvikovą.

— Sutinku, — atkirtau. — Ginklą rinkis tu, nutukęs rykly. Susitiksime sutartu laiku bet kurioje vietoje.

Pamerkęs jam, išdrožiau iš baro ir įsisukau į žmonių minią, šliaužiojančią po holą. Pakeliui pasipainiojo padavėjas su padėklu ir aš nugriebiau taurę. Tame gėrale plaukiojo pora vyšnių, bet aš išmaukiau jį visą. Niekas su manimi nesisveikino, o aš irgi nesistengiau demonstruoti mandagių manierų. Aš ieškojau Miki ir greitai pastebėjau ją tolimiausiame holo kampe. Man pasirodė, kad ji irgi žvalgosi manęs.

Aš jau rengiausi prie jos prieiti, bet greta pasigirdo reiklus šnabždesys:

— Maikai, palauk!

Neatsisukdamas paėmiau iš padavėjo dar vieną bokalą ir ėmiau siurbčioti birzgalą, kuris turtuoliams atstojo normalų gėrimą.

— Lauk manęs už valandos prie kampo šalia vaistinės, — greitai susakė ji ir dingo.

Aš tuo laiku jau šypsojausi prie manęs besiartinančiai Miki. Jos veidelį niaukė rūpestis ir nerimas. Aukštuomenės priėmimai kartais nukamuoja labiau nei darbas akmens skaldykloje.

— Nenuobodžiaujate? — pasidomėjo ji.

— Jokiu būdu!

— Mačiau, kaip šnekėjotės su Karlu.

— Taip, persimetėme pora žodžių. Ir su draugais pasikalbėjau. Labai rimti žmonės.

— O konfliktų nekilo?

— Kol kas viskas sekasi šauniai.

— Maikai, aš labai pavargau. Palydėkite mane namo.

— Šįvakar negaliu, mažyte, — išvydęs suglumusį jos veidą, pridūriau. — Čia kai kas ant manęs griežia dantį. Net stovėti šalia manęs pavojinga, ne tik kalbėti. Jei atsitiktų kokių nors ekscesų, nenorėčiau, kad būtum greta.

— Karlas su tuo susijęs?

— Ne tik jis vienas.

— Gal jūs ir mane įtariate? — Miki sviedė į mane pasipiktinusį žvilgsnį.

— Kaip čia pasakius... — sutrikau. — Jūs šauni mergina ir galėtumėte gyventi savo malonumui. Kam jums toks tipas kaip aš? Mes skirtingi žmonės, priklausome skirtingiems visuomenės sluoksniams. Net jei įsimylėčiau jus iki ausų, vis tiek negalėčiau visiškai jumis pasitikėti. Jūs pernelyg arti mafijos, o tai man labai svarbu. Tai pavojaus ženklas. Kol bent vienas siūlelis riš jus su mafija, aš negalėsiu jumis pasitikėti, Miki.

— Anksčiau jūs kitaip galvojote, — sumurmėjo ji.

— Kada anksčiau?

— Kai mane bučiavote.

— Žmogus ne visada sugeba kontroliuoti savo elgesį, mieloji, — aš švelniai paglosčiau jos skruostą. — Mes — savo aistrų vergai. Ir nieko čia nepadarysi.

— Ar mes dar susitiksime?

— Būtinai.

Ji palydėjo mane iki išėjimo ir atsisveikindama apdovanojo tokiu žvilgsniu... Čia mes ir išsiskyrėme. Porelė apsauginių tikriausiai laukė manęs flygelyje, bet aš pasukau į kitą pusę. Užmečiau akį į virtuvę, paklaidžiojau po rūsį ir užsukau į katilinę, kur jaunas vaikinas švilpaudamas žarstė anglis pakuroje.

— Padėk man ištrūkti iš čia, bičiuli, — ištiesiau jam penkinę. — Noriu pasprukti nuo vienos kekšės.

Dėkingai paėmęs kyšį, vaikinas pro užpakalines duris išvedė mane į galinį kiemelį. Apsukęs kvartalą, aš nesunkiai radau vaistinę prie pat kampo. Užėjau vidun, užsisakiau stiklinę gazuoto vandens ir įsigilinau į laikraštį, net keletą skilčių paskyrusį mano žygdarbių aprašymui, tiesa, be jokių pavardžių.

Velda pavėlavo penkias minutes. Apsižvalgiusi ji prisėdo greta manęs.

— Paleistuvauji, Maikai? — papriekaištavo ji.

— Tą patį galėčiau pasakyti ir apie tave.

— Valkiojiesi paskui gražias moteris?

— O tu vynioji aplink pirštą visus vyrus. Kaip atsidūrei šalia Bilio Misto?

— Vėliau papasakosiu. Dabar neturiu laiko. Atidžiai klausyk. Mūsų "bičiulius" užgriuvo kažkokie nemalonumai. Aš girdėjau, kaip Karlui pranešė, jog tuoj prasidės kažkoks patikrinimas. Buvo paminėti Nikolo Reimondo ir Volterio Makgrato vardai. Karlo veidas net persimainė, jis iškart pasišaukė Bilį Mistą. Jie pasišnibždėjo, ir Bilis nejuokais susirūpino.

— Ar Elui Afiui irgi pranešė tą naujieną?

— Manau, taip. Jie visi mėtė į mane sutrikusius žvilgsnius ir man liko tik pasitraukti. O kaip sekėsi tau?

— Kai ką sužvejojau.

— Kai ką?

— Bet dėl to visa gauja supanikavo.

— Manau, tikrieji išbandymai jų dar laukia, — nusišaipė Velda.

— Kokie tolimesni tavo planai?

— Bilis Mistas galanda į mane dantis. Atsiprašęs, kad truputį užtruks, įteikė man štai ką.

Ji ištraukė iš rankinuko raktą su deimantiniu karuliu.

— Šlykštus galvijas, — iškošiau pro dantis.

— Privalau laukti Bilio jo bute.

— Važiuojame kartu, — aš paėmiau raktą. — Apžiūrėsime to niekšo urvą.

— Važiuok vienas, Maikai. Turiu sutvarkyti dar vieną reikalą.

— Kokį?

— Elas Afis nusprendė aplenkti savo bičiulį ir taip pat pasikvietė mane pas save. Mes susitinkame po poros minučių.

— Tegul jį velniai, tą dvokiantį ožį!

— Nesijaudink, Maikai. Darbas lieka darbu.

— Aš suplėšysiu jį į gabalus! — neapykanta tvinksėjo mano smilkiniuose ir kaitino kraują.

— Aš viską numačiau, — tęsė ramiai Velda ir ištraukė iš rankinuko buteliuką su baltais milteliais. — Tai barbitalis, stiprūs migdomieji. Po pirmosios viskio taurelės užmigs saldžiai kaip kūdikis. Tad nesijaudink dėl manęs.

Jos užmačiai ne itin man patiko.

— Velda, tas tipas anaiptol ne kvailys. Jį ne taip jau paprasta apvynioti aplink pirštą. Prašau, būk atsargi.

— Jis dar vyras. Ir dar įsimylėjęs. O įsimylėję vyrai panašūs į aklus kačiukus.

— Afis ne toks, — manęs neapleido nelaimės nuojauta. — Jis gudresnis už Evelą ir Mistą. Jis abu juos nupirktų ir parduotų. Aplink jį daugybė spąstų. Vienas neatsargus žingsnis — ir tu jau kilpoje.

— Kraštutiniam atvejui turiu dar kai ką, — Velda paplekšnojo sau per šoną. — Jei jis peržengtų ribas, tai tada man padėtų švinas.

Aš linktelėjau suspausta širdimi, o mintyse keiksnojau save už neryžtingumą. Dieve, kaip nenorėjau išleisti Veldos!

— Gerai, — burbtelėjau. — Tik pasakyk, kur gyvena tas laimės kūdikis?

— O kam? — ji sunerimo.

— Taip, dėl viso pikto.

— Na, jei tik dėl viso pikto... — išsitraukusi bloknotą ji užrašė Afio adresą. — Jis nuomoja butą Keturiasdešimt septintojoje gatvėje Tonio Todo vardu. Tačiau tau nebūtina ten kišti nosies, Maikai.

Mano mergytės akyse žėrėjo medžioklės įkarštis, turbūt toks pat, kaip ir manosiose.

— Sėkmės tau, Velda.

— Ir tau, Maikai.

Taip mes atsisveikinome.

Praėjus penkioms minutėms išsikrapščiau iš vaistinės. Mano kelias vedė pas Bilį Mistą. Jis laikė save tokiu autoritetingu nusikaltėlių pasaulyje, kad net nepasirūpino apsauga. O ir kas drįstų brautis į buvusio žudiko, šiandien valdančio visą armiją gangsterių, butą.

Įžengiau į prašmatnaus daugiabučio vestibiulį, lyg pusę amžiaus čia gyvenęs. Abejingai švilpaudamas roviau į liftą ir pakilau į man reikalingą aukštą. Liko tik atrakinti reikiamas duris.

Aštuoni kambariai buvo apstatyti brangiais, tačiau neskoningais baldais. Butas spindėjo švara. Kruopščiai apieškojau septynetą kambarių, bet neradau jokių šeimininko nusikalstamos veiklos pėdsakų. Liko aštuntasis, jo kabinetas. Čia stovėjo rašomasis stalas, minkštas krėslas, televizorius ir knygų spinta, prikimšta pornografinės literatūros bei bulvarinių knygiūkščių.

Būtent čia Bilis Mistas lavino savo intelektą.

Stalčiai buvo užrakinti, tačiau man pagelbėjo vielos gabalas. Vienas stalčius buvo grūste prigrūstas vaistų dėžučių, daugiausia nuo skrandžio negalavimų. Tai bent, niekad nebūčiau pagalvojęs, kad tokiam žaliūkui reikia tablečių. Beje, nė viena dėžutė nebuvo pradėta. Kitame stalčiuje gulėjo storas albumas, kuriame buvo suklijuotos Bilio Misto fotografijos ir laikraščių iškarpos su straipsniais apie jį. Albumo lapai gerokai nušiurę, matyt, šeimininkas mėgo jį sklaidyti.

Mane sudomino kelios nuotraukos. Vienoje iš jų Bilis šypsojosi prieš objektyvą Bertos Torn kompanijoje. Kitoje dantis rodė jau trys personažai: prie Bertos ir Bilio šliejosi Evelas. Antrame plane šmėkščiojo dar viena figūra, tačiau jos veidą užstojo impozantiška Bilio figūra. Kolekciją užbaigė spalvota Bertos nuotrauka su užrašu: "Mano gražuoliui".

Užrakinęs stalčių, kruopščiai nuvaliau visas rankenas

ir žvilgtelėjęs į laikrodį įsitikinau, kad mano laikas išseko. Tuoj tuoj turėjo pasirodyti ir šeimininkas.

Surinkau Pato telefono numerį.

— Klausau, — pavargusiu balsu atsiliepė jis.

— Tu neužsiėmęs?

— Aišku, užsiėmęs. O kur tu trainiojaisi? Aš jau penkias valandas užsimušdamas tavęs ieškau.

— O, tai ilga istorija. Pasakysiu — nepatikėsi. O kam aš tau reikalingas?

— Gražuolis prisipažino nužudęs Bertą Torn.

Mano nugara nušliaužė šaltos skruzdės.

— Kas dar buvo su juo?

— Jis pažįsta tiktai Čarlį.

— Jis meluoja! — užviriau aš. — Išmuškite iš jo viską! Adresus, pavardes, žymes! Juk jūs tai mokate!

— Mokame, — keistu balsu atsiliepė Patas. — Bet ne iš negyvėlių.

— Ką?!

— Pakeliui į apygardos kalėjimą apšaudė iš automato automobilį, kuriuo buvo vežami Čarlis ir Gražuolis. Abu žuvo. Juos lydėję FTB agentas ir policininkas sužeisti.

— Po velnių! — mano gerklė iškart perdžiūvo. — Kas, velniai griebtų, dedasi? Negi sugrįžo Al Kaponės laikai? Ir jūs atleisite mafijai tokį akibrokštą?

— Taip, viskas nuėjo per toli, — sutiko Patas. — Tie išgamos visai suįžūlėjo. Beje, Gražuolis spėjo išpliurpti savo boso Majamyje pavardę. Tikiuosi, kad tas vaikinas mus kuo nors pradžiugins.

— Kur gi ne! — karčiai nusišaipiau. — Sulauksite iš jo atvirumo. Kol saulė patekės, rasa akis išės. Jis pavedžios jus už nosies, o paskui bus paleistas už užstatą. Visa, ką jūs mokate, tai tik mandagiai pateikinėti mandagius klausimus. Atiduokite jį man, kaipmat atrišiu to bjaurybės liežuvį. Pirštinėje įsiūtas švino gabalėlis, kuris labai teigiamai veikia kai kurių žmonelių atmintį.

— Taip daryti negalima, — pamokslininko tonas Patui visai netiko.

— Jums ne, o man galima. O kas užpuolė policijos automobilį?

— Šaudė iš priešais atvažiuojančio automobilio, nuo galinės sėdynės. Mes radome automobilį. Taip pat ir automatą ant galinės sėdynės. Ir mašina, ir ginklas — vogti. Prisimeni gruodžio mėnesį kariuomenės sandėlių apiplėšimą Ilinojuje? Automatas pagrobtas iš ten. Dabar šiais trofėjais džiaugiasi ekspertai. Gal ras ką nors vertą dėmesio.

— Kaipgi, ras... O jei ras, išvadas pateiks po pusmečio. Ne, aš labiau pasitikiu savais metodais.

— Kaip tik norėčiau pakalbėti apie tavo metodus... — Patas vogravo kaip laidotuvėse. — FTB labai nepatenkinta skandalu, kurį tu sukėlei Ilgojo Džono bare.

— Tai jie vadina skandalu? — nustebau.

— Jie tai vadina dar blogiau... Nenoriu pakartoti jų žodžių. Bet atrodo, jog tu sutrukdei jų planams.

— Ką tu sakai?! Tai bent šaunuoliai! Pasirodo, aš suardžiau jų planus! Jei ne aš, velniai rautų, vargu ar jie kada nors būtų suradę Gražuolį bei Čarlį. Jie tikriausiai visą dieną "sėdėjo man ant uodegos", todėl ir atsidūrė tame bare. O kai paklojau abu gangsterius, tada iškart apsireiškė ir pasiūlė savo paslaugas. Šunsnukiai...

— Maikai, luktelk...

— Eina jie visi pragaran! Pučiasi kaip gaidžiai ant mėšlyno slieką atkapstę!

— Užsičiaupk! — viauktelėjo Patas. — FTB agentai sekė ne tave, o tuos du gangus. Jei ne tu, tai būtų juos sulaikę ir apkaltinę neteisėtu ginklo nešiojimu, o jau tada ir išpurtę visus jiems žinomus faktus. Bet kaip tik tada įgriuvai tu... Po tavo auklėjamosios valandėlės nei Gražuolis, nei Čarlis rišlaus žodžio suregzti nesugebėjo. Padėjai, vadinasi. Didelis tau dėkui, Maikai.

— Okei, — sumurmėjau. — Gal aš kuo ir kaltas... Tačiau tiedu niekšai medžiojo būtent mane, o aš to negaliu pakęsti. Tiek to, atsiprašyk už mane fedus. Kitąkart pasistengsiu jų kontorai skersai kelio nestoti.

— Tai jau, tu pasistengsi, — geliamai sušnypštė Patas. — Jau matau, kaip stengiesi.

— O kas girdėti apie Lili Karver? — pabandžiau pakeisti pokalbio temą.

— Kol kas nieko. Į lavoninę atgabeno dviejų moterų lavonus. Abi blondinės. Viena išbuvo vandeny mažiausiai tris paras, o antrą šįvakar nušovė meilužis. Atrodo, tavo atvejis netinka.

— Kvailiu mane laikai, — aš žvilgtelėjau į laikrodį. — Jei nutiks kas nors įdomaus, skambtelėsiu naktį. Jei ne — pasimatysime ryte.

— Sutarta. Iš kur skambini?

— Patrūk, neatspėsi.

— Ir nesistengiu.

— Sėdžiu prie telefono žymiojo Bilio Misto bute. Pats jis irgi tuoj pasirodys.

— Nori, kad tave pasodintų už įsilaužimą?

— O kaipgi, — aš padėjau ragelį.

Apačioje suburzgė kylantis liftas. Žaibu moviau į koridorių, užrakinau duris ir užbėgau vieną aukštą į viršų.

Bilis Mistas, lydimas pečiuito asmens sargybinio, išžirgliojo iš lifto ir nukulniavo į savo butą. Aš tyliai nuslinkau žemyn, pakišau raktą po kilimėliu (taip iš anksto susitarėme su Velda) ir sprukau lauk iš to namo.

Buvau pražingsniavęs jau ne vieną kvartalą, kai galvon stuktelėjo, bet iškart dingo miglota minties nuotrupa. Nesuvokiau net jos prasmės, tačiau į širdį įsmigo aštri rakštis. Mintis pralėkė žaibiškai, vis dėlto man ji pasirodė svarbi. Aš kažką pastebėjau Bilio Misto bute, pastebėjau, tik neatkreipiau į tai dėmesio. Viešpatie, kas ten buvo? Veltui laužiau galvą.

Atkakliai mintydamas priėjau pėsčiųjų perėją ir ėmiau laukti, kol užsidegs žalia šviesa. Pro mane prazvimbė taksi. Metęs žvilgsnį, išvydau ant galinės sėdynės Veldą, deja, ne vieną. Nebegalėjau nei pavyti, nei sustabdyti taksi, nurūkusio neaiškia kryptimi. Bloga nuojauta graužė mane visą vakarą, smigo devyniais geluonimis. Privalėjau tučtuojau išsiaiškinti, kas nutiko. Ačiū Dievui, metro dar veikė, ir aš leidausi į Keturiasdešimt septintąją gatvę, kur gyveno Elas Afis ir kur neseniai buvo Velda.

Tai buvo elgetiškas namas skurdžių kvartale. Apsilupinėjęs tinkas, suskilinėję langų stiklai, o namo durys — plačiai atlapotos. Neblogą rezidenciją pasirinko sau visagalis Elas Afis.

Vienintele blausia lempute apšviestas koridorius buvo užverstas šlamštu, pro kurį sunkiai prasibroviau prie durų su užrašu "Misteris T. B. Todas".

Norėjau spustelėti skambučio mygtuką, tačiau to nereikėjo. Durys buvo praviros, o pro platų plyšį sruvo ryški šviesa. Įėjau į erdvų, beveik tuščią kambarį su keliais nevykusiais baldais. Akis smagino tik puikios kokybės, brangaus medžio rašomasis stalas. Ant jo stovėjo pustuštis viskio butelis, dvi stiklinės ir kibirėlis aptirpusių ledo gabaliukų. Ant apvemtų grindų gulėjo dar vienas — sudužęs butelis su kraujo žymėmis ant šukių. Ant stalo pastebėjau kelias kruopeles barbitalio.

Aišku kaip dieną, kas čia įvyko. Velda subėrė į Afio stiklinę migdomuosius, bet, matyt, padaugino dozę ir šis viską išvėmė. Turbūt tas niekšas užpuolė mano sekretorę, o ši vožė jam buteliu į makaulę.

Nusprendusi, kad Afį atjungė ilgam, Velda turbūt patraukė į Bilio Misto butą. Tačiau tas niekšas atsipeikėjo ir greičiausiai jau viską raportavo Biliui. Virš mano mergytės galvos pakibo mirtinas pavojus.

Puolęs prie telefono, stovinčio ant palangės, aš vėl surinkau savo kilniojo gelbėtojo — policijos kapitono Pato Čamberso numerį.

— Prašau, Patai! — suriaumojau lyg sužeistas žvėris. — Klausykis atidžiai ir nieko neklausinėk. Velda pakliuvo į spąstus Bilio Misto bute. Tučtuojau išsiųsk tenai patrulinį automobilį. Ištrauk ją iš ten, tik prašau, netempk gumos. Kai viską sutvarkysi, paskambink man šiuo numeriu... — padiktavau jam Elo Afio telefono numerį.

Aš kalbėjau virpėdamas lyg karštligės apimtas, jausdamas burnoje šleikštų metalo skonį. Mane guodė vienintelė mintis: tai, ką aš padarysiu Afiui, kai jis grįš. Laukdamas Pato skambučio aš ėmiau apžiūrinėti butą.

Atidariau barą, ir akys apraibo nuo gėrimų gausybės, bet aš net akim į juos nekryptelėjau, — ne tas rūpėjo.

Užsirūkiau, tačiau užtraukęs vieną dūmą, tėškiau cigaretę šalin — jos skonis man pasirodė šlykštus.

Greit man paaiškėjo to buto paskirtis. Tai buvo tam tikras štabas, iš kur Afis vadovavo savo šešėlinei organizacijai. Matyt, be jo, čia niekas neužeidavo, net ir valytoja. Purvo sluoksnis jau buvo neatskiriama šio buto interjero dalimi. Turbūt šeimininkui jis nė kiek nekliudė.

Rašomojo stalo stalčiuose grūdosi pluoštai buhalterinių dokumentų, profsąjungų ataskaitų, kažkokių brėžinių kopijų ir įvairių firmų čekių šaknelių. Jei jomis tikėti, tai Elas suko milijonines sumas. Radau čia net čekių knygelę.

Mano spėlionės pasitvirtino. Afis apgaudinėjo valstybę, apgaudinėjo jam dirbančius žmones ir net juo pasitikinčią mafiją. Įdomu būtų patikrinti jo bankų sąskaitas: kieno vardu jos užrašytos, kaip papildomos?

Telefonas tylėjo kaip užlopytas, tad ėmiau tyrinėti brėžinius. Mane sudomino du: smulkus uosto planas su visais dokais, prieplaukomis bei pirsais ir kažkokio laivo schema, kurią sudarė nesuskaičiuojama galybė linijų.

Aš ilgai ir nesėkmingai bandžiau susigaudyti toje raizgalynėje, bet pagaliau sučirškė telefonas. Griebiau ragelį kaip skęstantis šiaudo ir jau pusiaukelėje prie ausies išgirdau Pato balsą.

— Tai tu, Maikai?

— Taip taip!

— Kada baigsis tie kvaili pokštai?

— Kokie pokštai? — mano akys beveik išlindo ant kaktos. — Kas nutiko?

— Aš pasiunčiau į Misto kvartalą du patrulinius automobilius ir mano vyrai išvertė Bilį tiesiai iš patalo. Jis buvo vienas ir, nors įsiuto kaip velnias, leido maniškiams apžiūrėti absoliučiai viską. Tavo Veldos ten nėra. Jis pažadėjo paduoti mus į teismą už neteisėtą kratą ir jam padarytą moralinę žalą...

Nebeklausydamas Pato, sviedžiau ragelį ir bukai įsistebeilijau į erdvę. Telefonas vėl suskambo, bet aš nepajėgiau pakelti apmirusių rankų.

Į lango stiklą subeldė lietaus lašai. Aš užsirūkiau ir įbedžiau akis į melzganą dūmų srovelę, lėtai plevenančią aukštyn. Mano laikrodis garsiai skaičiavo sekundes ir kiekviena jų šaukte šaukė, kad jos jau nebesugrąžinsi. Reikėjo veikti, bet aš nežinojau — ką. Rasti Veldą šiame milžiniškame mieste sunkiau nei adatą šieno kupetoje. Viena, kas mane dar guodė, — tai žinojimas, kad artimiausiu laiku mano mergytės nenužudys. Iš pradžių pasistengs ištraukti iš jos viską, kas įmanoma. Tikrasis pavojus užgrius tada, kai mafija suvoks pačią reikalo esmę. Kol kas jie, beje, kaip ir aš, pasiklydę spėlionių, versijų ir gandų labirinte.

Jei tuoj pat neišlaisvinsiu Veldos, tai privalėsiu žūtbūt sukliudyti mafijai išsiaiškinti tiesą.

Automatiškai pervertęs brėžinius, du atidėjau į šalį — uosto planą ir laivo "Sedrikas" schemą.

Tą pavadinimą jau buvau girdėjęs. Jis patvirtino kai kurias svarbias, bet pavėluotas mano versijas.

10 skyrius

Grįžęs namo kritau į lovą kaip užmuštas ir išmiegojau beveik visą dieną, tik retkarčiais pakirsdamas iš sapno košmariškų vaizdinių.

Vakarėjo. Praradau gausybę brangaus laiko, bet jaučiausi daug geriau ir dabar turėjau galimybę pasivyti tai, kas praleista.

Pasistiprinęs iš šaldytuvo ištrauktomis virtomis krevetėmis paskambinau Rėjui Dikerui. Senąjį reporterį radau savo vietoje. Jo balselis buvo toks skystas kaip ir plaukai ant pakaušio.

— Sveikas, Maikai, — kiauktelėjo jis. — Šaunu, kad paskambinai. Jau rengiausi pats tau skambinti.

— Ką nors sužinojai?

— Taip.

— Na?

— Leopoldas Kavalskis.

— Dėstyk.

— Berta Torn kreipėsi į detektyvų agentūrą skųsdamasi, kad ją persekioja. Ji sumokėjo grynais ir agentūra paskyrė Leo jos asmens sargybiniu. Rytais jis atvažiuodavo pas ją, lydėdavo per visas dienas, o vakarais parvežtdavo atgal.

— Apie tai jau pasakojai.

— Tada nežinojau svarbiausio. Praslinkus savaitei, Leo liovėsi užeidinėjęs į agentūrą ir ataskaitas perduodavo telefonu. Jį patikrino ir paaiškėjo, kad jis savo iniciatyva saugo Bertą Torn ištisą parą.

— Tai yra, miega pas ją?

— Taip. Tiksliau — ne pas ją, o su ja.

— Agentūros šefui tai nepatiko?

— Kodėl gi? Tai asmeninis klientės reikalas. Pinigėlius ji klojo tvarkingai ir agentūra jokių pretenzijų jai neturėjo.

— Kaip suprantu, Berta Torn irgi neturėjo pretenzijų savo angelui sargui?

— Aišku. Leo skrupulingai atliko savo pareigas ir net du kartus išgelbėjo savo klientę iš peštynių, kilusių dėl jos naktiniame klube. Leo ji buvo patenkinta, taip ir pranešė agentūrai.

— Aišku, — aš nutilau, analizuodamas gautą informaciją.

— Tu ką, užsnūdai? — nekantriai sucypė Rėjus.

— Ne, ne, klausausi tavęs ausis ištempęs, — patikinau.

— Kas dar tave domina?

— Kavalskį patrenkusio vairuotojo adresas.

— Jo pavardė — Harvis Volesas, o gyvena jis Kanelo gatvėje tame name, kur įsikūręs Paskalio baras. Žinai jį?

— Maždaug.

— Niko Reimondo duomenų tau reikia?

— Žinoma!

— Gimęs Italijoje. Prieš karą Raimondo pavardę pasikeitė į Reimondo. Vertėsi tabako importu iš Europos. Dažnai vykdavo į keliones. Iš pažiūros tai niekuo neišsiskiriąs žmogėnas, vidutiniškų gabumų, vidutiniškai pasiturįs. Tačiau kiekvieną žiemą jis atostogaudavo Majamyje, dažnokai pralošdavo ten solidžas sumas. Turėjo vieną silpnybę — moteris.

— Tai viskas?

— Kol kas.

— Labai tau ačiū, Rėjau.

— Ar jau turi žadėtą medžiagą?

— Dar ne.

— O tu manęs nemulkini?

— Kuo tu mane laikai, senas bičiuli?

— Gerai, gerai, — jis padėjo ragelį.

Aš mikliai nusimaudžiau, pasikeičiau marškinius ir pasukau prie išėjimo, bet mane sustabdė zvimbiantis durų skambutis. Ant slenksčio stovėjo namo valdytojas, jo veidas buvo perkreiptas nuo susirūpinimo.

— Kas nutiko? — paklausiau.

— Ar negalėtumėte nusileisti žemyn, misteri Hameri?

Nieko neklausinėdamas nusekiau paskui jį. Jis nusivedė mane į savo butą ir bedė pirštu į svetainę.

— Prašau užeiti tenai.

Ant kušetės sėdėjo neišpasakytai purvina Lili Karver ir karčiai raudojo.

— Lili! — nustebęs šūktelėjau.

— Ar pažįstate šią merginą, misteri Hameri? — paklausė valdytojas.

— Žinoma!

Prisėdęs šalia merginos, šnairuojančios į mane išgąsdinto triušio akimis, paglosčiau jai galvą.

— Kas tau, mažyte?

Iš jos akių pasipylė ašarų liūtis, o iš krūtinės besiveržiantis verksmas pripildė visą kambarį.

— Reikia leisti jai išsiverkti, — tarė valdytojas. — Vėliau ji atsipeikės.

— Kaip ji čia atsidūrė?

— Radau ją rūsyje. Ji slėpėsi anglių dėžėje. Gyventojai dažnai išmeta į rūsį tuščius pieno butelius ir man tenka juos surinkti. Taip radau šią merginą. Ji pasakė, kad pažįsta jus.

Aš lengvai papurčiau Lili pečius.

— Ar tau viskas gerai? Tu sveika? Gal tave kas nuskriaudė?

— Ne, — kūkčiodama ji papurtė galvą.

— Ji tiesiog klaikiai išgąsdinta, misteri Hameri, — įsikišo valdytojas. — Pirmiausia jai reikia nusiprausti ir persirengti.

— Taip taip, — sukruto Lili, — man viskas gerai. Tik prašau, palikite mane ramybėje! — jos veidą staiga perkreipė įniršis. — Dėl Dievo, Maikai, išvesk mane iš čia greičiau!

— Vargšė mergytė, — užjaučiančiai bambėjo valdytojas. — Kas galėjo taip smarkiai ją išgąsdinti?

— Jai taip kartais nutinka, — skubiai atsakiau. — Nekreipkite dėmesio. Mes jau išeiname.

— Ji kartu su savimi turėjo rankinę, — atsiminė valdytojas. — Štai ji.

— Ačiū, — viena ranka paėmiau rankinę, o kita apkabinau Lili per juosmenį. — Tik niekam nepasakokite apie šį įvykį. Gerai?

— Žinoma, misteri Hameri. Jei reikės pagalbos, tik šūktelkite.

— Būtinai.

Bijodamas sutikti lifte kokį nors pažįstamą, užlipau laiptais viršun, rankomis glėbdamas Lili pečius. Pasodinęs Lili į krėslą, atsukau vonioje karštą vandenį. Grįžau į svetainę ir paruošiau stiklą viskio su soda.

— Ar tau geriau? — paklausiau, kai ji išsausino stiklą iki pat dugno.

— Šiek tiek, — ji susigūžė krėsle kaip vaikas, laukiantis bausmės.

— Papasakok, kas atsitiko? Tik smulkiai ir nuo pradžios.

Ji neryžtingai linktelėjo ir kumščiu nusitrynė nuo veido paskutinių ašarų likučius.

— Kai išėjai, maždaug po valandos kažkas paklebeno durų rankeną, — vos girdimai pradėjo ji. — Paskui jie pakrapštė užraktą ir durys atsidarė. Iš siaubo nepajėgiau nei rėkti, nei bėgti. Grandinėlė trukdė jiems įsibrauti į namą ir jie balsu tarėsi, ką čia geriau padarius. Vienas pasisiūlė atnešti žnyples. Jie tyliai privėrė duris ir nuėjo. Negalėjau daugiau čia likti. Bijojau, kad jie grįš. Sumečiau į rankinę reikalingiausius daiktus ir sprukau. Vėliau pamaniau, kad jie gali stebėti namą ir nesiryžau eiti laukan. Todėl pasislėpiau rūsyje. Atleisk, Maikai.

— Suprantu tave, Lili. Nereikia atsiprašinėti. Ar matei tuos žmones?

— Ne. Tiktai girdėjau jų balsus. Kai tas žmogus... rado mane rūsyje... aš dar labiau išsigandau. Pamaniau, kad jis gangsteris.

— Daugiau tau neteks bijoti, mažyte. Tu neliksi čia viena. Kol kas išsimaudyk karštoje vonioje ir susitvarkyk, o aš pagaminsiu ko nors valgomo. Tu juk alkana?

— Nežinau... — ji gailiai pažvelgė į mane ir tyliai sušnibždėjo: — O paskui tu vėl išeisi?

— Tik labai trumpai. O su tavimi kartu kas nors pasėdės. Valdytojas arba jo žmona. Aš jų paprašysiu. Gerai?

Ji bejėgiškai linktelėjo.

Paskambinęs valdytojui paprašiau, kad jis atsiųstų savo žmoną.

— Gal ji galės truputį pabūti su ta mergina? Nenoriu palikti jos vienos, patyrus tokią būseną.

— Žmona tuoj ateis, misteri Hameri, — patikino valdytojas. — Aš jau paaiškinau jai, kas atsitiko. Ji delikati moteris ir patyrusi slaugė.

— Dar norėčiau, kad pakeistumėte mano bute užraktą ir įtaisytumėte gerą vidaus skląstį.

— Užsiimsiu tuo rytoj iš pat ryto. Ar dar turite kokių pageidavimų, misteri Hameri?

Lili sukruto man už nugaros ir paprašė:

— Maikai, aš visa permirkusi nuo prakaito ir purvo. Pasakyk, kad ji atneštų spirito pasitrinti.

Perdavęs jos prašymą valdytojui padėjau ragelį. Nuovargis ir išgertas viskis darė savo, Lili jau snūduriavo. Jos veidas truputį paraudo, o akyse pamažu blėso siaubo išraiška. Man ji priminė šunį, pasiklydusį dideliame mieste ir po ilgų klajonių pagaliau grįžusį namo.

Pamatavęs vandens temperatūrą vonioje užsukau čiaupą, tada grįžau į svetainę ir paėmiau mieguistą Lili ant rankų. Ji apkabino mano kaklą — lengva, nusilpusi, bejėgė. Vėl mūsų veidai suartėjo, jos akyse sužibo kvietimas. Lili lūpos prasivėrė, žadėdamos svaigų bučinį, bet paskutinę akimirką ji įsikniaubė veidu man į petį.

Nunešiau ją iki vonios ir pastačiau ant kojų.

— Ačiū, Maikai, — sušlamėjo ji. — Ačiū už viską. Amžinai liksiu tau skolinga.

Ji dar teškenosi vonioje, kai atėjo valdytojo žmona — stambi, rami moteris, pripratusi globoti vaikus ir ligonius. Ji padavė man buteliuką spirito, o pati nuskubėjo į virtuvę ruošti vakarienės.

Prieš išeidamas pabeldžiau į vonios duris.

— Lili, valdytojo žmona atnešė spirito. Jei nori, padėsiu tau įsitrinti.

Ji skambiai susijuokė ir man iškart palengvėjo.

— Ačiū, Maikai. Susidorosiu pati.

— Tada iki pasimatymo.

— Grįžk anksčiau.

Ankstyvos sutemos jau leidosi ant miesto, pilka marška dengdamos namų, kelių, tiltų ir parkų sangrūdą. Tokiais niūriais vakarais žmonės linkę sėdėti namie, o ne čiaužioti šlapiais šaligatviais. Parduotuvės ir barai ištuštėja, tik neoninės reklamos nepaliaujamai šoka įprastą šviesų šokį.

Palikęs garaže savo fordą, nuskriejau taksi į Kanelo gatvę. Išvydęs Paskalio barą, liepiau vairuotojui sustoti. Šalia įėjimo į barą, dešinėje, buvo dar vienerios durys. Žengęs pro jas patekau į erdvų švarų vestibiulį. Čia nesigirdėjo lietaus ūžimo ir iš baro sklindančios muzikos.

Duris man atidarė nedidukė moteris tvarkingai sušukuotais plaukais ir mandagia šypsena.

— Jūs — misis Voles? — paklausiau.

— Taip, — linktelėjo ji.

— Aš vardu Maikas Hameris. Norėčiau pasikalbėti su jūsų vyru.

— Užeikite, — ji pasitraukė gilyn į prieškambarį, — jis dabar namuose... Harvi, pas tave atėjo.

Prieškambaryje pasirodė tvirtas plačiapetis vyrukas jau pradėjusiu plikti pakaušiu, iš pažiūros — tipiškas airis.

— Jūs pas mane? — nepatikliai sududeno.

— Pas jus, misteri Volesai.

— Meri, eik pas vaikus, — paliepė jis žmonai. — Leisk man pasikalbėti su misteriu...

— Hameriu, — pasufleravau.

Kai Voleso žmona išėjo, jis parodė man krėslą, o pats atsisėdo priešais. Pilkos akys atidžiai narstė mano veidą.

— Kuo galėčiau padėti, misteri Hameri?

— Ilgai jūsų negaišinsiu, misteri Volesai. Matote, aš detektyvas. Narplioju visokias paslaptingas istorijas ir taip užsidirbu pragyvenimui. Norėčiau, kad man kai ką papasakotumėte. Prižadu absoliutų konfidencialumą.

Mąsliai krimstelėjęs lūpą jis sutiko.

— Tai praeities dalykas. Kartą po jūsų sunkvežimiu pakliuvo žmogus, Leopoldas Kavalskis. Prisimenate?

— Dar ir kaip! — jo skruostas nervingai truktelėjo. — Tai man kainavo dešimt metų gyvenimo. Bet aš jau viską papasakojau policijai.

— Neskubėkite, — meiliai sumurkiau. — Tada jūs buvote ištiktas nervinio priepuolio, o dabar jau galite žiūrėti į šį įvykį blaiviomis akimis. Ar tai buvo pirmas jūsų autoįvykis?

— Pirmas ir paskutinis.

— Ar manote, jog tai nelaimingas atsitikimas, kuriam nebuvo galima užbėgti už akių?

— Taip. Esant tokiai trumpai distancijai neįmanoma nei sustabdyti, nei manevruoti.

— Ar nesistengėte detaliau atgaminti atmintyje šio įvykio?

— Ir kam gi stengtis? — skausmingai nusišaipė jis. — Tą tragediją naktimis sapnuoju iki šiol.

— Su visomis detalėmis?

— Absoliučiai.

— Ir kiekviena detalė jums aiški?

— Ką turite galvoje, misteri Hameri? — sunerimo jis.

— Ar neabejojate tuo, kad jūsų auka buvo sveiko proto?

— Jūs ne šiaip sau klausinėjate, — Volesas suraukė tankius antakius. — Ar išsiaiškinote ką nors naujo?

— Galbūt. Bet jūs neatsakėte į mano klausimą.

— Taip... — jo kakta susiraukšlėjo, prisimenant tą baisią naktį. — Aš važiavau tuščia gatve maždaug keturiasdešimties mylių per valandą greičiu. Priešais baltavo pėsčiųjų perėja ir automobiliams degė žalia šviesa. Kai privažiavau perėją, iš už stulpo tiesiai man po ratais krito žmogus... Aš taip smarkiai dėjau per stabdžius, kad krovinys kėbule rovė pirmyn ir vos nesutraiškė kabinos. Tačiau buvo per vėlu... Pajutau, kaip priekiniai ratai prispaudė vargšelį...

— Jūs tikras, kad jis puolė po ratais?

— O kaip gi kitaip? — Voleso veidas suprakaitavo. — Jei jis būtų normaliai ėjęs, būčiau spėjęs sustabdyti. — O ir jis negalėjo manęs nematyti. Gatvė buvo visiškai tuščia. Aš nesiteisinu, bet dabar viskas atrodo kitaip nei anksčiau...

— Kas toliau?

— Aš išgriuvau iš kabinos ir ėmiau šauktis pagalbos. Tas vyras gulėjo po priekine ašimi, jo galva buvo suknežinta į druzgus.

— Aš taip ir maniau, — atsistojęs užsidėjau skrybėlę. — Nesibaiminkite ir negraužkite savęs, misteri Volesai. Jūs visiškai nekaltas dėl Leopoldo Kavalskio mirties. Net moraline prasme. Jūs nieko negalėjote padaryti — jį pastūmė po jūsų ratais. Tai buvo puikiai suplanuota ir šaltakraujiška žmogžudystė.

Išvertęs akis, Volesas pasikasė pakaušį ir netvirtai pasitikslino:

— Tai tiesa, misteri Hameri?

— Absoliuti tiesa. Beje, ar jus tada pripažino kaltu?

— Ne. Advokatas padavė apeliaciją ir valstijos teismas pakeitė ankstesnį sprendimą.

— Vadinasi, jums neverta terliotis su reabilitacija.

— Ne tai svarbiausia, misteri Hameri. Svarbiausia, kad pagaliau aš gyvensiu su ramia sąžine. Dėkui jums.

— Ir jums dėkui, misteri Volesai.

Dešimtą vakaro aš įžengiau į namo, kuriame kažkada gyveno Nikolas Reimondas, holą. Šis pastatas labiau panėšėjo į prabangų viešbutį su žiemos sodu, baseinu ir greitaeigiais liftais. Už pertvaros stovėjęs uniformuotas portjė iškart įbedė į mane įtarų žvilgsnį. Nekreipdamas dėmesio į tą grasų tipą, ryžtingai nuvariau prie telefono kabinos ir surinkau numerį, kuriam gauti išeikvojau tiek daug jėgų ir priemonių.

— Taip! — atsiliepė kitame laido gale.

Nematęs niekaip nepatikėtum, kad šis solidus, skardus balsas sklinda iš siauros viščiuko krūtinės. Dar sunkiau patikėtum, kad amžinai nesiskutęs, nevalyvas balso savininkas laikomas visų Niujorko lažybininkų karaliumi. Jo atmintis prilygo skaičiavimo mašinai, o užrašų knygelė slėpė visus pogrindinio totalizatoriaus statymus. Savo darbe jis buvo tikras Einšteinas.

— Tai tu, Deivai? — paklausiau.

— Sakykim, — išsisukinėdamas nutęsė jis.

— Tu čia kvailio nevoliok. Tai Maikas Hameris. Pažinai?

— Pažinau.

Balsas pasidarė pabrėžtinai abejingas ir tarsi priartėjo. Aiškiai mačiau, kaip jis pridengia delnu mikrofoną ir šmaižo akutėmis aplinkui, norėdamas įsitikinti, ar negirdi jo koks nors prašalaitis.

— Kaip tau sekasi? — pasidomėjau.

— Šiaip sau.

— Nesiseka lošti?

— Jūs gi žinote, misteri Hameri, aš nelošiu...

— Teisingai, tu skirstai laimėjimus.

— Vėl jūs savo...

— Tyliu, tyliu. Aš skambinu su reikalu... Kokie gandai sklinda apie mane?

— Įvairūs, misteri Hameri. Bet ne itin geri.

— O tu pats ką manai?

— Aš mažas žmogus.

— Užtat pažįsti didžiuosius, — aš kilstelėjau balsą pustoniu. — Taip pat ir tuos, kurie skleidžia apie mane negerus gandus. Tai va, perduok jiems, ir kuo greičiau, kad aš turiu tai, ko jie ieško.

— Aš dar noriu gyventi, misteri Hameri.

— Tavęs jie nelies. Tu gi jų maitintojas.

— Oho, — švilptelėjo jis, — dar ir kaip palies! Liežuvį tai tikrai nurėš! O aš nepakenčiu skausmo.

— Užsikimšk, Deivai! — pagaliau įsiutau. — Nori, kad apie tavo nešvarius darbelius sužinotų policija? Aš patekau į beviltišką padėtį, kitaip su tavimi net nesikalbėčiau. Tu pažįsti mano sekretorę Veldą?

— O, tą panterą! — burbtelėjo jis.

— Ją pagrobė. Dabar supranti? Aš sutinku iškeisti ją į tai, ko ieško tie šunsnukiai.

— Sakote, mainyti? — jis ėmė krutinti savo varžtelius ir po ilgos pauzės sumekeno: — Tai kitas reikalas...

— Ir dar jiems pasakyk: jei negausiu Veldos, viską sunaikinsiu.

— Ką — viską?

— Jie žino.

— Gerai, misteri Hameri. Išpildysiu jūsų prašymą. Tik daugiau man neskambinkite.

— Sutarta, — numetęs ragelį, aš atsisukau į portjė.

Portjė žiopsojo į mane. Ištiesiau jam cigarečių pakelį, o jis padvejojęs paėmė vieną.

— Čia kažkada gyveno mano draugas Nikolas Reimondas. Ar pažinojote jį?

— Prisimenu lyg per miglas... — jis pasitrynė kaktą. — Bet tada aš dirbau pasiuntiniu. Su juo draugavo mūsų valdytojas, misteris Karmenas Trivago.

— Kaip jį pamatyti?

— Bijau, kad tam tikri sunkumai gali sukliudyti...

— Bet jis gyvena čia?

— Apskritai, taip...

Sugavęs jo slidinėjantį žvilgsnį, panardinau ranką į kišenę. Vaikinas gražiai rengėsi, bet uždirbo mažai, tad mano dešimtinę jis mielai priglaudė.

— Tik prašau mano vardu nesiremti, — šnipštelėjo, vikriai kaip fokusininkas čiupdamas banknotą.

— Nesijaudink. Aš tik persimesiu su juo pora žodžių.

— Buto numeris 101. Ir lipkite tarnybiniais laiptais.

Buto duris atidarė išvaizdus vyras juodais blizgančiais plaukais ir pietiečio veidu. Siauri, dabitiški ūseliai sužadino man nostalgiškus trisdešimtųjų metų filmų prisiminimus.

— Ko pageidautumėte, sere? — vyro lūpose sustingo profesionali šypsena. — Turite skundų? — jo akys aiškiai siuntė mane velniop.

Iš akcento iškart pažinau tipą, su kuriuo telefonu kalbėjau apie Nikolą Reimondą.

Įžūliai stumtelėjęs jį vidun, žengiau į prieškambarį. Jo šypsena nukrito kaip atlipęs puspadis, o veidą perkreipė baimė. Baikštus paukštelis, bet tuo geriau man.

— Ar jūs šio namo valdytojas? Karmenas Trivago? — šiurkščiai amtelėjau.

— Taip, o kas tau rūpi? — jis bandė laikytis solidžiai.

— Tuoj sužinosi. Aš Maikas Hameris. Girdėjai apie tokį?

— Kaip jūs drįstate... — su patosu pradėjo jis, bet iškart nurimo, gavęs lengvą blyną per snukį.

— Prisimeni, aš tau skambinau ir klausiau apie Nikolą Reimondą?

Jis vėl nerišliai viauktelėjo, ir tada aš užplojau jam kaip reikiant.

Nuo smūgio valdytojas trenkėsi į sieną, paskui išspjovė kraujo krekulą.

— Aš tavęs klausiu, — pakartojau.

— Prisimenu, misteri Hameri, — visai kitu tonu sušvapsėjo misteris Trivago.

— Tada neišspaudei nė žodžio teisybės. O dabar paspringsi melu. Aš tau užduosiu klausimus, o tu man atsakysi, aišku? Ir kalbėdamas žiūrėk man tiesiai į akis. Tikiuosi, supranti, kad aš nejuokauju.

— Suprantu, — vėl sulemeno jis. — Galima, aš atsisėsiu, misteri Hameri?

— Sėsk, — leidau.

Kojos nebelaikė Karmeno Trivago ir jis griūte griuvo ant artimiausio krėslo.

— Tu žinojai, kad jo pavardė ne Reimondas, o Raimondo?

— Žinojau, — nuolankiai pritarė jis.

— Jūs kraštiečiai?

— Taip.

— Draugavote?

— Mes tik gerai sutarėme, misteri Hameri.

— Nikolas uždirbdavo mažiau, nei išleisdavo. Koks jo pajamų šaltinis?

Trivago gūžtelėjo pečiais, net norėjo skėstelti rankomis demonstruodamas atvirumą, tačiau aš taip vožiau jam į žandikaulį, kad net nudrėskiau savo pirštų odą.

Jis užkaukė kaip sužeistas šuo ir prisidengė galvą alkūnėmis.

— Kalbėsi?

— Taip, taip... tik nemuškite manęs daugiau... aš viską pasakysiu...

— Tai sakyk.

— Jis gabendavo prekes iš Italijos į Valstijas. Tabaką, manufaktūrą, audinius...

— Užsiimdamas paprasta komercija taip nepasišvaistysi.

— Sutinku, misteri Hameri. Bet Nikolas buvo atsargus ir laikė liežuvį už dantų.

— Tu jo kraštietis. Jūs draugavote. Žinojai jo tikrąją pavardę. Bet kam tokių dalykų nepliurpsi. Vadinasi, žinai

ir daugiau. Duodu tau minutę pamąstyti. Minutę. Ir nė sukundės daugiau, — aš nedviprasmiškai suspaudžiau kumštį.

Jis įsimūrijo į krėslo atkaltę, stebeilydamasis į mane kaip gaištantis žvėris. Paskui žodžiai pabiro iš jo burnos kaip žirniai iš kiauro maišo.

— Jūs teisus, misteri Hameri. Nikolo kišenės plyšo nuo šlamančių, ir jis švaistė pinigus į visas puses. Didžiausias sumas palikdavo kazino ir viešnamiuose. Jis ne kartą man gyrėsi, kad greitai turės du milijonus. Iš pradžių aš tuo netikėjau, bet greitai supratau, kad jis sako tiesą.

— Manęs nedomina, kaip jis leido pinigus. Man įdomu, kaip jis juos gaudavo.

Aš žengtelėjau arčiau Trivago, ir vargšelis iš baimės virto druskos stulpu. Išgąsdintas jo snukis su ryškiai raudonomis smūgių žymėmis visai persikreipė.

— Tai buvo nešvarūs pinigai, misteri Hameri. Žinojau, kad geruoju jam nesibaigs. Taip ir nutiko. Tie pinigai jį ir pražudė.

— Iš kur žinai?

— Prieš jo mirtį čia pasirodė žmonės, kurių pasirodymas nežadėjo nieko gero. Tikiuosi, jūs mane suprantate?

— Nelabai...

— Tai buvo mafijos vyrukai. Aš atsitiktinai pažinojau vieną iš jų. Nikolas tuomet buvo išvykęs. Jie apieškojo jo butą, nieko nerado ir baisiausiai įniršo.

— Ar tavo draugas žinojo, kad jį persekioja?

— Ne...

— Kodėl jo neperspėjai?

— Jūs ką? — jis pažvelgė į mane kaip į visišką psichą. — Negi aš savižudis? Ko man lįsti į svetimą daržą.

— Tu ir tada drebėjai dėl savo menkos gyvybės, slidus žalty!

— Misteri Hameri, prašau...

— Užsisiūk. Tavo draugužis Nikolas būtų likęs gyvas, jei laiku būtum jį perspėjęs.

— Beprasmiška. Jis jau buvo pasmerktas. Pažįstu tuos budelius dar iš Italijos laikų. Bet kuris, pakišęs jiems koją,

pasmerktas. Jūs net nenumanote, ką jie gali su žmogumi padaryti...

— Numanau! — dėjau jam taip, kad valdytojas persivertė su visu krėslu ir liko gulėti ant grindų išsiskėtęs.

— Pasigailėkite... — vos girdimai suinkštė.

Jo smakru tekėjo kraujas, o akys sustiklėjo. Priminė musę voro tinkle. Kad ir kaip ten buvo, tikėjausi, kad pamoka bus jam į naudą. Jis arba taps sąžiningu žmogumi, arba pasikars.

Nusileidęs žemyn vėl paskambinau, bet šįkart namo. Atsiliepė valdytojo žmona.

— Nesijaudinkite, misteri Hameri, mums viskas gerai, — patikino ji. — Jūsų mergina miega. Girdžiu, kaip murma kažką per miegus.

— Niekas nebuvo atėjęs?

— Ne. Mano vyras dėl viso pikto budi vestibiulyje.

— Kas nors skambino?

— Taip. Jūsų ieško kapitonas Čambersas.

Padėkojęs gerajai moteriškei padėjau ragelį.

Lietus pylė ir pylė. Pro šalį skriejo automobiliai, mosuodami stiklo valytuvais. Aš pakėliau apsiausto apykaklę, giliau užstūmiau skrybėlę ir ėmiau dairytis taksi.

Gailiaširdis taksistas privairavo prie šaligatvio. Plestelėjau ant sėdynės ir išpyškinau Pato adresą.

Automobilis čiuožė per lietų kaip valtis vandeniu. Vargšelė Velda turbūt irgi klausosi monotoniško lašų kapsėjimo, kuris jai primena garsą metronomo, skaičiuojančio paskutines gyvenimo sekundes. Svarbiausia, kad ji neprarastų savitvardos ir nepultų į paniką. Tik jos tvirtybė gali ją išgelbėti. Jos valia ir mano sumanumas.

Įdomu, ką mąsto ją pagrobę žmonės? Negi jie viliasi, kad paliksiu juos ramybėje. Juk jie puikiai žino ir apie porelės negyvėlių, nusižiūrėjusių kelio ženklą "Aklagatvis", ir apie dviejų samdytų žudikų, surengusių man pasalą Ilgojo Džono bare, likimą. Ką jie planuoja? Gal pagrobė Veldą tam, kad aš įsikarščiavęs žengčiau neapgalvotą žingsnį? Pametęs galvą iš pykčio, pulsiu į nelygią kovą ir padė-

siu galvą. O jau paskui jie ramiai pribaigs Veldą. Išgraužk! Kova dar nesibaigė. Kova tik prasideda.

Patas, nuleidęs sunkius vokus, sėdėjo savo krėsle nejudėdamas kaip akmeninis liūtas. Tik gerai jį pažįstąs žmogus galėjo suprasti, kad jis nemiega.

Nusviedęs ant stalo skrybėlę aš prisėdau. Patas net nekrustelėjo. Tada aš užsirūkiau, giliai užsitraukdamas, ir pūstelėjau į jį dūmų tumulą. Ir tai nepadarė jokio įspūdžio. Teko prašnekti pirmam:

— Gerai, Patai, nesišiaušk. Kas nutiko?

— Tu mane apgavai, Maikai, — jis lėtai kapojo žodžius.

— Ir tu manęs ieškojai, kad tai apreikštum? — įniršau. — Pats sėdi čia kaip višta ant laktos, nieko neveiki ir dar man trukdai dirbti!

— Maikai, atsipeikėk, — Pato veidas aptemo lyg audros debesis. — Tu visiškai kuoktelėjai. Bertos Torn žmogžudystė — tik viena grandis painios bylos, kurią tiria ne tik valstijos policija, bet ir FTB. Neprisimenu nė vienos bylos, kurios tyrime dalyvautų tokios galingos pajėgos. Šimtai žmonių dirba dieną ir naktį, o rezultatai kol kas beveik lygūs nuliui. Ir štai išaiškėja, kad tu žinai paslaptį, kurią medžioja ir mafija, ir FTB. Dar daugiau, tu žadi atiduoti šią paslaptį gangsteriams už savo sekretorės gyvybę ir laisvę.

— Na ir greitai sklinda gandai, — man šiek tiek palengvėjo. — Kaip sužinojai?

— Turiu savų šnipų, pro kurių ausis nepraslysta nė viena naujiena. Pats tai žinai.

— Tikrai. Jie žodis žodin pakartojo pasiūlymą, kurį nusiunčiau mafijos bosams.

— Ar tu sveiko proto, Maikai?

— O ką patartum daryti? Tie niekšai pagrobė Veldą. Ji norėjo apmauti Elą Afį ir pati įkliuvo į žabangas. Aš neleisiu, kad ją sudraskytų tos hienos.

Kambaryje įsiviešpatavo tyla, trikdoma tik lietaus šnaresio ir laikrodžio taksėjimo.

— Atleisk, Maikai, — pagaliau išdaužė Patas. — Matau iš akių, kaip tau sunku. Ką tu siūlai mainais už Veldą?

— Tegul kol kas tai lieka mano paslaptimi. Mafija privalo tikėti, jog aš tai turiu. Jie nuo pat pradžių manė, kad Berta Torn prieš mirtį atskleidė man savo paslaptį. Todėl ir iškratė mano butą. Kad priverstų mane išsilieti, jie pagrobė Veldą. Dabar tie išgamos laukia, kol aš pats ateisiu pas juos, iškėlęs baltą vėliavą.

— Nesuprantu, apie ką tu kalbi... Ar tikrai turi tą paslaptingąjį daiktą?

— Žinau, kas jis, bet kol kas negaliu iki jo prisikasti.

— Ko tau neužtenka? Jėgų?

— Ne, informacijos. Kelių baigiamųjų detalių.

— Neseniai susitarėme, jog dalysimės informacija. Prisimeni?

— Žinoma.

— Tada klok čionai savo paslaptį.

— O ką gausiu mainais?

— Naujų žinių apie Bertą Torn, — Patas dirstelėjo į popierius, gulinčius prieš jį. — Ji ne pati pabėgo iš ligoninės. Jos pabėgimą suorganizavo kiti. Tą dieną ją aplankė kažkokia moteris. Registracijos knygoje įrašyti pavardė ir adresas — išgalvoti. Žymės nežinomos. Spėjama, jog tai buvo vidutinio ūgio šatenė.

— Kodėl apie tai sužinojote taip vėlai?

— Privati ligoninė rūpinasi savo prestižu. Ji stengiasi neafišuoti savo klaidų. Gydytojai ir gailestingosios sesutės išsiliejo tik tada, kai mes apklausėme visus ligonius ir surinkome faktus. Viena lankytoja atsitiktinai girdėjo Bertos ir tos moters pokalbio nuotrupą.

— Nagi, tai įdomu!

— Moteris pasakė, jog kažkas ieško Bertos, jis jau aplankė jos butą. Paskui kalba nukrypo į centrinius ligoninės vartus ir automobilį, lauksiantį Bertos prie šiaurinio tvoros kampo.

— Kodėl Berta nesėdo į tą automobilį?

— O todėl, kad tąvakar šalia šiaurinio kampo budėjo automobilis su FTB agentais. Tad Bertos laukusiam žmogui teko išsirinkti kitą vietą. Neradusi savo gelbėtojų, Berta sutriko ir puolė į plentą gaudyti pakeleivingų ratų.

— Ne, — aš papurčiau galvą. — Čia tavo versija lūžta. Aš manau, kad Berta rado jos laukusį automobilį ir pažino jame sėdinčius žmones arba nors vieną iš jų. Supratusi, kokia lemtis jai numatyta, ji pasipustė padus.

— Ar turi įrodymų?

— Jokių. Bet galiu galvą dėti, jog viskas vyko būtent taip. O dabar klausyk, ką aš išmąsčiau. Tai siejasi su paslaptimi, kurios visi taip vaikotės.

— Nagi, dėstyk, — sujudo krėsle Patas.

— Viskas prasidėjo Nikolo Reimondo žmogudyste, o jei tiksliau, tai dar anksčiau. Reimondas buvo mafijos kurjeris. Prisidengęs tabako prekyba jis vežiojo iš Europos į Valstijas narkotikus. Nežinau, kiek reisų jis sukorė, bet, matyt, nemažai.

— Pakartosiu savo klausimą, — pertraukė mane Patas. — Ar turi įrodymų?

— Turiu aibę smulkių ir iš pažiūros menkaverčių faktų, kuriais remdamasis nuovokus žmogus gali atkurti nuoseklią įvykių eigą. Nežinau tik vieno: kas inspiravo šiuos įvykius.

— Negudrauk, Maikai. Tu juk žadėjai papasakoti, kokį velnio daikčiuką medžioja mafija.

— Kiek pabrango narkotikai per pastaruosius šešerius septynerius metus?

— Du kartus.

— Mafija ieško keturių milijonų. Tokia narkotikų, kuriuos Reimondas kažkada nugvelbė iš savo bosų, kaina. Tiek narkotikų telpa dviejose batų dėžutėse.

— Ar žinai, kur jie?

— Apytikriai. Bet nenoriu skubėti. Negaliu sau leisti nė menkiausios klaidos. Prekė taip ilgai tūnojo slėptuvėje, kad pagulės ten dar porą dienų. Man reikia rasti žmogų, kuris jos gviežiasi. Jo parankiniai ir pagrobė Veldą. Iškeisiu ją į narkotikus, jei nepajėgsiu išgelbėti kitais būdais.

Aš atsistojau ir užsimaukšlinau skrybėlę.

— Kur trauki dabar? — niūriai suurzgė Patas.

— Dar nežinau. Turbūt stengsiuosi ką nors nugalabyti. Tai pakelia mano nuotaiką.

11 skyrius

Gatvėje suradau telefono kabiną ir paskambinau Miki Fraidi.

— Čia Maikas Hameris. Kaip gyvuojate?

— Puikiai.

— Jūs viena?

— Taip. Bijotės, kad mūsų klausomasi?

— Įmanoma. Miki, mums reikia susitikti.

— Bet jau vėlu. Aš rengiausi eiti gulti.

— Atvažiuokite į "Teksaso" barą Penkiasdešimt šeštojoje gatvėje. Aš lauksiu. Tai svarbu.

Ji lyg bandė prieštarauti, bet aš padėjau ragelį. Geriausias būdas priversti moterį daryti, kas jai liepiama. Iki Penkiasdešimt šeštosios gatvės Miki važiuos valandą, vadinasi, man dar pakaks laiko aplankyti Elą Afį. Jei tas kekšės vaikas grįžo į savo arklidę, aš išpurtysiu iš jo viską, ką jis žino.

Lietus išvijo iš gatvių beveik visus automobilius, tačiau taksi retkarčiais prašmėžuodavo pro šalį. Sustabdęs vieną, paprašiau nuvežti mane į Keturiasdešimt septintąją gatvę.

Iš pirmo žvilgsnio Afio butas neatrodė pasikeitęs: purvas, vėmalai ant grindų, pradvisęs oras. Bet apsižvalgęs atidžiau pamačiau kampe gulintį pailgą, antklode uždengtą daiktą. Pasilenkęs pakėliau antklodės kraštą ir išvydau kruviną Afio veidą. Kažkas nupjovė jam liežuvį ir perrėžė burną iki ausų. Atrodė, kad lavonas šypsosi krauju aptekusia šypsena. Afį ne šiaip paskerdė, o jį ilgai ir meistriškai mėsinėjo. Budeliai, matyt, šauniai pasismagino, atrėžę nuo kūno viską, ką tik įmanoma nurėžti.

Stengdamasis nežiaukčioti, grįžau prie rašomojo st[illegible]lo ir perstačiau telefoną. Grynai mechaniškai konst[illegible] jog laivo "Sedrikas" brėžiniai dingę. Vėliau surinkau ko-mutatoriaus numerį ir paprašiau sujungti mane su vietiniu FTB skyriumi.

Po minutės ragelyje suskambėjo žvalus balsas:

— Federalinis tyrimų biuras klauso. Agentas Mofitas prie telefono.

— Sveikas, Mofitai. Turiu jums darbelio. Atvykite į Keturiasdešimt septintąją gatvę, šeštą namą. Tonio Todo butas. Kartu pasiimkite ir ekspertus bei lavonvežę.

Paskui atsargiai padėjau ragelį.

Ar susidoros FTB su šia žmogžudyste? Nežinau. Greičiausiai jie neras velionio bute žudikų pirštų atspaudų nei kokių kitų įkalčių. Bet tai — ne mano rūpestis. Man Afio negaila. Vienas šakalas perkando kitam šakalui gerklę. Bet ši istorija turi ir pamokančią pusę: mafija neatleidžia klaidų niekam, net savo baronams.

Miki jau laukė manęs bare. Jau iš tolo mane užplūdo džiaugsmas, matant šią nuostabią moterį bedugnėmis akimis ir beprotiškai gundančiomis lūpomis.

Ji pasitiko mane smalsiu žvilgsniu. Po visų šiandienos išgyvenimų atrodžiau ne itin geros formos. Kad Miki neįžiūrėtų baimės ir skausmo šešėlių mano veide, nusitempiau ją į pačią tamsiausią baro kabiną.

Ji pavaišino mane cigarete, ir mes užsirūkėme.

— Kaip sekasi jūsų broliui?

— Maikai, jūs vėl savo!

— Ar jūs vis dar puoselėjate jam giminiškus, švelnius jausmus?

— Juk jis mano brolis!

— Netikras brolis.

— Koks skirtumas.

— Didelis. Net artimiausiam žmogui negalima atleisti tiek blogio, kiek paskleidė pasaulyje Karlas. Jis įsipainiojęs į daugybę kruvinų nusikaltimų. Jo įsakymu nužudyta ir suluošinta aibė žmonių, o dar daugiau jis pražudė sa-

vo išmaldomis, globa, narkotikais. Jis — stambi grandis žudikų ir plėšikų virtinėje.

— Nutilkite, Maikai, — ji įsižeidusi pasitraukė nuo manęs.

— Jūs jį ginate? Jis jums brangus, nes apipylė jus pinigais ir sukūrė jums nerūpestingą, šventišką gyvenimą. Ar ne?

— Ne, aš jo neginu! — skausmingai suriko ji. — Aš tik nenoriu klausytis visų tų baisybių.

— Bet jos vis tiek egzistuoja. Liejasi kraujas, griaudi šūviai, peiliai pjausto žmogaus kūną. To girdėti niekas nenori. Štai kodėl pas mus klesti žudikai. Šiandien, Miki, jūs privalote pasirinkti: kieno jūs pusėje. Karlo, tai yra, mafijos pusėje, ar mano.

Rauda veržėsi iš jos krūtinės, bet kažkaip ji susitvardė.

— Mafija — tai pabaisa, ryjanti viską aplinkui ir net savo vaikus. Elas Afis jau miręs, bet jis ne paskutinis baisiajame sąraše. Norėčiau žinoti, kieno dabar eilė. Nuspręskite, Miki. Su kuo jūs?

Jaučiau, kad merginos širdyje vyksta žiauri kova. Pagaliau, krestelėjusi galvą, ji vos girdimai sušlamėjo:

— Su jumis, Maikai.

— Puiku. Tada padėkite man. Man reikia šiokios tokios informacijos apie Bertą Torn. Ką jautė jai Karlas?

— Jis jos neapkentė.

— Kodėl?

— Ji kekšė, o Karlas negali pakęsti kekšių.

— Tai kodėl su ja taip ilgai terliojosi?

— Pati nežinau. Žmonėse jis demonstruodavo savo meilę jai, o likęs su manimi akis į akį keikdavo ją paskutiniais žodžiais.

— Ar jums tai neatrodė keista?

— Aišku. Dėl Bertos jis išsiskyrė su mylima moterimi. Išleido krūvą pinigų tai paleistuvei. Nieko nesuprantu...

— Ar žinote, kad Karlą kvietė į Kongreso komisiją?

— Taip. Bet iš pradžių jis nesuko dėl to galvos. Iki tol, kol nesužinojo, kad Berta rengiasi duoti prieš jį parodymus.

— Iš kur jūs tai žinote?

— Kartą girdėjau, kaip jis skambino savo draugams į Vašingtoną ir prašė jų pagalbos.

— O dabar, mažute, grįžkime į praeitį. Pasistenkite prisiminti, ar Karlo gyvenime nebuvo tokio periodo, kai jį slėgė itin dideli rūpesčiai? Tokie rūpesčiai, kad jis net negalėjo rasti sau vietos?

— Taip, — iškart patvirtino ji. — Tada Karlas vos neišsikraustė iš proto.

— Priežasties jūs, aišku, nežinote?

— Ne, — ji gūžtelėjo pečiais.

— Na, gerai. Pasistenkite prisiminti, kaip jis tada elgėsi.

— Kaip vargšas, praradęs paskutinį dolerį. Kaip moteris, iš kurios paveržė meilužį, — ji akimirką susimąstė. — Jo beveik nebūdavo namuose. Jis su niekuo nesikalbėdavo. Prilipęs prie telefono ištisai kažkam skambindavo. Puikiai prisimenu, kad telekomas atsiuntė jam vos ne tūkstančio dolerių sąskaitą. Už vieną mėnesį.

Mano širdis daužėsi lyg patrakusi, o delnai sumirko prakaitu. Aš nekantravau kaip medžioklinis skalikas, užuodęs vos juntamą, bet aiškų žvėries kvapą.

— Miki, ar galite man gauti tas sąskaitas? Man mirk plyšk reikalingas sąrašas abonentų, kuriems skambino Karlas.

— Galiu pabandyti, — ji abejojo. — Visos mūsų sąskaitos susegamos į specialius segtuvus. Karlas saugo jas savo seife. Jis rakinamas spyna su slaptu kodu. Kartą mačiau, kaip jis užsirašinėjo kodą į savo bloknotą.

— Miki, maldauju, kai turėsite sąskaitas, atiduokite jas šiuo adresu, — užrašiau ant popieriaus lapelio Pato adresą ir telefoną. — Tai nepaprastai svarbu.

Kai Karlo abonentų sąrašas paklius į Pato rankas, jis žinos, ką su juo veikti. Įsisuks FTB mašina, ir tai, kam aš sugaiščiau mėnesį, jie išsiaiškins per porą valandų. Tie gudručiai nusileidžia man viskuo, tik ne darbu su dokumentais. Tam jiems pakanka ir žmonių, ir pinigų, ir specialios įrangos.

Išmetęs nuorūką, aš atsistojau ir kiečiau susiveržiau apsiausto diržą.

— Viskas, ką jūs padarysite, pasitarnaus kilniems tikslams, — prabilau aš. — Bet tai diametraliai pakeis jūsų gyvenimo būdą. Galbūt nuo jūsų nusisuks artimiausi žmonės. Jūs imsite nekęsti savęs ir manęs. Bet jei jums taps nepakeliama, ateikite pas mane ir aš jums parodysiu elgetaujančius vaikus, kuriuos našlaičiais padarė mafija. Aš parodysiu jums dvidešimtmetes našles, neatpažįstamai sudarkytų kūnų fotografijas, teismo medžiagą apie paauglius narkomanus ir dar daug tokių dalykų, nuo kurių jums plaukai atsistos piestu ir kraujas sustings gyslose. Aišku, jūs viena nesustabdysite to košmaro, bet savo pačios rankomis išgelbėsite bent keletą žmonių.

Miki mechaniškai glamžė servetėlę, tuščiomis akimis žvelgdama pro mane. Tikriausiai perkratinėjo mintyse daugybę epizodų, į kuriuos anksčiau užmerkdavo akis ir kurie, man nuplėšus melo ir baimės uždangą, dabar įgavo prasmę. Ji pagaliau suprato, kad jos šeimos turtai sulaistyti žmonių krauju ir ašaromis. Staiga jos akys blykstelėjo skaidria liepsna, o lūpos suvirpėjo. Ryžtingai atmetusi atgal plaukus ji tarė:

— Aš niekada nejausiu jums neapykantos, Maikai. Galbūt neapkęsiu savęs, bet jūsų — niekada.

— Tuo labiau privalote suprasti, su kokia pabaisa kovosite. Jūs kausitės su mafija, tokia pat galinga organizacija, kaip ir fašistų gestapas.

— Jie nužudys mane, anksčiau ar vėliau?

Jos klausimas buvo toks naivus, kad aš vos nesugriežiau dantimis.

— Sužinoję apie jūsų pokalbį, jie būtinai keršys. Bet mes neafišuosime jūsų pagalbos šiame reikale. Be to — jie ne visagaliai. Jūs jau tuo įsitikinote. Su manimi jie, pavyzdžiui, nepajėgė susidoroti.

Miki linktelėjo ir išspausdė silpną, iškankintą šypseną.

— Maikai, pabučiuokite mane, — staiga paprašė ji. — Šiaip, dėl viso pikto...

Aš pasilenkiau, suėmiau delnais jos veidą ir prigludau prie karštų švelnių lūpų. Tai buvo neužmirštama akimirka: susiliejo ne tik mūsų lūpos, susiliejo mintys ir sielos. Akimirką mes tapome viena būtybe, ir aš perdaviau jai dalelę savo pasitikėjimo ir jėgos, o ji man — savo jaunystės polėkio ir tyrumo.

Miki staiga atšlijo ir sukuždėjo:

— Išeik, Maikai, tuojau pat išeik. Kitaip aš už save neatsakau.

Linktelėjęs aš paklusniai pasukau prie išėjimo. Lietus apglėbė mane kibiais šaltais čiuptuvais. Aš ištirpau drėgname rūke, gatvių triukšme, vitrinų blyksniuose, ritmingame minios judėjime, aš tapau miesto dalimi. Aš lyg klejodamas bridau per ūkaną ir darganą, kalbėdamasis pats su savimi, ir mano širdį slėgė begalinis liūdesys. Ar atsilaikysiu toje kovoje, ar sugebėsiu baigti tai, ką pradėjau, ar išsaugosiu ir apginsiu man brangius žmones?

Juk man grasina pabaisa, galingesnė ir gajesnė nei žymioji hidra Gorgona. Ji išaugo maitindamasi purvinais pinigais ir jai vis negana to maisto. Prieš keletą metų du milijonus kainavęs riebus kąsnis paslaptingai iškrito iš jos nasrų, ir tai smarkiai sudrumstė jos gyvenimą. Štai kodėl ji viską raizgo savo baisiais čiuptuvais ir taukši iltimis. Pinigai mafijai — tai jos alfa ir omega, jos gyvavimo esmė ir prasmė, pinigai — mafijos jėga ir galia, mirties ar gyvybės klausimas. O ji nenori ne tik mirti, bet ir bent kiek pažaboti savo apetitą. Todėl turi mirti kiti.

Jau žinojau pakankamai, kad galėčiau atkurti pradžią. O prasidėjo viskas nuo Bertos Torn — jaunos, puikiai sudėtos gražuolės geidulingomis akimis. Tuomet ji buvo gardus kąsnelis bet kuriam vyrui. O juk į spąstus dedami gardžiausi kąsneliai.

Ir štai, grįždamas garlaiviu iš Italijos į Valstijas, į tuos spąstus pakliuvo iš pažiūros nežymus prekiautojas tabaku. Jį vadino Nikolu Reimondu ir jis kaip užsuktas blaškėsi tarp dviejų kontinentų, sunkiu triūsu užsidirbdamas sau duoną. Iš tikrųjų jis buvo mafijos kurjeris ir per jo rankas

plaukė milžiniški turtai paprastų baltų miltelių pavidalu. Paskui milteliai virsdavo pinigais, maitinančiais mafiją.

Bet Nikolas turėjo lemtingą silpnybę, pražudžiusią ir daugybę už jį vertesnių žmonių. Nikolas aistringai mylėjo moteris. Ir ne visas iš eilės, o būtent tokio tipo kaip Berta. Savo nelaimei.

Jis puikiai suprato, kad pelnyti Bertos palankumą padės tik pinigai, dideli pinigai. Jo lydima narkotikų partija kaštavo du milijonus. Visai padori suma, pradedant naują gyvenimą su savo mylimąja.

Ir štai, grįžęs į Valstijas, jis neatidavė prekės užsakovui. Nežinau, kaip jis pasiteisino. Šiaip ar taip, mafija juo nepatikėjo. Aišku, taip pasielgti galėjo tik beprotis. Bet argi ne bepročiai visi įsimylėjėliai?

Jis mirė kančiose, baisia mirtimi, bet neišdavė slėptuvės, kurioje paslėpė grobį. Gal spėjo pasidalyti paslaptimi su Berta. Mafija tikėjo, jog taip ir buvo. Tada mirė Berta. Likau tik aš vienas, ir ta šiurpi paslaptis prislėgė mane nepakeliama našta. Kad ir kaip keista, bet aš likau vieninteliu svetimo lobio saugotoju ir paveldėtoju.

Pro šalį praūžė taksi, ir aš kviečiamai sumojavau rankomis. Griuvęs ant priekinės sėdynės, susakiau taksistui savo biuro adresą. Senokai ten nebuvau ir kažkokia slogi nuojauta kuždėjo, kad ten galiu rasti atsakymą bent į vieną iš gausybės mane kamuojančių klausimų.

Liftu pakilęs į reikiamą aukštą atsirakinau duris ir įžengiau vidun. Užvalkalu apdengta rašomoji mašinėlė užliejo mane griūtimi liūdnų prisiminimų. Ant stalo prieškambaryje riogsojo krūvos laiškų. Greitai perverčiau vokus, tačiau nė vienas iš jų manęs nesudomino.

Staiga mano žvilgsnį prikaustė lapelis, užkištas už rašomojo stalo stiklo. Ten jį padėti galėjo tik Velda. Kažkodėl šią žinutę ji išskyrė iš kitų.

Lapelio kampe išvydau degalinės antspaudą. Skubiu braižu kažkas brėžtelėjo: "Kelias į vyro širdį..." Ir viskas, neskaitant skėtrių inicialų "B. T.".

Tikriausiai Berta parašė šį trumputį raštelį degalinės

pastate, kol aš pyliau benziną. Adresą jinai sužinojo iš registracijos kortelės, priklijuotos ant priekinio mano vežėčių stiklo. Juk ji nežinojo, jog tai ne mano buto, o kontoros adresas.

Vėl žvilgtelėjęs į lapelį prisiminiau sustingusį Bertos veidą ir supratau, ką ji galvojo, rašydama šiuos mįslingus žodžius. Ji nesitikėjo liksianti gyva, bijojo, kad raštelis gali patekti į persekiotojų rankas, ir paliko šį galvosūkį, vildamasi, jog aš kada nors įminsiu jį.

Aš jau rengiausi suplėšyti raštelį, kai už mano nugaros kažkas sučežėjo ir šlykštus, taip gerai man pažįstamas balsas kiauktelėjo:

— Tikiuosi, tu supranti, kas ten parašyta? O štai mums nieko protingo į galvą nešauna.

Aš apmiriau, net nebandydamas atsisukti. Žinojau, kad man į nugarą taikosi revolveris ir kad tas galvijas čia atėjo ne vienas. Bet tai man nieko nereiškė. Aš pažinau jo balsą. Girdėjau jį naktį tuščiame plente, dešimt minučių prieš tai, kai mane kartu su ratais ir Bertos lavonu sviedė į prarają. Pagaliau sutikau vieną iš tų išgamų. O tai reiškė, kad jis pasmerktas.

Mano staugsme paskendo net šūvio garsas, kai puoliau tą banditą. Griebęs priešui už gerklės griuvau ant jo visu svoriu ir mes nusiritome grindimis. Kitomis aplinkybėmis būčiau žudęs jį lėtai ir pasigėrėdamas, tačiau dabar teko skubėti. Daužydami revolverių rankenomis, jie bandė atitraukti mane nuo aukos, bet skausmo aš nejaučiau. Dešinės rankos pirštus sukišęs į gangsterio akiduobes, įnirtingai jose rausiausi, stengdamasis prasibrauti iki smegenų.

Mane vis tik atitraukė nuo klykiančios aukos ir pabandė nuraminti spyriais. Priešų buvo daug ir kiekvienas mano smūgis pasiekdavo tikslą. Vienam koja išmaliau snukį, o kitam taip vožiau į paširdžius, kad tas lūžo pusiau. Mane jau iš visų pusių kūlė kumščiais, revolverių rankenomis, vėzdais. Mano akys svaidė žiežirbas, tačiau jos nepajėgė praplėšti tamsos, į kurią grimzdau vis giliau ir giliau...

Atsibudau tuščioje ir tamsioje, į rūsį panašioje patalpoje. Pro mažytį prie pat lubų iškirstą langelį mirkčiojo šaltos žvaigždės. Gulėjau ant siauros lovos, stipriai pririštas prie jos virvėmis. Kiekvienas mano judesys raižė visą kūną klaikiu skausmu. Maudė raumenis, skaudėjo šonkaulius, nepakeliamai perštėjo žaizdos veide, o burnoje jaučiau šleikščiai saldų kraujo skonį.

Kai sąmonė visai išsiblaivė, skausmas dar sustiprėjo, o stemple ėmė lipti šleikštulys. Teko keliskart giliai įkvėpti, kad neapsivemčiau. Vėliau pabandžiau pajudinti galvą, tačiau negalėjau: kruvini plaukai pridžiūvo prie čiužinio. Nuo pastangų mano kaukolėje ėmė trankytis šimtas plaktukų. Regis, tuoj mano vargšė galva subyrės į gabalėlius. Bet labiausiai mane gniuždė ne skausmas, o bejėgiška padėtis. Turėjau nejudėdamas gulėti ir nuolankiai laukti savosios lemties.

Nuo savo gulto mačiau tik išklibusią kėdę kampe ir užrakintas duris. Buvau taip kietai apraizgytas virvėmis, kad nepajėgiau net krustelėti. Mano galūnės, taip stipriai suveržtos, apmirė.

Įdomu, kiek laiko praleidau tame rūsyje? Pažvairavęs dešinėn kažkaip sugebėjau įžiūrėti savo laikrodžio ciferblatą. Jis buvo sudaužytas, bet laikrodis dar kurį laiką veikė, kol sustojo. Ir ką, rodyklės jau buvo spėjusios peršliaužti pusiaunaktį. Vadinasi, yra dvi galimybės: arba artėja rytas, arba užslinko nauja naktis.

Prakeiksmų srautas atitrūko nuo mano lūpų ir aš suspurdėjau iš visų jėgų, stengdamasis nusimesti pančius. Tačiau jie tik giliau įsirėžė į mano kūną, tad nenorėdamas veltui eikvoti jėgų, atsisakiau minties išsilaisvinti.

Man beliko tik plūsti save už aplaidumą. Ko jau ko, bet pasalos savo biure nesitikėjau. Aš pražudžiau Veldą ir save patį. Ir kokių velnių aš vaidinau supermeną! Ak, kaip man dabar praverstų Pato pagalba! Bet mano geras draugas net nenutuokia, į kokį mėšlą įklimpau.

Už sienos sutrepsėjo batai ir durys atsidarė. Geltonam durų stačiakampyje viena paskui kitą išdygo dvi figūros. Negalėjau atskirti jų veidų, bet argi tai svarbu?

— Pabudo, — amtelėjo pirmasis.

Jie įėjo ir sustojo iš abiejų gulto pusių, spausdami rankose po storą vėzdą.

— Na ir užkūrei mums pirtį, vaikine, — gangsterio balsas skambėjo netgi pagarbiai. — Ir kaip tu įsigudrinai iškabinti Formeno veizolus? Gyvenime nemačiau tokio dalyko. Vargšeliui jau niekuo nebeįmanoma padėti — naujų žlibių neįdėsi. Taigi teko jį nudobti. Guli dabar, vargšas, miesto sąvartyne. O ir Djuiką tu šauniai sudorojai. Užtikrinai invalidumą visą likusį gyvenimą. Už tokius triukus tave reikėtų gyvą iškepti.

— Varyk iš čia, nuodvoka... — atsiliepiau.

— Vis putiesi? — sukikeno jis. — Nagi, karksėk, karksėk. Greitai šliauši pilvu ir laižysi mūsų puspadžius. Palauk, tuoj atgrius šefas ir pakaitins tau kraują. O kad tau atsirištų liežuvis, mes atliksime mažytį masažo seansą. Visai mažytį...

Vėzdas šoko aukštyn ir man liko tik palydėti jį akimis ir bent kiek sukoncentruoti raumenis. Aštrus smūgis per šonkaulius supurtė visą kūną. Iškart sekė kitas smūgis, jau iš kitos pusės. Mane daužė iš kairės ir dešinės, stengdamiesi pataikyti į pilvą, kelius, pirštus, krūtinę. Pagaliau vienas iš tų niekšų nepataikė ir vietoj peties smogė man per galvą. Aš vėl nugrimzdau į palaimingą tamsą, kur nebuvo nei garsų, nei vaizdų, nei skausmo.

Nežinau, kiek laiko tysojau be kvapo, turbūt ne itin ilgai. Atmerkęs akis išvydau tamsą už lango. Nebejutau savo kūno, tik apnuogintų nervų kamuolys plūduriavo sūriame verdančiame vandenyje. Žinojau, kad toks skausmas nesitęs ilgai, išganingasis šokas greitai jį prislopins, tačiau dabar norėjau tik mirti. Supratau, kaip jaučiasi karpis, kurį gyvą sviedžia ant įkaitintos keptuvės.

Kad nors kiek atitraukčiau mintis nuo klaikaus skausmo, ėmiau analizuoti savo padėtį, nors galva plyšte plyšo. Kol manęs dar visai nesulaužė, reikėjo ieškoti išsigelbėjimo. Aš gulėjau ant sulankstomos lovelės, ant storo spyruoklinio čiužinio. Mane taip kietai prie jos pririšo, kad

rankos net įsispaudė į čiužinio kraštą. Jei pavyktų jį išjudinti, išsijudintų ir mane pančiojančios virvės. Tai jau būtų šiokia tokia galimybė.

Ėmiau siūbuoti lovelę. Iš pradžių vos juntamai, paskui vis smarkiau ir smarkiau. Veriantis skausmas draskė mano kūną į gabalus, kai kur virvės perrėžė odą ir iš naujų žaizdų sunkėsi kraujas.

Prireikė daug laiko, pastangų, begalinės kantrybės, kol gultas persivertė. Mano skaičiavimai pasitvirtino. Čiužinys nušliuožė į šoną ir atlaisvino dalį virvės. Ėmiau vaduoti rankas ir galiausiai man pavyko. Padėjo ir tai, kad jos buvo slidžios nuo kraujo. Kurį laiką drybsojau paslikas šalia parverstos sulankstomos lovelės, paskui atraizgiau kojas, sviedžiau virvę šalin ir nušliaužiau į šoną.

Dabar reikėjo atgauti prarastas jėgas ir grąžinti apmirusiems raumenims lankstumą. Nežinojau, kiek dar turiu laiko, bet kol kas kiekviena minutė dirbo mano naudai. Svarbiausia, kad kaulai sveiki, ir už tai turiu dėkoti ne savo sugebėjimui priešintis, o gangsterių, neskubėjusių suluošinti manęs anksčiau laiko, kvalifikacijai. Jiems reikėjo ne invalido, bet žmogaus, galinčio savomis kojomis nuvesti prie narkotikų slėptuvės.

Juk ir Kavalskį jie nužudė tik paskutinę akimirką, kai suprato, kad jis nieko nežino. Tikriausiai iš pradžių jį mušė kaip ir mane, tik vėliau, privarę narkotikų, pakišo po sunkvežimiu. Kas ieškos smurto žymių kūne, suspaustame į blyną?

Su Berta Torn jie žaidė kitaip. Dėl dviejų milijonų vertėjo pasistengti. Jai ėmė meilintis pats Karlas Evelas — aukštuomenės žigolo nepriekaištingomis manieromis. Jis ilgai vaidino įsimylėjėlį, bet, nepavykus merginos apmauti, pasmerkė ją mirčiai.

Įdomu, ko tikėjosi mažas žmogelis, sumanęs pasipelnyti mafijos sąskaita? Gal pasikliovė stebuklinga sėkme ar savo gudrumu? Greičiausiai antras variantas. Juk Reimondas buvo apsigimęs aferistas. Dar laive jis sumąstė planą tam atvejui, jei mafija jį pričiuptų. Slėptuvės paslaptį jis

perdavė Bertai, bet šifruota forma. Vargšelei turbūt ilgai teko laužyti galvą, kad iššifruotų meilužio mįslę. Mafija nuolat ją sekė. Berta pasisamdė asmens sargybinį, tuo tik papildydama nekaltų aukų gretas. Ji neišdavė savo paslapties suprasdama, jog paskui būtų pašalinta kaip nereikalingas daiktas. Ji puolė į Evelo glėbį ne meilės trokšdama, bet ieškodama globos ir apsaugos. Galiausiai suvokusi, jog Karlas — pats mafijos bosas, ji siaubingai išsigando. Galimybę išsigelbėti Berta išvydo tada, kai Karlo ir jo draugų ėmėsi FTB. Sunaikinusi visą gaują, ji taptų laisva. Deja, tai buvo tik iliuzija. Jai nepavyko pasprukti nuo mafijos.

Už durų pasigirdo šiurkštūs balsai. Tie išgamos net nesistengė kalbėti tyliai. Jie jau laikė mane gyvu lavonu. Jie manęs visai nebebijojo. Du mano kankintojai vienas per kitą suokė šefui, kad aš jau pasirengęs išpažinčiai, o tas oriai pareiškė, jog man tai — geriausia išeitis.

— Einu, žvilgtelėsiu į jį, — pademonstravo narsą šefas.

— Ar jus palydėti, šefe?

— Nereikia.

— O jei jis vėl ežį statys?

— Pakviesiu jus.

— Aišku, šefe. O mes kol kas įkalsime po mažą taurelę.

Aš mikliai pastačiau gultą į vietą, atsiguliau ankstesne poza ir užsimečiau ant savęs virves. Reikalui esant, galėjau jas per akimirksnį nusimesti.

Durys atsivėrė, ir aš išvydau du gangsterius, sėdinčius už stalo su buteliu viskio.

Įėjusysis tvarkingai užvėrė paskui save duris ir ėmė tamsoje graibyti sieną, ieškodamas jungiklio. Jo neradęs nusikeikė ir brūkštelėjo degtuką. Apšvietęs mano kamerą šefas įsitikino, kad vienintelis šviesos šaltinis čia — į butelio kaklelį įstatyta žvakė ir žvaigždės, mirksinčios pro langelį.

Jis uždegė žvakę ir papsėdamas cigarete pasilenkė prie manęs. Mano šnerves pakuteno kvapnus brangaus tabako dūmelis.

— Neblogai tave sudorojo, Maikai Hameri, — pajuo-

kiamai vamptelėjo jis. — Koks gėdingas galas tokiam laimės kūdikiui kaip tu!

— Tavo berniukai pasistengė, Karlai, — sušvokščiau. — Jie kažkodėl pyksta ant manęs. Per paskutinįjį mūsų susitikimą aš juokais išlupau vienam akis, o kitą priverčiau praryti visus dantis. Štai jie ir keršija už tokį nekaltą pokštą.

— Vis mėtai juokelius? Mėtyk, mėtyk...

— Taigi, tu ir esi tas nepagaunamasis mafijos bosas, kurio taip ieško FTB?

— Ne visai... Aš, taip sakant, vietinės reikšmės bosas. Bet artimiausiu laiku tikiuosi mūsų organizacijoje užimti vieną iš svarbiausių postų.

— Tokiai atmatai kaip tu, tik ten ir vieta, — sumušta burna trukdė man rišliai kalbėti.

Į mano žodžius Karlas geraširdiškai sukrizeno.

— O būtent tu ir padėsi mano karjerai. Gavęs tai, ko mes visi seniai ieškome, aš iškart sustiprinsiu savo padėtį organizacijoje. Kalbama, jog tu radai slaptavietę. Kur ji?

— Aš pasiūliau mainus. Jūsų prekė į mano sekretorę.

— Tavo padėtyje nesiderama, Hameri. Tuoj mano vaikinai įgrūs tau į šikną įkaitusį žarsteklį ir pragysi kaip lakštingala.

— Gali grūsti nors du, aš neištarsdiu nė žodžio. Tu juk mane pažįsti. Kur Velda?

— Garbės žodis, aš nežinau. Mąno vyrukai jos negrobė. Čia kažkas kitas pasidarbavo.

Milžiniškomis valios pastangomis susivaldžiau iškart nekibęs jam į gerklę. Tik mano dantys grikštelėjo lyg ant vinies užšokęs pjūklas. Tai prajuokino Karlą.

— Suprantu tave, Hameri. Tu kenti ir fiziškai, ir dvasiškai. Tad palengvink savo sielą ir papasakok man apie slėptuvę. Prižadu, jog paskui tave nudės greitai ir neskausmingai. Priešingu atveju lėtai mirsi ištisą savaitę. Tu net nenutuoki, ką su tavimi padarys mano vyrukai.

— Eik velniop, niekše! — spjoviau į jį, bet nepataikiau.

— Be reikalo, Hameri! — pasilenkęs žemiau, jis bedė degančią cigaretę į mano sumuštas lūpas. — Greitai žo-

džiai pabirs iš tavęs kaip žirniai iš kiauro maišo. Atiduosiu tave vyrukui, kuris labai mėgsta žaisti peiliu. Žmogaus kailį jis karpo mikliau nei siuvėjas vilnos gabalą.

Skiausčiu delnu jis baksnojo mano kūną, aiškindamas, ką man nurėš pirmiausia, o ką vėliau. Šypsena jo veide išsitempė į šlykščią grimasą. Galiausiai jis piktai spyrė man į pilvą.

Aš dusliai sudejavau ir ėmiau neaiškiai gargaliuoti. Beje, tarp tų garsų galėjai išskirti du stebuklingus žodelius: "slėptuvė" ir "prekė".

— Ką? Ką sakai? — jis pasilenkė žemiau.

Tai buvo paskutiniai žodžiai, ištarti Karlo Evelo šiame pasaulyje. Kitą mirksnį mano pirštai mirtinai sugniaužė jo gerklę. Minutę rūsyje viešpatavo tyla, sklaidoma tik sunkaus mano alsavimo ir Evelo kaklo kremzlių traškesio. Karlo akys išvirto iš orbitų, liežuvis nukaro, o nagai giliai įsmigo į mano riešus.

Ir čia aš kažką prisiminiau, atgniaužiau pirštus ir nusviedžiau pridususį Karlą ant gulto. Dovanojau jam dar minutę gyvenimo. Į galvą man dingtelėjo viena įdomi kombinacija ir aš tučtuojau ėmiausi ją realizuoti: paguldžiau gangsterio kūną ta pačia poza, kokią pats ką tik demonstravau ir kietai apvyniojau jį virvėmis. Paskui stuktelėjau kumščiu į duris ir pakeitęs balsą iškaliau:

— Jis pragydo. Pribaikite jį!

Už sienos pasigirdo sunkūs žingsniai. Durys atsilapojo ir vienas banditas žengė į kambarėlį.

Žvakės šviesa buvo labai menka, aš ją užstojau, ir vyrukas, nepažinęs manęs, liuoktelėjo prie gulto, iškėlęs lyg iš niekur rankoje atsiradusį peilį.

Vaikinas buvo tikras profas. Jis smeigė žaibiškai ir tiksliai, net neužsimodamas. Karlo kūną supurtė priešmirtinė konvulsija ir čia vyrukas jį pažino. Pažino, nes aš pajudėjau ir atidengiau žvakę. Tą pačią sekundę trenkiau kėde jam per galvą. Na, jei jau sunkus ąžuolinis dirbinys skilo į šipulius, tai vyrukui irgi nebuvo saldu. Jo makaulė triokštelėjo lyg pernokęs arbūzas, patekęs po ratu.

Išplėšęs iš jo rankos peilį, šokau į apšviestą kambarį. Nebuvo prasmės tvardytis ir mano staugsmas sudrebino elektros lemputę. Suglumęs ir apkurtęs gangsteris čiupo ant stalo krašto gulėjusį revolverį, bet aštrūs ašmenys jau slydo jo veidu. Tai buvo niekšiškas triukas: iš pradžių apakinti priešininką. Bet taip elgėsi mafijos vyrukai.

Nuo kaktos nuskalpuotos odos skiautė pakibo ant nosies galiuko, o akis užliejo kraujo čiurkšlė. Tamsiai raudona kraujo spalva tiko mane deginančiai įniršio liepsnai. Dviem trumpais smūgiais užbaigiau jo kančias ir pasukau prie durų, lydimas švykštimo, tarsi dubtų nuleista automobilio padanga.

Gatvėje mane užgulė šaltos sutemos, bet jos puikiai vėsino mano degantį kūną. Atstatęs veidą lediniams lietaus lašams, aš ilgai stovėjau ant šaligatvio, jausdamas, kaip gyvybė pamažu grįžta į kūną.

Aš pažinau tą vietą. Jei nors kartą pabuvojote Antrosios aveniu rajone, to nepamiršite. Durys, pro kurias išėjau, vedė į sukiužusio, apleisto namo rūsį. Pastato pirmame aukšte kažkada buvo įsikūrusi užkandinė, o dabar vitriną puošė kreivomis raidėmis užrašytas skelbimas: "Išnuomojama". Įsiminęs namo numerį, lėtai nušliaužiau gatve nežinia kur.

Kai kurios alinės dar veikė ir tarp jų netvirtais žingsniais slampinėjo vietiniai girtuoklėliai. Aš laisvai galėjau užeiti į bet kurią iš jų. Pabrėžtinai neskubėdamas nupėdinau prie telefono, skirto policijai iškviesti ir spustelėjau mygtuką. Atsiliepė žvalus balsas:

— Keturiasdešimt šeštoji nuovada klauso.

— Labas, mente, — kimiu, tyčia pakeistu balsu sugirgždėjau. — Riktelk savo vaikinams, kad mikliai varytų čionai. Kažkas kažką pjausto apleisto namo rūsyje už poros kvartalų nuo čia. Numeris, regis, du šimtai dešimtas. Ten kažkada buvo užkandinė pirmame aukšte.

Po penkių minučių rūką perskrodė policijos sirenų kauksmas. Pro mane, taškydami vandens klanus, praūžė du patruliniai automobiliai. Dedu galvą kirsti, reginys mentus pritrenks. Neseniai tarnaujantieji gali ir batus apvemti.

Patikrinau savo piniginę. Velnias, iššluota iki paskutinio cento. Tai kalės veislė!

Man žūtbūt reikėjo paskambinti, o kišenėje — nė vienos monetos. Prašyti smulkių iš aplinkui besivalkiojančių girtuoklių taip pat beviltiška kaip ir pasėjus kepintus riešutus laukti derliaus. Netoliese sušvito naktinio baro langai, ir aš pasukau savo pavargusias pėdas tenai.

Viduje, be poros apsnūdusių valkatėlių ir tyliai tromboną birbinančio vaikino, daugiau nebuvo nieko. Neturėjau ką prarasti, tad nuvairavau tiesiai prie barmeno.

— Misteri, pirkite šį daiktą. Už dešimt centų, — ištiesiau jam įspūdingą krokodilo odos piniginę, už kurią kažkada suplojau dvidešimt dolerių.

— Tu ką, vaikine, kuoktelėjai? — jis nustebęs pašnairavo į mane. — Jei reikia stiklo alaus, taip ir sakyk.

— Nereikia alaus, nors, beje, puodelio kavos neatsisakyčiau. Bet man skubiai reikia paskambinti.

Metęs ant baro dešimtcentį barmenas užjaučiamai sumurmėjo:

— Eik, skambink, bičiuli. Tave, matyt, apiplėšė. Mūsų apylinkėse tuo nieko nenustebinsi.

Pato neradau nei darbe, nei namuose. Budintis seržantas pranešė, jog kapitonas Čambersas būtent dabar atlieka užduotį.

— Klausykis atidžiai, bičiuli, — suurzgiau į ragelį. — Aš turiu skubios informacijos tai bylai, kurią tiria kapitonas. Jei mano informacija pavėluos, tai lauk didelių nemalonumų. Galvelės tau tikrai nepaglostys.

Su kažkuo pasitaręs budintysis seržantas pranešė:

— Tuojau pabandysiu susisiekti su kapitonu per raciją. Kur jus galima rasti?

Žvilgtelėjęs į iškabos atšvaitą išpyškinau:

— "Orchidėjos" baras, Antroji aveniu.

Man pasitraukus nuo telefono, barmenas bičiuliškai mirktelėjo ir mostelėjo į barą, kur garavo puodelis kavos ir gulėjo atplėštas cigarečių pakelis.

Kava iškart sušildė mano skrandį. Rankos liovėsi drebėjusios, o akyse prašviesėjo.

— Ačiū, — sumurmėjau. — Miriau, kaip troškau kavos. Kaip elgeta milijono žalių.

Aš užsirūkiau ir išsiblaškęs žvelgiau pro langą. Lauke pliaupė lietus ir siautė vėjas. Į barą įslinko dar vienas muzikantas, nešinas smuiku. Sunkiai klestelėjęs ant taburetės jis užsisakė džino stikliuką.

Gatvė buvo visiškai tuščia, tik retsykiais ja praūždavo policijos automobiliai. Visi jie skubėjo viena kryptimi — prie apleisto namo, kurio numeris — du šimtai dešimt. Jei miestą galima pavadinti milžinišku gyvu organizmu, tai kiekvienas policijos automobilis atstojo mažą vikrų leukocitą, skubantį naikinti infekcijos. Dešimtys tų mažų leukocitų privalo apsupti ir sunaikinti piktadarį parazitą, įsisiurbusį į gyvą ir sveiką visuomenės audinį. Tačiau jeigu jie pavėluos arba pritruks jėgų, tai mirtina liga pasklis organizmo ląstelėse tūžmiai kaip miško gaisras.

Mano liūdnas mintis nutraukė Pato pasirodymas. Jis žengė žvaliai kaip mirštantis džiovininkas, jo lūpų kampučius timpčiojo nervinis tikas, o taip jam atsitikdavo tikrai ne dažnai.

Abejingai pasisveikinęs jis nusileido šalia manęs.

— Kas tave taip? — paklausė tyrinėdamas mano veidą.

— Ar matosi?

— Dar klausi!

Aš kreivai nusišiepiau, nors tai kainavo skausmingą dūrį į smilkinius.

— Tie vaikinai, kuriuos medžioji, prigriebė mane mano paties kontoroje.

— Ko norėjo?

— Nežinau. Pokalbis nesiklijavo. Aš išėjau neatsisveikinęs.

— Na, na, — Pato akys susiaurėjo. — Regis, žinau, iš kur tu išėjai. Ten dabar susirinko visa keturiasdešimt šeštoji nuovada. Yra į ką pažiūrėti... Rėžk: tu ten paišdykavai?

— Net nemanau. Tikiuosi, ten aptikote ne pačius padoriausius piliečius, išėjusius pasivaikščioti po vakarienės.

— Ne, — Pato veide šmėkštelėjo pavargusi šypsena. —

Apie Karlą Evelą kol kas nekalbėsime. Papjautasis dar neatpažintas, o tas, kuris liko gyvas, ieškomas už tris žmogžudystes.

— Na ir kieta jo makaulė, — pagarbiai nustebau.

— Jos jam neprireiks. Nebent išskusti apskritimą ant momens prieš sėdant į elektros kėdę.

— Jis ką nors pasakė?

— Kol kas jis truputį nesavas, bet jau prisipažino, kad dalyvavo nužudant Bertą Torn.

— Vadinasi, viskas aišku. Trimis šunsnukiais mažiau. Gal turi man kokių pretenzijų?

— Gaila, kad Evelas jau neprašneks, — mąsliai sumurmėjo Patas.

— O man negaila, — prunkštelėjau.

— Gal papasakosi apie tai?

— Kitą kartą, — giliai užsitraukęs pažadėjau. — Kada nors paplepėsime prie alaus bokalo. Gerai?

Patas gūžtelėjo pečiais.

— O kaip sekasi jums?

— Judam. Tokie dalykėliai vyksta, kad net kvėptelėti nėra kada. Vakar pas mus apsireiškė netikra Evelo sesuo ir perdavė jo telefono pokalbių sąskaitas. Atskleidėme tokius ryšius, kad net galva sukasi. Susėmėme mafijos vadeivas Floridoje ir Kalifornijoje. Kai kurie jau prabilo. Byla įgavo tokį užmojį, kad mums į pagalbą permetė FTB agentus iš kitų valstijų.

— Skandalas plečiasi, ar ne?

— Per daug plečiasi. Kai kurie siūlai driekiasi į Vašingtoną.

— Ar pavardes jau žinote? — su slapta viltimi paklausiau aš.

— Žinome daug pavardžių. O kuris iš jų vadovauja šiam verslui, ateitis parodys. Kol kas mes tinklu traukiam tik smulkias žuvytes: gatvės prekeivius narkotikais, reketininkus, žudikus. Ligi viršutinio ešelono dar reikia prasibrauti, bet kai ko jau dabar pasiekėme. Majamyje rasti dokumentai, atskleidžiantys pogrindinį narkotikų gabenimo

tinklą. Suorganizavome porą antpuolių ir nė karto mūsų vyrai negrįžo tuščiomis rankomis.

— Kas girdėti apie Bilį Mistą?

— Jo buvimo vieta nenustatyta.

— O kaip gyvuoja Leo Garmodis?

— Deja, prieš jį nėra jokių įkalčių. Jis visur trimituoja, jog policija jį neteisėtai persekioja, o mes neturime kuo užkimšti jam burnos.

— Elą Afį rado?

— Taip, — Pato akis slėgė begalinis nuovargis. — Gal žinai, kas jį supjaustė?

— Žinau tik vieną dalyką — mirtis negalėjo sau rasti tinkamesnio kliento.

— Vaikinas mirė kančiose. Kažkas sudrožė jį kaip kopūsto galvą salotoms.

Vėl užsirūkęs sviedžiau degtuką į peleninę ir ėmiau stebėti, kaip jis smilksta ir juoduoja virsdamas angliuku.

— Ar ekspertai ką nors rado?

— Beveik nieko. Ant butelio liko keli atspaudai, tačiau labai neryškūs.

— O ką šnibžda jūsų šnipeliai?

— Įvairiai. Uoste verda aistros. Du pretendentus į Afio vietą jau nugalabijo, bet pageidaujančių netrūksta.

Monotonišką lietaus šnaresį perplėšė tolimas griaudėjimas. Žaibo blyksnis padalijo juodą dangų. Bare sėdintys girtuokliai gailiai žvelgė pro langą, spausdami savo stiklus kaip gelbėjimosi ratus. Smuikininkas atsidarė savo futliarą ir ėmė griežti unisonu su trombonistu.

— Ar Bertos Torn byla prašviesėjo?

— Daugiau ar mažiau, — išsisuko Patas.

— Klysti, bičiuli, — nusišiepiau. — Viskas ne taip, kaip jūs manote.

— Klausyk, Maikai, jei nori išdėstyti savo versiją, tai netempk gumos, — Patas įsižeidė.

— Ką gi, klausyk. Į detales nesigilinsiu. Vėliau tu patikrinsi mano versiją ir galėsi atkurti visas smulkmenas. Prieš keletą metų niekuo nepasižymįs smulkus prekiauto-

jas vežė iš Europos narkotikus mafijai. Pakeliui įsižiūrėjo prašmatnią mergytę, vardu Berta Torn. Ta mergytė buvo gana šiuolaikiška, pinigai ją domino kur kas labiau nei romantiški pasivaikščiojimai mėnesienoje. Ji ir pati kainavo gana brangiai. Todėl prekiautojas nusprendė neatiduoti prekės užsakovui, bet pasilikti ją sau. Aišku, jis suprato, kad mirtinai rizikuoja, bet jausmams neįsakysi.

— Tas prekeivis — Nikolas Reimondas? — pertraukė Patas.

— Taip. Ta narkotikų partija buvo įkainota dviem milijonais dolerių ir mafija net nemanė jų prarasti. Prasidėjo Reimondo medžioklė. Tačiau Reimondas buvo nekvailas, jis suprato, kad jo nenudės, kol nesužinos, kur paslėpti narkotikai. Todėl ir laikė liežuvį už dantų. Tada mafija daro gudrų ėjimą: pašalina Reimondą ir visą dėmesį nukreipia į Bertą. Kaip manai, kodėl?

— Supratę, kad iš Reimondo nieko nepeš, jie nusprendė sudoroti merginą, matyt, žinančią meilužio paslaptį.

— Tiksliai. Bet jų planas nepavyko. Atsargusis Reimondas tik užsiminė Bertai apie galimą slaptavietę. Norėdama ją surasti, Berta pati turėjo pamiklinti smegenis. Mafijos bauginama, tačiau ryžto nepraradusi mergina pasisamdė asmens sargybinį. Jis pasirodė per daug guvus ir už tai sumokėjo gyvybe.

— Nepasakei nieko naujo, Maikai, — išspaudė Patas.

— Dar palauk. Atsitrenkusi į Bertą kaip į akmenį mafija pasiuntė jai Evelą. Suvaidinęs atsidavusį įsimylėjėlį, Karlas įgijo merginos pasitikėjimą. Galimas daiktas, jis net formaliai pasiūlė savo ranką. Tačiau vėl išėjo šnipštas. Gal Evelas persūdė vaidindamas, o gal atvirkščiai, pasirodė blogu aktoriumi, ir Berta jį perkando. Ji suprato, kad jam reikia ne jos pikantiškų grožybių, o tų pačių narkotikų. Nuo tos minutės jos gyvenimas pakibo ant plaukelio. Ji išvydo galimybę išsigelbėti, kai į Karlą dantis suleido FTB. Berta sutiko duoti prieš jį parodymus Kongreso komisijoje.

Pato akyse sužibo smalsios kibirkštėlės. Vadinasi, pasakiau jam kažką naujo.

— Tęsk.

— Taip pasielgusi Berta sudegino visus tiltus paskui save. Ją užgriuvo tikras košmaras. Tai baigėsi nervų priepuoliu. Su policijos palaiminimu Berta išvyko gydytis į kliniką. Tačiau jos saugotojai neišsiskyrė sumanumu. Jokiu būdu nereikėjo leisti pas ją lankytojų, neperėjusių specialaus patikrinimo.

— Turi galvoje tą moterį, aplankiusią ją prieš pabėgimą?

— Taip. Ar jos asmenybė nustatyta?

— Kol kas ne.

— Ar negalėjo tai būti persirengęs vyras?

— Galbūt. Berta pažinojo tą žmogų, kad ir kas jis buvo — vyras ar moteris.

— Jei jūsų agentai nebūtų pramiegoję Bertos, viskas galėjo apsiversti kitaip. Bent jau nebūtų pralieta tiek kraujo.

— Maikai, jau visą valandą čia pilstom iš tuščio į kiaurą, o tu nepasakai svarbiausio: kur prekė? — Patas aiškiai nekantravo.

— Nuo tavęs to nesirengiu slėpti. Prekė — "Sedriko" garlaivyje. Beje, tai numanė ir Afis. Ne veltui saugojo namuose smulkią laivo schemą. Jo žudikas pagrobė ir brėžinius.

— Tu tikras šaunuolis, Maikai, — gaižiai vyptelėjo Patas. — Malonėjai pranešti mums paslaptį, kai ją jau atskleidė mafija. Slėptuvė tikriausiai jau tuščia.

— Neskubėk, Patai, — norėjau įkvėpti giliau, bet aštrus skausmas pervėrė krūtinę. — Afis seniai ieškojo tos slėptuvės, tačiau taip ir nerado.

— Įdomu, už ką jį nužudė? — mąsliai sumurmėjo Patas.

— Buvo už ką. Dėl jo mirties tam tikra prasme kalta ir Velda.

— Velda? — jis nustebo.

— Taip. Šlykščių geidulių skatinamas Afis įviliojo ją į savo landynę. Ji sutiko ateiti, vildamasi išpešti svarbios informacijos. Pavaišinusi jį barbitaliu, Velda ėmė kratyti kambarį. Bet Afis išvėmė vaistus ir prabudo. Veldai teko

atjungti jį tuščiu buteliu. Kai ji išnyko, Afis nušliaužė prie telefono ir paskambino kam reikia. Veldą pačiupo gatvėje ir kažkur nuvežė. Norėčiau tikėti, kad jai nieko nenutiko.

— Ir aš, — netvirtai burbtelėjo Patas. — Manai, su tuo pagrobimu susijęs Bilis Mistas?

— Ji važiavo pas jį...

— Bet policininkai Misto bute jos nerado.

— Žinau.

— Ar jos negalėjo perimti pakeliui?

— Mąsčiau apie tai. Bet aš mačiau ją po pabėgimo iš Afio urvo. Ji nuskriejo pro mane taksi.

Skausminga grimasa iškreipė mano veidą.

— Ji buvo viena?

— Taigi, kad ne.

— Kas ją lydėjo? Vyras, moteris?

— Nespėjau įžiūrėti...

— Na ir situacija...

Mes nutilome. Patas čiulpė tuščią pypkę, o aš sėdėjau nejudėdamas, užsidengęs veidą rankomis.

— Neprarask vilties, Maikai, — pagaliau išspaudė Patas. — Kol kas reikalai juda gana sėkmingai, ir greitai mes prigriebsime Bilį Mistą. Jei jis ką nors žino apie Veldą, ištrėkšiu tai iš jo.

— Bijau, kad bus per vėlu... Jūs nesusidorosite su mafija, Patai, net padedami FTB. Jūs ją gerokai papurtysite, bet ne daugiau.

— Ko neatliksime mes, pabaigs kiti.

— Tiesą sakant, dedu skersą ant jūsų problemų. Aš prieš mafiją — tai lyg valtis prieš Šeštąjį amerikiečių laivyną. Aš galandu dantis tik į kelis gangsterius ir nenurimsiu, kol negausiu jų skalpų. Jie tai žino. Be to, jie nujaučia, kad atskleidžiau Nikolo Reimondo paslaptį. Veldos jiems reikia kaip masalo. Jie tikri, kad aš ant jos užkibsiu. Prieš mirtį Berta pasiuntė man laišką su mįslės įminimu. Tą laišką matė ir mafijos žmonės. Bet jiems nepavyko jo iššifruoti. Tačiau jie įsitikinę, kad aš tai padarysiu. Štai tada ir pasiūlys Veldą mainais į prekę.

— Sakei, kad iššifravai raštelį...

— Ne visai. Atsakymas sukasi kažkur greta, bet niekaip jo nepačiumpu. Jaučiu, kaip jis kirba mano galvoje. Tuoj tuoj nutversiu jį už uodegos.

— Ir tu atiduosi mafijai keturis milijonus?

— Argi mylima moteris to neverta?

— Na, kaip pažiūrėjus... Gal tu bent luktelsi porą dienų? Mes nukirsime tai pabaisai galvą, ir išpirkos klausimas išsispręs pats savaime.

— Tu idealistas, Patai, nors ir dirbi policijoje. Mafijos galva ir kūnas sujungti vienas su kitu grynai sąlygiškai. Jūs atskirsite galvą, ir ji pradės gyvuoti savarankiškai. Kūnas jai nereikalingas. Labai greitai ji užsiaugins naują kūną. Mafijos bosai — atskira kasta. Niekas nežino jų pavardžių. Jie gali paaukoti savo parankinius, kuriam laikui aprimti, o paskui pradėti viską iš pradžių. Mafija — valstybė valstybėje. Ši valstybė turi savo vyriausybę, ir ne jūsų dantims ją sugriebti.

— Pagyvensim — pamatysim,— Patas anaiptol netryško entuziazmu.

— O kol kas ieškokite garlaivio "Sedrikas", — patariau. — Prekė greičiausiai tenai. Registracijos knyga padės išsiaiškinti, kurioje kajutėje gyveno Reimondas.

— Skirsiu šią užduotį patikimiems vyrukams.

— Beje, o kur dabar Miki Fraidi?

— Ji rengėsi aplankyti tave.

— Bet manęs kelias paras nebuvo namuose.

— Tada nežinau. Negaliu aš jos sekioti po visą miestą.

— Tu ką, nepaskyrei jai apsaugos? — baimės šaltukas sugnybo man odą.

— Jai siūlė, bet ji atsisakė.

— Ir tu pats nusileidai kvailai mergiūkštei?

— Pasiunčiau paskui ją FTB agentą, — Patas suraukė kaktą, — bet tas mulkis pražiopsojo ją gatvėje, kai ji sėdo į taksi.

— Jūs ją pražudėte, velniai jus griebtų...

— Nekarksėk, Maikai, ir taip sieloje katės pjaunasi.

— Kurgi ne. Mes ligi ausų paskendę mėšle.

— Kur minsi kelią, Maikai?

— Eisiu, nudėsiu ką nors, — suurzgiau pakaruoklio balsu. — Paskolink penkinę...

Jis nustebęs dėbtelėjo į mane, bet paklojo ant stalo penkis banknotus po vieną dolerį. Vieną popierėlį iškart įteikiau barmenui, užsiliejusiam plačia šypsena.

— Štai ką, Maikai, — sunkiai išspaudė Patas, — dėl viso pikto paimk tą daikčiuką.

Ištraukęs iš kišenės pistoletą nepastebimai ištiesė jį man. Turbūt šią akimirką jis prisiminė seną mūsų draugystę ir tuos laikus, kai įstatymai palaikė tvarką valstybėje, o policininko profesija buvo laikoma prestižine.

— Ne, — papurčiau galvą. — Palauksiu, kol grąžins manąją patranką. Iki to laiko pavaikščiosiu neginkluotas. Tačiau vis tiek ačiū.

Išėjęs iš baro patekau į kunkuliuojančią upę. Tik tekėjo ji iš viršaus. Lietus pylė vis smarkiau. Šiaip ne taip nusivilkau iki metro stotelės, kurioje turėjau laukti traukinio.

Mano smegenis kankinamai gręžė viena mintis: ką galėtų reikšti priešmirtinis Bertos laiškelis? Atsakymas šmėžavo kažkur greta, bet išslysdavo vos pabandžius jį pačiupti. Tarsi plikomis rankomis gaudyčiau čiurlį. Jis neria per du žingsnius nuo tavęs, bet pabandyk jį pagriebti!

Atbildėjo traukinys ir pasirodė, kad aš — vienintelis keleivis visame vagone. Greitis didėjo ir sulig kiekvienu ratų stuktelėjimu didėjo šleikštus gumulas mano gerklėje. Priglaudžiau kaktą prie šalto lango stiklo, tačiau ne itin gelbėjo.

Išėjęs į tuščią peroną, pakilau aukštyn ir tamsioje tarpuvartėje išlaisvinau skrandį nuo visko, ką suvalgiau ir išgėriau per paskutiniąsias paras. Šiek tiek palengvėjo.

Tokiu laiku ieškoti taksi nebevertėjo, ir aš pėsčias patraukiau namo, nekreipdamas dėmesio nei į liūtį, nei į purvyną.

Įžengęs į savo namo vestibiulį, aš jau vos laikiausi ant kojų. Griebęs už rankų, durininkas pasodino mane į krėslą ir iškvietė valdytoją. Dviese jie nustūmė mane prie buto durų.

Skambučio prižadinta Lili Karver pravėrė duris ir pažinusi mane atkabino grandinėlę. Bendromis jėgomis jie nuvilko mane iki lovos. Lili nuvilko nuo manęs švarką ir nuavė batus, glostydama skausmingu ir švelniu žvilgsniu.

— Gal jums iškviesti gydytoją? — rūpinosi valdytojas.

— Ne, — sumykiau.

— Ar jus kažkas sumušė? Reikia iškviesti policiją.

— Man viskas gerai, — kuo aiškiau murmėjau.

Lili pasilenkė prie manęs ir priglaudė vėsius delnus prie mano degančio veido. Lyg pro rūką mačiau grakščias jos kūno linijas ir debesį baltų plaukų.

— Turiu jums žinutę, — pranešė valdytojas.

— Negi negalima atidėti iki ryto? — mane marino neįveikiamas miegas.

— Tiesiog nežinau... Man pasirodė, kad reikalas skubus... Čia buvo atėjusi mis Fraidi...

— Ką? — vos nestryktelėjau nuo lovos.

— Sužinojusi, kad jūsų nėra, ji paliko man raštelį užantspauduotame voke. Jos žodžiais tariant, tai labai svarbu. Jūs privalote perskaityti raštelį, kai tik pasirodysite.

— Kur laiškas?

— Pasiėmiau jį pas save. Atplėšti voką?

— Taip.

Aš pabandžiau atsikelti, bet nepajėgiau ir valdytojas atsisėdo greta manęs. Išgirdau plėšiamo popieriaus čežesį.

— Ar galėsite pats perskaityti? — paklausė valdytojas.

— Verčiau skaitykite jūs. Man dvejinasi akyse.

— Tai klausykite. "Maikai, aš perdaviau telefonų numerių sąrašą ir sąskaitas jūsų draugui. Be to, radau dar kai ką svarbaus. Mums reikia skubiai susitikti. Bučiuoju, Miki".

— Viskas?

— Viskas, misteri Hameri.

— Ačiū. Labai ačiū.

— Aš jau eisiu, — pakilo jis. — Jums nieko nebereikia?

Nespėjus man atsakyti, įsiterpė Lili:

— Žinoma, eikite. Aš pati jį prižiūrėsiu ir dėkui už pagalbą.

— Jei kas nutiks, skambinkite, — aš išgirdau nutolstančius valdytojo žingsnius.

Sunkiai atlipdęs akis, mirktelėjau Lili. Ji nusišypsojo ir ėmė mane nurenginėti. Buvau taip išsekęs, kad neįstengiau gėrėtis gracingais lankstaus kūno judesiais. Lili akys švytėjo beveik motiniška meile.

— Miegok, mielasis, — sukuždėjo ji, ir aš nugrimzdau į gilų sapną.

12 skyrius

Sapnas neatnešė palengvėjimo, tik naują skausmą. Fizinį skausmą kūnas kažkaip iškentė, tačiau aštrus, iš proto varantis širdies skausmas bloškė mane į košmarų verpetą.

Aš sapnavau Veldą, kurią supo gauja budelių. Mačiau, kaip virš jos kyla peiliai, o prie jos kūno tiesiasi replės, ir niekuo negalėjau padėti savo nelaimingajai mergaitei. Ji šaukėsi mano pagalbos, o aš tik be garso keikiau jos kankintojus, nepajėgdamas sutraukyti mane apraizgiusių nematomų grandinių. Aš greitai visai netekau jėgų, ir man liko tiktai gulėti bei klausytis, kaip ją žudo.

Kai galiausiai pabudau, langą gaubė sutemos, tik nežinau, rytinės ar vakarinės. Kurį laiką tysojau paslikas, sukrėstas sapnuotų košmarų ir melsdamasis, kad jie netaptų tikrove.

Aš gulėjau nuogas po antklode, užtraukta iki pat smakro. Visos mano žaizdos ir mėlynės buvo išteptos kažkokiu tepalu, skleidžiančiu silpną spirito kvapą. Sudejavęs aš krustelėjau, ištiesiau rankas ir mano pirštai palietė greta manęs gulintį šiltą kūną. Tai buvo Lili. Man prisilietus ji pabudo ir atsisėdo ant lovos krašto. Jos akyse šmėkštelėjo išgąstis.

— Tai aš, Lili, nebijok.

Patrynusi akis ji krestelėjo galvą, vydama šalin miego likučius. Jos susivėlę plaukai pridengė pagalvės įspaudą ant skruosto.

— Ak, Maikai, tu mane išgąsdinai. Tu taip dejavai ir griežei dantimis, kad aš jau rengiausi kviesti gydytoją.

Įspyrusi kojas į kambarines šlepetes Lili atsistojo. Regis, jos sapnai irgi nebuvo šviesūs, tai išdavė jos liūdnas veidas. Staiga mane užplūdo švelnumo priepuolis šiai mielai merginai, kuri rūpinosi manimi kaip savo broliu. Ji nusikamavo, betvarkydama mano žaizdas, ir nejučiomis užsnūdo. Taip, savo gyvenime vargšelė patyrė daug vargo. Jei manęs nesutraiškys ši mėsmalė, būtinai padėsiu jai atsistoti ant kojų.

Prisiminęs, jog mano laikrodis sudaužytas, paklausiau:

— Kelinta valanda?

— Jau devynios vakaro, — atsakė Lili. — Paruošiu tau vakarienę. O gal pakaks vien kavos?

— Na ne, — įsiklausiau į savo vidinius pojūčius. — Mielai sukirsčiau ką nors stipresnio. Negi pramiegojau visą dieną?

— Miegu tai sunku pavadinti. Tu blaškeisi kaip apsėstas.

— Tiek to, eik į virtuvę, o aš pabandysiu atsipeikėti.

Mano atkaklus žvilgsnis ją sutrikdė. Ji tarsi palinko ir glaudžiau susisiautė chalato skvernus. Moteris dažnai užplūsta tokie nepasitikėjimo savimi priepuoliai, ypač kai jos nesijaučia esančios gražios.

Aš nusimaudžiau, nusiskutau ir persirengiau švariais drabužiais. Tai, ką išvydau veidrodyje, man tiko: nevykėlis boksininkas po pralaimėtų varžybų. Klausydamasis indų tarškėjimo bei keptuvės šnypštimo virtuvėje, surinkau Miki Fraidi telefono numerį. Jos raštelis vis dar gulėjo ant mano naktinio staliuko.

Ragelį kažkas pakėlė, tačiau aš girdėjau tik tolimą traškesį. Keista, o aš maniau, kad Evelo namų liokajai puikiai išmuštruoti. O gal ten jau ruošiamasi šeimininko šermenims?

— Alio! — kaliau žodžius į ragelį. — Man reikalinga Miki Fraidi, Karlo sesuo. Prašau ją pakviesti.

— Kas kalba? — atsiliepė rūstus balsas su Bruklino akcentu.

Galėjau galvą dėti, jog jo savininkas ant krūtinės prisisegęs policininko ženklelį.

— Maikas Hameris.

— Bijau, kad paskambinote ne laiku, misteri Hameri.

— Ar kapitonas Čambersas su jumis?

Kelias sekundes viešpatavo tyla. Žmogus su kažkuo tarėsi. Paskui paprašė:

— Pakartokite savo pavardę.

— Maikas Hameris.

Ragelį paėmė kažkas kitas, matyt, karininkas.

— Sveiki, Hameri. Ko norėjote?

— Man reikia Miki Fraidi.

— Mums jos irgi reikia.

— Velniai rautų! — piktai nusikeikiau. — Ar seniai ji dingo?

— Nuo vakardienos, misteri Hameri.

— Vadinasi, jūs palikote Evelo namuose pasalą?

— Taip. O kam jums mis Fraidi?

— Aš jai reikalingas. Ji paliko man raštelį, siūlydama skubiai susitikti.

— Jei ją rasite, praneškite mums.

— Būtinai. Kur man rasti kapitoną Čambersą?

— Tuoj aš įsakysiu seržantui jį surasti. O kur būsite jūs?

— Tegul Čambersas skambina man į namus. Beje, apklauskite taksistus, vakar dirbusius tame rajone. Mis Fraidi tikriausiai pasinaudojo jų paslaugomis.

— Gerai, mes tuo užsiimsime. Mums ji užsimuštinai reikalinga.

— Negi neužtikote jokių pėdsakų?

— Kaip į vandenį niurktelėjo.

— Nusispjaukite per petį, leitenante...

Padėjęs ragelį nuėjau į virtuvę. Stalas lūžo nuo patiekalų, bet man kąsniai į gerklę nelindo. Dingo dar vienas man brangus žmogus, dar viena mergina pakliuvo į žiaurius niekšų gniaužtus. Kiek dar kraujo nutekės, kiek dar gyvenimų luš dėl tų prakeiktų dviejų milijonų? Mafija nenurims, kol neatgaus savo pinigėlių iki paskutinio cento.

Ir kokį laiką pasirinko? Policija su FTB puola visomis pajėgomis, visur naikina narkomanų lindynes, būriais žvejoja gatvės prekeivius, o jie vis tiek savo gieda. Juk mafijos šnipeliai puikiai žino, jog policija šiuo laiku naršo "Sedriką" nuo apačios iki viršaus. Kaip jie žada pasiimti iš jo prekę? Jiems derėtų nešti kulnus kuo toliau, bet jie žudo dar įžūliau.

Aš niršiai trinktelėjau kumščiu sau per kelį ir susiraukiau iš skausmo. Lili išsigandusi žvilgčiojo į mane.

— Kas tau, Maikai?

— Tai ta pragaro byla neduoda man ramybės. Žinau beveik viską ir nieko. Pasiusti galima. Kažką aš išleidau iš akių. Kažkokią svarbią detalę...

Nežinau kodėl, bet išpasakojau Lili visus savo nuotykius. Tuo norėjau ne tik palengvinti sielą, bet vėl iš eilės perbėgti visą įvykių virtinę, tikėdamasis užčiuopti pačią svarbiausią grandį. Akimirką man pasirodė, kad paslaptis jau skleidžiasi, bet vėl ji praslydo pro šalį. Man liko tik keikti save už bukumą.

— Aišku, ši byla iškart paaiškėtų, jei sugebėtume rasti moterį, ligoninėje aplankiusią Bertą. Bet FTB agentai ją praganė. Net nežinome, kaip ta moteris atrodė. Beje, o tu aplankei Bertą?

— Ne, — ji nustebusi kilstelėjo antakius. — Bet aš kelis kartus skambinau Bertai ir kartą ji pasakė, kad turėjo lankytoją...

— Kada tai buvo? — aš beveik šoktelėjau nuo kėdės.

— Tą dieną, kai ji pabėgo.

— Ji nepasakė, kas ją aplankė?

— Gal ir sakė, bet aš neįsiminiau. Aš taip bijojau, kad į nieką nekreipiau dėmesio.

Aš staigiai griebiau jai už pečių.

— Pasistenk prisiminti, vaikuti! Tai labai svarbu! Žudikai vaikšto gatvėmis ir renkasi naują auką. Jeigu jie išsiaiškins, jog žinai tos moters pavardę, su tavimi susidoros kaip ir su Berta.

— Maikai, — jos veidas persikreipė, — negąsdink manęs.

— Aš tavęs negąsdinu. Priešingai, žadu tau patikimą apsaugą. Nuo šiol nenuleisiu nuo tavęs akių. Pasistenk žodis į žodį prisiminti viską, ką tau sakė Berta.

— Maikai, paleisk, tu mane skaudini!

Tikriausiai per stipriai ją suspaudžiau, nes Lili ėmė trinti savo pečius. Jos akis užplūdo ašaros. Pasilenkęs aš meiliai paglosčiau jos galvą, vėl pajusdamas lengvą spirito kvapą.

— Atleisk man, mažyte. Nenorėjau tavęs įžeisti.

Lili ištempė gailią šypseną, kaip žmogus, nieko gero nesitikįs šiame gyvenime.

— Aš neįsižeidžiau, Maikai. Suprantu, kaip tau sunku. Vienas prieš visą gaują... Valgyk.

— Negaliu, mano geroji.

— Nagi, juk tuščiu skrandžiu nepakariausi. Jei vyras alkanas, kalta moteris, besidalijanti su juo pastoge.

Jos žodžiai man sužadino nerimą. Vėl mįslės įminimas šmėkštelėjo šalia ir vėl nespėjau jo sugriebti. Tiesiog velnio išdaigos! Man trūko vienintelio žodžio šiame galvosūkyje, ir aš būčiau jį suradęs, bet suskambo telefonas.

Ragelyje sududeno abejingas Pato balsas:

— Tai aš, bičiuli. Ieškojai manęs?

— Taip. Ar yra kokių naujienų apie Miki Fraidi?

— Jokių, — jis puikiai tvardėsi, bet aš vis tiek pajutau slepiamą susierzinimą. — Mes neradome nei jos, nei narkotikų! Nieko! FTB iššukavo visą miestą — jokių rezultatų. Maikai, prisipažink, vedžioji mus už nosies?

— Ką turi omenyje?

— Mes radome garlaivį "Sedriką". Jis remontuojamas sausame doke. Karo metais šis keleivinis laivas buvo pertvarkytas į karinį. Visos pertvaros nuimtos. Kajučių nebėra. Gal ten kada ir buvo paslėpti narkotikai, tačiau dabar jų nebeliko. Mes veltui triūsėme.

Man ėmė suktis galva, tarsi krisčiau iš aukštai aukštai. Negi mano versija sprogo kaip muilo burbulas? Tad kodėl ir Berta, ir mafija taip domėjosi tuo laivu?

— Patai, reikia surasti Fraidi. Ji prigriebė kažkokius

svarbius įkalčius. Daug svarbesnius, nei Evelo telefono abonentų sąrašas.

— Paskutinįjį kartą ją matė važiuojant pas tave.

— Ji čia buvo ir paliko raštelį. Daugiau nežinau nieko.

— Žinai, ką darau dabar?

— Žinau. Prakeiki mane. O kur Bilis Mistas?

— Vakarieniauja "Terasos" restorane. Jis turi nesugriaunamą alibi kiekvienai praėjusių trijų parų valandai. Mūsų šalyje nerastum labiau nekalto žmogaus. Kažkokie tūzai iš Vašingtono jau spaudžia mus. Maikai...

— Ką?

— Radai Veldą?

— Kol kas ne.

— Tavo balsas labai pasitikintis.

— Tau pasirodė.

— Gal tau duoti žmonių į pagalbą?

— Ačiū, išsiversiu.

— Nerizikuok, Maikai. Tu turbūt nežinai, kad šiandien buvo ruošiamasi užpulti tavo butą. Mūsų pasala susėmė gangsterius. Vieni jau lavoninėje, o du — belangėje.

— Ačiū, Patai.

— Jie nenurims. Išėjęs į gatvę atidžiai dairykis. Perspėju: tave nuolat seka mūsų žmogus.

— O to tai nereikia! Negaliu pakęsti uodegų!

— Maikai, tu vaikščiojantis taikinys. Žinai, kodėl įvykiai sukasi taip nenuspėjamai?

— Na?

— Tu nuo pat pradžių vedžiojai visus už nosies. Ir mus, ir mafiją. Dabar mes renkame tavo triukų vaisius.

— Patai, mano dėka jūs areštavote visą būrį nusikaltėlių, nušienavote pusę narkomafijos, gavote svarbius dokumentus. Argi to maža?

— Vadinasi, maža, — ironija nuspalvino neišraiškingus Pato žodžius. — Mes areštavome krūvą smulkių vykdytojų ir porą aukštesnio rango žuvelių. To netgi nepavadinsi smūgiu mafijai, tai tik švelnutis spyris. Ar prisimeni savo žodžius apie nusikaltėlių pasaulio kūną ir galvą? Tai va, nuo tos galvos dar nenukrito nė vienas plaukelis.

— O Afis, o Evelas?

— Nesiginčiju, džiaugiuosi, kad tie išgamos patiesė kojas, bet jie — ne pagrindiniai bosai. Jei mafijos bosą sąlygiškai pavadintume generolu, tai šitie — tiktai kapitonai arba geriausiu atveju majorai. Supranti, ką turiu galvoje?

— Suprantu. Iki šiol mes žaidėme vien pėstininkais. Sunkiosios figūros vis dar stovi ankstesnėse pozicijose.

— Taigi, taigi.

Aš padėjau ragelį ir susimąsčiau. Prisiminiau visus pokalbius su Miki Fraidi, prisiminiau sumaitotą Afio lavoną, paskutinius Evelo žodžius ir pamažu mano galvoje ėmė kristalizuotis aiškios, skaidrios idėjos. Ko gero, jau žinojau, kodėl Miki taip skubiai norėjo susitikti su manimi.

Lili sėdėjo priešais mane, mašinaliai taršydama šilkines plaukų sruogas, krentančias jai ant veido.

— Mes išeiname, — griežtai kirtau. — Renkis!

— Bet gatvėje mūsų laukia žudikai!

— Tegul sau laukia.

Jos akyse užgeso paskutinis vilties spindulėlis. Lili apatiškai suglebo, lyg žmogus, laukiąs mirties bausmės.

— Turi manimi tikėti, — tariau jai. — Aš apginsiu tave. Daryk, ką sakau ir nieko nebijok.

Ji pradėjo rengtis, o aš išjungiau šviesą svetainėje ir priėjau prie lango. Miestas grobuonis raitėsi tamsoje ir jo žiburių atšvaitai blykčiojo nuo horizonto iki horizonto. Gatvių čiuptuvai driekėsi visomis kryptimis ir automobilių srautai plūdo jais lyg spindinčios sidabrinės dulkės. Miestas, kurtas gyvenimui, tapo mirties citadele. Dėl to kalti mes — žmonės.

Už mano nugaros tyliai sušlamėjo Lili:

— Aš pasiruošusi.

Ji vilkėjo tą patį siaurą žalią kostiumėlį, prie kurio dar priderino koketišką skrybėlaitę su plunksna. Visa jos išvaizda, o ypač veido mina, aiškiai bylojo: "Jei jau lemta mirti, tai noriu sutikti savo lemtį gražiai pasipuošusi". Taip, Lili buvo pasirengusi blogiausiam dalykui, aš — irgi. Mes per daug pastebimi, kad galėtume tikėtis laimingos pabaigos. Gatvėje mūsų tykojo dešimtys piktavalių akių.

Aš užrakinau duris ir paėmiau Lili už parankės. Mes nesileidome liftu žemyn, bet pakilome ant stogo. Name buvo šešios laiptinės, bet mane domino tiktai kraštinė, iš kurios galėjai patekti į rūsį. Iš rūsio mes nusigavome į galinį kiemelį. Jį juosė gana aukšta mūrinė siena. Aš perkėliau per ją Lili, paskui persiropščiau pats. Perbėgę kiemelį, įlindome į kitą rūsį ir apčiuopomis ėmėme brautis prie durų, pro kurias sunkėsi šviesos spindulėlis.

Žinojau, kad šios durys išves mus į kitą, greičiausiai nepavojingą gatvę, tačiau likimas vėl piktai pasijuokė iš mūsų. Lauke pasigirdo prislopinti balsai.

— Prisiglausk prie sienos ir tylėk, — šnipštelėjau Lili, keldamas nuo grindų plytą.

Durys atsilapojo ir šviesiame stačiakampyje išdygo neaukštas vaikinas retais rudais ūseliais. Trumparegiškai markstydamasis jis ėmė šaukti katę. Ta neatsiliepė ir vaikinas velniuodamasis žengė į rūsio gilumą. Su palengvėjimu atsidusęs padėjau plytą į vietą. Dar truputis — ir vargšelis būtų nei iš šio, nei iš to gavęs per galvą.

Mes išėjome į gatvę ir pereinamaisiais kiemais nusigavome į garažą, kuriame dirbo Bobas Gelis. Bičiulis atrodė baisiai: akys užtinusios, antakiai praskelti, nosis kaip bulvė, priekiniai dantys iškulti.

Išvydęs mane jis skausmingai šyptelėjo, tiksliau, susuko grimasą.

— Kas tave taip išgražino, Bobai?

— Geriau paklauskite, už ką išgražino, misteri Hameri.

— Už santuokinę neištikimybę?

— Aha. Už ryšius su jumis. Taip ir pasakė: "Dar kartą padėsi tam Hameriui, liksi be galvos".

— Na ir niekšai! Iš kur jie sužinojo?

— Dar jie labai domėjosi jūsų vežėčiomis. Nerekomenduoju jų šiandien imti.

— Bet man mirtinai reikia ratų!

— Imkite mano. Štai, stovi prie vartų. Išvaizda neypatinga, bet variklis — žvėris.

— O kaip tu pats?

— Kol kas pragyvensiu. Bet įsidėmėkite; jei sudaužysite, pasiimsiu jūsų fordą.

— Dėkui, Bobi. Aš tavo skolininkas amžinai.

— Kaip nors atsiskaitysime.

— O jei gangsteriai sugrįš?

— Dabar aš pasirengęs šiltam sutikimui, — jis stumtelėjo stalčių, kuriame gulėjo revolveris. — Tegul tik įkiša nosis, šunsnukiai.

Bobas mestelėjo man automobilio raktelius ir pats palydėjo iki vartų. Aš atsisėdau už vairo, o Lili liepiau gultis ant galinės sėdynės ir nekelti galvos, kol nepaaiškės, jog už mūsų nesivelka jokia uodega. Išraitęs kelis nutrūktgalviškus viražus ir pažeidęs kokį dešimt kelių eismo taisyklių aš pasukau į judrią Trisdešimt septintąją gatvę ir įsiliejau į automobilių srautą.

— Gali atsisėsti normaliai, — paliepiau Lili.

— Mes atitrūkome?

— Tikiuosi.

— Kur mes važiuojame?

— Pamatysi.

— Maikai, aš bijau! — jos balsas drebėjo, o veidas išbalo kaip numirėlės.

— Nieko nebijok. Ten, kur važiuojame, niekas nešaudys. Dabar ten pilna policijos. Man reikia išsiaiškinti, kodėl viena mergina manęs labai atkakliai ieškojo. Manau, ji turėjo rimtą priežastį, nes šiuo metu ji laikoma dingusia be žinios. Čia man tavo pagalbos neprireiks, bet tu privalai žodis žodin prisiminti savo pokalbį su Berta. Gal tavo atmintyje užsifiksavo ją ligoninėje aplankiusios moters pavardė.

— Gerai, Maikai, — ji prisiversdama linktelėjo. — Aš pasistengsiu. Labai pasistengsiu. Dėl tavęs, Maikai, aš pasirengusi padaryti net tai, kas neįmanoma.

Šįkart ji nepajėgė nuslėpti aštraus nerimo. Mūsų žvilgsniai susitiko, bet Lili iškart nusigręžė, lyg bijodama, kad aš neįspėčiau jos minčių.

Šalia Evelo namo stovėjo du uniformuoti policinin-

kai. Jie net nebandė stabdyti mano automobilio, tik persimetė žvilgsniais. Viduje radome du civiliai apsirengusius detektyvus. Vienas budėjo prie telefono, o antrasis gižia mina lingavosi supamajame krėsle. Matyt, klaikiai norėjo rūkyti, bet nedrįso dūmyti tokiuose prabangiuose apartamentuose. Mane jis pasitiko lediniu žvilgsniu. Tokią miną puikiai įvaldęs kiekvienas policininkas.

— Pas ką jūs, sere? — nusišaipė paniurėlis.

— Nevaidink kvailio, bičiuli, — atrėžiau. — Aš padedu kapitonui Čambersui tirti šią bylą. Mano pavardė Hameris, turbūt esate ją girdėjęs.

— Bet kapitono Čamberso čia nėra, — jis kiek suminkštino toną.

— Man reikia apžiūrėti namą. Iš ko turėčiau gauti leidimą?

Pasikasęs paausį detektyvas suniurnėjo:

— Žinoma, aš girdėjau apie jus, misteri Hameri. Jei kapitonas Čambersas duos jums leidimą kratai, galite raustis.

— Bėda, kad aš negaliu jo rasti. Bet užtikrinu jus, Čambersas duos leidimą. Suieškokite jį.

— Okei, patikėsime jūsų žodžiu, — jis mostelėjo ranka. — Tik nieko nesujaukite.

— Ar name kas nors yra?

— Ničnieko. Paskutinis išėjo liokajus. Jis sudarė visų daiktų aprašą, o ypač kruopščiai — alkoholinių gėrimų.

— Apdairus vyrukas. Taigi, jums leidžiant, aš pradėsiu.

— Varykit.

Aš įėjau į ilgą holą. Blausių lempučių virtinė ant sienos skleidė laidotuvių biuro atmosferą. Užduotis man teko nelengva: rasti įkalčius, policijos ekspertams jau iščiupinėjus kiekvieną colį, kiekvieną plyšį. Pasisekti man galėjo tik tuo atveju, jei mano ieškomasis daiktas nedomino policijos seklių.

Probėgšmais apžiūrėjęs pirmąjį aukštą, pakilau į viršų. Čia buvo keli miegamieji, kabinetas, muzikos salonas ir biblioteka. Aš ėjau iš kambario į kambarį, kol viename iš jų pajutau neužmirštamą Miki mėgiamų kvepalų aromatą.

Kambaryje tvyrojusi nerūpestinga netvarka bylojo, jog šeimininkė išlėkė visai trumpai. Ant tualetinio staliuko mėtėsi įvairiausia kosmetika, atdaros dėžutės su bižuterija, šilkinės kojinės, kažkokie buteliukai. Čia išvydau ir didelę Miki, pozuojančios burinės jachtos fone, nuotrauką.

Greitai peržiūrėjęs stalčius ir spintas, apieškojau drabužių kišenes ir atidariau visus rankinukus. Nepatingėjau pakelti kilimą, pabaksnojau virbu į kiekvieną gėlių vazoną. Be mano dėmesio liko tik tvarkingai paklota lova, ant kurios sėdėjo gauruotas pliušinis meškiukas.

Čia mano dėmesį patraukė keista dėmė, ant balto šilkinio užtiesalo rėžianti akį. Dulkės ir smulkios popieriaus trūnys sudarė taisyklingą stačiakampį. Reikėjo tik pūstelėti — ir visos tos šiukšlės būtų per akimirksnį išnykusios.

Tokį pėdsaką galėjo palikti tik dėžutė, apversta dugnu aukštyn, norint iškratyti ant lovos jos turinį. Sumečiau apytikslius dėžutės matmenis — sprindis pločio, du sprindžiai ilgio. Paskui grįžau į prieškambarį.

— Kaip sekėsi? — pasidomėjo detektyvas.

— Normaliai. Ar name radote seifą?

— Netgi tris. Vieną svetainėje ir du — šeimininko kabinete.

— Kas juose buvo?

— Nieko ypatingo. Keli šimtai dolerių ir šiek tiek brangenybių.

— Galima žvilgtelėti?

— Eikite. Palydėčiau jus, bet neturiu teisės pasitraukti nuo durų.

Mane domino seifai, esantys Karlo kabinete. Seifai buvo įrengti, remiantis psichologijos dėsniais: žmogui, radusiam pirmą seifą, nešaus į galvą ieškoti antro. Vienas seifas buvo paslėptas po paveikslu didžiuliais rėmais ir jo nebūtų radęs tik paskutinis kvailys, o kitas — įmontuotas į palangę. Dabar jo durelės buvo atviros ir apibraižytos. Viduje, ant plono dulkių sluoksnio matėsi stačiakampės dėžutės atspaudas.

Aš užsirūkiau ir nulipau žemyn. Nepalankiai mane nužvelgęs detektyvas paklausė:

— Nieko neradote?

— Tiesą sakant, nieko ir nesitikėjau rasti. Praėjus jūsų vyrukams, ir sudegusio degtuko neberasi. O kas atidarė seifus?

— Tuos seifus įrengusios kompanijos atstovas. Vikrus vaikinas.

Atsisveikinęs aš išėjau į gatvę. Lili laukė manęs įsispraudusi į kampą. Jos veidelis neaiškiai bolavo už stiklo. Aš atsisėdau už vairo ir kelias minutes dėliojau mintis.

— Dabar suprantu, kodėl pagrobė Miki Fraidi, — mąsliai pratariau.

— Tai ta mergina, kuri paliko tau raštelį?

— Taip. Ji Karlo Evelo sesuo ir išdavė savo brolį policijai. Ji įlindo į jo seifą, kuriame, be viso kito, rado ir dėžutę su slaptais dokumentais, demaskuojančiais mafijos veiklą. Gaila, kad neperdavė jų policijai, o puolė ieškoti manęs...

— Ją nužudė jos brolis?

— Ne. Čia visai kas kita. Karlas brovėsi į mafijos viršūnę, bet tokioje organizacijoje viršų galima pasiekti tik žengiant varžovų kaulais. Kažkas jam trukdė ir Karlas nusprendė pašalinti konkurentą. Jis surinko krūvą kompromituojančios medžiagos ir saugojo ją savo seife.

— Ar tuos dokumentus rado mergina?

— Taip. Deja, Karlo varžovas sužinojo apie tuos dokumentus ir pabandė juos pasiglemžti. Pamatęs, kad jie dingo, jis įspėjo, kieno rankų darbas. Turbūt mergina buvo nuolat sekama. Manau, ją sučiupo netoli nuo namų.

— Kas tai galėjo padaryti, Maikai?

Aš nejučiom vilkiškai išsišiepiau:

— Ne kas kitas, kaip mano senas bičiulis Bilis Mistas, lėbautojas ir moterų mėgėjas. Dabar jis jaučiasi nepažeidžiamas: mergina jo naguose, dokumentai sunaikinti. Beliko tik mažytis rūpestis: susigrąžinti tuos prakeiktus du milijonus. Jis rengiasi išmainyti Veldą į juos.

— Nelabai suprantu tave, Maikai.

— O tau ir nereikia suprasti. Aš tiesiog rikiuoju savo mintis.

Kad ir kaip keista, bet dabar mano galva dirbo geriau nei bet kada.

Išnyko smegenis gaubusi slogi skraistė, trukdžiusi aiškiai ir blaiviai mąstyti. Aš išvydau prasmę ten, kur nė neįtariau jos esant. Maišiau galvoje prieštaringus faktus, dėliojau iš jų, kaip iš kubelių, įvairiausias konstrukcijas ir iškart negailestingai jas grioviau. Gan greitai sudėjau logišką grandinę: Bertos apsilankymas degalinėje — jos keistas raštelis man — Lili žodžiai, neseniai ištarti virtuvėje. Frazė "Kelias į vyro širdį..." įgijo apibrėžtą prasmę.

Įjungęs variklį, nukreipiau automobilį ugnimis tviskančio Manhatano link. Variau visu įmanomu greičiu, kokį tik leido kelio ženklai ir šviesoforai. Sustojau prie žemo, niūraus pastato, šalia kurio stovėjo keli municipaliteto katafalkai.

Metas jau buvo vėlokas, tačiau lavoninė dirba visą parą. Budintis sanitaras klausiamai dirstelėjo į mane.

— Kuo galiu būti naudingas?

— Ar pas jus yra Bertos Torn kūnas?

— Tuoj patikrinsiu, — jis pasklaidė solidų žurnalą. — Taip. Ji kriminalinės policijos dispozicijoje.

— Ar jai padarytas skrodimas?

— Ne. Mirties priežastis ir taip akivaizdi. Tokiais atvejais paprastai skrodimo neatliekame.

— Bet šįkart be jo neapsieisite. Ar galiu iš čia paskambinti?

— Prašau.

Aš pakėliau telefono ragelį ir surinkau Pato namų telefono numerį. Tyla. Surinkau tarnybinį. Tas pat. Velniai rautų, kai Patas man tikrai reikalingas, jo niekur nerasi. Paskambinau dar į pora vietų, kur tikėjausi jį rasti, bet sėkmė manęs nelydėjo.

Aš prakeikiau telefoną, prakeikiau savo bičiulį, besivalkiojantį nežinia kur, prakeikiau biurokratinius varžtus, neleidžiančius man tučtuojau išskrosti Bertos lavono.

Tuomet į kambarį įžengė neaukštas apkūnus vyras užmiegotu veidu. Rankoje jis nešė medicininį lagaminėlį.

— Velniai rautų, kas per skuba? — burbėjo jis. — Ar negalite palaukti ligi ryto?

— Atleiskite, sere, — atsakė sanitaras. — Velionės kūno pasiimti atvažiavo giminaičiai. Jie nori vežtis jį į kitą valstiją. O policija neatiduoda be skrodimo.

Man į galvą toptelėjo padūkusi mintis.

— Laba diena, gydytojau, — draugiškai pasisveikinau. — Malonu jus matyti.

— Sveiki, Hameri, — jis dėbtelėjo į mane ne itin džiugiai. — Vėl jūs? Ką jūs čia taip vėlai veikiate?

— Turiu Dievo dovaną pasirodyti pačiu reikalingiausiu metu. Negi anksčiau to nepastebėjote, daktare?

Jis bandė praeiti pro mane į prožektorinę, bet aš čiupau jį už palto skverno.

— Luktelkite, gydytojau. Skubus reikalas. Reikia skubiai išskrosti vieną negyvėlį, o leidimo aš neturiu. Pats suprantate, kaip sunku jį gauti ligi ryto.

— Nieko, pakentėsite. O numirėlis — tuo labiau, — jis pamėgino ištrūkti.

— Gydytojau, tai neatidėliotinas reikalas. Negalima gaišti nė sekundės.

— Jūsų visi reikalai neatidėliotini, Hameri. Žinau aš jus, — nepatenkintas burbėjo gydytojas. — Bet šįkart jums neišdegs.

— Gydytojau, tas skrodimas nepaprastai reikšmingas. Jei neišpildysite mano prašymo, pas jus pradės plaukti negyvėliai, o jei išpildysite, tai policija galės pasodinti į teisiamųjų suolą keletą žudikų. Tai jūsų pilietinė pareiga, gydytojau!

— Nesukite man proto, Hameri. Jūs tikriausiai vėl padauginote viskio. Eikite namo ir išsimiegokite. O rytoj, jei nepersigalvosite, ateikite čionai su oficialiu leidimu.

— Gydytojau, aš nežinau, ar išgyvensiu iki ryto. Gali būti, kad jau po kelių valandų jums teks skrosti mane. Kaip tada pažvelgsite į mano smerkiančias, bet, deja, negyvas akis? Juk mano mirties, ir ne tik mano, priežastimi bus jūsų asiliškas užsispyrimas.

— Jūs rimtai? — regis, jis sudvejojo.

— Visiškai. Tai gyvybės ar mirties klausimas.

— Aš turėsiu nemalonumų.

— Jų net lyginti negalima su ta nauda, kurią jūsų poelgis atneš visuomenei.

— Kieno lavonas?

— Moters. Bertos Torn.

— Kas konkrečiai jus domina?

— Velionės skrandžio turinys.

— Čarli, — gydytojas pasisuko į sanitarą, — paruošk Bertos Torn kūną skrodimui. Misterio Hamerio atsakomybe.

Jis dirbo greitai ir profesionaliai. Šiurpūs instrumentai blykčiojo ryškios operacinės lempos šviesoje. Aš akies krašteliu žvilgtelėjau į Bertos Torn likučius ir iškart nusigręžiau. Vargšelę suluošino tris kartus. Iš pradžių gangsterių letenos, paskui skrydis nuo skardžio ir galiausiai darbą užbaigė ugnis. Nelaiminga mergina! Geriau prisiminsiu ją tokią, kokią išvydau pirmąkart, kai ji šoko į kelią priešais mano automobilį.

— Jūs, matyt, šito ieškote? — gydytojas ištiesė man blausų, oksido plėvele padengtą varinį raktą.

— Maždaug. Ačiū, daktare.

— Ar tai išspręs tas problemas, apie kurias taip vaizdingai suokėte?

— Jei dar žinočiau, kokiai spynai jis tinka...

— Čia jau niekuo negaliu padėti. Nors...

Sausai nušluostęs raktą jis nulapatavo su juo į operacinės kampą, prie įvairiausiais cheminiais preparatais apkrauto stalo. Pamojęs man prieiti, gydytojas įpylė į stiklinį puodelį kažkokio gaižiai dvokiančio skysčio ir nuleido į jį raktą. Skystis negarsiai sušnypštė. Daktaras išgraibė raktą porcelianiniu semtuvėliu ir pakišo jį po tekančiu vandeniu iš čiaupo.

Raktas sužibo kaip naujas ir galėjai lengvai perskaityti išgraviruotą užrašą: "Miesto sporto klubas, 529".

— Greitai suprasite, kokią neįkainojamą paslaugą padarėte įstatymui, — pamaloninau eskulapą. — Mes su kapitonu Čambersu liekam jums skolingi.

Jo veidu nuslydo patenkinta šypsenėlė ir gydytojas išdidžiai atstatė krūtinę — kaip žmogus, garbingai atlikęs savo pareigą.

Lili iškart suprato, kad aš pačiupau savo sėkmę už uodegos. Atidarydama dureles, ji sukuždėjo:

— Ar tave sveikinti, Maikai?

— O kaipgi! Dabar aš žinau viską ar beveik viską. Žiūrėk, — parodžiau jai raktą, — dėl to mažo metalo gabalėlio žuvo tiek žmonių! Kad jis nepatektų į gangsterių letenas, Berta Torn jį prarijo. Jos raštelyje buvo metafora: Kelias į vyro širdį... eina per skrandį". Supranti? Ji mirė, bet neatidavė šio rakto. Tikriausiai troško bent šitaip atkeršyti. Anksčiau jis kaštavo du milijonus, dabar — visus keturis.

— Bet raktas — tik pusė darbo, — priminė man Lili. — Reikia rasti ir spyną.

— Žinau, kur ji.

Mes nudūmėme visu greičiu, ir į automobilį įsiveržė drėgno šalto oro gūsis. Lili pašiurpo ir kilstelėjo žaketo apykaklę.

— Uždaryk langą, Maikai.

Buvo jau antra nakties ir miestas po truputį rimo. Gatvės ištuštėjo, aplinkui šmaižė tik taksi, rinkdami nusišventusius piliečius.

Vėl ėmė krapnoti lietus ir aš įjungiau stiklo valytuvus. Artėjau prie finišo, ir kiekviena minutė dabar buvo reikšminga. Aš tiesiog fiziškai jaučiau, kaip nenumaldomai teka laikas. Negi tas košmaras kada nors baigsis?

Pasukęs į Devintąją aveniu pervažiavau keletą kvartalų ir galiausiai kairėje pusėje išvydau milžinišką maniežą, virš kurio švietė neoninė iškaba "Miesto sporto klubas".

— Štai mes ir vietoje, — sumurmėjau, sukdamas į automobilių stovėjimo aikštelę. — Palauksi manęs čia.

— Tu ilgam, Maikai? — paklausė Lili.

Ji atrodė nekaip: pabalusi, susitraukusi.

— Užtruksiu porą minučių. Tu tikriausiai sušalai, mažyte?

— Šiek tiek, — linktelėjo ji.

— Užsiklok pledu, nes dar peršalsi.

— Ačiū, Maikai, — sukuždėjo ji, imdama iš manęs sunkų kupranugario vilnos pledą.

Paradinis maniežo įėjimas buvo užrakintas, ir aš leidausi ieškoti tarnybinio. Mažame kambarėlyje radau užsimiegojusį ir labai nepatenkintą sargybinį.

— Ko jums reikia, sere? — piktai burbtelėjo jis. — Klubas uždarytas.

— Man jis visada atviras, — įžūliai pareiškiau.

— Jūs — klubo narys?

— Ne. Bet jei mandagiai paprašysite — įstosiu.

— Meskite tuos kvailus juokus, sere, ir dinkite iš čia.

— Ar tai nepakeis jūsų nuomonės? — aš padėjau ant staliuko penkinę.

— Tučtuojau palikite klubo patalpas! — suspigo jis. — Kitaip man teks išmesti jus lauk!

— Mane? — aš be galo nustebau ir pasiėmiau savo penkinę.

Persisvėręs per staliuką išverčiau sargybinį iš krėslo. Ta nupiepusi žiurkė dar bandė priešintis, bet aš vožtelėjau kumščiu jam į pilvą ir vyrukas keletą minučių prarado kalbos dovaną.

— Na, kaip? — luktelėjęs paklausiau, vis dar laikydamas rankose žmogėną.

— Chuliganas! — sudejavo šis.

— O tu akiplėša. Argi galima taip kalbėtis su džentelmenais, panorusiais įstoti į klubą?

— Pas mus nėra vietų...

— Niekai, — aš išsitraukiau raktą. — Šitą matai? Nuo ko jis?

— Nuo spintelės drabužinėje.

— Kieno ta spintelė?

— Kaip aš jums atsakysiu, jei mane laikote?

— Gerai, tapnok savomis kojomis, — aš paleidau sargybinį.

Raukydamasis iš skausmo ir laikydamasis pilvo, jis nukrypavo prie savo staliuko ir atsivertė registracijos žurnalą.

— Koks ten numeris?

— 529, — atsakiau.

— Jis priklauso misteriui Reimondui. Užmokėta už dešimt metų į priekį.

— Argi taip galima? Klientas dešimt metų nesinaudoja spintele ir jo neišmeta iš klubo?

— Mums jokio skirtumo, sere.

— Aišku, jums jokio skirtumo. Na eime, dvasna, parodysi man drabužinę.

— Sere, tai neįmanoma! — suklego jis. — Aš negaliu palikti šio posto.

— Eime, — švelniai pakartojau.

— Jūs iš proto išsikraustėte. Aš privalau laikytis instrukcijų...

— Tu eini, niekše, ar ne? — man trūko kantrybė ir aš griebiau jį už apykaklės.

— Paleiskite, sere! Aš einu! — sukvykė jis. — Tik nelieskite manęs rankomis.

Nusekiau paskui sargybinį žemyn suktais laiptais. Čia dvelkė drėgme ir dezinfekcinėmis priemonėmis. Praėję katilinę nužingsniavome palei baseiną ir pasukome į drabužinę. Palei visas drabužinės sienas driekėsi eilės vienodų sunumeruotų spintelių, ant kurių kabojo solidžios spynos.

529-ąjį numerį radau tolimiausiame kampe. Įstačiau raktą į spynos skylutę ir beprotiškai jaudindamasis pasukau.

Spintelės viduje gulėjo du metaliniai konteineriai, maždaug kareiviško katiliuko dydžio. Siūlės hermetiškai užvirintos, o korpusai padengti apsaugine spalva. Iš pirmo žvilgsnio niekaip neatspėtum šių konteinerių paskirties. Jie panėšėjo ir į konservuoto maisto skardines, ir į kažkokį prietaisą, ir net į pėstininkų miną. Tačiau aš žinojau, kas jų viduje: skausmas ir mirtis — vieniems, turtai ir laimė — kitiems.

Ten pat gulėjo ir kvitas, skelbiantis: "Pirkta: įrengimai, nurašyti remontuojant garlaivį "Sedrikas": du sieniniai ventiliatoriai po 12 dolerių kiekvienas. Iš viso: 24 doleriai".

Vadinasi, Reimondas kažkada paslėpė konteinerius savo kajutės ventiliatoriuose, o kai laivą pradėjo rekonstruoti, nesunkiai juos išpirko.

Sargybinis irgi pabandė kyštelti savo nosį, bet aš be ceremonijų stumtelėjau jį šalin. Pašalinio žvilgsnio man tikrai netrūko. Geriausia būtų tuos konteinerius sunaikinti, bet kad jais itin domisi Patas ir FTB.

Aš vėl užrakinau spintelę, o raktą įmečiau į kišenę. Tie žali cilindrai guli čia jau porą metų, tegul pagulės ir dar dienelę. Užtai dabar savo rankoje turiu kozirį, kuriuo numušiu visas mafijos kortas. Šįkart jie manimi patikės. Juk galiu tiksliai atpasakoti konteinerių išvaizdą.

Kartu su apsauginiu grįžau prie tarnybinių durų ir vyrukas mikliai šūstelėjo už savo staliuko. Mūsų žvilgsniai susitiko ir jo akys baugščiai nėrė į šoną. Teko vėl paimti jį už apykaklės ir prisitraukti arčiau savęs.

— Pasižiūrėk į mane, drauguži, ir gerai įsimink mano veidą, — kietai iškaliau. — Manęs čia nebuvo. Jokio rakto tu nematei. Spintelės — tuo labiau. Jei prasižiosi, net ir policijai, aš sutrinsiu tave taip, kad tavo miltus bus galima laidoti kavos skardinėje ar net degtukų dėžutėje. Tačiau prieš tai dar išrausiu tavo liežuvį, o vietoj jo įkišiu į burną tai, kas galbūt kabaliuoja tau tarp kojų. Aišku?

— Taip, sere, — išlemeno jis.

— Kitą kartą būk mandagesnis su lankytojais. Juk tu, kvaily, galėjai net ir uždirbti...

Iššokau į lietų ir bėgte nubėgau prie automobilio. Kai atidariau dureles, Lili krūptelėjo nuo šalto vėjo šuoro, įsiveržusio į saloną. Jos veidas priminė sustingusią kaukę, o akių gilumoje tvyrojo skausmas.

— Ei, katyte! Tu juk sergi! — susirūpinau. — Surasiu tau gydytoją.

— Ne, Maikai. Man tiesiog reikia šiltos lovos.

— Tuoj parvešiu tave namo.

— Aš tikriausiai trukdau tavo darbui?

— Ne. Skubius reikalus jau užbaigiau. Liko vieni niekai. Visa tai išspręsiu dienos šviesoje.

— Vadinasi, vėl paliksi mane vieną? — jos lūpose apmirė iškankinta šypsena.

— Aplink namą pilna policininkų. Paprašysiu juos stebėti kuo akyliau. Į mano butą ir pelė nepraslys. Ramiai išsimiegosi ir sušilsi.

Be penkiolikos keturios privažiavome mano namą. Prie kiekvieno namo kampo stovėjo po patrulinį automobilį ir lietus dusliai barbeno į jų stogus. Laiptinėje trepsėjo du civiliniais drabužiais vilkintys tipai, nors net vaikas būtų pažinęs, jog tai policininkai. Mane jie sutiko ne itin draugiškai, vienas net nusispjovė.

— Apgailestauju, vyručiai, kad jūs priversti čia stypsoti, — meiliai nusišypsojau jiems. — Aš dėl to nieko dėtas. Bet byla, regis, artėja galop. Padėkite man surasti Patą Čambersą. Noriu aptarsi su juo savo planus. Gali būti, kad jūsų postą panaikins jau šiandien.

— Pabandysime, — policininkas pamojo ranka vienam patruliui, o kai automobilio durelės atsidarė, riktelėjo. — Perduok per raciją į nuovadą, kad čia kai kas laukia kapitono Čamberso.

Aš pažvelgiau į Lili. Ją krėtė šaltis.

— Eik namo, — įsakiau ir kreipiausi į policininką. — Šią merginą medžioja mafija. Jeigu jai kas nors nutiks, kapitonas Čambersas labai supyks. Galvos galbūt ir nenutrauks, bet antpečius — tikrai. Todėl tegul vienas iš jūsų palydi ją į mano būtą ir kol kas pasėdi prieškambaryje.

— Eik, Džonsonai, — įsakė vyresnysis policininkas.

Kai už jų nugarų užsitrenkė lifto durys, mentas pasiteiravo:

— Ką nors suuodėte, misteri Hameri?

— O tu ką, abejojai? Byla, galima sakyti, baigta, — pagalvojęs pridūriau. — Beveik.

— Norėtųsi tuo tikėti, — jis atsiduso ir nepatikliai gūžtelėjo pečiais. — Deja, rytoj mafija privilios į savo gretas daugiau vaikinų, nei prarado. Naikink nenaikinęs dagį, jis auga dar pikčiau. Pinigai užgydo visas žaizdas ir užlopo visas skyles. Vakar FTB susėmė keturis mūsiškius... Dirbo

mafijai. Municipalitetas organizuoja triukšmingą kampaniją kovai su nusikalstamumu, — jis sugniaužė kumščius.

— Taip, — linktelėjau pritariamai. — Kol mes gaudom smulkias žuveles, bosai dingsta, peržengę kalną lavonų. O mes, kvaileliai, norim graibštu sugauti ryklį.

— Nežinote, ar Karlo seserį rado? — paklausė jis.

— Nežinau. Jos ieško po visą miestą, tikiuosi, suras.

Aš pats netikėjau savo žodžiais. Aišku, ją ras. Ne šiandien, tai po metų. Žmonės randami įlankos dugne, kanalizacijos šuliniuose, žemėje, apleistuose rūsiuose. Vargšė mergaitė patikėjo manimi, bet padarė vienintelę klaidą. Mafija laikė ją beveik sava, todėl neatleido išdavystės. Išgelbėti Veldą dar turiu šansą, jį man suteikia išpirka. Rasti Miki gyvą nebėra jokios vilties. Turiu tai pripažinti, nors ši tiesa man širdį drasko. Bet kaip žiauriai aš atkeršysiu žmogui, sušildžiusiam rankas jos kraujyje!

— Eisiu truputį atsipūsti, — tariau policininkui. — Kai pasirodys kapitonas Čambersas, tegul užeina pas mane.

— Gerai, misteri Hameri, — jis vėl įbedė budrias akis į tamsą.

Stabtelėjau prie savo pašto dėžutės. Susikaupė gana daug korespondencijos: laikraščiai, pora iliustruotų žurnalų, šūsnis reklaminių bukletų. Ir dar kažkoks juokdarys įkišo į pašto dėžutę tuščią cigarečių pakelį.

"Laki Straik" — tokias cigaretes mėgo Miki Fraidi. Aš jau rengiausi išmesti pakelį, kai staiga mano akys užkliuvo už lūpų dažais brėkštelto užrašo: "Bilis Mistas". Buvau matęs Miki braižą tik vieną kartą, tačiau pažinau jį. Tai buvo jos paskutinė žinutė man.

Merginą patykojo čia, mano laiptinėje. Gal ją sučiupo toje vietoje, kur aš dabar stoviu. Supratusi, jog ir pirmyn, ir atgal kelias užkirstas, Miki spėjo prieš užsitrenkiant spąstams brūkštelti ant cigarečių pakelio du paskutinius žodžius. Kai kam jie reiškia mirties nuosprendį.

Neapykantos banga nuvilnijo mano kūnu nuo galvos iki pirštų galiukų. Degdamas laukiniu įsiūčiu aš išlėkiau iš laiptinės ir puoliau prie automobilio. Policininkas bandė mane sulaikyti, tačiau aš bloškiau jį į šoną.

Dūmiau per miestą lyg nuo grandinės nutrūkęs šuo. Man nebeegzistavo nei šviesoforai, nei kelio ženklai. Variklis jau kaukė, bet aš vis spaudžiau ir spaudžiau starterį. Ratai šaižiai žviegė posūkiuose, salone pasmirdo svylančia guma, o iš priešpriešiais riedančių automobilių skriejo keiksmai mano pusėn.

Tačiau aš nieko nepastebėjau. Mane vijo į priekį vienintelė mintis: nudėti Bilį Mistą, pasmaugti tą bjaurybę savo rankomis, išvysti jo agoniją.

Sustojęs šalia Misto namo, neieškojau skambučio. Alkūne išdaužęs durų stiklą atidariau duris iš vidaus. Nepaisant ankstyvo ryto, Mistas nemiegojo, jo buto languose degė šviesa. Jei jis ko nors ir laukė, tai tik ne manęs. Kai kulka įlėkiau į jo miegamąjį, Mistas segėsi revolverio dėklą. Sutrupinau jam žandikaulį anksčiau, nei jis spėjo mane pažinti. Griūdamas ant grindų, Bilis bandė pačiupti patranką, bet aš kulno smūgiu sutraiškiau jo pirštus.

Čiupęs už pakarpos, pastačiau Mistą ant kojų. Iš jo burnos tekėjo kraujas, o akyse sustingo siaubas. Jis nebuvo bailys, bet viskas įvyko taip greitai...

— Kur Miki Fraidi? — suriaumojau jam tiesiai į veidą.

Mistui susitvardyti prireikė vos kelių sekundžių. Baimę iš jo akių išstūmė žiauri neapykanta.

— Ji greičiausiai rojuje, tačiau tu, policijos batlaižy, pateksi tiesiai į pragarą!

Jis mėgino tarti dar kažką, bet mano kumštis įsirėžė į jo snukį. Mistas griuvo aukštielninkas, o jo galva trenkėsi į ąžuolinio stalo kraštą. Klyksmas užstrigo jo gerklėje. Akis aptraukė priešmirtinė migla.

Puolęs prie jo apverčiau ant pilvo. Taip ir yra, kaukolės pagrindo lūžis. Bilis Mistas pakratė kojas. Kokia neatleistina klaida! Juk jo man reikėjo gyvo. Neilgai, bet visgi reikėjo. Papurtęs Misto kūną kaip skudurinę lėlę nusviedžiau jį šalin.

Žuvo žmogus, žinojęs ne tik Maiki, bet ir Veldos likimą. Žuvo vienintelis liudininkas ir dėl to galėjau kaltinti tik save. Jau nebesivaldydamas ėmiau daužyti viską iš eilės, kol nusivariau nuo kojų.

Protą man grąžino mintis apie Veldą. Tik aš dar galiu ją išgelbėti.

Tikėdamasis rasti kokių nors įkalčių perverčiau kambarį. Man įsiveržus Bilis Mistas pakavosi daiktus. Jis aiškiai rengėsi į tolimą kelionę. Vienas jo lagaminas buvo prikimštas kelionei būtinų daiktų, o kitas — pilnas dolerių.

Man kraustant Misto skudurus, apačioje pasigirdo sunkūs žingsniai. Ne, tai nebuvo policininkai! Tai Mistui į pagalbą skubėjo nusikaltėlių gvardija.

Greičiausiai jie susekė mane prie Bobo Gelio garažo ir visą dieną nepaleido iš akių. Vienas, pasprukęs nuo policijos priežiūros, aš buvau beveik beginklis. Tačiau jie veltui tikisi paimti mane plikomis rankomis!

Pirmiausia aš užrakinau duris ir užrėmiau jas masyvia kušete, paskui ištraukiau iš dėklo Misto ginklą ir atlaužiau saugiklį. Tie niekšai mano, jog aš ginklo neturiu, taigi parengsiu jiems staigmeną.

Jie griuvo ant durų visu būriu ir net penkios kulkos neatšaldė jų įkarščio. Mirusius ir sužeistus pakeitė gyvieji.

Kai durys pradėjo traškėti, puoliau į vonią. Vonios durų užraktas, aišku, neišlaikys nė minutės. Apžvelgiau patalpą. Visos lentynėlės apkrautos buteliukais ir vaistų dėžutėmis. Pasirodė, Bilis itin rūpinosi savo sveikata, bet dabar jam nebepadės jokia priemonė. Mašinaliai perskaitęs etiketę, įsitempiau.

Įgrūdęs buteliuką į kišenę, atidariau vonios langą ir užsiropščiau ant karnizo. Tik spėjau išsinešdinti ir lūžo vonios durys. Sugriaudėjo šūviai. Iš pradžių pliekė revolveriai, vėliau sutratėjo automatų trelės. Nesupratau, kas vyksta Misto namuose, tačiau žinojau viena: šaudo ne į mane. Prispaudęs krūtinę prie sienos, karnizu nušliaužiau iki gaisrininkų kopėčių ir užsiropščiau ant stogo.

Čia galėjau atsipūsti. Dabar aš džiaugiausi lietumi. Jis slėpė mane nuo pašalinių žvilgsnių ir vėsino įkaitusį kūną. Atsikvėpęs perėjau į kitą stogo pusę ir ėmiau sukti galvą, kaip nepastebėtam pasprukti.

Apačioje vis dar drioksėjo šūviai ir kaukė policijos si-

renos. Pagaliau suvokiau, kas atsitiko. Kai aš nurūkau pas Bilį Mistą, paskui mane atskubėjo ne tik gangsteriai, bet ir policininkai. Dabar jie uoliai naikino vieni kitus, laikinai palikę mane ramybėje. Privalėjau pasinaudoti lemties dovanota galimybe. Nuo vieno stogo persiropštęs ant kito, įlindau į palėpę, pro liuką nusileidau laiptinėn ir po dešimties minučių mūšio laukas liko toli toli.

Išsitraukęs iš kišenės vaistų buteliuką dar kartą perskaičiau etiketėje užrašytą gydytojo pavardę ir sviedžiau buteliuką į krūmus.

Daugybė pakrikų bei prieštaringų faktų pagaliau susidėliojo į aiškų, vientisą paveikslą. Bilis Mistas — tik boso parankinis. O kas bosas — aš jau žinojau.

13 skyrius

Aušo, bet pirmieji spinduliai niekaip nepajėgė prasimušti pro tankų debesų apklotą.

Aš tyliai užlipau į reikalingą aukštą ir kažkokioje statybos aikštelėje rastu armatūros gabalu išlaužiau duris. Prieškambaryje tvyrojo tamsa, bet aš nesiryžau užžiebti net degtuko. Šįkart apdairumas lėmė gyventi ar mirti, ir aš neturėjau teisės rizikuoti.

Registratūra atsidavė dulkėmis ir popierių trūnėsiais. Kruopščiai uždaręs duris, užtraukiau lango užuolaidą ir spragtelėjau žiebtuvėliu. Paskui suradau Bertos Torn ligos istoriją ir kelias minutes atidžiai skaičiau vieną puslapį. Mano įtarimai pasitvirtino.

Iš prieškambario įsmukau į ilgą koridorių, išklotą storu, žingsnių garsą slopinančiu kilimu. Praėjau pro ligonių priėmimo kabinetą ir procedūrines. Laiptai vedė aukštyn, į gyvenamąsias patalpas. Lėtai slinkau koridoriumi, apčiuopomis tikrindamas visų kambarių duris. Vienas radau užrakintas, bet įveikti tokio tipo spyną — vieni niekai. Tyliai įslydęs vidun uždariau duris ir vėl pasišviečiau žiebtuvėliu.

Velda, apvilkta tramdomaisiais marškiniais, buvo pririšta prie krėslo. Atrodė baisiai: veidas baltas kaip kreida, bruožai paaštrėję, žvilgsnis apsiblausęs. Burna užklijuota pleistru. Veidas išmargintas mėlynių.

— Labas, mano mergyte, — sušnibždėjau, vis dar netikėdamas savo sėkme.

Ji prisimerkė, apakinta šviesos, bet pažinusi mane krestelėjo galvą. Iš jos akių pabiro ašaros.

Aš atrišau virves, atlaisvinau tramdomuosius marškinius ir nuplėšiau pleistrą. Velda griuvo man ant rankų, karčiai raudodama. Atsargiai pridengiau delnu jos burną ir Velda visu kūnu prigludo prie manęs. Pajutau šlapią nuo ašarų veidą. Aš gloščiau jos plaukus, kuždėdamas švelnius žodelius, paskui suradau jos lūpas ir pabučiavau su tokia pašėlusia aistra, kad net širdis nusirito į kulnus.

— Ar tu sveika, mieloji? Tau viskas gerai?

— Šiandien mane turėjo nužudyti, — sušlamėjo ji.

— Ne, tu nemirsi. Mirs kažkas kitas.

— Dabar? — ji atšlijo nuo manęs.

— Nebijok. Tau neteks dalyvauti. Dabar tu keliausi namo. Paimk štai šį, — aš įdėjau jai į delną raktą. — Jame išgraviruotas adresas. Tuo adresu rasite narkotikus. Perduok jį Patui. Ar supranti?

— Taip, — linktelėjo ji.

— Paimk taksi ir būk atsargi. Paprašyk kokio nors policininko, kad tave palydėtų.

— Noriu likti su tavimi, Maikai. Tau gali prireikti pagalbos.

— Kaip nors apsieisiu. Tu vos gyva. Daryk, ką sakau. Štai pinigai, — padaviau jai savo piniginę. — Aišku, tai beprotybė, tau reikia vykti pas gydytoją, o ne pas Patą, tačiau negalima gaišti nė minutės.

— Maikai, pasakyk man ką nors, — ji apkabino mano kaklą.

— Myliu tave, mažyte. Net nemaniau, kad galiu taip mylėti. Daugiau nepaleisiu tavęs. Nuo šiandien nesiskirsime nė minutei.

— Ir aš tave myliu, Maikai, — ji pakštelėjo man į skruostą. — Iki pasimatymo.

Palydėjau Veldą iki išėjimo ir stebėjau pro langą, kaip ji sėda į taksi. Rytoj mes rimtai pasikalbėsime. Ji privalo priklausyti man kūnu ir siela amžinai. Miestas budo, ruošdamasis naujai darbo dienai, o aš dar nesutvarkiau visų reikalų.

Tyliai užkopęs laiptais, stumtelėjau kambario, kurį spėjau esant miegamuoju, duris.

Lovoje gulįs žmogus pasiraivė ir įjungė naktinę lempą. Išvydau žilą diržingą vyrą veriančiu žvilgsniu.

— Misteris Martinas Soberinis, jei neklystu, — aiškiai ištariau. — Susipažinkime. Aš — Maikas Hameris.

Jo ranka žaibiškai nuslydo po pagalve, bet aš to judesio laukiau. Sutraškėjo laužiami pirštai ir pistoletas nuskriejo į kambario vidurį. Gydytojas bandė surikti, bet aš užčiaupiau jo nasrus alkūne. Skambus antausis jį visiškai nuramino. Martinas Soberinis sėdėjo ant lovos, purslodamasis kraujais ir sūpuodamas riešą su bejėgiškai kadaruojančiais pirštais.

— Dabar galime ir pasikalbėti, — tariau, imdamas pistoletą ir sėsdamasis į krėslą. — Aš taip seniai svajojau su jumis pasimatyti.

Jis pabandė kažką sakyti, bet aš rankos mostu jį sustabdžiau.

— Ne su jumis, gydytojau Martinai Soberini, bet su mafijos bosu. Tada dar nežinojau, kas jūs. Gaila, kad paieškoms sugaišau tiek laiko. Matyt, senstu. Reakcija ir nuovoka jau ne tos.

— Jūs klystate, misteri Hameri, — spjaudydamas krauju murmėjo jis. — Jūs laikote mane kažkuo kitu. Jūs neturite jokių įkalčių...

— Įkalčiai yra, daktare. Įkalčiai — toks daiktas, kurio beveik neįmanoma sunaikinti. Radau įkaltį Bertos Torn registracijos kortelėje. Kai jūsų sekretorės paklausiau, kas Bertą pasiuntė pas jus, ji paminėjo Bilio Misto pavardę. Jūs numatėte, kad policija domėsis šiais dokumentais ir

slapčia nuo sekretorės suklastojote pavardę. Mistą pakeitėte kažkokiu išgalvotu Vitonu. Kad pastebėtum klastotę, reikia labai atidžiai išstudijuoti tekstą.

— Manęs paprašė tai padaryti.

— Kas?

— Skambutis buvo anoniminis.

— Ar tik ne pats Bilis Mistas?

— Nepažįstu to žmogaus.

— Melas. Jūs išrašinėjate jam vaistus, kurių jis tikriausiai niekada ir nevartojo. Tačiau tai puiki priedanga. Pacientas vaikšto pas gydytoją. Iš tikrųjų vienas iš mafijos baronų eina gauti instrukcijų pas savo karalių.

— Misteri Hameri, nežinau, ko jūs siekiate, bet aš linkęs viską išspręsti taikiai. Kiek norite už tai, kad paliktumėte mane ramybėje?

— O kiek jūs galite duoti?

— Bet kokią protingą sumą. Aš — turtingas žmogus.

— Vargu ar jūsų turtų pakaks užmokėti už Bertos Torn, Miki Fraidi ir aibės kitų žmonių mirtis. Jūs lavonas, misteri Soberini.

— Patikėkite, aš niekuo dėtas dėl Miki mirties. Tai Misto iniciatyva.

— Lengva suversti viską velioniui Mistui. Gal ir dėl Bertos Torn mirties jūs nekaltas?

— Ji pasisavino tai, kas priklausė kitiems. Jei ji būtų nuoširdžiai papasakojusi viską, ką žinojo apie Reimondo pavogtus narkotikus, būčiau jos pagailėjęs.

— Jūs labai stengėtės, kad Berta prabiltų. Jūs gudriai įkišote ją į ligoninę, kur būtumėte mirtinai nugydęs, vos sužinojęs Nikolo Reimondo paslaptį. Viskas slydo kaip per sviestą, kol aš atsitiktinai nesuardžiau jūsų planų. Jums nederėjo taip su manimi elgtis, juo labiau — sudaužyti mano vežėčių.

— Jums davė naują automobilį, — visai sutrikęs murmėjo jis.

— Kartu su dėže dinamito? Nuolankiai dėkoju už tokią dovaną.

— Mes galėtume susitarti...

— Tarkitės su šventuoju Petru. O aš dar kai ką noriu išsiaiškinti... Jau kuris laikas mafija puikiai informuota apie daugelį mano planų. Kaip jums tai pavyko?

— Jus stebėjo mūsų informatorius.

— Kas jis?

— To jums nesakysiu. Bet perspėju: tai asmeniškai man ištikimas žmogus. Jei mane nudėsite, jis keršys. Už mano gyvybę sumokėsite savąja.

— Manykite, kad jau miriau iš baimės. Bet jūs, daktare, mirsite nuo kulkos. Negaliu atiduoti šios bylos teismui, kur parsidavę biurokratai sugebės įrodyti, kad jūs — beveik angelas be sparnelių. Su tokiais žmonėmis kaip jūs aš kovoju jūsų metodais. Aišku, manęs už tai nepagirs. Man teks aiškintis FTB. Man smarkiai klius, bet tai nesvarbu. Aš atkeršysiu...

Siaubo grimasa perkreipė jo veidą. To aš ir siekiau. Tegul savo kailiu pajunta tai, ką jo dėka iškentė šimtai kitų žmonių.

— Pasigailėkite! — sustaugė jis. — Nudėdamas mane, jūs pasirašysite mirties nuosprendį sau.

— Jau pasirašiau, — šaltakraujiškai nukirtau. — O dabar dedu tašką.

Ir spustelėjau nuleistuką.

Kulka įskriejo į švarplėtus gydytojo Soberinio nasrus ir jam neteko ilgai kankintis. Peržengęs kūną, surinkau savo buto telefono numerį. Man niekas neatsakė. Tada paskambinau Patui. Jis dar nebuvo atėjęs į darbą. Tada paprašiau sujungti mane su žmogžudysčių tyrimo skyriumi. Atsiliepė pažįstamas inspektorius. Pasisveikinęs su juo paklausiau:

— Kapitonas Čambersas sakė, kad jūs prieš tris dienas išgraibėte iš upės kažkokią blondinę...

— Taip, tikrai...

— Kas jai nutiko?

— Ją greičiausiai pasmaugė. Vandenyje atsidūrė jau mirusi.

— Jos asmenybė nustatyta?

— Taip. Kažkokia mis Lili Karver. Mes radome jos pirštų atspaudus FTB kartotekoje. Jie buvo paimti, kai Karver dirbo karinėje gamykloje.

— Ačiū, — nuspaudęs svirtelę, vėl ėmiau rinkti savo telefono numerį.

— Nesistenk, Maikai, — už mano nugaros pasigirdo gerai pažįstamas balsas. — Ten nieko nėra. Gyvo.

Mergina, vadinusi save Lili, stovėjo man už nugaros ir spaudė rankose juodą policininko revolverį. Ji dvelkė aštriu spirito kvapu, lyg būtų jame išsimaudžiusi. Savo baikščiai švelnias manieras ji nušveitė velniop. Jos akys degė pykčiu, o lūpose žaidė piktdžiugiška šypsena.

— Tu nužudei policininką? — paklausiau.

— Taip, — nusišiepė ji.

— O Patas...

— Jo laimei, nepasirodė. Bet tau tai neturi jokios reikšmės. Tu pasenai ir nukvėšai, Maikai. Nesupratai mano vaidmens šiame žaidime.

— Tiksliai, — aš atidžiai ją stebėjau.

Ji pašnaitavo į gydytojo lavoną ir skausmingai susiraukė.

— Nereikėjo tau jo žudyti, Maikai, — tyliai ištarė ji bloga lemiančia intonacija. — Tai buvo vienintelis žmogus, kurį aš mylėjau... Jis apie mane žinojo viską...

— Jis — žudikas.

— Tylėk, niekše! — užvirė ji. — Jis buvo baisus žmogus, bet argi tai svarbu. Svarbiausia, kad aš jį mylėjau.

— Aišku, — linktelėjau, — tu jį mylėjai. Iš meilės jam padėjai nugalabyti Lili Karver, o paskui apsimetei ja. Vardan meilės išviliojai iš ligoninės Bertą Torn, kai ji tapo jums pavojinga. Meilė tave apakino. Tu nesupratai, kad buvai tik įrankis Soberinio rankose. Tu kaip dėlė įsisiurbei į mane ir informuodavai savo šeimininką apie kiekvieną mano žingsnį. Tu pačiupai Veldą, kai ji paliko Elo Afio namą. Beje, už ką jį nudėjo?

— Jis suerzino mūsų draugą Bilį Mistą. Mes jau buvome patvarkę tavo sekretorę, kai paskambino Elas ir ėmė

pasakoti, kas ji per paukštė. Įsiutęs Bilis karštosiomis įsakė pribaigti Elą. Nusprendė, jog šis žinojo apie Veldą jau anksčiau ir jos padedamas norėjo pakišti Mistą.

— Mieli žmonės tave supa!

— Užsikimšk!

— Pati užsikimšk. Taip, tu talentinga aktorė. Apvyniojai mane aplink pirštą kaip mokinuką. Kartą, nusprendusi, kad aš jau pakračiau kojas, palikai mano butą, bet sužinojusi, kad jūsų galvažudžiai tik parėmė kelio ženklą, grįžai atgal. Tu perspėjai Mistą, kad jam reikia sprukti iš miesto. Tu nužudei policininką ir pabėgai keliu, kurį pats tau parodžiau. O ko tu tikiesi dabar? Mafijos pelno dalies, Afio ar Evelo posto?

— Tu to nesuprasi, Maikai, — švelniu kaip ledas balsu atsakė ji, atkakliai taikydamasi į mane. — Aš moteris. Ir... ne visai paprasta moteris. Aš galėjau mylėti tik vieną vyrą visame pasaulyje. Gydytoją Soberinį. Dėl šios meilės buvau pasiryžusi viskam.

— Tu apakusi kvailė! Tavęs reikėjo tik tol, kol būtų surastas mafijos lobis. Paskui tave būtų pašalinę lygiai taip pat, kaip ir visus kitus. Jie nepalieka liudininkų.

— Nesiutink manęs, Maikai, — jos balsas gergždė kaip surūdijusios skardos lakštai. Kur dingo tas mielas murkimas?!

— Vaidinimas baigtas! Pagrindiniai veikėjai negyvi. Užteks kraujo. Išeik iš čia ir aš tavęs nepersekiosiu. Girdi? Atiduok man ginklą.

Aš žengtelėjau artyn jos tiesdamas ranką. Jos akis užplūdo siaubas bei neapykanta ir ji spėjo iššauti anksčiau, nei išmušiau ginklą iš jos rankų.

Smogusi man į šoną kulka perėjo kiaurai. Man užgniaužė kvapą, lyg aukštyn kojomis krisčiau į bedugnę. Sekundę praradau sąmonę, o kai atsipeikėjau, revolverio vamzdis rėmėsi man į tarpuakį. Tai buvo galas, ir aš nieko negalėjau pakeisti.

— O kažkada tu man patikai, Maikai, — tyčiojosi ji. — Bet mums nelemta būti kartu. O tu juk troškai manęs, mačiau tai iš tavo akių.

— Troškau, — suburbėjau. — Bet dabar noriu tik vieno. Užsirūkyti. Paskutinis mirštančiojo noras.

— Rūkyk savo paskutinę, jei nori.

Įveikdamas skausmą, aš išsitraukiau cigarečių pakelį ir įstūmiau vieną į burną. Vėliau sugniaužiau žiebtuvėlį.

— Aš skolinga gydytojui Soberiniui gyvybę, — tęsė ji. — Jis priėmė mane tokią, kokia esu. Už tai aš jį pamilau. Joks kitas vyras jo nepakeis. Tu dėtum į kojas, išvydęs mano kūną. Todėl aš ir neleidau jo liesti. Žiūrėk!

Jos akys degė pragariška liepsna, o kūnas skleidė aštrų spirito kvapą. Staigiais judesiais atsirišusi diržą ji atsagstė suknelės sagas ir atlapojo skvernus.

Aš vos neapsivėmiau nuo tokio reginio.

Jos kūną dengė ne oda, o šiurkšti, gruoblėta rudų, besilupančių šašų pluta. Visas išteptas spiritu, trenkiančiu tepalu, jos kūnas priminė gyvatės išnarą.

Žiebtuvėlis virptelėjo mano rankoje, o cigaretė vos neišdribo iš burnos.

— Na ką, ar patinku tau, Maikai? Štai ką su žmogumi padaro ugnis. Aš būčiau žuvusi, jei Soberinis nebūtų manęs išgelbėjęs. Dabar tu mirsi, Maikai, — ji juokėsi, o akyse tvenkėsi beprotybės liepsna. — Bet iš pradžių pabučiuok mane. Tu juk visą laiką to siekei. Pabučiuok mane prieš mirtį...

Ji palinko prie manęs ir tada aš spragtelėjau žiebtuvėliu. Ji suliepsnojo akimirksniu kaip fakelas ir tik vėliau veriamai sukliko. Balti plaukai pajuodo ir pabiro pelenais. Ją apgaubė melsva liepsna. Aš užsikimšau ausis, užmerkiau akis ir atsimerkiau tik tada, kai riksmas nutilo.

Kampe smilko juoda beformė masė, visai nepanaši į žmogų.

Aš nusigręžiau ir lėtai nuslinkau prie telefono. Jėgų man pakako tik surinkti Pato telefono numerį ir pranešti, kur esu...

MANO ŽUDIKAS

1 skyrius

Aš neryžtingai išlindau iš automobilio, sustojau ir pažvelgiau aukštyn, į tamsius buto langus. Šaltas lietus plakėsi į stiklą, paversdamas jį niūriu veidrodžiu — pikta akis juodo bjauraus namo fone. Visa tai, kas vyko, man atrodė nerealu.

Ten, viršuje, už to lango, aš privalau užmušti save...

Ten, viršuje, aš suvoksiu, kaip jaučiasi žmogus, kai jam į veidą alsuoja mirtis. Ten aš pažinsiu nevilties ir visiškos ramybės jausmą.

Aš ištraukiau iš dėklo pistoletą.

Namo durys... Antrosios durys — į koridorių. Už jų — žiojėjanti laiptų tuštuma.

Pakilti į pirmą aukštą... paskui tiesiai...

Aš jau mačiau save gulintį ant grindų pusiau atmerktomis akimis, nukarusiu apatiniu žandikauliu. Be sąmonės... Ir aišku, be jokių sąžinės priekaištų. Neliko nieko. Tik mirtis.

Ištryptas kilimėlis po mano kojomis... Kažkoks sudvisęs kvapas....

Iš seno įpratimo peršokau pirmąjį laiptelį ir ėmiau skaičiuoti likusius.

Dar keturi... trys... du... Aš jau laiptinėje.

Durys — už trijų jardų. Bet aš neskubėjau... Neskubėjau susitikti su mirtimi.

Lėtai paliečiau durų rankeną ir atlaužiau trisdešimt aštuntojo kalibro revolverio gaiduką. Ir staiga pajutau, kaip visa tai kvaila ir apgailėtina.

Aš prisiminiau, kaip viskas prasidėjo. Tiesą sakant, ši istorija turi dvi pradžias. Ir paskutinioji buvo pirma. Šią akimirką aiškiai supratau, kokia paprasta ir gėdinga ši istorija.

Aš atvykau į vietą po žmogžudystės praslinkus dešimčiai minučių. Budintis patrulis apklausė paskutinius liu-

dininkus, girdėjusius riksmą ir šūvį... Regis, jie matė ir automobilį.

Ten jau stoviniavo ir kapitonas, ir inspektorius, ir laboratorijos specialistas. Fotografas spragsėjo paskutinius kadrus, padėsiančius lengviau identifikuoti nužudytąjį.

Kai priėjau prie kūno, gydytojas jau buvo baigęs savo darbą. Sudėjęs instrumentus į lagaminėlį, jis atsiduso.

— Kas jam nutiko? — linktelėjau į velionio pusę.

— Dvi kulkos į krūtinę ir viena — į pakaušį. Jokių galimybių išgyventi.

— Ar spėjo ką nors pasakyti?

Gydytojas papurtė galvą:

— Nė žodelio... Iškart supratau, kas jo laukia ir mėginau ištraukti bent žodį. Bet nepasisekė.

— Gaila...

Dar kartą sunkiai atsidusęs gydytojas suraukė antakius.

— To reikėjo tikėtis, — jis apmetė akimis mūrinių griozdų eilę. — Čia bet kas gali atsitikti. Labai tinkama vieta nusikaltimams.

Aš nutylėjau ir pažvelgiau į nužudytąjį. Kraujas buvo užliejęs visą veidą, tad atpažinti jo neįmanoma. Gulėdamas ant šaligatvio, jis atrodė geibus ir mažas, nors gali būti, kad aplinkybės įrašys jį į didvyrių rangą. Dėbtelėjęs į jį dar kartą, palingavau galvą ir susimąsčiau. Bet susikaupti nespėjau. Kažkas mane garsiai pašaukė.

— Džo! Ei, Džo! — riktelėjo kapitonas Oliveris.

Jo ranka su uždegta cigarete nubrėžė tamsoje ugninį ratą. Priėjau prie jo ir pasisveikinau. Kapitonas pristatė mane kažkokiam vyrui.

— Tai inspektorius Brajanas, Džo. O tai — leitenantas Skaplonas...

Brajanas kietai spustelėjo man ranką. Apmečiau jį akimis. Aukštas plačiapetis policininkas, pradėjęs dirbti paprastu patruliu ir pakilęs ligi inspektoriaus.

— Oliveris papasakojo man apie jus, Džo. Todėl jus čia ir iškvietė.

— Taigi, o aš jau stebėjausi...

— Jūs, regis, gerai pažįstate šį miesto rajoną?

— Aš gimiau už dviejų ar trijų kvartalų nuo čia. Šlykštus rajonas...

Išpūtęs dūmų kamuolį, inspektorius pasidomėjo:

— O ką žinote apie to rajono gyvenimą?

Mintyse aš klausiau savęs, kurių velnių jis mane tardo, bet neradęs atsakymo, pasakiau tiesą:

— Labai nedaug.

— Ar pažinojote nužudytąjį?

— O jūs jį atpažinote?

— Dar ne. Laukiame pirštų atspaudų indentifikacijos išvadų.

Mane užplūdo keistas nerimas, ir niekaip negalėjau juo nusikratyti. Vėl priėjęs prie negyvėlio atidžiai jį apžiūrėjau ir grįžau prie stoviniuojančių vyrų.

— Galite nelaukti išvadų. Tą žmogų aš pažįstu.

— Ir kas jis? — paklausė Oliveris.

— Dugas Kitchonas. Mes kartu augome.

— Jūs tikras?

Aš linktelėjau.

— Visiškai tikras. Kadaise jis mergino mano seserį. Malonus vaikinas, ne veltėdis.

Nusviedęs nuorūką, inspektorius pareiškė:

— Malonių vaikinų taip nešaudo...

— Ir vis dėlto aš tvirtinu, jog jis buvo sąžiningas žmogus.

— Nesąmonė! — inspektoriaus akys tapo šaltos ir dygios.

— Žinote, ką jums pasakysiu... Ant šio kampo policininkas nušovė mano tėvą. Supainiojo jį su kažkuo ir pamanė, jog šis ginkluotas. O tėvas rankoje nešė tik termosą.

— Na, ir kas iš to?

— Tas, jog Dugas Kitchonas nebuvo gangsteris, kaip nebuvo gangsteris ir mano tėvas.

— O ką jis čia veikė pusę penkių ryto?

— O jūs apžiūrėjote kūną, inspektoriau?

— Probėgšmais...

— Tai turbūt radote jo darbininko žetoną. Dugas dirbo naktinėje pamainoje laivų statykloje ir dabar grįžinėjo namo.

— Į tai neatkreipiau dėmesio, — prisipažino Brajanas, kreivai nusišiepdamas. — Bet šiame rajone vyksta kažkas keisto. Keturios žmogžudystės per mėnesį. Žiaurios ir puikiai suplanuotos... Ir dar, atrodo, visos niekuo nesusijusios viena su kita, išskyrus tai, kad jos įvyko viename rajone. Todėl mums reikia žmogaus, gerai pažįstančio šias apylinkes.

— Turite omenyje mane?

— Jūs juk sakėte, kad pažįstate rajoną ir jo žmones.

— Tik senbuvius. Daug vandens nutekėjo nuo tų laikų, kai aš čia gyvenau. Ir laikai jau kiti...

— Taip, laikai kiti, bet mes nenorime, kad situacija dar pablogėtų.

— Argi gali būti blogiau nei yra?

— Keturios žmogžudystės ir triskart panaudotas vienas ir tas pats ginklas, — kyštelėjęs į kišenę ranką Brajanas ištraukė kortelę. Ištiesė ją man ir užžiebė benzininį žiebtuvėlį. Kortelėje buvo surašytos pavardės. — Pažįstate šiuos žmones?

Žvilgtelėjęs į sąrašą iškošiau pro dantis:

— Taip.

— Ką galite apie juos pasakyti?

— Mes mokėmės vienoje mokykloje... Aš buvau truputį vyresnis už juos...

— Koks ryšys tarp jų?

— Visos aukos gyveno netoli vienas nuo kito.

— Ir juos visus paeiliui nugalabijo per vieną mėnesį...

Aš atidaviau jam kortelę.

— Daugiau neturiu ką pasakyti.

Brajanas įkyriai smaigstė mane akimis.

— Jūs galite mums padėti.

— Jūs ką, rimtai?

Brajanas nušvito plačiausia šypsena.

— Jums tai visai nesunki užduotis. Šioje gatvėje gyvena jūsų draugužė. Viskas atrodys įtikinamai.

— Aš neturiu draugužės!

— Vadinasi, greitu laiku turėsite. Jūs pažįstate ją iš vaikystės. Žmonės pamanys, kad susitikote atsitiktinai ir atnaujinote draugystę.

— Paklausykite, inspektoriau, aš neketinu įpainioti moters į tokį purviną reikalą.

— Manau, ją išvydęs, sutiksite.

— Tikrai?

— Jos pavardė — Marta Borling. Prisimenate?

Aš sutrikau.

— Taip. Tada dar buvome vaikai...

— Dabar ji dirba kriminalinėje policijoje, bet to nežino nė vienas žmogus. Ir niekas neturi sužinoti.

— Regis, jūs turite mano dosjė, — burbtelėjau.

— Mes seniai tiriame šią bylą, Džo. O dabar klausykitės atidžiai. Iki šiol visi nužudytieji buvo paprasčiausi gangsteriai... Tfiu! — pasitaisė Brajanas. — Jie buvo paprasti piliečiai, o piliečiai nemėgsta, kai po jų langais žudomi žmonės. Jie daug ir sunkiai dirba, tad trokšta ramiai bei saugiai ilsėtis. Taigi tokiais atvejais į policiją ima plaukti daugybė skundų.

Aš susirūpinau:

— Vadinasi, jei aš artimiausiu laiku nesurasiu žudiko, tie skundai užgrius mane asmeniškai?

— Galbūt.

— O ne, atleiskite! Aš tokių žaidimų nežaidžiu. Aš ir taip užmūrytas skundais.

— Neturite pasirinkimo, Džo.

— Vadinasi, tai įsakymas? Ką gi, puiku. Galbūt man teks sutraukyti kai kuriuos ryšius, ar ne? Juk aš ne vakar gimęs...

— Okei, — inspektorius niūriai dėbtelėjo į mane.

— Džo... — įsiterpė į pokalbį leitenantas Oliveris.

Šiek tiek užtrukau tramdydamas save.

— Gerai, aš imuosi bylos. Bet perspėju... — aš dygiai nusišypsojau. — Tas, kuris laiku manęs nepridengs, neišneš sveiko kailio. Trumpai ir aiškiai... Visi įkirtote?

— Įkirtome, — burbtelėjo Brajanas. — Kibkite į darbą. Mes privalome sučiupti tą žudiką.

— O jei atsitiktinai įsitrauksime į politiką?

Brajano veidą vėl nušvietė šypsena.

— Nesvarbu.

Jis nusigręžė ir išėjo kartu su kapitonu. Aš likau žmogžudystės vietoje.

Nuovadoje manęs jau laukė. Man pasirodžius, budintis seržantas iškart šoko raportuoti, paskui pristatė mane kitiems. Smalsūs jų žvilgsniai liudijo, kad jie jau žino apie įvykį.

Seržantas Rosis mostelėjo į segtuvus, gulinčius ant rašomojo stalo.

— Mes jau surinkome visus reikalingus popierius ir padėjome ant stalo. Šiuose keturiuose segtuvuose medžiagos daugiau nei Al Kaponės byloje.

— Keturi segtuvai?

— Jau paruošti ir kai kurie Dugo Kitchono bylos dokumentai. Brajanas įsakė, kad iki ryto viskas būtų parengta.

— Nedaug laiko jums davė!

— Dviejų dienų pakaks, juk Dugo Kitchono gyvenimas — kaip ant delno. Į policijos akiratį buvo patekęs tik vieną kartą, kai padaugino alkoholio. Tai nutiko 1946-aisiais metais. Rinkti medžiagą apie tokius žmones — gryni juokai.

— Tikiuosi, aš irgi taip greit susidorosiu.

— Linkiu sėkmės!

— Ar jau peržiūrėjote medžiagą?

— Tik registracijos korteles. Su Dugo Kitchono byla susipažinau gerai.

Jis išlingavo iš kambario. Užrakinęs duris įjungiau ventiliatorių ir atsisėdau prie stalo. Ant diržo revolveris spaudė man juosmenį. Išėmiau jį ir padėjau ant stalo krašto.

Rosis neklydo. Segtuvai buvo išsipūtę nuo popierių. Bylos prasidėjo ir baigėsi mirties liudijimais. Ten buvo ir nužudytųjų nuotraukos, balistikos ekspertų išvados ir visa krūva įvairiausių dokumentų. Bylose radau ir aukų biogra-

fijas. Daugumą faktų aš ir pats žinojau. Tai viename, tai kitame dokumente išdygdavo ir mano pavardė.

Staiga sučirškė telefonas. Aš pakėliau ragelį.

— Leitenantas Skaplonas. Žmogžudysčių skyrius.

Kitame laido gale sumurkė žemas, minkštas balsas:

— Kalba valdybos viršininkas. Ar jūs gavote visus dokumentus?

Aš be garso švilptelėjau. Skambutis reiškė, jog kai kas abejoja mano kompetencija.

— Taip. Aš ką tik ėmiausi darbo. Skaitau bylas.

— Nuostabu! — tėviškai švelnus balsas glostė ausį.

— Šios bylos esmė slypi kur kas giliau, ar ne, šefe?

— Smarkiai giliau, leitenante. Manau, jūs mane suprantate...

— Taip, žinoma. Mane stebina tai, kad žiniasklaida nagrinėja kiekvieną žmogžudystę atskirai. Nė vienas reporteris nesusiejo keturių žmogžudysčių į visumą. Negaliu suprasti kodėl.

— Jūs privalote viską išiaiškinti. Ir apsaugoti nuo nemalonumų garbingus piliečius.

— O jei žudikas — maniakas?

— Nepanikuokite, Skaplonai.

— Žinote ką, šefe! — kietai iškaliau. — Aš ieškau žudiko, tykojančio potencialių aukų. Ir tos aukos gyvena šiame rajone. Ar jums tai aišku? Čia gyvena dvidešimt tūkstančių žmonių, ir kiekvienas iš jų pavojuje!

— Leitenante...

— Okei, nebekalbėkime apie tai, misteri Arbaturai. Pabandykite dar kartą mane spustelti ir aš sukelsiu ant kojų žiniasklaidą. Žurnalistai viską sudėlios į lentynėles ir aš jiems aktyviai padėsiu. Tad verčiau palikite mane ramybėje!

Aš numečiau ragelį jam nespėjus sureaguoti į mano įžūlumą. Komutatoriuje kai kas žabtus pakabino iš nuostabos, ir mūsų pokalbis turbūt per akimirksnį pasklis po visus valdybos kampelius. Bet man nusispjaut. Aš supratau, ką turėjo galvoje Arbaturas, užsimindamas apie "garbingus piliečius". Pirmiausia jį domino patikimi rinkėjai. O

aš niekada nejaučiau pagarbos politiniams valdininkams, tokiems kaip tas Arbaturas.

Taigi man reikia saugotis dviejų žmonių: žudiko ir politiko. Aš vėl įnikau į bylas. Revolverį panaudojau kaip prespapjė, kad neišlakstytų popieriai, nes ventiliatorius sukosi visu smarkumu. Tad kai į duris pabeldė, ginklą laikiau rankoje.

— Įeikite?

— Tu ką, nori mane nušauti, Džo?

Pakėlęs akis, išvydau nuostabią merginą. Aukšta, grakšti, lanksti, švytinčio medaus spalvos plaukais ir valkirijos figūra. Mano nuostaba ir klausiančios akys ją pralinksmino, o ji užliejo mane kerinčia šypsena. Bandžiau prisiminti, kas ji tokia, bet nesėkmingai.

— Kriminalinės policijos bendradarbė Marta Borlig atvyko jūsų dispozicijon, leitenante! — skambiai išpoškino, juokdamasi vien akimis.

— A, štai kaip! — nieko gudresnio nesumąsčiau aš.

— Bent pasakyk, kad paaugau per tą laiką, kol nesimatėme. Man visi taip sako.

— Paaugai... ir ne tik į viršų.

Marta priėjo prie stalo. Aš atsistojau ir mes tvirtai paspaudėme vienas kitam ranką.

— Džiaugiuosi tave matydama, Džo, — suburkavo ji.

Tik truputėlį kilstelėjusi galvą ji galėjo žvelgti man tiesiai į akis. Nebuvau pratęs prie tokių aukštų merginų.

— Vadinasi, tai tu, Marta. Mano vaikystės meilė...

— Taip, aš. Bet tai turi likti tarp mūsų.

— Taip manai? Žinai, ką pasakysiu — tu magnetas, pritraukiantis visų reginčiųjų akis.

— Girdėjau, ne itin apsidžiaugei, kai mane pasiūlė tavo padėjėja, — gudri šypsenėlė suvirpino jos lūpas.

— Juk aš pažinojau tave dar mažą mergytę, — aš vis dėbsojau į ją, nepajėgdamas atplėšti akių. — Tu buvai mažulė Marta...

— Okei, palikime prisiminimus ramybėje... — Marta priėjo prie krėslo ir atsisėdo. — Aš dažnai mąstydavau, kuo tu tapai, Džo.

— Dabar gali įsitikinti, jog ne kažin ko pasiekiau. Dveji metai koledže, paskui nudrožiau į policiją, vėliau — į karą, o dabar — vėl policijoje. Laurų nepelniau. Pati puikiai žinai, koks tas mūsų darbas.

— Ar šeimą turi?

— Žmonos neturiu. Moterims tiesiog neužtenka laiko, — nusijuokiau.

— Bet kadangi mes vaidinsime įsimylėjėlių porelę, reikėtų pasitreniruoti, — tarė ji.

— O kaip į tai reaguos tavo vyras?

— Mano vyras?

— Na, aš nenoriu tapti skyrybų priežastimi.

Užgimusi akių kampučiuose jos šypsena greitai pražydo lūpose. Matyt, aš pateikiau juokingą klausimą.

— Gali dėl to nesijaudinti, Džo. Jei dar nežinai, apšviesiu tave: aš, taip sakant, senmergė.

— Negali būti! — nepatikėjau.

— Ir dar kaip gali! — jaudinamai nusijuokė Marta. — Regis, aš darau vyrams pernelyg smarkų įspūdį ir tai juos baugina.

— Manęs tu neišgąsdinai, — apsidžiaugiau.

— Tu ne iš baikščiųjų. Tokie kaip tu nedvejoja ir nebijo. Bet ir neveda. Didelis senas kvailys... Atleisk, norėjau pasakyti: žąsinas. Beje, kiek tau metų, Džo?

— Pati puikiai žinai. O štai kiti duomenys: ūgis — 189, svoris — 94. O tavo?

— Aštuoniais centimetrais mažesnė ir devyniolika kilogramų lengvesnė.

— Iš mūsų išeis šauni porelė. Netgi stogais kartu galime laipioti.

— Kaip vaikystėje, — sušlamėjo ji. — O kaip sekasi kitiems?

Įbedęs žvilgsnį į langą, gūžtelėjau pečiais.

— Visi kažkur dingo. Apsukresnieji greitai iš čia nusiplovė. Visi vienuolika mano brolių ir seserų išrūko savo keliais... Net nežinau, kur dabar trys jauniausieji.

— O Laris... Ar girdi mane? Ką žinai apie jį?

— Mūsų vadas Laris Pasiutęs Arklys... — tyliai ištariau. — Ne, nieko apie jį negirdėjau. Jis irgi kažkur dingo. Tiesa, karo metais mes vieną sykį susitikome, bet abu buvome girti. Turbūt nutuoki, koks tai buvo susitikimas.

— Jūs keisti broliai, Džo, — ji parietė po savimi kojas. — Beje, kuris iš jūsų vyresnis?

— Jis.

— Laris Pasiutęs Arklys... — susimąsčiusi pakartojo ji. — Taip, įdomūs buvo laikai. Reikėjo kovoti, kad išgyventum. Puikiai prisimenu, jog pietūs tais laikais buvo prabanga, kurią ne kasdien galėjome sau leisti.

— O kaip gyvuoja tavo šeima?

— Tėvai mirę, o Sedas universitete mokosi stomatologijos.

— Vis dar gyvenate senajame name?

Marta linktelėjo.

— Dėl kažkokių priežasčių aš vis negaliu išsikraustyti. Namas priklausė mano tėvams, tad visa laimė, kad nereikia nors nuomos mokėti, nes Sedo mokslai kaštuoja krūvą žalių, — ji vėl nusišypsojo. — Ir kiek žinau, dabar šis namas taps mūsų operacijos štabu.

— Taip?

— Teks nupirkti porą kėdžių ir kušetę, kad galėtume susėsti ir pasikalbėti.

— Tai ne taip svarbu. Verčiau nupirk didesnį šaldytuvą.

— Kalbi kaip tikras šniukštas. Rūpiniesi ne siela, o prakeiktu pilvu.

— Taip ir yra, — išsišiepiau. — Na, o dabar griebkim šiuos popierius. Privalau atidžiai juos perskaityti.

— Klausau, leitenante!

Šeštą valandą įsakiau, kad mums atneštų kelis sumuštinius, o dešimtą pagaliau atsipūčiau ir sukroviau segtuvus ant lentynos.

— Eime, išgersime kavos. Tikros, stiprios kavos, kuri nekvepia kartonu kaip čionykštė.

Marta užsivilko striukę ir persimetė per petį ilgą rankinės diržą.

— Darbas baigtas, leitenante?

— Tiksliai.

— Gerai... Na, sveikinu, Džo.

Aš negalėjau sulaikyti šypsenos.

— Nenuostabu, kad tu padarei karjerą. Tu tiesiog vaikščiojanti policijos dorybė!

Marta paėmė mane už parankės.

— O tu senas niurzgus mentas. Kur mes gersime kavą?

— Kur nors...

Kavavirė panėšėjo į didžiulę urną. Rėjus mokėjo parinkti tinkamą vietą savo užeigai. Mes pasiėmėme savo puodelius ir nusinešėme juos prie vienintelio staliuko kampe.

— Taigi nedaug ką sužinojome, — prabilau.

— Neskaitant biografijų, — patylėjusi Marta pridūrė. — Prie šios bylos reikės pasukti smegenis. Kai kas atrodo gana keistai.

— Ar tu padėjai rinkti informaciją?

— Taip... Nejau jaučiasi moteriška ranka?

— Kartkartėmis išnyra įmantrios frazės ir tokios išsamios smulkmenos, į kurias vyras paprastai nekreipia dėmesio.

— Jie taip norėjo. Norėjo išlukštenti kiekvieną smulkmeną, nes sukurpė versiją, jog žmogžudysčių priežastys gali glūdėti praeityje.

— Žinai ką, — sumurmėjau, pūsdamas karštą kavą, — aptarkime dar sykį viską.

Ji stumdė drėgną puodelį po stalą.

— Visų pirma ginklas. Visais atvejais buvo panaudotas tas pats trisdešimt šeštojo kalibro revolveris.

— Kas dar?

Marta buvo puikiai susipažinusi su byla. Ji išvardijo man daugybę detalių, kurios man praslydo pro akis.

— Tik vienas šūvis... Bet mirtinas. Iš to galime spėti, kad tos žmogžudystės — profesionalaus žudiko darbas. Tik Dugas Kitchonas — išimtis. Tačiau jį nušovė sprunkantį. Pirmasis šūvis — mirtinas, kiti — apsidraudimui. Dar vienas įrodymas, jog dirbo profas.

— Teisingai, tai bendra detalė, bet ne bendras vardiklis.

Akimirką ji susimąstė, paskui jos akys nuovokiai blykstelėjo.

— Tu ir aš... Mes abu pažinojome visus nužudytuosius, ar ne?

Tai buvo veikiau tvirtinimas nei klausimas.

— Keista, ar ne?

— Tam tikra prasme... Mums įgrūdo šią bylą, nes pažįstame daugelį žmonių šiame rajone. Gal ir žudiką pažįstame.

— Vėlokai tai pastebėjai, taigi niekada netapsi seržantu.

— Nesuprantu tavęs.

— Tada aš palauksiu, kol suprasi.

2 skyrius

Aš sėdėjau už rašomojo stalo ir dirbau. Vogčiomis dirstelėjęs į Martą, vėl nusistebėjau jos ūgiu ir nuostabia plaukų spalva. Kodėl tokia efektinga, žavi dama paaukojo save šuniškai policininko tarnybai? Su tokia išvaizda ji galėjo užkariauti pusę pasaulio. Jaunystės šviežumą pakeitusi sodri bei prašmatni branda padaro moterį dar geidžiamesne...

Pagavusi mano nekuklų žvilgsnį, Marta nepiktai suburbėjo:

— Mėgaujiesi tuščiomis fantazijomis?

— Kodėl taip nusprendei?

— Mina kaip katino, kuris ką tik išlakė grietinę.

— Taip būna nedažnai. Leisk man truputį pasidžiaugti tavimi.

Jos veidas nušvito šypsena. Matyt, Marta įspėjo mano mintis.

— Leisk ir man truputį į tave pasižiūrėti...

Sekundės, kai žvelgėme vienas kitam į akis, prilygo metams. Pro mūsų akis prabėgo praeitis.

— Ką tu galvoji?

— Galvoju apie tuos laikus, kai tave dar vadino Didžiuoju Šernu, nes tu nusprendei žūtbūt tapti policininku. Prisimeni, tu susipešei su Polaku Iciu?

— Mes susigrūmėme dėl tavęs.

— Dėl manęs, — pakartojo Marta. — Tai buvo tą vakarą, kai aš ėjau iš knygų kiosko, o Polakas užpuolė mane prie Štrauso parduotuvės.

Aš nusikvatojau, nes viską aiškiai prisiminiau. Net fizinį skausmą.

— Jis gerai tada mane apkūlė!

— Kur gi ne, — šyptelėjo ji. — Užtat man pavyko pasprukti. Aš dar iki šiol nepadėkojau tau. O gal padėkojau?

— Ne.

— Na, tai ačiū, Džo.

— Neverta dėkoti. Tu čia niekuo dėta. Tiesiog jis vos neužsirioglino savo senu pakardu man ant kojos, o tu atsitiktinai ėjai tuo laiku pro šalį.

— Liaukis koketavęs, Džo. Jūs susimušėte dėl manęs.

Pasibeldęs įėjo seržantas Makas Brisonas.

— Ilgokai užsisėdėjote, — nusišypsojo jis.

Aš gūžtelėjau pečiais.

— Darbas nelaukia. O kur kita medžiaga?

— Čia, — jis parodė išsipūtusį voką. — Versijos pačios įvairiausios, tačiau tarp jų gali būti ir viena teisinga. Jūs juk žinote, kaip būna.

— Žinome.

— Ar man raportuoti?

— Taip, tiktai trumpai. Sėskitės, — atsilošęs krėsle aš sunėriau rankas už galvos. — Na, klokite.

Makas atsisėdo, atkando cigaro galiuką ir užsirūkė. Cigaras šlykščiai dvokė, bet tai irgi buvo neatskiriama policijos nuovados dalis ir teko su tuo susitaikyti.

— Ar jūs pažinojote nužudytuosius: Renė Milsą, Džimį Šapiro, Nensi Takijo ir Dugą Kitchoną?

— Pažinojau juos vaikystėje.

— Ar skaitėte Dugo Kitchono byloje balistikos ekspertų išvadą?

Aš papurčiau galvą.

— Vėl tas pats ginklas!.. Išskyrus Kitchoną, visi kiti nužudytieji policijai gerai žinomi. Tačiau jeigu jūs surasi-

te kokį nors ryšį tarp tų aukų, jums pasiseks labiau nei man. Brajanas stūgauja ir siautėja. Jis nori, kad žudiką surastume kuo greičiau. Ar jau perskaitėte aukų biografijas?

— Taip.

— Kilo kokių minčių?

— Nieko naujo. Ką dar galite pridurti apie nužudytuosius?

— Na... — ištraukęs iš voko kažkokį popierių greitai jį perskaitė ir vėl įgrūdo į voką. — Na, juos pažinojo budintis policininkas Makneilas. Renė Milsas ir Takijo ilgai gyveno kartu, o paskutinį mėnesį prieš mirtį Renė išspyrė Nensį lauk. Milsas buvo sąvadautojas ir laikė ant pasaito kelias mergužėles, kurias buvo apgyvendinęs butuke virš dėdulės Džonso krautuvėlės. Nensis buvo smulkus vagišius. Tačiau jie elgėsi apdairiai ir prie jų negalėjai prikibti.

— O ką šneka žmonės?

— Velniai rautų, kas ten ką šnekės! Tie keli, kurie teikiasi praverti žabtus, beveik neturi ko pasakyti. Tačiau tai dabar jūsų darbas. Juk jūs iš to kvartalo, ar ne?

Marta pakėlė akis ir nusišypsojo:

— Mes abu iš to kvartalo.

— Girdėjau apie tai, — seržantas mirktelėjo man pro tirštą cigaro dūmų debesį. — Puiku turėti laipsnį. Pavydžiu jums, Skaplonai. Visoje policijoje vienintelė tokia mergina ir ta pati teko jums.

— Todėl aš pasistengsiu kuo ilgiau išlikti šiame darbe, — vėl šyptelėjo Marta.

Dėbtelėjęs į ją, kažką burbtelėjau. Makas prunkštelėjo.

— O kodėl gi ir ne? — pasišiaušė ji. — Juk iki šio dirbau tiktai kovos su vaikų nusikalstamumu skyriuose. Jie man nepatikėdavo net kišenvagių.

Mes su Maksu susižvalgėme ir nusijuokėme.

— Kas čia juokingo? — pyktelėjo Marta.

— Tiesiog... Kaip tu gaudytum vagis? Juk tu nepastebima kaip rausvas kadilakas, išpaišytas baltais meškiukais. Tu per šauni, kad užsiiminėtum tokiu darbu, — švelniai raminau ją.

Mes vėl nusijuokėme, o Marta nepastebimai davė man ženklą.

Aš kreipiausi į Maką:

— Metas veikti. Visą prevencinį darbą jau atlikome, ir galbūt mūsų planas pavyks. Mielai išvilkčiau žudiką į šviesą, bet ši byla kažkaip susijusi su aukštąja politika, o jūs gi žinote, kokį triukšmą gali sukelti mūsų deputatai, ginantys rinkėjų interesus.

— Taip, gali būti. Bet ko konkrečiai ketinate imtis?

— Marta vis dar gyvena tame kvartale ir nė vienas žmogus nežino, kad ji dirba policijoje.

— Tą žinau.

— Man teks sumesti su ja meilės intrigėlę, — aš pašiepiamai apmečiau akimis Martą, o ji atsakė man tuo pačiu.

— Mūsų darbas kartais būna velniškai įdomus, — sausai konstatavo Makas.

Ir mes nusijuokėme.

Neaišku kodėl, bet įtampa išgaravo ir aš vėl pajutau ramybę, kurią jausdavau per paprastą budėjimą, kai visus ir kiekvieną galėdavau pasveikinti trumpučiu "hello", kai vaikai žaisdavo kroketą, o ne smagindavosi spyruokliniais peiliais, kaip dabar, kai policininko darbas dar teikė žmogui džiaugsmą, nors baigiantis budėjimui jis vos bepašliaužd avo įskaudusiomis kojomis, o kūnas tirpdavo lyg sudaužytas.

— Ką manote apie šią bylą, Makai?

— Kietas riešutėlis... Mes pasiuntėme į kvartalą devyniolika šnipų, bet nė vienas neatkapstė nieko doro. Vienintelis viltį teikiantis faktas — visos žmogžudystės įvykdytos naudojant vieną ir tą patį ginklą. Vadinasi, visas aukas padžiovė vienas žmogus. Visi šūviai nepaprastai tikslūs: pataikyta, taip sakant, "į dešimtuką", o tai — profesionalo darbas. Net kulkos iš vienos partijos. Tai nustatė ekspertai. Tas pats tepalas...

— Įdomu!

— Taip, bet jau viskas. Galite nors visą savaitę naršyti dosjė, nieko naujo neiškasite.

— Aš irgi taip manau. Bet mane erzina, kad jie tą istoriją pavertė vos ne valstybine paslaptimi!

Makas pakilęs nukratė cigaro pelenus.

— Būkite atsargus, Džo. Tai bjauri istorija. Man ji visai nepatinka.

— Ir man.

— Žinote, kodėl?

— Ne.

— Pastaruoju laiku čia kai kas atsitiko. Iš pradžių šantažas, į kurį įsipainiojo Filas Borlis, ir nė vienas žmogus apie tai nė nenutuokė, kol Filas čia nepasirodė. O paskui ši istorija su gangsteriais... Ji kol kas dar neįsisiūbavo, tačiau mes jau išsiaiškinome, jog kai kurie įtartini tipai glaudžiai bendradarbiauja su tam tikrais politikais.

Aš pastebėjau, kad Marta mąsliai suraukė kaktą.

— Jei tos žmogžudystės vyksta gaujos viduje, — tęsė Makas, — vadinasi, tai tik eilinis įtakos zonų pasidalijimas gangsterių pasaulyje. Bet jeigu jos — prašalaičio darbas, gauja pati pradės ieškoti žudiko. Gangsteriai bandys patys jį "susemti". Abiem atvejais jie smarkiai nudegs pirštus. Tačiau klius ir jums, Džo.

Aš nusišiepiau.

— Nesijaudinkite, Makai. Aš gi ne naujokas.

— Bet žinote, kaip sunku išsaugoti savo reputaciją, — atsiduso Makas. — Kažkas tikriausiai tyko progos, kad galėtų pakišti jums koją. Man nepatinka, kad jūs praktiškai paliktas pats sau. Paprastai mes taip nedirbame, tai nesiderina su mūsų taisyklėmis.

— Atvejis gana išskirtinis, tad ir priemonės ypatingos.

— O kas jūsų padėjėjai?

— Tiktai Marta. Tiesą sakant, pagrindinė mūsų užduotis — klausytis, ką kalba žmonės.

Marta atsilošė į krėslo atkaltę ir sukryžiavo rankas ant krūtinės. Man beprotiškai knietėjo padaryti tą patį: sukryžiuoti rankas ant jos krūtinės.

— Mes galime pasitelkti į pagalbą ir budintį policininką, — pranešė ji.

— Nuostabi perspektyva, — skeptiškai išsunkė pro dantis Makas. — Na, jei pasidarys riesta, galėsite pasiimti iš mūsų nuovados tuo laiku laisvus žmones.

— Ačiū, Makai. Gali būti, kad jų mums prireiks.

— Okei! Tad jei kas, duokite man žinią... Ar dar ko nors iš mūsų reikia?

— Manau, ne.

Atsisveikinęs su mumis Makas išėjo. Sieninis laikrodis rodė dvyliktą nakties.

— Na, pakaks, Marta. Uždarom savo krautuvėlę.

— Vadinasi, pirmasis etapas baigtas? — sulaukusi mano linktelėjimo ji tęsė. — Ką veiksime dabar?

— O dabar mes turime pradėti meilės intrigą, — nusiunčiau jai patį meiliausią, kokį tik galėjau išspausti, žvilgsnį.

Pradėti nusprendėme šeštadienį. O iki tol Marta probėgšmais užsiminė savo pažįstamiems, jog buvo sutikusi mane ir mes jau porą kartų papietavome drauge. Tiesą sakant, jai pakako tik šnipštelėti apie tai misis Merfi, gyvenančiai virš jos, bei smulkiam krautuvininkui misteriui Klego, kad naujiena akimirksniu pasklistų po visą kvartalą.

"Marta pakabino Didįjį Šerną — Džo Skaploną, tarnaujantį policijoje".

Greitai Martą ėmė svilinti šnairi ir pikti buvusių zekų žvilgsniai. Šeštadieniais Marta lankė ispanų kalbos kursus. Kaimynai žinojo, kad Marta dirba penkias su puse dienos per savaitę kažkokiame biure, ir todėl niekas labai nenustebo, kai mes abu išėjome iš metro stotelės ir pasukome jos buto link.

Ant kampo, kur buvo nušautas mano tėvas, aš stabtelėjau ir paėmiau Martą už parankės. Priešais mane driekėsi sena, gerai pažįstama gatvė — mano vaikystės gatvė.

Taip, seniai aš čia buvau, labai seniai. Prieš mano akis jau mirgėjo pažįstami kiemai, ant virvių džiūstantys skalbiniai ir statinės atliekoms. Kiekvienas žmogus lengvai ir aiškiai prisimena savo vaikystę. Jis tarsi grįžta į tas die-

nas, kai jo gyvenime buvo svarbios kitokios vertybės: saulėje įkaitęs grindinys, nauji batai guminiais padais ir penkiacentis kišenėje. Žmogus, žuvęs Akcijo pliaže, vėl tampa geriausiu tavo draugu. O žmogus, kurį Sing Singe nuteisė mirties bausme, vėl tampa žvaliu dešimtmečiu, vaidinančiu pagrindinį vaidmenį mokyklos teatre. Šiandien tavo pirmosios merginos motina verkia naktimis įsikniaubusi į pagalvę, nes jos dukra apsikasė žaliais, ji tapo vulgaria mergše ir su begėdiška išraiška veide šlifuoja prostitučių mėgiamas gatves. Tačiau tavo prisiminimuose ji lieka maža mergaite, penkiolikos metų tapusia karaliene. Kaip gyvi iškyla ir Semas Steplis, pravarde Piktasis Lokys, ir pats vadas Laris — Pasiutęs Arklys. Mes dažnai žaisdavome kalnuose indėnus ir kiekvienas turėjome savo pravardę. Aš, pavyzdžiui, pasivadinau Didžiuoju Šernu.

Mišelis Stogmanas, smulkus sukčius, kvatojo garsiau už kitus, kai vaikinai šaipėsi iš manęs dėl to, jog noriu tapti policininku. Ir vieną sykį išvydau, kaip jis užpuolė Džudą Dženkinsą, senį Džudą, ir atėmė iš jo algą. Aš buvau vienintelis šio įvykio liudininkas ir daviau parodymus... Praėjus dviem dienoms, Stogmano bičiuliai ištraukė mane iš namų ir norėjo pamokyti. Laimei, pro šalį ėjo policininkas. Du užpuolikus jis išvertė iš klumpių, o trečiąjį, besirengiantį jam smogti peiliu, aš permečiau per mažos terasos turėklus ir jis susilaužė nugarkaulį.

Gauja mane ilgai dėl to plūdo, bet liesti bijojo — policijos nuovadoje sėdėjo anaiptol ne kvailiai. O vėliau aš pats tapau budinčiu šio kvartalo policininku.

— Viskas po senovei?

Martos balsas pažadino mane. Stengdamasis išlyginti surauktą kaktą, burbtelėjau:

— Maždaug...

— Niekada nebuvai grįžęs į šį rajoną?

— Netraukė, — prisipažinau ir apmetęs ją žvilgsniu pridūriau. — Juk nežinojau, kad tu čia gyveni.

— Argi tai būtų ką pakeitę?

Aš gūžtelėjau pečiais. Bet ji suprato, kad tai vargu būtų ką pakeitę, ir patenkinta nusijuokė.

O paskui mes stovėjome sankryžoje ir laukėme, kol užsidegs žalia šviesa. Perėję gatvę, užsukome į Donovano restoranėlį. Jau iš tolo galėjai užuosti iš ten sklindančius kvapus. Tų kvapų negalėjai pavadinti maloniais: restoranėlis buvo senas. Trenkė ne pirmos jaunystės maistu ir rūgščiu alumi. Šoninės durys vedė į salę, o pagrindinės — tiesiai į barą.

Baras buvo mažytis, bet aš nusprendžiau susirasti vietą, kur galėčiau išlenkti taurelę. Vienas vaikinas, išvydęs, kaip Marta veda mane į barą, norėjo užstoti mums kelią, tačiau gavęs trumpą smūgį į inkstus, tik aiktelėjo ir išlaistė savo viskį. Besišaipantys snukiai iškart ištįso, o aš bloškiau vyruką į sieną.

Marta meiliai nusišypsojo, ir už staliuko sėdėjęs žmogus iškart užleido jai savo vietą. Mes užsisakėme du didelius bokalus alaus.

Kažkoks pilvūzas pasuko į mūsų pusę. Tai buvo stambus, riebus vyras su kyšančiu iš burnos cigaru. Nužvelgęs jo šiek tiek pakrypusią nosį, nusprendžiau, kad ji buvo sulaužyta labai seniai ir, matyt, jo priešininkui tai nepigiai atsiėjo. Čia storpilvis buvo svarbus žmogus, o derbi stiliaus skrybėlė suteikė jam menko parsidavėlio politikieriaus išraišką.

Barmenas pastatė ausis, o druckis sušniokštė:

— Ei tu, šniukšte!..

Aš atsigręžiau. Jis permetė cigarą iš vieno burnos kampo į kitą.

— Jei nori netekti savo vietos, tai pataikei labai tiksliai. Ar žinai tai?

Aš užsiliejau plačia šypsena ir pajutau ant savo rankos Martos ranką. Storas rodomasis pirštas pakilo į viršų ir, kad būtų įtikinamiau, bedė man į krūtinę, tačiau tokiems judesiams aš nuo mažens alergiškas. Ir jau daug žmonių išmokiau jų nedaryti. Tad nespėjus jam paliesti mano krūtinės, aš čiupau druckio pirštą ir suktelėjau keliais laipsniais: jis garsiai trekštelėjo. Tuo pat laiku vožiau jam į žandiklaulį taip tiksliai, kad cigaras iškart atsidūrė storulio žabtuose.

— Kas tas tipas, brangioji? — kreipiausi į Martą.

Bet ją aplenkė barmenas:

— Elas Rizas. Ir jūs sulauksite didelių nemalonumų. Jis čia svarbi figūra. Tai jo rajonas.

— Štai kaip! — nustebau ir griebiau Elą Rizą už apykaklės. — Ar pažįsti mane, Elai Rizai?

Jis pabandė garbingai išsisukti iš padėties ir nusipurtyti mane, tačiau aš plojau smagų antausį, kuris nuaidėjo per visą barą. Storuliui pakirto kojas.

— Aš tavęs klausiu, Elai Rizai!

Šįkart jis linktelėjo.

— Tai išrėžk garsiai! Tu, mėšlo krūva! Kad visi tai girdėtų!

— Jūs — leitenantas Skaplonas!

— Garsiau!

Jis sustaugė:

— Leitenantas Skaplonas!

— Garsiau!

Jam vos netrūko balso stygos.

— Tai va... Jei dar kas turi su manimi nebaigtų reikalų, galite tuoj pat pateikti sąskaitas. Aš pats iš to rajono ir žinau žaidimo taisykles. Bet jeigu jos man nepatiks, įvesiu savo taisykles. Gal kai kurie iš jūsų pernelyg išsigandę, o kai kurie — per daug ryžtingi. Vis tiek patariu su manimi nesusidėti.

Aš paleidau Rizą ir jis lėtai nuslinko į šoną, prispaudęs prie krūtinės ranką. Erdvė aplink mus ištuštėjo. Tiktai kitame baro gale pastebėjau žmogų pilku kostiumu, žvelgiantį į mus pajuokiamu ir supratingu žvilgsniu. Tai buvo Lofertas, gretimo, turtingesnio rajono, gangsteris.

Marta gurkštelėjo alaus ir nervingai aplaižė lūpas.

— Tu per žiauriai su juo pasielgei, Džo.

— Tu juk ir anksčiau pažinojai mane tokį.

— Taip, bet dabar tu dirbi policijoje.

Aš kažką burbtelėjau gurkšnodamas alų. Vėliau prašnekau aiškiau:

— Tokius žmones reikia kartais pamokyti. Jie turi ga-

limybę padaryti pirmąjį ėjimą. Tačiau iškart reikia rėžti atsakomąjį smūgį. Jei tie išgamos pajus, kad esi silpnesnis, tai tavęs neišgelbės nei pavardė, nei uniforma, nei ginklas.

— Tačiau...

— Mes ne pasakų miestelyje, Marta, bet plėšikų landynėje. Ir mus supa niekšai, o ne angelai.

— Vis dėlto aš čia gyvenu, Džo. Ir tu anksčiau gyvenai...

— Aišku, nesiginčiju, bet neužmiršk, kad mes atliekame užduotį... Tu — mano partnerė, tad neskaityk man pamokslų.

Ji lyg ir bandė supykti, tačiau pastebėjusi veidrodyje, kad aš šypsausi, irgi nusišypsojo.

— Turbūt aš per ilgai sėdėjau kovos su vaikų nusikalstamumu skyriuje ir nebepažįstu tikrųjų padugnių.

— Taigi, taigi... Aš juk ne priešas normaliems piliečiams. Vis dėlto niekšus galima sutramdyti tiktai jėga.

— Taip, tikriausiai tu teisus. Ar šaldytuvas jau pilnas, ką?

3 skyrius

Aš stovėjau prie lango prisimindamas savo jaukų butą. Martos namas buvo tamsus ir drėgnas. Saulė greitai praslysdavo pro siaurus plyšius, skiriančius namus vieną nuo kito. Šiuo laiku namus jau gaubė šešėlis.

Marta atidėjo į šalį užrašus ir supilstė į puodelius ką tik išvirtą kavą. Tyliai ištiesusi man puodelį, ji pažvelgė pro langą.

— Labai niūru, ar ne? — pagaliau prabilo ji.

— "Niūru" — ne tas žodis. Triukšmas, purvas ir dvokas.

Ji gūžtelėjo pečiais.

— Tačiau čia vis tiek mūsų gimtasis kvartalas.

— Man labiau patiktų kas nors švaresnis.

— Tu sensti.

Padėjusi ant stalo puodelį Marta išėjo iš kambario.

Apačioje, gatvėje, vaikai žaidė kautynes. Jie užblokavo kelią dviem automobiliams, bet vairuotojai, paprastai tokiais atvejais spaudžiantys sireną, neskubėdami laukė, kol vaikai išsiaiškins tarpusavio santykius. Viskas išsisprendė gana greitai. Vaikai išsilakstė į šalis, automobiliai pajudėjo savais keliais.

Marta išėjo iš miegamojo. Savo pilką kostiumėlį ji pakeitė žaliu, kibirkščiuojančiu apdaru, ir aš patyliukais nusprendžiau, jog ir purve galima rasti žibantį deimantą.

— Tau patinka? — nusišypsojo ji.

— Patinka. O kodėl apsivilkai tą suknelę?

— Kad čia pagražinčiau tavo būtį.

— Man ir taip gerai, — kreivai nusišiepiau.

Marta ugningai apsisuko tarsi žalias sūkurys.

— Taip geriau, ar ne?

— Aha, šiek tiek geriau.

Paėmiau ją už rankų ir prisitraukiau, įkvėpiau svaiginančio jos kvepalų aromato... Jos piršteliai įsikibo į mano ranką, o lūpos palietė manąsias. Tokios šiltos ir švelnios lūpos. Pajutau jos karštą liežuvėlį, tarsi besisveikinantį po ilgo ilgo išsiskyrimo. Tačiau tai buvo tik baikštus prisilietimas — mes vis dar jautėmės svetimi, nepaisant senos pažinties.

Aš žengtelėjau atgal, o ji apglėbė mane šypsena.

— Mes pametėme protą, tiesa?

— Galbūt...

— Bet užduotis maloni.

— Reikia gi pasitreniruoti...

Vėl pažiro kimokas geidulingas Martos juokas. Ji palietė piršteliu mano lūpas, o paskui pasiėmė rankinuką.

— Tu pasiruošęs?

— Aš visada pasiruošęs!

Žvilgtelėjau į laikrodį: beveik šešios. Tinkamas laikas.

— Eime!

Mes nusprendėme apsilankyti Tonio užeigoje, nes tai buvo mėgstamiausia Renė Milso vieta. Tonio restorano negalėjai pavadinti pirmaklasiu, tačiau mes siekėme ko kito: Tonis po visą rajoną išskalambys, kad mes pas jį buvome.

Senasis Tonis iškart mane pažino, bet pasisveikino sausai ir nedraugiškai. Sausojo įstatymo metais rengiamos pasalos visam laikui nuteikė jį prieš policiją. Tačiau storoji Meri, jo žmona, džiaugsmingai šypsodamasi žengė prie mūsų ir paplojo man per petį, kaip darydavo dar tada, kai buvau mažas berniūkštis, ir ji už atliktas paslaugas apdovanodavo mane šiltos bei minkštos itališkos duonos rieke, storai aptepta sviestu.

Meri pati atnešė mums vakarienę, paskui atsisėdo priešais mane ir linguodama galvą stebėjo, su kokiu apetitu mes kibome į maistą. Jai patiko stebėti valgančius žmones.

— Džo, ar atvykai čionai aplankyti šios mergaitės? — pasidomėjo ji ir nelaukdama atsakymo tęsė. — Tai gerai, tai labai gerai. Ji — nuostabi mergina, ir jai seniai laikas tekėti. Jei neturės vyro, neturės ir mažylio...

— Na, jei...

Meri pagrasė man pirštu.

— Ne, ne, pirmiausia reikia susituokti, — primygtinai siūlė ji.

Ją pertraukė Tonis:

— Žmona, leisk jiems ramiai pavalgyti.

Meri nusijuokė, ir jos putli pasmakrė draugiškai sulingavo. Ištiesusi per stalą ranką, ji vėl paplojo man per petį.

— Tu šaunus vaikinas, Džo. Tačiau kas atsitiko tavo šeimai? Tavo bepročiui broliui? Ar jis čia?

— Aš jau seniai jo nemačiau, Meri.

— Jis visada buvo keistas. Žinai, jis mane mirtinai išgąsdino... Aš pagalvojau, kad jie pakorė berniūkštį.

Marta nustebusi pažvelgė į mane.

— Jie nuteisė mažąjį Davidą. Padarė tokią medinę trinkelę, pakišo po marškiniais ir viskas atrodė taip, lyg jį iš tikrųjų būtų pakorę.

— O-o!

— Tai visai nebuvo linksma, — rimtai pareiškė Meri, — nes tas daikčiukas, kurį jie padarė, lūžo, ir berniūkštis tikrai pakibo. Dar minutė ir jis būtų užduseęs. Jo jau liežuvis buvo

nutįsęs. Aš nuleidau jį ant žemės, o tavo broliui taip apskaldžiau ausis, kad net kraujas iš nosies pasipylė. Norėjau ir tavo tėvui paskųsti, bet Laris taip užsiraudojo, jog aš jo pagailėjau ir nieko nesakiau.

— Pirmą kartą tai girdžiu.

— Kaip gi jį vadino? Kaip jūs visi jį vadinote? Kažkokia indėniška pravarde...

— Vadas Pasiutęs Arklys...

— Taip, panašiai. O aš galiu pripasakoti daugybę istorijų iš tų laikų.

— Vis dar plepi? — iš už baro suburbėjo Tonis. — Palik juos ramybėje.

Aš mirktelėjau jam, ir jo žvilgsnis truputį sušvelnėjo. Meri įsižeidė ir išpūtė skruostus.

Aš paklausiau:

— O tu matei, kaip mirė Renė Milsas?

— Jis nemirė... — ji sunkiai pajudino pečius. — Jį nužudė.

— Taip, jį nušovė. Čia, regis, vyksta negeri dalykai.

— Čia — vien vargas ir nelaimės. Tu ir pats žinai, Džo...

— Ar Renė gerai gyveno?

Ji mane suprato, tačiau atsakė ne iš karto:

— Ne taip ir gerai... Nors jis ir gyrėsi. Skundikas buvo tas Renė. Amžinai pasakodavo apie savo draugelius gangsterius visokias istorijas.

— O kas jo draugeliai?

Jos tipiškai itališkas gestas buvo pakankamai išraiškingas.

— Koks skirtumas... Jei laikraščiuose sumirgėdavo su nusikaltimu susijusi pavardė, tai tos pavardės savininkas būdavo jo draugelis, štai taip.

— Pas Renė, atrodo, pinigų nerado.

— Jis jų niekada neturėjo. Vis dėlto sąskaitas Renė apmokėdavo. Kartais po mėnesio, tačiau atiduodavo viską.

— Vadinasi, jums pasisekė.

— O ką darys policija, Džo?

Dabar aš gūžtelėjau pečiais.

— Byla tiriama ir anksčiau ar vėliau kas nors išaiškės.

Jos protingos akys atidžiai mane tyrinėjo.

— Ir tu jiems padėsi, ar ne?

Aš padėjau šakutę.

— Meri, aš jau leitenantas ir su tokiomis bylomis neturiu nieko bendro. Negi manai, kad aš bėgiosiu po visą miestą kaip koks pasiuntinukas?

— Vadinasi...

— Aš su ta byla neturiu nieko bendro. Tegul jie nors ir visi išsiskerdžia, man dėl to galvos neskauda. Aš ir mažylę šnekinu išvažiuoti iš jūsų rajono.

— Ši mažylė jau labai didelė, — pastebėjo Meri, o Marta po stalu bakstelėjo mane šakute. — O jei rimtai, Džo, ar ko nors imsiesi dėl tos Renė bylos?

— O kam?

— Tu juk tarnauji policijoje, o mes mokame mokesčius...

Tonis vėl kažką burbtelėjo už savo pertvaros, tada Meri sviedė į jį nirtų žvilgsnį.

— Mentai čia jau buvo ir apipylė visus klausimais, ar ne?

— Taip, aišku, jie čia buvo ir visus klausinėjo... Bet ką jie sugeba? O tu, Džo, iš šio rajono, ir visus čia pažįsti. Ir Renė pažinojai...

Meri pabarbeno pirštais stalą ir mąsliai prikando lūpą. Po minutėlės staigiai kilstelėjo ranką.

— Pala, aš kai ką prisiminiau.

Ji vikriai išsirangė iš krėslo ir gana žvaliai nušlepsėjo per restoraną. Aštrokai pasikeitusi su Toniu keliomis itališkomis frazėmis, ji privertė vyrą pasirausti po kasą ir ištraukti iš ten įspūdingą šūsnį popierių. Grįžusi pas mus, Meri sukrovė popierius ant stalo.

Tarp popierių suradome riebaluotą reklaminį naujo modelio kadilako lankstinuką, kitas prospektas reklamavo neprilygstamas kraislerio savybes, o trečias buvo skirtas prabangiam imperialui.

Meri stebėjo mane klausiamai pakėlusi antakius.

— Renė amžinai kažką fantazuodavo, — sumurmėjau.

Meri linktelėjo.

— Kaip tik tą dieną, kai paliko šiuos lankstinukus, jis ir apmokėjo sąskaitą.

— Kiek Renė buvo skolingas?

— Daugiau nei tris šimtus penkiasdešimt dolerių.

— Didelį kreditą jam suteikėte.

— Tu gi pažįsti Tonį! Didžiąją dalį pinigų Renė, aišku, pralakdavo. Tonis jam neatsakydavo.

— Štai kaip!

Meri nereikėjo už liežuvio traukti.

— Renė numeryje tada apsilankė žmogus. Jie neleido Tonio į kambarį, pasakė, jog Renė vėliau atsiskaitys. Tik paėmė iš Tonio butelius.

— Turbūt kortomis lošė, — spėliojau.

— Tikriausiai, — sutiko Meri ir visą jos šnekumą kaip ranka nuėmė.

Aš užsimokėjau, atsisveikinau su Meri, Toniu ir išsivedžiau Martą iš restorano. Ji norėjo man kažką pasakyti, tačiau aš neleidau. Ėjau greta ir šypsojausi. Norėjau pažiūrėti, kiek laiko ji sugebės pratylėti.

Mes užšokome į dar kelis barus: pasisveikindavome ten su pažįstamais, palinkėdavome smagaus vakaro ir atsisveikindavome. Aš neslėpiau, jog dirbu policijoje, bet gandai skriejo pirma mūsų. Pakakdavo mesti žvilgsnį į Martą ir žmonės iškart suprasdavo, kodėl aš vėl pasirodžiau šiame rajone, užmiršdamas, kas toks esu. Jie šiepdavosi ir slapčia merkdavo man, o aš atsakydavau tuo pačiu.

Man vaidmuo patiko. Kartais, kai persistengdavau, Marta mygdavo man koją savo bateliu, bet ir tai man buvo malonu. Apie vidurnaktį parvedžiau Martą namo, užrakinau duris ir vos spėjau pagriebti jos ranką, užsimojusią man trenkti.

— Tau dar reikėtų pasimokyti dziudo, brangioji.

— O, Džo, — nusijuokė ji. — Dabar aš nebegalėsiu eiti gatve aukštai pakelta galva.

— Kodėl? Tu juk sava.

— Taip, vis dėlto dabar aš tapau laisvo elgesio moterimi.

— Tada tau reikėtų prisiminti ankstesnes šaunias dieneles...

Šįkart nespėjau apsiginti — skruostą nusvilino antausis.

Patenkinta Marta prunkštelėjo kaip katė.

— O dabar išvirsiu kavos ir tu man papasakosi apie šiandienykščius mūsų pasiekimus, jei tik turiu teisę žinoti.

— Gerai, — sutikau, sėsdamas ant sofos.

— Beje, gali jau ir pradėti.

— Kad nėra ko pasakoti, Marta. Galime tik spėti, kad Renė Milsas kažkur nučiupo stambų gabalą šlamančių. Arba tikėjosi juos gauti artimiausiu laiku.

— Bet Renė kartais turėdavo pinigų. Jis madingai rengdavosi — aš juk mačiau.

— Tiksliai... Ir jis visada apmokėdavo sąskaitas. Tačiau tokie žmonės kaip Renė nesibodi apvogti net girto. Mane labiau domina automobilių reklama. Kam reikalingas automobilis šiame rajone? Vaikai jau kitą dieną paverstų jį savo žiaurių žaidimų aikštele. Šiame rajone kur kas patogiau naudotis taksi ir metro.

— Gal jis tik norėjo pasidžiaugti gražiais paveiksliukais?

— Jie gerokai nučiupinėti. Renė dažnai juos vartydavo.

— Gal jau tokius gavo.

— Gali būti, bet reikia patikrinti.

Patikrinimas užtruko. Gal penkiolika minučių, ne daugiau... Maždaug tuzinas skambučių ir aš radau prekiautojus kadilakais bei imperialais, kurie prisiminė Milsą.

— Na, kaip? — pasidomėjo Marta.

— Jis pats išsirinko tuos reklaminius lankstinukus ir nepaprastai domėjosi automobiliais.

— Vadinasi, Renė kažko tikėjosi arba kažką buvo sumanęs.

Ji atnešė kavos, daniškų pyragaičių ir padėjo viską ant staliuko.

— Kas žino? Gal jis tik norėjo pasirodyti svarbiu tūzu.

Žvilgtelėjau į laikrodį: pirma nakties. Nuovargis merkė man akis. Aš atsistojau ir pasiėmiau skrybėlę.

— Mes praleidome puikų vakarą, — sumurkė Marta. — Ar ne, Džo?

— Aha... Ateik pas mane.

Ji atsidūrė mano glėbyje spindėdama šypsena, su palengvėjimo atodūsiu lūpose. Viskas įvyko taip lengvai ir paprastai, lyg būtume seni seni meilužiai. Kai pagaliau atlaisvinau rankas, pajutau, kad ji virpa. Po poros sekundžių Marta pramerkė akis ir pažvelgė į mane.

— Mano mažoji Dži Dži...

— Neminėk to seno vardo. Be to, aš visai ne maža.

— Na, tada didžioji Dži Dži, — pasitaisiau. — Ir nežiūrėk į mane iš aukšto, nes įkasiu tau.

— Vyresnybei draudžiama kandžioti pavaldinius.

Aš nusišypsojau.

— Iki rytojau? Tik po pietų. Iki pietų aš būsiu biure.

Grįždamas namo, ant gatvės kampo išvydau Benį Lofertą, besikalbantį su kažkokia prostitute. Pasukau per gatvę prie jo ir jie, mane išvydę, nutilo.

— Nusigręžti ir letenas ant sienos! — įsakiau Beniui. — Žinai, kaip tai daroma.

Puikybę jo akyse išstūmė neapykanta. Nusispjovęs jis lėtai nusisuko. Pagreitinau šį procesą, švelniai jį stumtelėjęs. Keli vėluojantys praeiviai sustojo netoliese gyvai šnibždėdamiesi. Prie namų langų prilipo smalsūs veidai. Aš kruopščiai apieškojau Benį, paskui paprašiau parodyti vairuotojo pažymėjimą ir tyčia lėtai grąžinau jį. Tada leidau jam atsisukti į mane.

— Ką visa tai reiškia? — susijaudino Benis. — Jūs gi žinote, kad ginklo aš neturiu.

— Vaikinai, sėdėję už grotų ir palaikantys senus kontaktus, visada įtartini. Ką čia veiki?

— Atėjau aplankyti draugužės.

— Kokios draugužės?

Jis bakstelėjo pirštu į merginą, konvulsiškai kramtančią gumą. Jos žvilgsnis blaškėsi nuo manęs prie jo ir atgal.

— Parodykite savo dokumentus. Kas jūs, kur gyvenate ir taip toliau... Na!

— Klausykite...

— Jūs jau sėdėjusi, mis?

Iš jos akių supratau, kad taip. Bet supratau ir tai, jog daugiau sėdėti ji nenori.

Mergina iškrapštė iš rankinuko asmens pasą, paskui — mokesčio už butą kvitą. Paaiškėjo, jog tai Paula Li, gyvenanti netoliese. Žinojau, kas ji tokia, bet nenorėjau tęsti to žaidimo ir grąžinau jai dokumentus. Mergiotė metė man dėkingą žvilgsnį, o tada piktai dėbtelėjo į Lofertą.

Rytoj visi sužinos apie tą incidentą. Lofertas buvo vienas iš centrinės miesto dalies vadeivų. Retkarčiais tie tūzai aplankydavo ir mūsų rajoną, tačiau viešumo jie vengė.

Kai Lofertas ir mergina išnyko, aš dar kurį laiką pastovėjau, paskui mostelėjau ranka pro šalį lekiančiam taksi.

Visa operacija truko ketvirtį valandos. Po penkių minučių jau rakinau savo buto duris. Man pasirodė, kad grįžtu į visai kitą pasaulį.

4 skyrius

Papusryčiavęs policijos valdybos kavinėje nuėjau į savo kabinetą ir apsiverčiau darbu. Ypatinga užduotis turi ir gerų pusių: visas savo bylas gali perduoti kitam žmogui ir susikoncentruoti ties viena.

Apie vidurdienį pas mane užsuko Makas Brisonas su dviem puodeliais kavos. Pastatęs juos ant mano stalo sunkiai klestelėjo į krėslą.

— Ką jūs veikėte sekmadienį? — pasidomėjau aš.

— Studijavau kanadiečių bylą. Dabar ją turi kriminalinio skyriaus vyrukai.

Suraukęs kaktą papurčiau galvą, negalėdamas prisiminti tokios bylos.

— Pinigus vežančio transporto užpuolimas Monrealyje. Pusantro milijono dolerių...

— Kaip ji atsidūrė pas jus?

Makas pakėlė puodelį.

— Ne pas mus, — suburbėjo, — o pas mane. Jūs —

laimės kūdikis, o aš tikrinu versijas... Abu apsauginiai nužudyti... Transportą užpuolusius gangsterius sugebėjome pasekti iki Niagaros krioklio, o nuo ten — iki Bafalo. Manome, kad jie patrauks į Niujorką.

— Na, ten juos ir sučiupsite. Ar bent žinote, kas jie tokie?

— Vieną pažįstame, tai Čarlis Densis. Jis dažnokai trainiodavosi su gangsteriais iš Bruklino. Mirštantis apsauginis pažino jį iš nuotraukos.

— Densis jau seniai buvo ieškomas policijos.

— Ką gi, mažiau darbo...

Makas nurijo gurkšnį kavos ir vėl pastatė puodelį ant stalo.

— Ne daugiau nei turite jūs, ar ne? — jis užspaudė besiskleidžiančią šypseną. — Noriu pranešti jums štai ką...

— Ką?

— Neseniai lankiausi inspektoriaus kabinete. Regis, jūs kažkam stipriai užmynėte ant nuospaudos. Jau pasklido šnekos...

— Aš to nepastebėjau. O ką vyresnybė?..

— Jie laukia jūsų darbo rezultatų, — Makas atsilošė į krėslo atkaltę ir nuleido ranką į kišenę. Cigarečių. Jų neradęs priekaištingai pažvelgė į mane, nes aš nepasiūliau jam savų. — O kaip jūsų reikalai?

— Kol kas nieko neišsiaiškinau. Mačiau tik Benį Lofertą.

Makas linktelėjo.

— Beje, aš ir atėjau pas jus dėl to pasikalbėti. Mūsų vaikinai sako, kad tame rajone dažnai mato Lofertą, Bimišą, Vilą Faterą ir Stivą Liutcą.

— Ir visi — gerai apmokmi samdomi žudikai?

— Uhu. Visi, išskyrus Liutcą, nuomoja kambarius. Galima sakyti, čia gyvena.

— Vakar vakare pastačiau Lofertą prie sienos ir patikrinau, ar neturi ginklo.

— Girdėjau apie tai. Pranešė budintis policininkas. Jūs jau su juo susipažinote? Malonus vaikinas, visai dar žalias

naujokėlis. Ką tik baigėsi jo bandomasis laikotarpis. Siunčia tokius raportus, lyg manytų, kad juos skaitys būsimos kartos arba pats prezidentas. Jis mielai pranešinėtų jums, kiek žmonių per valandą nusispjovė ant šaligatvio, jei tik duotume tokią užduotį.

— Nieko, apsitrins. Visi mes tokie buvome.

— Taip... — Makas atsistojo ir pasiėmė savo puodelį. — Mes tuos žmones stebėsime. Jei ką nors sužinosime, iškart jums pranešime.

— Gerai. Ačiū už kavą.

Makui išėjus aš vėl įsikniaubiau į popierius. Surūšiavęs juos, pažymėjau kiekvieną ir pasikviečiau Kasidį, kad atiduotų juos atitinkamiems darbuotojams. Baigęs šį nykų darbą paskambinau Martai ir susitariau susitikti antrą valandą. Ji pažadėjo pagaminti pietus.

Sekmadienis gatvėje — taikos ir ramybės diena. Savaitės mūšis apogėjų pasiekė šeštadienio vakare ir naktį, o sekmadienio rytą priešininkai atitraukė savo karius ir kuriam laikui apleido mūšio lauką. Tačiau liko ryškūs mūšio pėdsakai: saulėje blyksinčios tuščių butelių šukės, dėmėtos namų sienos, kurias apšnerkštė girtos kompanijos ir ant šono gulinčios apverstos atliekų statinės...

Berniūkščiai sekmadienio rytą paprastai jaučiasi nekaip ir todėl nežaidžia centrinėse gatvėse futbolo. Vaikštinėja tik mergiūkštės, žiaumodamos gumą ir mojuodamos rankinukais. Mergiotės sekmadienį nori atrodyti kilmingomis damomis, o berniūkščiai — suaugusiais vyrais. Ir visa tai vyksta purvinų fasadų bei dvokiančių tarpuvarčių fone.

Trijose užeigose teiravausi Elo Rizo ir jo neradęs paprašiau perduoti, kad sutikęs jį atmušiu kepenis. Pirmą valandą dienos barai dar buvo tušti. Visos įstaigos aktyviai švarinosi: dvelkė drėgme ir grindų vašku. Aš užuominomis leidau suprasti, kad Rizas šnipinėja policijai. Šiame rajone į tokius dalykus žiūrima griežtai. Dabar Rizas ir jo pakalikai ims žaisti mano žaidimą. Aš privalau juos įtikinti, kad į gimtąjį rajoną, kuriame gyvena jo vaikystės mer-

gina, grįžo šiurkštus ir žiaurus mentas. Ir tol, kol jie manimi nesidomės, aš irgi jų neliesiu. Tačiau jei kas nors išdrįs man stoti skersai kelio — saugokis, brolyti!

Marta atidarė man duris. Traukdamas nosimi apetitiškus kvapus, supratau, kad gerokai praalkau. Marta vilkėjo į apačią platėjančią suknelę ir paprastus kambarinius batelius, bet atrodė ji žavingai. Pietaudami mes beveik nesikalbėjome. O po pietų patraukėme į kiną ir pažiūrėjome filmą, kurį jau buvome matę pernai. Apie septintą pavakarieniavome Smito bare, o tada ilgai bastėmės gatvėmis, išgėrėme nemažai alaus. Galiausiai aš parlydėjau Martą namo.

Viskas vyko tiksliai pagal planą. Gandai ir paskalos sruvo greičiau nei kalnų upės, ir kur tik mes stabteldavome, pokalbiai iškart liaudavosi. Geriausiu atveju, jei žmonės ir kalbėdavo, tai kruopščiai pasverdami kiekvieną žodį. Visi be išimties vengė sutikti mano žvilgsnį. Ir tik dėl vienos priežasties — aš buvau mentas. Girtuokliai ir valkatos, sutikę mus, gailiai šypsodavosi ir stengdavosi kuo greičiau nusiplauti.

Pakeliui į Martos namus susidūrėme su budinčiu policininku. Aš dar nebuvau jo matęs, tačiau jis mane pažino ir pasisveikino:

— Labas vakaras, leitenante.

— Labas vakaras, — aš ištiesiau jam ranką. — Makas Brisonas pasakojo man apie jus.

Jis truputį paraudo ir šyptelėjo.

— Tai bent, nemaniau, kad jis mane prisimins. Brisonas dėstė policijos akademijoje. Beje, mano pavardė Makneilas. Holas Makneilas.

— O čia — Marta Borlig.

Jis linktelėjo.

— Jus aš dažnai matau, mis Borlig.

Aš lengvai kumštelėjau jai į šoną.

— Tik pamanyk, tave čia visi pažįsta.

— Nekvailiok...

— Ar apylinkėje ramu? — paklausiau Makneilo.

— Taip, smulkmenos... Prieš porą dienų kažkoks nepažįstamasis išgąsdino dvi senutes. Kalbama, jog jis — gražaus veido vyras su didele keistos formos barzda. Praėjusią savaitę vyko didelės peštynės už dviejų kvartalų nuo čia ir trys šeimyniniai ginčai.

— Ar čia sunku dirbti?

— Jei veiksi pagal instrukcijas, niekada ir nesuklysi.

— Prižiūrėk mano damą, gerai?

— Tai maloni užduotis, sere, — nusišypsojo jis ir nužygiavo toliau, pakeliui tikrindamas artimiausių namų langines ir linksėdamas pro langus besidairantiems žmonėms.

Marta sustojo priešais namą, kurio aš vengiau iki šiol. Ji pažvelgė į jį — paprastas namas iš smiltainio, stovintis kitoje gatvės pusėje. Marta pasisuko į mane.

— Dieve! Tau ligi šiol skaudu jį regėti, Džo!

Namas, kuriame kažkada gyvenau. Nuolatinis mūsų svečias buvo alkis, dalijantis gyvenimą į retas šventes ir kasdienį skurdą. Vienas iš pirmojo aukšto gyventojų naktį nužudė savo miegančią žmoną ir vaikus, o paskui nusižudė pats. O viršutiniame aukšte gyveno Kruvinoji Meri. Pradėjusi abortais, vėliau ėmė nuomoti lovas nakčiai. Sukaupusi šlamančių, atidarė kažką panašaus į viešnamį.

— Greitai namas bus nugriautas, — Marta išplėšė mane iš prisiminimų griūties. — Dalis gyventojų jau išsikraustė.

— Jie pavėlavo dvidešimt metų, — tariau aš, skandindamas atminty primirštus veidus — tuščius ir nieko nereiškiančius.

— Tu iki šiol nekenti to namo, Džo?

— Visada jo nekenčiau. Ne tik namo, bet ir viso kvartalo. Pats bjauriausias miesto rajonas — skurdas ir prostitucija. Mažai kam pavyksta iš čia ištrūkti.

— Bet tu ištrūkai...

— Taip, per didelį vargą, — aš apmečiau akimis abejingą jos veidą. — Ir nesuprantu, kaip tu gali čia gyventi.

— Turbūt nesugebu taip stipriai nekęsti kaip tu. Na gerai, eime. Rytoj — darbo diena.

— Taip, eime.

Prie durų mes greitai atsisveikinome. Aš tiesiog nepajėgiau su kuo nors kalbėtis. Namas atvėrė senas, surambėjusias sielos žaizdas. Ir dabar man reikėjo kažko, kas galėtų sunaikinti praeities dvoką. Aš pasukau į Donovano užeigą ir paprašiau alaus. Kažkoks riebus ir stambus padaras šoko lauk pro galines duris. Po antro alaus bokalo aš pasijutau geriau.

Akies krašteliu pastebėjau mažą žmogelį. Jis ilgai mane stebėjo ir pagaliau sugavo mano žvilgsnį. Iškart supratau, ko jis nori. Išėjęs iš baro pasukau už kampo ir sustojau pavartės šešėlyje. Po penkių minučių žmogelis prasliuogė pro mane ir jau rengėsi keliauti toliau, kai aš tylutėliai kostelėjau. Jis krūptelėjo, apsidairė sutrikusiu žvilgsniu ir baimingai pažvelgė į pavartę.

Aš nekamavau jo ir žengiau žingsnį priekin. Žmogelis skubiai priėjo prie manęs.

5 skyrius

— Jūs leitenantas Skaplonas, ar ne? — tai buvo greičiau tvirtinimas, nei klausimas.

— O kas jūs toks, gerbiamasai?

Jis nervingai ištiesė kaklą ir vėl apsižvalgė į visas puses, paskui pasislėpė šešėlyje.

— Haris Boupas. Aš turiu kambarėlį virš Mo Klovisto lombardo. Verčiuosi atsitiktiniais uždarbiais. Gyvenu iš pašalpų...

— Sėdėjai...

— Buvo... Sėdėjau pusmetį už valkatavimą. Prieš dešimt metų, — gūžtelėjęs pečiais pridūrė. — Sunkūs tada buvo metai... Tikiuosi, jūs manęs neišduosite? Viskas, apie ką mes kalbėsimės, liks tarp mūsų?

— Gali būti ramus, Hari. Tai kas yra?

— Elas Rizas velniškai įširdo ant jūsų. Jis visur pasakoja...

— Tai aš jau girdėjau, Hari.

— Ne, aš turėjau omenyje kitką. Jis ieško žmonių, kurie jus sudorotų. Čia to niekas nesiims, bet jis atkakliai ieško ir anksčiau ar vėliau suras kokį galvažudį. Jis siūlo penkis šimtus grynais.

— Kaip tu sužinojai?

— Mano puiki klausa, leitenante. Aš tuo metu kroviau atliekų statines, o Hilas kalbėjosi telefonu. Vienas lango stiklas buvo išdaužtas, ir aš viską girdėjau.

— O kodėl nusprendei man papasakoti, Hari? Aš juk čia lankausi ne tarnybos reikalais ir niekuo negaliu būti naudingas.

Priėjęs visai arti, Haris pakėlė apšepusį veidą ir tiriamai nužvelgė mane.

— Jūs tikriausiai manęs neprisimenate, ar ne? Bet aš ir nesitikėjau, kad prisiminsite. Tiek metų praėjo... Bet jūsų tėvas ir aš — abu kovojome Prancūzijoje. Ir jis išgelbėjo man gyvybę. Po karo aš dažnai pas jus užeidavau, tu tada buvai dar mažas berniukas. Jūsų buvo ketvertas, kai paskutinį kartą mačiau jūsų tėvą. Jūsų motulę aš irgi pažinojau.

Dabar ir aš jį prisiminiau. Keistas žmogus — nešiojo karinę uniformą tol, kol ji visai suplyšo. Šeštadieniais jis ateidavo pas mus pusryčiauti ir kimšdavo kaip alkanas vilkas; turbūt mėgindavo prisivalgyti visai savaitei.

— Labai dėkoju, Hari. Aš prisiminsiu šią paslaugą.

— Jei dar ką nors išgirsiu, pranešiu jums.

— Tik būk atsargus.

Aš lėtai pėdinau gatve prisimindamas praeitį. Praeidamas pro sieną, stūksančią greta Karmen maisto prekių parduotuvės, perbraukiau ją ranka. Ten buvo įbrėžtos mano, Lario, Dugo Kitchono ir Renė Milso vardų pirmosios raidės. Nauji brėžiai ir užrašai jų nesunaikino. O ten, tolėliau, sienoje matosi įduba, likusi nuo tada, kai Nensi Takijo ir Džimis Šapiras sėdo į automobilį ir, nelaimei, padidino greitį.

"Taip, — atsidusau. — O dabar jie visi negyvi".

Mes kartu laipiojome stogais, kartu ieškojome tuščių

butelių, rinkdami pinigus vakariniam šeštadienio kino seansui, o paskui vaidindavome patikusias scenas iš filmų. Mes pasiversdavome tai indėnais, tai kaubojais, tai kareiviais, tai plėšikais ir policininkais — žiūrint, kokį filmą išvysdavome. Laris visada gyveno indėnų pasaulyje. Nensis, Džimis ir Renė dievino aktorių Džordžą Raftą ir vaidindavo gangsterius. Dugas Kitchonas norėjo būti jūrininkas, bet mūsų kino teatre nedemonstruodavo filmų apie jūrininkus, tad jis visada jausdavosi nuskriaustas.

O Marta, mažoji Dži Dži, nuolat bėgiojo iš paskos ir mėtydavo į mus akmenis. Ji norėjo žaisti kartu, bet pas mus nebuvo moteriškų vaidmenų. Aš šyptelėjau ir automatiškai paliečiau randą po plaukais — Marta vis tik pataikė akmeniu man į galvą. Už tai aš ją apdovanojau spyriu į vieną vietą, ir ji verkdama parbėgo namo.

Buvo jau pusė antros nakties, kai pasukau už kampo ir priėjau tą vietą, kur nužudė Dugą Kitchoną. Kiek tolėliau, prie žibinto, kivirčijosi du girtuokliai, o prie paradinių durų trynėsi įsimylėjėlių porelės. Pro kai kuriuos langus sklido garsūs balsai, sumišę su keiksmais — beveik visada dėl vienos ir tos pačios priežasties.

Į mano pusę judėjo žmogus: tikriausiai darbininkas grįžo iš naktinės pamainos. Jis ėjo nuleidęs galvą ir nesidairydamas, kol kažkas pašaukė jį iš tamsios tarpuvartės. Jie šnektelėjo kelias sekundes, paskui darbininkas nužingsniavo toliau. Jis praslinko pro mane, mesdamas šnairą žvilgsnį. O kai priėjau tą vietą, kur jis su kažkuo kalbėjosi, iš tamsos išniro moteris. Atsainiai mostelėjusi rankinuku ji pragydo gundančiu balseliu:

— Jūs, regis, nelabai skubate, jaunuoli...

— Uhu...

— Tokiu atveju galiu sudaryti jums kompaniją.

— Neblogai sumanyta, — nusišiepiau. — Kiek?

Nors kekšė šypsojosi, bet jos kūnas akimirksniu įsitempė.

— Už dešimt žalių gausi tiek malonumo, kad neužmirši iki gyvenimo pabaigos. Nesigailėsi, mielasis.

— Okei, katyte, — išsunkiau pro dantis, išsiėmiau cigaretę, įkišau į burną ir užsirūkiau.

Degtuko šviesoje mergšė išvydo mano veidą ir suakmenėjo.

— Štai ir susitikome, Paula.

Paulos Li veidas bolavo tamsoje kaip šviesus ovalas. Jos lūpos išdavikiškai virpėjo. Pamaniau, kad ji tuoj pabėgs, ir paėmiau ją už rankos.

Krestelėjusi galvą, Paula sukuždėjo:

— Prašau, nereikia...

— Tokie pokštai tau gali brangiai atsieiti: pusantrų metų priverstinių darbų. Tiksliau, galėtų atsieiti...

Paula akimirksniu suprato žodžio "galėtų" reikšmę.

— Ko... ko jūs iš manęs norite, misteri Skaplonai?

— Kur tu gyveni?

Paula mostelėjo kažkur į tamsą.

— Štai ten.

— Tada eime pas tave. Tu juk kvietei.

Jos butą sudarė du kambarėliai ir mažytis dušas, matyt, perdarytas iš sieninės spintos. Paula vis dar nenumanė, kaip jai elgtis. Nuėjusi į miegamąjį, ji ėmė automatiškai nusirenginėti.

— Palauk, — sustabdžiau ją ir parodžiau kėdę kampe. — Prisėsk kol kas štai čia.

Ji krūptelėjo, išgirdusi šiuos žodžius, nervingai aplaižė lūpas ir pasuko į kampą. Minutę ji sėdėjo, įsistebeilijusi į savo batelius, paskui burbtelėjo:

— Na?

— Kiek merginų šioje gatvėje užsiiminėja tuo pačiu, kuo ir tu?

Sekundę ji mąstė, paskui gūžtelėjo pečiais ir atsakė:

— Aš viena. Klientų nėra, uždarbio — irgi.

— Tai kodėl čia stypsai?

Jos žvilgsnis skverbėsi į mano sielą.

— Todėl, kad jie manęs neišleidžia.

— Kas?

— Lencas ir Lofertas: vieną aš apdraskiau, o kitą — pravijau. O dabar tie niekšai neišleidžia manęs iš šios gatvės.

— Vadinasi, viskas čia taip pat, kaip ir anksčiau. O kuo čia dėtas Lofertas?

— Beveik niekuo... Jis tik paskambino vienam žmogui...

— Elui Rizui?

Ji nutylėjo, bet viskas buvo aišku be žodžių. Aš nusišypsojau.

— Bamis Lencas tau daugiau nieko nepadarys. Prieš dvi savaites jis prilakė nevalyto spirito ir pakratė kojas Belvju ligoninėje.

— O kitas?

— Juo aš pasirūpinsiu. Duodu žodį, jie paliks tave ramybėje. Bet tu privalai dingti iš gatvės ir imtis tikro darbo. Šiuo metu nesunku jo rasti.

— O ko pareikalausite už tai iš manęs? — piktai paklausė Paula.

— Juk tu kas naktį praleisdavai gatvėje, ar ne?

Paula sumirksėjo, bet nieko nepasakė.

— Tavo pavardės nebuvo Dugo Kitchono žmogžudystės bylos liudininkų sąraše.

Ji nuleido galvą ir aš supratau, kad einu teisingu keliu. Kaip ir visus kitus, policija tikriausiai buvo ją iškvietusi, bet jokių vertingų parodymų iš jos nesulaukė.

— Tu juk matei, kaip tai atsitiko, taip?

Paula suprato, kad meluoti jai pavojinga, ir linktelėjo.

— Pasakok!

Kelias sekundes patylėjusi, ji nuolankiai pabėrė žodžius:

— Aš mačiau, kaip jis ėjo gatve, bet nežinojau, kas jis toks. Jis sustojo ir kažkam davė ženklą. Tas kitas ėjo priešinga gatvės puse pro žibintą. Bet buvo pernelyg toli ir aš jo nepažinau. Mačiau, kaip Dugas perėjo gatvę ir tas kitas priėjo prie jo. Jie truputį pasišnekėjo, paskui Dugas nusigręžė ir norėjo traukti toliau, bet kitą sekundę kažkodėl leidosi bėgti. Antrasis čiupo revolverį ir šovė jam į nugarą. Dugas paslikas plojosi ant grindinio, o žudikas ramiai nuėjo toliau.

— O ką darei tu?

— Aš žaibu parlėkiau namo, štai ką aš dariau. Tiktai kitą rytą ryžausi vėl išeiti į gatvę.

— Ar įsiminei požymius, pagal kuriuos galėtum atpažinti žudiką?

Paula papurtė galvą.

— Viskas vyko per toli nuo manęs.

— O tu pamėgink prisiminti, Paula. Juk žmogžudystė — ne kasdien pasitaikantis įvykis. Vienąkart išvydęs greit neužmirši.

Jos lūpų kampučiai nusviro ir ji iškart paseno porą metų.

— Tiesą sakant, misteri Skaplonai... — Paula prikando lūpą ir nenoriai išspaudė. — Tas, kitas... jis kažką riktelėjo.

— Ką riktelėjo?

— Toks keistas riksmas... Paskui jis nušovė Dugą ir nuėjo. Aš girdėjau jo riksmą ir viskas. Išsigandau ir parbėgau namo. Tai viskas, ką žinau, misteri Skaplonai. Garbės žodis!

— Gerai, Paula, daugiau apie tai nekalbėsime.

Aš atsistojau ir pasiėmiau skrybėlę.

— Kas man dabar bus, misteri Skaplonai?

— Nieko. Saugoti gatvės moralę — ne mano pareiga. Ir apskritai aš čia ne tarnybos reikalais. O klausinėjau apie žmogžudystę tik todėl, kad vaikystėje pažinojau Dugą Kitchoną. Bet įspėju tave: bus geriau, jei mesi tą amatą. Galima ir kitaip užsidirbti pragyvenimui.

Byloje buvo įrašytas tik vienas liudininkas, o ir tas ne itin patikimas. Tas girtuoklis matė žmogžudystę iš namo Nr. 1209 laiptinės. Išgirdęs šūvį jis krūptelėjo, o kai pasigirdo antras, išvydo krentantį Dugą Kitchoną. Paskui liudininkas iškart pasislėpė už laiptų. Jis tvirtino matęs gatvėje žmogų, bet nesugebėjo nusakyti nė vieno jo požymio. Deja, iš tokio liudininko naudos — kaip iš ožio pieno.

Keliaudamas tamsiomis gatvėmis aš stengiausi prisiminti viską, ką perskaičiau dosjė. Renė Milsą rado negyvą telefono kabinoje ir tik vienas žmogus paliudijo girdėjęs

šūvį. Tačiau tikslaus laiko jis pranešti negalėjo. Džimio Šapiro kūną rado stovinčiame automobilyje, o Nensį Takijo mirtis pasitiko jo paties bute. Televizorius buvo įjungtas, tad šūvio niekas negirdėjo. Jei kaimynas, neapsikentęs televizoriaus triukšmo, nebūtų užėjęs pas Takijo naktį, jo lavonas būtų išgulėjęs bute nežinia kiek.

Taip, žudikas veikė ryžtingai ir nuosekliai. Tikro profesionalo braižas. Supratau dar vieną dalyką: mirčių bus daugiau.

Tą naktį ruošiausi aplankyti dar vieną žmogų. Perėjęs kvartalą pasukau už kampo ir įžengiau į namą, stovintį greta Trento konditerinės. Ant varinės lentelės išvydęs Kalagano pavardę paspaudžiau skambučio mygtuką. Po minutės sugaudė numeris, automatiškai atidarantis duris, aš pakilau į antrą aukštą ir sustojau priešais man reikalingą butą.

Ralfas Kalaganas išėjo į pensiją prieš penkiolika metų, beveik visą savo gyvenimą pradirbęs čia budinčiu policininku. Šį rajoną jis pažinojo kaip savo penkis pirštus. Jo akys buvo įžvalgios, o smegenys vis dar automatiškai registravo įvykius. Be to, kaip ir visi į pensiją išėję policininkai, jis turėjo tam tikrų privilegijų: teisę nešioti ženklelį ir ginklą.

Atidaręs duris, jis akimirksniu suprato, kas čia per paukštis. Trumpai linktelėjęs pakvietė:

— Įeikite, jaunuoli.

Stambus, tvirtas, plačiapetis, jis ir pižamą dėvėjo šauniai kaip uniformą.

Tyliai uždaręs miegamojo duris, nusivedė mane į virtuvę ir parodė kėdę.

— Žmona labai jautriai miega, — tarė Kalaganas sėsdamas už stalo. — Taip... jūsų aš nepažįstu, bet atrodote matytas.

Norėjau išimti savo ženklelį, bet jis rankos mostu mane sustabdė.

— Mano pavardė — Džo Skaplonas, — prisistačiau. — Jūs kelis kartus pavaišinote mane savo vėzdu, kai dar buvau berniūkštis.

— A, štai kas. Ir ką jūs dabar tiriate?

— Vykdau ypatingą žmogžudysčių skyriaus užduotį. Kartu su manimi dirba Marta Borlig.

— Na, tai smagus skyrius...

Kelias sekundes jis smaigstė mane akimis, paskui linktelėjo į priekį, sukryžiavo rankas ant stalo ir paklausė:

— Ar kalbėsime apie keturias žmogžudystes?

— Taip... Ar ką nors žinote?

— Jei būčiau galėjęs, seniai būčiau pastūmėjęs tyrimą, tačiau, atrodo, niekas nieko nežino.

Jo akys vis dar atidžiai mane tyrinėjo.

— Byloje radau įdomų momentą.

— Įtariau, kad apie tai prašneksite. Turite omenyje Lofertą ir kompaniją?

— Taip. Ką apie tai manote?

— Jie čia tinka kaip vežimui penktas ratas. Pas mus pilna sukčių, kišenvagių, yra kelios prostitutės, žodžiu, — mailius. Ką čia veikti gangsteriams, jei nėra pinigingų žmonių?

— Ir vis dėlto jie čia. Ir ne be priežasties.

Kalaganas atsilošė į kėdės atkaltę ir įbedė žvilgsnį į lubas.

— Kelios mintelės sukasi galvoje.

— Kokios?

Jis nukreipė aštrias akis į mane.

— Ar prisimenate Gusą Vailderį? Jis turėjo duoti parodymus prieš Gardon Sabito klaną, bet paspruko iš kalėjimo Tolede?

— Mačiau laiškus ir skaičiau straipsnius laikraščiuose.

Ralfas linktelėjo.

— Jis gyveno čia, už dviejų kvartalų, penkerius metus. Jo brolis ir dabar ten gyvena. Jis — padorus žmogus. Turi nuosavą cheminę valyklą. Bet man atrodo, kad gangsteriai stebi Henrį, laukdami, kol pas jį pasirodys Gusas.

— Kam? Kodėl?

Kalaganas nusišiepė.

— Apie kai kuriuos dalykus jūs dažnai pamirštate. Gordonų ir Sabito klanas padarė tiems niekšams didelę paslau-

gą. Galbūt jie nori išreikšti dėkingumą stebėdami Vailderį. Juk jeigu jis prašneks, klanui bus riesta.

— Taip, įtikima versija, — sutikau keldamasis ir pristumdamas kėdę.

— Kaip matote, aš vis dar puikios formos, — pastebėjo Kalaganas.

— Taip. Todėl prašau, klausykitės, ką kalba žmonės. O jeigu jums ko nors prireiks, kreipkitės į Martą Borlig. Bet niekam nesakykite, kad ji tarnauja policijoje.

— Sutarta, Džo.

— Ačiū jums.

— Nėra už ką.

Aš palinkėjau jam ramios nakties, nusileidau žemyn, susigavau taksi ir grįžau namo.

Rytinį raportą baigiau devintą valandą ir perdaviau jį Makui Brisonui.

— Ar eisite su manimi atsigerti kavos? Aš susitinku su Marta apačioje, restorane.

— Neturiu laiko. Man ant kaklo vis dar kabo Monrealio istorija. Balistikos ekspertai jau pateikė išvadas: Monrealyje buvo panaudotas tas pats ginklas kaip ir Vindzore apiplėšiant banką. O praėjus trims dienoms po nusikaltimo Monrealyje, tuo ginklu buvo nušautas degalinės savininkas Utike.

— Bet tai ne jūsų valstija!

— Žinau. Tačiau neseniai šį ginklą rado metro ir perdavė mūsų valdybai. Aišku, ant jo nebuvo jokių pirštų atspaudų. Tikriausiai ginklas kur nors užregistruotas ir pamestas turint konkretų tikslą. Aišku, tai gali būti ir vikrus manevras, siekiant suklaidinti persekiotojus, o nusikaltėliai tuo laiku sėdi kitame mieste ir kikena į kumštį. Šiaip ar taip, privalome tirti tą bylą.

— O pavogtieji banknotai, ar kur nors pasirodė?

— Nė cento. Reikalą sunkina tai, kad stambių kupiūrų su nurašytais numeriais buvo labai mažai. Tie galvijai veikia taip pat, kaip ir Brinkso byloje: laiko pinigus po spyna ir laukia, kol visi nusiramins. O paskui pradės po truputį leisti.

— Puiku, linkiu sėkmės.

Bet Makas, regis, manęs negirdėjo. Linguodamas galvą jis pažvelgė pro langą.

— Atvejis labai keistas... Apiplėšimas nepavyko, nes tuomet banke trynėsi keturi detektyvai, norėdami išgryninti čekius. Jie ir sugadino plėšikų spektaklį. Bet Monrealyje banditai viską gerai suplanavo. Kažkas parengė puikų apiplėšimo planą ir apgalvojo kiekvieną detalę.

— O gal žmogų su revolveriu užverbavo paskiausia? — pasiūliau ir savo versiją. — Taip sakant, pastiprinimui...

— Visko gali būti. Bet galas su galu nesueina. Prieš porą mėnesių gavome pranešimą iš Kanados, jog ten kažkas ruošiama. Kanados policija aptiko šalyje du mūsiškius gangsterius. Juos išsiuntė iš šalies kaip nepageidaujamus piliečius. O užpuolimo dieną už keturių mylių nuo įvykio vietos buvo rastas paliktas amerikietiškas automobilis. Šis automobilis buvo pavogtas Detroite prieš savaitę... Pakalbėkime, pavyzdžiui, apie žmogų su revolveriu... Sakykim, jis pavagia ratus Detroite, važiuoja jais į Vindzorą, kad apiplėštų banką, bet patiria fiasko. Tada jis padirbėja Monrealyje, palieka automobilį ir išneša muilą. Ir tą pačią dieną vietinė policija gauna iš vieno viešbučio pranešimą, jog pavogtas automobilis su Niu Džersio valstijos numeriais. Beje, tas viešbutis nuolat pilnas amerikiečių turistų ir verslininkų.

— Aišku, faktus galima sudėlioti ir taip, — tariau aš. — Tačiau vienas "bet": tokie reikalai, kaip Monrealyje, nesutvarkomi per vieną savaitę, o juo labiau tada, kai žmogus turi slapstytis po nepavykusio apiplėšimo.

Makas jau buvo susirinkęs savo popierius ir kišo segtuvą po pažastimi, kai į kabinetą įėjo budintis policininkas ir ištiesė jam popieriaus lapą. Perbėgęs akimis pranešimą, Makas suraukė antakius ir pažvelgė į mane.

— Pavogtas automobilis su Niu Džersio valstijos numeriais rastas Bronkse.

— Mažylis grįžo namo, — nusišiepiau.

— Vadinasi, jis pasinaudojo metro, numetė ten ginklą ir kažkur rado prieglobstį. Bet kur?

— Kodėl jums nepamėginus laimės "Ricoje"? — pasiūliau aš.

Marta jau laukė manęs restorane. Ant stalo garavo karšta kava, vazelėje geltonavo sausainiai.

Mes pasisveikinome. Marta negaišdama prabilo:

— Aš su kai kuo paplepėjau.

Ji išsitraukė bloknotą.

— Na, ir kaip?

— Tu žinai, ką prisiminė storoji Meri? Kad Renė Milsas prasitarė turėsiąs krūvą pinigų.

— Štai kaip!

— Kiti žmonės sako tą patį. Pas Renė čia matė šūsnį šlamančių, kai jis atsiskaitinėjo su savo kreditoriais. Jis atidavinėjo dviejų trijų mėnesių senumo skolas. Jis apmokėjo sąskaitą už butą, sąskaitą pramoninių prekių parduotuvėje ir net nuvyko pas Eleną Henri, dovanojančią savo karštą meilę tik pinigingiems vyrukams. Dar jis pirko visą dėžę škotiško viskio, už kurį mokėjo grynais.

— O kas toliau?

Užvertusi savo bloknotą Marta tęsė:

— Kelerius metus išlaikė dvi jaunos prostitutės, nuomojančios butą virš dėdulės Džonso parduotuvės. Tai buvo vienintelis jo pragyvenimo šaltinis, tad vyrukas pinigais sklaistytis negalėjo. Ir staiga jis išveja abi mergiūkštes, pareikšdamas, jog daugiau nenori turėti su jomis jokių reikalų.

— Apieškojusi Renė kūną, policija nerado nei pinigų, nei dėžės škotiško viskio.

— Keista.

Aš perpasakojau Martai savo pokalbį su Ralfu Kalaganu, ir ji pritariamai sulinksėjo. Matyt, pagalvojo tą patį, ką ir aš.

— Renė galėjo slėpti Gusą Vailderį — aišku, už krūvą žalių, — pareiškiau.

— Ar jie pažinojo vienas kitą anksčiau, ar turėjo kokių bendrų reikalų? Aš pabandysiu tai išsiaiškinti.

— Nerizikuok. Juk tave laiko paprasta tarnautoja pa-

prastame biure. Verčiau pasidomėk, ar vietiniai gangsteriai ieško Vailderio.

— Žinoma. Nebus sunku, juk aš pažįstu ir žmones, ir šį rajoną. Aš pasikalbėsiu su tais, kurie, manau, gali ieškoti Vailderio.

Aš išgėriau kavą, apmokėjau sąskaitą ir atsistojau.

— Na gerai, užlėksiu pas tave vakare, — jau nueidamas atsigręžiau ir pridūriau. — Tik būk atsargi, Dži Dži.

— Nesijaudink, Džo, išmanau savo darbą.

— Galbūt... Bet nenoriu, kad išsiduotum. Jei pernelyg energingai imsiesi darbo, tuo susidomės koks nors laikraštėlis ir tada tavo nuotrauka papuoš pirmąjį puslapį. Ir tada jau nebegalėsi dirbti šiame rajone.

— Gerai, Džo, — užsiliejo šypsena Marta, — būsiu atsargi.

Ji puikiai suprato, kas mano galvoje. Keistas jausmas užplūdo mane, jausmas, kurio dar niekada nebuvau patyręs. Kai tik išvysdavau Martą arba galvodavau apie ją, po mano kūną pasklisdavo svaiginančios karščio bangos.

Tas jausmas buvo neįtikėtinai malonus...

6 skyrius

Henrio Vailderio cheminė valykla buvo maža įstaigėlė, aptarnaujanti vien artimiausius namus. Bet ji gelbėjo savo šeimininką nuo skurdo, nors apie turtą jis galėjo tik pasvajoti. Pats Henris gyveno bute virš valyklos. Tai buvo nuplikęs penkiasdešimtmetis našlys raukšlėtais paakiais ir drebančiomis rankomis.

Aš pasirodžiau per pietų pertrauką, kyštelėjau policininko ženklelį ir buvau palydėtas į mažą kambarėlį, kur trimis eilėmis kabėjo drabužiai: arba užmiršti užsakovų, arba vieni — užmiršti užsakovų, kiti — negalinčių apmokėti sąskaitų. Aš ramiai atsisėdau, o Henris nekantriai suerzėjo ant kėdės, laukdamas, ką pasakysiu. Išlaikęs tinkamą pauzę, paklausiau:

— Ar žinote ką nors apie savo brolį Gusą?

— Apie tą dykūną?

— Tiksliai.

— Kartais brūkšteli laiškelį... Jis sėdėjo Toledе.

— O kai išėjo?

— Tiesą sakant, jis ne išėjo, o pabėgo...

— Žinau... Tai ar gavote kokią žinią po jo pabėgimo?

Henris jau norėjo atsakyti neigiamai, tačiau suprato, jog melas skambės neįtikimai, tad sumurmėjo:

— Gusas skambino man telefonu... tik pabėgęs.

— Iš kur jis skambino?

Nervingai laižydamas lūpas, Henris ėmė kažko ieškoti lėkštėje.

— Jis ne toks kvailas, skambino tiesioginiu telefonu.

— O ko jis norėjo?

Henris nustebęs kilstelėjo antakius.

— Pinigų, ko gi daugiau! Reikalavo jam išsiųsti penkis šimtus monetų. O iš kur, velniai rautų, aš paimsiu tiek skambančiųjų? Jis net nesivargino ištarti: "Prašau". Pasirodo, aš turiu surinkti pinigėlius, o tada jis pasakys, kur juos siųsti.

— Ir jūs jam siųsite?

— Aš... aš dar nežinau, — gurkštelėjęs kavos Henris pridūrė. — Aš jo bijau ir visada bijojau.

— Juk jis jūsų brolis!

Vailderis palingavo galvą.

— Netikras... suvestinis... Velniai rautų, aš mielai jį išduočiau, bet bijau. Jei jis sužinos, nugalabys mane, — Henris žvelgė į mane kaip mažas, bejėgis šunytis. — Net nežinau, ką daryti.

— Guso ieško ne tik policija.

— Žinau... Iškart tai supratau.

— Darykite tai, ką jums pataria sąžinė. Kai Gusas čia pasirodys, praneškite mums. Tokius pranešimus mes saugome paslaptyje.

— Ar galiu apie tai pagalvoti?

— Žinoma. Kai jį suims, jūsų sąžinė bus švari. Tiesą sakant, ko nors geresnio jis nenusipelno.

Aš jau rengiausi išeiti, bet prisiminiau dar kai ką.

— Ar pažinojote merginas, dirbusias pas Renė Milsą?

Kelias sekundes jis dvejojo. Pagaliau atlipdė visai nulaižytas lūpas.

— Roza Šou ir Kiti Muc. Nuolatinės klientės. Beje, Roza turi greit ateiti pasiimti savo drabužių. Tas Milsas tiesiog ištėškė mergaites velniop.

— Ar galiu čia palaukti Rozos?

— Čia?

Jis konvulsiškai gurktelėjo. Henris puikiai suprato, kaip pavojinga šiame rajone turėti kontaktų su policininku...

Roza Šou pasirodė maždaug trečią. Ši maža negraži kekšė galėjo didžiuotis tik putliu stamantriu biustu, įspraustu į ankštą nertinį. Kaip ir visos jos profesijos atstovės Roza ciniškai šaudė akutėmis, o gilios raukšlės lūpų kampučiuose dar labiau pabrėžė tą cinizmą. Įėjusi ji metė ant prekystalio kvitą ir paklojo šalia suglamžytą dešimtinę, ištrauktą iš pigaus dermantino rankinuko. Roza laukė nekantriai barbendama pirštais prekystalį.

Henris Vailderis nuėjo jos drabužių, o aš pakilau nuo taburetės. Roza, kaip ir Ralfas Kalaganas, iškart pažino policininką. Bet jos reakcija buvo kitokia. Jos akys prisimerkė, o lūpos pajuokiamai persikreipė, lyg ji kuždėtų žodį "šniukštas". Roza manęs neišsigando, nes aš nesučiupau jos su įkalčiais ir negalėjau pateikti jokių kaltinimų. Ji buvo pakankamai protinga neįkliūti į spąstus. Ji nebūtų kalbėjusis su manimi, net jei ir priklausyčiau kyšius imančių policininkų kastai.

Maždaug tokias mintis galėjai perskaityti jos fizionomijoje, bet aš neparodžiau jokio aktyvumo, tad kekšė ėmė niauktis — ji negalėjo suprasti, ko aš čia stypsau. Roza sudirgo. Policininkai ir įstatymų pažeidėjai, nors ir keista, turi daug ką bendro. Jie dirba tuose pačiuose kvartaluose, palaiko kontaktus su tais pačiais žmonėmis. Netgi elgiasi jie beveik panašiai. Bet vienas kitam jie jaučia instinktyvią neapykantą.

Bet mes, policininkai, turime savų pranašumų. Mes su-

prantame nusikaltėlius — jų psichologiją, elgesio motyvus, tikslus, o jie mūsų — ne, štai todėl mūsų ir bijo.

— Pasikalbėsime čia ar eisime į tam skirtą vietą, Roza?

— O ko jūs, tiesą sakant, norite?

Ženklelis jau šaldė mano delną.

— Na, kaip? Čia ar važiuosime į nuovadą?

Tyliai keiktelėjusi ji apsižvalgė.

— Tu iš proto išsikraustei, šniukšte! Ne žmonėms matant...

— Tai kur?

— Turiu kambarėlį 4430-ame name. Aš ten gyvenu.

— Gerai, eik. Aš ateisiu po dešimties minučių.

Dar kartą po nosimi nusikeikusi Roza paėmė Vailderio atneštus daiktus ir paniekinamai prunkštelėjusi išėjo.

Luktelėjęs dešimt minučių, palikau Vailderio valyklą ir susiradau namą nr. 4430 ir šmurkštelėjau vidun pro paradines duris. Laiptinėje tvyrojo sunkus apkartusių taukų ir rūgščių kopūstų dvokas. Nuvaikščiotus, aptrintus laiptus dengė storas purvo sluoksnis — matyt, namo gyventojai jau buvo prie to pripratę ir nekreipė į nešvarą jokio dėmesio.

Aš pabeldžiau į Rozos buto duris ir įėjau nelaukdamas kvietimo. Ji sėdėjo ant kėdės, užkėlusi kojas ant stalo, o rankoje laikė bokalą alaus. Pozą parinko tokią, kad kuo išsamiau galėčiau įvertinti jos grožybes.

— Baik tą cirką.

— Dėstyk, ko prikibai, — šiurkščiai atrėmė prostitutė.

— Papasakok man apie Renė Milsą.

Ji pabrėžtinai atsainiai nubraukė nuo lūpų putą ir atkando dar vieną gurkšnį.

— Jis negyvas... Ką apie jį pasakoti?..

— Už ką jį nužudė?

— Galėčiau išvardyti šimtą priežasčių. Bet koks mano reikalas?.. Kiti nusiplovė dar prieš Renė mirtį. Aš laikiau ją žioplele, o ji iškart sumetė kas ir kaip. Garbės žodis! Todėl ir išnyko žaibo greičiu.

— O kur ji dabar?

— Džersyje. Jai vėl teks padirbėti fabrike, nors ji to ir netrokšta.

— O tu?

— Rūpiniesi mano patogumais?

— Ne.

— Tai kokio velnio klausinėji?

— Mane domina Renė Milsas, — pakartojau.

— Tu, regis, jau viską žinai. Jis išmetė mane su Kiti... Aišku, aš dirbu už pinigus. Nedidelis tai džiaugsmas, bet ištversiu, kol nesurasiu ką nors tinkamesnio, — ji akimirką užmiršo, kad aš mentas ir svajingai įsispoksojo į lubas. — Tu tikriausiai nepatikėsi, bet aš buvau mergina pirmos klasės. Dirbau su draugėmis Majamyje ir kituose kurortuose... Nuo tų laikų praėjo ketveri metai. Tada man buvo septyniolika ir pinigų turėjau kaip šieno. Tai bent buvo laikai!

— Vis tik grįžkime prie Milso.

Ji susiraukė ir atkando alaus.

— Aš tada buvau patekusi į beviltišką padėtį, štai jis mane ir pakabino. Mane ir Kiti. Mūsų reikalai buvo visai prasti — nė nepalyginsi su tuo gyvenimu, prie kurio buvome įpratusios. Tai štai, Renė parūpino mums butą, o mes jam atiduodavome pusę uždarbio. Privalėjome atiduoti. Daugiau nieko iš mūsų jis nereikalavo.

— O kodėl jis jus pavarė?

— Užsimanė tapti svarbiu žmogumi. Juokinga! Amžinai kurdavo visokius beprotiškus planus — už tai jį turbūt ir prisiuvo. Kartą Renė parėjo ir tarė: nešdinkitės. Tiesa, pametė mums po šimtinę. O pats išsišiepęs ligi ausų, batai nauji, laikrodis ant rankos — paskui jį užstatė. Palūkininkas Normanas sumokėjo jam aštuoniasdešimt dolerių — matyt, neprastas buvo laikrodis.

— Kodėl jis išvijo jus, Roza?

— Iš kur man žinoti? Negi manai, kad jis paaiškino mums priežastį? Savaitę anksčiau jis išmetė iš buto ir Nensį Takijo, o tu juk žinai, kokie neperskiriami jie buvo draugai... Renė buvo kažką sumąstęs.

— Kodėl taip nusprendei?

Roza ištiesė ranką atgal, atidarė šaldytuvą ir išsiėmė dar vieną alaus butelį. Man nepasiūlė. Atkimšo jį.

— Man atrodo, jis netikėtai gavo šlamančių, kurių visai nemanė gausiąs. Pasakysiu tau vieną: pinigų jis gavo daug, bet jam dar trūko. Jis dažnai įsiveldavo į rizikingas operacijas ir visur tuo gyrėsi. Aš jį gerai pažinojau ir supratau, kad šįkart jis sumąstė kažkokį grandiozinį planą. Renė nepraleisdavo nė menkiausios progos nučiupti dar kokį centą.

— Iš kur jis gavo pinigų?

Ji sekundę patylėjo, paskui mąsliai ištarė:

— Renė kažką slėpė savo bute. Kažką, ką jis pažinojo.

— Kodėl taip manai?

— Todėl, kad maisto produktus jis pirkdavo dviem. Mačiau jį parduotuvėje, o ir senasis Popas man tai sakė. Tad aš ir padariau atitinkamas išvadas. Jis ten daug ką pirko. Pavyzdžiui, degtinę, kurios pats niekada negerdavo.

— Ką jis slėpė, Roza?

— To aš neklausiau. Už tokį klausimą jis būtų įlipdęs man antausį, o mano profesijos merginai...

— ...tai nepageidautina, — baigiau.

— Būtent.

Aš atsistojau ir pastačiau į vietą kėdę. Kilstelėjusi butelį, Roza ėmė gerti tiesiai iš kaklelio, nenuleisdama nuo manęs akių. Galiausiai tarė:

— Tu — tas šniukštas, apie kurį čia visi kalba?

— Galbūt.

— Tada saugokis Elo Rizo. Pastaruoju laiku jis ir Renė buvo smarkiai prispaudęs. Jis suprato, kad Renė tikisi riebaus kąsnio. Mačiau, kaip jie žiauriai ginčijosi. Paskutinį žodį tarė Elas: jis žinojo apie Renė kažką kompromituojančio ir galėjo jį šantažuoti. Beje, Elas žino viską apie visus. Ir kai tik Renė pradėjo švaistytis pinigais, Elas iškart suuodė ir prispaudė Milsą... Tad nepadaryk klaidos. Čia Elas tik kvartalo bosas, bet pamatytum tu jo vasaros vilą Saunde, valtį ir pinigus, kuriuos jis išmėto moterims! Šuoliuoja plačiai kaip Al Kaponė. O butas šiame rajone —

tik dėl žmonių akių, kad surinktų daugiau balsų savo partijai, kad parodytų, jog jis vietinis ir masės jį myli. Bet žinok: tas šunsnukis įtakingas.

— Žinau.

— Ir jis gudrus.

— Aš — irgi.

— Jis žiaurus.

— Aš irgi veiksiu žiauriai.

— Bet jis apie Renė žino kur kas daugiau nei tu.

— Aš jį aplenksiu.

Kai įėjau į Donovano restoranėlį, ten jau stumdėsi žmonės. Daugiausia darbininkai, atėję pasilepinti alučiu po sunkios darbo dienos. Barmenas iškart mane pastebėjo ir bandė paskelbti pavojų, bet mano žvilgsnis akimoju atvėsino jo įkarštį.

Aš pasukau į salės galą, kur sėdėjo pats Donovanas, skaitydamas laikraštį. Aš stumtelėjau laikraštį į šoną.

— Kur man rasti Elą Rizą?

Jis atsakė ramiu, šiek tiek įtemptu balsu:

— Jo čia nebuvo.

Aš sviedžiau kreivą šypsnį jam į snukį.

— Pabandykite pasiteirauti pas Benį, — greitai sutarškė Donovanas ir žvilgtelėjo į laikrodį. — Anksčiau kaip šeštą Rizas paprastai nepasirodo.

— Jei sumanysite jam paskambinti ir išpliurpti, kad jo ieškojau, jums teks išgyventi porą nemalonių minučių. Tiesiog čia, restorane. Supratote, Donovanai?

— Klausykite, Skaplonai...

Aš vėl nusišiepiau ir jis mane suprato.

— Man juk užtenka ir savų rūpesčių. Betrūksta dar, kad... — kniaukė Donovanas.

Aš jo neklausiau ir išėjau. Populiarusis Benio restoranas buvo netoliese. Jūs tikriausiai ne kartą skaitėte apie jį laikraščiuose. Naktimis priešais šią užeigą stovi budintis policininkas, o kas dešimt minučių pravažiuoja patrulinis automobilis. Restoranas dirbo jau sausojo įstatymo laikais.

Anksčiau turtingi vyrukai čionai po spektaklio atsivesdavo merginas. Laris ir aš čia sugrėbėme gražaus pinigėlio, atidarinėdami automobilių dureles frakuotiems ponams.

Nuo tų laikų restoranas mažai kuo pasikeitė. Vis dar įspūdingas fasadas, prie įėjimo stoviniuoja pasipūtę portjė, o virš durų kabo milžiniškas baldakimas. Automobilių stovėjimo aikštelėje priešais restoraną amžinai trūkdavo vietų, o šiandien automobiliai tiesiog grūdosi vienas ant kito. Priežastis aiški, Niujorke vyko keli susirinkimai bei posėdžiai ir miesto svečiai troško pasilinksminti.

Mano atmintis išplukdė vaizdus, kaip Laris tyčiojasi iš pinigais apšalusių storpilvių, besistengiančių padaryti įspūdį savo palydovėms. Laris ir tuo nemenkai uždirbdavo — kinui užtekdavo.

"Raudonodžių vadas Paisutęs Arklys, — aš vėl panirau į prisiminimų upę. — Kaip man tavęs trūksta, broli. Iš visos mūsų didžiulės šeimos tavęs netekimas man buvo pats skaudžiausias. Tas prakeiktas karas ir telegrama: "DINGO BE ŽINIOS" — išskyrė mus amžiams. Bet nedaug ką praradai, Lari. Pasaulis tapo dar šlykštesnis ir dauguma bendrų mūsų pažįstamų jau guli kape. Kai kurie laukia savo mirties, o kiti apskritai nieko nelaukia ir nesitiki".

Aš įžengiau į restoraną.

Elas Rizas sėdėjo bare, jo tuklus gremėzdiškas kūnas ant taburetės užėmė visą kampą. Tolėliau pamačiau Lofertą, asistuojantį simpatiškai mergaičiukei, matyt, restorano tarnautojai, o greta jo — Vilą Faterą ir Stivą Liutcą. Jie tyliai gėrė, įdėmiai apžiūrinėdami save veidrodyje, fizionomijas veidrodyje, kabančiame ant baro sienos. Vakaras žadėjo būti linksmas. Tiesą sakant, jis dar neprasidėjo.

Kai plojau Rizui per petį, jis piktai atsigręžė norėdamas nubausti jo ramybę drįsusį trukdyti žmogų, bet pamatęs mane išbalo.

Aš garsiai iškaliau:

— Prie sienos, mėšlo maiše! Letenas aukštyn, kojas išskėsk ir kad nė vieno judesio! Kitaip sulauksi nemalonumų.

Aš padėjau ranką ant revolverio dėklo ir visi suprato, jog nejuokauju.

Paskui pakviečiau prie sienos Lofertą, Faterą ir Liutcą, ir jie nuolankiai pakluso, neišleisdami nė garso. Vargu ar jie nešiojosi ginklą, bet man reikėjo prie ko nors prisikabinti. Aišku, rytoj Rizas pasiskųs valdybai ir ten kils triukšmelis, bet aš nesukau dėl to galvos. Norėjau suteikti malonumo restorano lankytojams ir savo tikslą pasiekiau. Netgi tarnautojai atvirai juokėsi, o Elas Rizas taip pamėlynavo, jog atrodė, jį tuoj trenks apopleksija. O aš neskubėdamas metodiškai apčiupinėjau jam kišenes, paskui pakartojau tai su likusiais. Ši gangsteriams įprasta krata Elui Rizui buvo naujiena.

Kad efektingiau užbaigčiau, nusivariau Rizą į kampą ir kreipiausi į jį gan garsiai, kad girdėtų barmenas (žinojau, jog tada ši žinia pasklis greičiau nei telegrafu atbelsta):

— Tai ką, riebi kiaule? Klausyk manęs ištempęs ausis. Geruoju tau sakau: palik ramybėje Paulą Li, — metęs žvilgsnį į Lofertą pastebėjau, kad jis atidžiau manęs klausosi. — Jei tu ar kas nors kitas pradės diktuoti jai savo sąlygas, turės reikalų su manimi!

Kad mano žodžiai aidėtų įtikimiau, mostelėjau Elui Rizui trumpą smūgį į inkstus. Lofertas stebėjo mane neapykantos pilnomis akimis, kiti bandė apsimesti abejingais arba žvelgė į priešingą pusę. Bet tiedu mane puikiai suprato. Buvau tikras, jog jie nebelies merginos.

Viskas pasirodė ne taip ir sudėtinga.

Aš buvau policininkas, pasirodęs savo vaikystės kvartale, kuriam daug kas, ką šiame kvartale matė, nepatiko. Dauguma paprastų miestelėnų bijojo gangsterių ir aš nusprendžiau jiems padėti. Apie tai greitai kalbės visas rajonas ir tada aš lengviau rasiu bendrą kalbą su šiais žmonėmis. Visko būna...

Šeštą vakaro aš pabeldžiau į Martos buto duris ir išgirdau, kaip ji atstraksi prie durų. Jos lūpose žaidė šelmiška šypsena, bylojanti: "Sveikas sugrįžęs namo!" Išvydus ją, mane užliejo šiluma. Užuodęs iš virtuvės sklindantį šviežios kavos ir bifšteksų kvapą, apsilaižiau.

— Tu alkanas, Džo? Beje, gali neatsakyti. Tempk iš šaldytuvo alų, aš tuoj, — ji užsiliejo plačia šypsena.

Keista, bet nuosavame bute aš jau nebesijaučiau taip gerai kaip čia. Mes ramiai pavakarieniavome. Plepėjome visokius niekus. Vakarienę užbaigė juoda kava. Pildama sau antrą puodelį, Marta valiūkiškai sučiulbo:

— Dabar vaikinai nenorės su tavimi draugauti, nes tu susidėjai su mergiūkšte.

— Kas man tie vaikinai!? Be to, dauguma iš jų jau iškeliavo į amžinybę.

— Keista, tiesa? Kaip lekia laikas. Aš taip ryškiai prisimenu tas dienas, kai bėgiojau tau ir Lariui iš paskos ir norėjau žaisti su jumis. Tu mane įvairiausiomis dingstimis vis kur nors siųsdavai, o Laris apsimesdavo, kad rengiasi nurėžti man plaukus kartu su skalpu.

— Aš neseniai galvojau apie Larį.

— Tikriausiai tau jo trūksta?

— Mes puikiai vienas kitą suprasdavome, — gūžtelėjau pečiais, — bet gyvenimas teka savo vaga, kad ir kokia ji būtų.

— Tu teisus.

Norėdamas pakeisti temą, paklausiau:

— Ar pavyko ką nors iššniukštinėti?

— Daugiausia informacijos suteikė Merfis. Jis turi savo šnipų tarp gangsterių. Kalbama, kad sukamas stambus reikalas. Tai operacijai vadovaujantys žmonės kažkodėl nervinasi ir laksto iš Čikagos į Niujorką ir atgal. Vyksta posėdžiai aukštu lygiu. Tikrai egzistuoja ryšys tarp vietinių gangsterių ir gaujų iš kitų miestų... Tiesa, visi jie ieško Guso Vailderio, tačiau tai ne svarbiausia užduotis. O apie tai, kas svarbiausia, niekas nė necyptelėjo.

— Vėl teks veikti aklai.

— Nebūtinai. Po vieno tokio posėdžio čia buvo atsiųsti Lofertas, Fateras ir Liutcas. Jei sukoncentruosime dėmesį į tuos tipus, gal ką ir išsiaiškinsime.

— Jiems ne taip lengva prabilti, — burbtelėjau.

— Jie irgi turi Achilo kulną. Tikriausiai...

— Nuo ko pradėsime?

— Nuo pirmųjų žmogžudysčių. Nužudymas vis dėlto lieka nužudymu. Niekas čia kaip reikiant nesikapstė. Tu pirmasis...

— Aš patyręs policininkas, Dži Dži. Galiu galvą dėti: dabar gangsteriai verda savose sultyse. O mums reikia tik laukti ir kartkartėmis juos provokuoti.

— Tu nepakenčiamas... Ką gi, laukime ir provokuokime.

7 skyrius

Vakarienės metas baigėsi ir Tonio restoranas, kai mes su Marta ten įžengėme, buvo pustuštis. Prie baro glaustėsi kažkokia porelė ir dar pora staliukų buvo užimti. Pats Tonis krapštė tranzistorių, o storoji Meri aptarnavo klientus salėje.

Mes su Marta užsiropštėme ant taburečių. Mus pastebėjęs, Tonis šypsodamasis priėjo. Pirmą kartą per daugelį metų pastebėjau, kaip jis šypsosi. Pasisveikinęs Tonis pastatė mums du bokalus alaus. Savo neapolietišku dialektu tarė:

— Tu padarei gerą darbą tai mergaitei, Džo. Ji taip džiaugiasi! Baisu, kai moteris šlifuoja šaligatvį, bet dar baisiau, jei ji negali nuo jo nulipti. Matau, Martai tai negresia.

— Jai derėjo prilaikyti savo slidų liežuvėlį, o tai žmonės pamanys, kad policija visai suskystėjo.

— Čia tu klysti, Džo, — Tonis reikšmingai pažvelgė mums į akis. — Jūs abu išaugote mūsų rajone. Gal taip ir geriau, kad tu grįžai, Džo. Čia bloga gyventi, labai bloga.

— Žmogžudystės?

Tonis nuoširdžiai sulinksėjo.

— Taip, labai bloga, Džo.

— Jomis užsiima kitas skyrius, be to, aš čia pasirodau poilsio dienomis, tad man nusispjaut, kas ką priplojo ir kodėl.

Tonio akys nuliūdo.

— Tai irgi blogai. Dabar šiuo reikalu apskritai niekas neužsiima. Policijai irgi į visus nusispjaut. Kažkas padvėsė, na ir kas? — pasilenkęs prie manęs, jis nepatikliai sušnibždėjo. — Bet juk žudikas čia, Džo. Jis ieško naujos aukos.

— Gal, bet kuo aš galiu padėti, Toni. Visus nužudytuosius aš pažinojau tik vaikystėje, juk tu žinai. Visi jie buvo geri berniukai. Mes kartu mokėmės mokykloje.

Tonis gūžtelėjo pečiais:

— Gerais berniukais jų nepavadinčiau. Bet jei jau apie tai prakalbome, žinok, kad ir šiame kvartale dar gyvena geri žmonės. Daug gerų žmonių ir visi jie bijo.

— Tu irgi?

— Taip. Aš bijojau to kvailio Renė Milso, jo draugelių — irgi.

— Ką tu žinai apie Renė Milsą, Toni? — pašnibždom paklausiau. — Ką? Kalbama, kad prieš mirtį jis buvo apšalęs pinigais. Bet iš kur jie? Stambiam apiplėšimui Renė trūko ryžto, o paskolinti tokios sumos jam niekas negalėjo. Renė buvo eilinis smulkus sukčius. Iš kur jis išpešė tokius šlamančius?

Apsižvalgęs Tonis sukuždėjo:

— Žinai, ką aš manau? Manau, kad jis kai ką apie kažką žinojo. Ir tikėjosi greitu laiku gauti dar didesnę sumą.

— Tikrai tikėjosi?

— Galiu pasakyti dar daugiau. Jis niekada nemiegodavo naktimis: arba žiūrėdavo televizorių, arba lošdavo kortomis. Ir niekada neišjungdavo šviesos, nes bijojo tamsos. Ir staiga viskas pasikeitė. Vos pradėjus temti jis išjungdavo bute šviesą. Jo langus uždengdavo nepermatomos užuolaidos. Anksčiau niekas tokių dalykų nebuvo pastebėjęs. Greičiausiai jis kažką slėpė bute.

— Slėpė?

Tonis suraukė kaktą.

— Kas žino...

— Bet juk tai kvaila, Toni! Kas, velniai rautų, gali pasitikėti Renė?

Tonis, nugrimzdęs į savo mintis, sumurmėjo:

— Gal jis nieko ir neslėpė...

— Vis tiek niekas nepasitikėtų Milsu.

— Bet juk Milsas išmetė iš buto Nensį Takijo, ar ne? Jis būtų iššveitęs net savo motiną, jei ši nemokėtų, bet Nensis mokėjo... Nensis siuste siuto, juk jis pragyveno tame bute daug metų, apmokėdamas visas Renė sąskaitas ir išlaidas, ir staiga buvo išspirtas. Ką pasakysi, Džo?

— Ar ir prieš mirtį Renė buvo taip geraširdiškai nusiteikęs? — pasidomėjau.

— Taip. Manė, kad apsirūpino ilgam. Tu privalai sugauti žudiką, Džo.

— Tai ne taip lengva.

— Nelengva? — Tonis smalsiai nužvelgė mane. — Paklausk apie Renė Elo Rizo. Tas nutukęs pašlemėkas kai ką žino. Jis juk kontroliuoja teritoriją ir dairosi, kur jam kas gali nukristi. Rizas ir Milsą prispaudė. Pats mačiau, kaip tas Rizui mokėjo...

Aš baigiau alų ir mostelėjau Martai.

— Gerai, Toni, pabandysiu ką nors nuveikti, nors nieko nepažadu. Juk tai ne mano rajonas ir aš neieškau nemalonumų...

— Nemalonumų! Tai juokinga! Kai tu su Lariu buvote maži, štai tada turėjote nemalonumų. Tas... tas... kaip jį vadino?

— Raudonodžių vadas Pasiutęs Arklys.

— Būtent. Tas kuoktelėjęs indėnas visada nešiojo plunksnų papuošalą, o tu norėjai tapti policininku. Ir niekas nenorėjo su tavimi žaisti, ar ne?

— Taip, man jau vaikystėje patiko gaudyti nusikaltėlius.

— Bet dabar, Džo, tai nebe žaidimas. Tai labai rimtai. Ir mes bijome ne nemalonumų, o didžiulės nelaimės.

— Gerai, Toni, aš pažiūrėsiu, ką čia galima padaryti. Tik niekam apie tai nė žodžio, sutarta?

Aš padėjau pinigus ant baro, ir mes nupėdinome prie išėjimo. Meri vis dar kuitėsi su lankytojais.

Prasmukti į senąjį Renė Milso butą nebuvo sunku. Namo savininko pakabinta spyna subyrėjo po pirmojo smūgio revolverio rankena. Marta iškart surado jungiklį ir uždegė šviesą, prieš tai patikrinusi, ar visos užuolaidos užtrauktos.

Policija jau buvo apieškojusi butą, bet nieko tokio nerado. Namo šeimininkas truputį jį aptvarkė, sudėjo visus nešvarius indus į didelį dubenį ir išnešė šiukšles. Viskas, kas galėjo turėti kokią vertę, buvo sunaikinta.

Milso butas buvo tipiškas šiam rajonui. Jį sudarė virtuvė, miegamasis ir svetainė, kurioje stovėjo senas televizorius, du krėslai ir keli maži staliukai. Miegamajame stovėjo tik lova, stalas ir kėdė. Drabužiai. Milso drabužiai buvo pirkti pigioje parduotuvėje ir jau gerokai apnešioti. Virtuvė buvo nušiurusi ir apdergta. Namo savininkas greičiausiai nesiryžo pasiūlyti tų daiktų kitiems gyventojams. Šaldytuvas tuščias, bet kažkada čia tilpo daug produktų. Ant lentynų liko konservų dėžučių žymės, o tarp jų įstrigęs kasos čekis žymėjo keturiasdešimt du dolerius.

Kai Marta baigė buto apžiūrą, paklausiau jos:

— Na, ar ką radai?

— Galbūt. Eikime į svetainę.

Kai ten nuėjome, ji parodė brėžius ant grindų.

— Ką tai reiškia?

Aš iškart viską supratau.

— Kažkas judino iš vietos krėslą, taisydamasis sau gultą.

— Aš irgi taip manau. Vadinasi, Renė tikrai slėpė savo bute svečią. — Atsisėdusi ji pridūrė: — Taigi mes teisingame kelyje.

— Turbūt...

— Tada paaiškink man viską.

Linktelėjęs aš ėmiau žingsniuoti po kambarį.

— Niekas, pažinojęs Renė, nebūtų juo pasitikėjęs. Vadinasi, tai buvo žmogus, įsitikinęs, jog sugebės laikyti savo rankose šį niekšą. Renė pasižymėjo išskirtiniu godumu... Sakykim, tam paslaptingam nepažįstamajam skubiai reikėjo

slėptuvės ir jis buvo pasiruošęs dosniai už tai užmokėti. Jis kreipėsi į Renė. Tas akimoju išvijo Takijo ir apgyvendino pas save nepažįstamąjį. Bet vėliau Renė persistengė. Jis sumanė apiplėšti tą žmogų ir paruošė ypatingą planą. Bet neįvertino savo svečio. Šis, matyt, perkando Renė ir nušovė jį. Toliau — Nensis Takijo. Nensis buvo smulkus sukčius, tačiau nemažas savimyla, o žmonės mažai keičiasi. Nensis dažnai kišdavo savo nosį į svetimus reikalus. Ir Nensi alpėjo, norėdamas sužinoti, kas tas paslaptingas nepažįstamasis. Ir išsiaiškino. Juk jeigu tas žmogus pažinojo Renė, jis beveik neabejotinai pažinojo ir Nensį. Tai va, po Renė mirties į žaidimą įsijungė Nensis ir savo ruožtu pabandė "paspausti" nepažįstamąjį...

— Ir jį ištiko Renė likimas, — konstatavo Marta.

— Tas nepažįstamasis tikriausiai psichopatas. Šauna net negalvodamas... Jis puikus šaulys. Ir patyręs: nepalieka jokių pėdakų. Nieko: nei pirštų atspaudų, nei liudininkų parodymų. Tai labai apsunkina tyrimą. Žudikas negaišta laiko aiškindamasis santykius ar mėgindamas susitarti, jis tiesiog žudo kiekvieną, kuris jam nepatinka.

Marta susimąstė įsistebeilijusi į savo rankas.

— O Džimis Šapiras?

— Mes turime vėl sugrįžti į savo vaikystę. Džimis sumanydavo kiaulystę, o Nensis ją atlikdavo. Nužudęs Renė nepažįstamasis turėjo dingti iš jo buto, o tiedu turbūt suuodė, kur jis pasislėpė. Nensis jį aplankė ir žudikas paskyrė laiką, kada atneš užmokestį už tylėjimą, bet vietoj pinigų Nensis gavo kulką į širdį. Tačiau Nensis jau buvo prasitaręs, kad apie šį reikalą žino dar vienas žmogus — Džimis Šapiras.

— Tavo versija gana įtikima.

— Taigi nužudęs Nensį, nepažįstamasis surado Džimį Šapirą ir jį patvarkė.

— Dabar mums belieka įsprausti į šią versiją Dugą Kitchoną ir viskas gerai.

— Paula Li matė Dugo Kitchono žmogžudystę. Dugas sutiko tą žmogų ir pažino jį, tad ir jis privalėjo mirti. Du-

gas net perėjo gatvę, kad su juo pasisveikintų, bet supratęs, jog to nevertėjo daryti, leidosi į kojas... Juk Dugui vieninteliam šovė į nugarą.

— Vadinasi, Gusas Vailderis?

— Vailderį pažinojo visi... Velnias, čia visi pažįsta vienas kitą, o ypač sukčius ir kitas atmatas!

Aš įsispoksojau į tamsiai žalias užuolaidas.

— Ką mąstai, Džo?

— Ši byla man kažkur kliūva. Neaiškiai nujaučiu, jog kažkas mestelėjo man užuominą — tik negaliu suprasti kas ir kada...

— Tu būtinai prisiminsi.

— Noriu prisiminti dabar.

— Nesijaudink, prisiminsi, — švelniai ramino ji.

Aš atsigręžiau į Martą ir nusišypsojau:

— Aišku, mažyte Dži Dži...

Išėję į gatvę išgirdome tolimą griaustino dundesį. Dangus virš Dersio žioravo purpuru. Pastebimai atvėso, artinosi lietus. Mes nužingsniavome vakarų kryptimi ir ant kampo išvydome budintį policininką Makneilą, rakinantį telefono kabiną. Pasisveikinęs jis tarė:

— O aš kaip tik rengiausi pas jus.

— Kas nutiko?

— Seržantas Brisonas prašo, kad jūs jam paskambintumėte.

— Ačiū, Holai. Ar ką nors sužinojote apie Lofertą ir jo niūrius draugužius?

Policininkas linktelėjo:

— Jie visur kaišioja savo nosį. Toks įspūdis, kad jie pasidalijo šią miesto dalį kvadratais ir dabar juos nuodugniai krato. Vienas asmuo man pranešė, kad jie ieško naujo šiame rajone žmogaus, ne vietinio, bet kažkokio prašalaičio. Tiesa, kai ką jie jau aptiko, tačiau tie žmonės gangsterių nesudomino. Jie ieško pažįstamo, bet labai seniai nematyto tipo.

— Pavardžių neminėjo?

— Jūs gi pažįstate čionykščius, sere. Jie bijo rizikuoti. Paskutiniosios žmogžudystės dar labiau juos įbaugino.

Palikęs jį šnekučiuotis su Marta, nuėjau prie telefono kabinos. Išgirdęs budinčiojo balsą, paprašiau sujungti mane su Maku Brisonu.

— Koks reikalas, Makai? Ar kas atsitiko?

— Helo, Džo! Mums pavyko kai ką išsiaiškinti. Mes pačiupome vieną gangsterį iš Čikagos, jis įtariamas žmogžudyste. Prokurorui pavyko jį prašnekinti, nes vaikinas klaikiai išsigando: virš jo pakibo elektros kėdės šmėkla.

— Ir ką jis išpliurpė?

— Nusikalstamo pasaulio bosai uždegė žalią šviesą vienam stambiam apiplėšimui. Jie pažadėjo saugoti vykdytojus. Vagystei pavykus, dalybos būtų buvusios paprastos: penkiasdešimt procentų vykdytojams, penkiasdešimt — apsaugai. Apiplėšimas pavyko, bet žmogų, kuris nešė pinigus į gaują, apvogė. Vagis vagiui kepurę nušvilpė.

— Koks tai apiplėšimas?

— Monrealio byla. Ir nė vienas iš gangsterių nė nenutuokia, kaip pašalinis suuodė apie šį reikalą. Turbūt nugirdė kurį nors vykdytoją. Juk savo tarpe tie žmonės nieko nuo kits kito neslepia. O bosams kuruojant šį darbelį, manė, jog niekas nedrįs perbėgti jiems kelio.

— Kaip tai įvyko?

— Žmogus, nešęs grobį, priešais savo viešbutį laukė vairuotojo. Kažkas įbedė jam į šoną patranką, pasivėdėjo į šalį, kur stovėjo jo ratai, trinktelėjo rankena per galvą ir sėkmingai nusiplovė su visais pinigais.

— Jį pažino?

— Ne, jis buvo užsimaukšlinęs kaukę. Tačiau skubėdamas pametė penkių dolerių banknotą ir popieriaus skiautelę. Toje skiautelėje buvo užrašytas Edmundo Džonso, jūsų rajono konditerinės savininko, telefono numeris.

— Aš jį pažįstu. Renė Milsas nuomojo virš konditerinės butą savo dviem mergšėms.

— Ar tai jums padės? — pasidomėjo Makas.

— Manau, taip. Ar Gusas Vailderis susijęs su šia byla?

— Panašu... Vailderis pabėgo iš kalėjimo dvi savaitės prieš apiplėšimą Monrealyje. Manau, valkiodamasis per draugelius ir slapstydamasis nuo policijos jis sužinojo, kas ir kur ruošiama... Pinigų jis prie dūšios neturėjo, situacija beveik beviltiška... Jis negalėjo liudyti prieš saviškius — gangsteriai jį beregint būtų priploję. Bet ir valdžios organų Vailderis klaikiai bijojo: jei jis neliudys, jam paprasčiausiai įsūdys porą rimtų kaltinimų ir vargšui — amen. Jis turėjo tik vieną išeitį — pasprukti iš cypės. Ir Gusas dėjo į kojas. O vėliau nugirdo apie Monrealį ir nusprendė išbandyti laimę. Manau, jog tai Gusas Vailderis su kauke atėmė iš banditų jų grobį.

— Todėl gangsteriai jo ir ieško.

— Taip. Gusui reikėjo kur nors pasislėpti. Kur? Ir dar jam reikėjo pinigų. Kiek žinau, jis turi brolį...

— Gusas jau skambino savo broliui ir pareikalavo paruošti penkis šimtus monetų.

— Nieko nuostabaus. Leisti pavogtus pinigus reikštų savižudybę. Beje, kada jis skambino broliui?

— Sužinosiu tai kuo greičiau, ir jums pranešiu.

— Labai gerai!

Aš padėjau ragelį ir grįžau pas Martą.

Vėjas sustiprėjo ir ant mano veido kaptelėjo pirmieji lietaus lašai.

— Būkite atidus, — perspėjau Makleiną. — Jaučiu, tuoj prasidės velniava.

— Gerai, — jis žengtelėjo į šalį, bet kažką prisiminęs atsigręžė. — Beje, Benis Lofertas ir Vilas Fateras šįvakar ilgai kalbėjosi su Elu Rizu.

— Kur?

— Benio restorano galiniame kambaryje.

— Kas jums tai pranešė?

— Toks mažas žmogelis, pavarde Haris Boupas.

— Aš jį pažįstu.

— Jis man sakė, kad tai gali jus sudominti.

— Padėkokite jam mano vardu.

Makneilas kilstelėjo ranką prie uniforminės kepurės ir nužingsniavo.

Mano vizitas visai nepradžiugino Henrio Vailderio. Man pasirodė, kad jis visai užsisklendė ir iš jo teko traukte traukti kiekvieną žodį. Pasakė, kad Gusas pas jį neapsilankė ir jis apie brolį ničnieko nežino. Kai paklausiau, kada Gusas jam skambino paskutinį kartą, kelioms sekundėms susimąstė ir pasakė datą. Tai buvo po pabėgimo, bet prieš Monrealio banko užpuolimą. Makas Brisonas greičiausiai teisus. Gusas ieškojo priebėgos, tad grįžo į pažįstamas vietas, kur tikėjosi pasislėpti.

Kas visgi nutiko? Gusas čia gyveno anksčiau, jis pažinojo ir žmones, ir tą rajoną. Mažai tikėtina, kad jis kuo nors galėjo pasitikėti — net savo broliu. Gal jis norėjo laikinai pasislėpti, kol išsiaiškins brolio požiūrį į šią istoriją. Deja, savo nelaimei, sutiko Renė Milsą, kuris žinojo apie pabėgimą. Renė pradėjo jį šantažuoti. Jei Gusas tikrai turėjo Monrealio pinigų, Renė įsikirto į jį abiem rankomis ir pasiūlė jam prieglobstį savo bute. Bet paskui godumas jį pražudė.

Šiame variante visos detalės tiko, įskaitant ir Dugą Kitchoną. Dugas visada buvo draugingas žmogus, mėgstąs paplepėti su bičiuliais. O Dugas per ilgai sėdėjo kaliūzėje ir atprato nuoširdžiai bendrauti. Tačiau Dugas buvo ne tas vaikinas, su kuriuo galėtum nuoširdžiai bendrauti. Dugui teko mirti, nes jis pažino Gusą. Atsitiktinis susitikimas — ir kokia liūdna pabaiga.

Mes atsisveikinome su Henriu Vailderiu ir vėl žengėme į gatvę. Šaligatviai jau blizgėjo nuo lietaus. Įsilijo kaip reikiant. Pakeliui pasidalijau su Marta savo apmąstymais ir ji visai su manimi sutiko.

— Tu teisus, Džo.

Krestelėjęs galvą, aš pakėliau apykaklę.

— Nežinau, gal aš ir teisus... Bet kažkas man šioje versijoje nesueina.

Mes įėjome į dėdulės Džonso konditerinę, kai šis jau rengėsi ją uždaryti. Džonsas slėpė kišenėse dienos įplaukas. Pastebėjęs mus, nusišypsojo Martai. Į mane nekreipė

dėmesio. Netgi įsitempė ir sustingo. Jo pirštai ėmė nervingai skaičiuoti striukės sagas. Policija jam visada veikdavo nervus.

— Ko... ko jūs norite. Aš jau uždarau.

— Ar prisimenate Gusą Vailderį, dėdule Džonsai?

Jis linktelėjo ir jo dirbtinis žandikaulis sujudėjo.

— Aišku, prisimenu.

— Ar paskutiniu laiku nebuvote jo sutikęs?

— Jis seniai dingo iš šių vietų...

— Aš kitko klausiau, dėdule Džonsai.

— Nuo to laiko aš jo nemačiau.

— Ar gerai jį pažinojote?

Jis pabandė atspėti, ką slepia mano klausimai, bet jam nepavyko.

— Ne... ne itin. Jis dažnokai čia ateidavo paskambinti telefonu. Pirkdavo cigaretes ir visokią smulkmę.

— Ar seniai keitėte telefono numerį?

Jis papurtė galvą.

— Ne, numeris toks pat, kaip ir tais laikais, kai jūs dar buvote vaikai. O kodėl klausiate?

— Šiaip sau.

— Nei iš šio, nei iš to prisikabinote prie telefono. Visi žmonės juo naudojasi. Ir Renė Milsas skambindavo, ir Takijo... ir visi kaimynai.

— Gerai, gerai, dėde Džonsai. Jūs tik nesijaudinkite, o jei ką nugirsite apie Gusą, iškart mums praneškite, sutarta?

— Uhu, — burbtelėjo jis, bet aš nebuvau tikras, ar palaikė mano žodžius rimtais. — O kodėl apie Gusą nepaklausiate jo brolio?

— Paklausiu ir brolio.

Vos mums iškėlus koją, dėdulė Džonsas akimirksniu užrakino konditerinę ir nuleido žaliuzes.

Marta šypsodamasi pažvelgė į mane:

— Na, ir ką manai?

— Ratas užsidaro. Jis pasakė — šiuo telefonu naudojasi visi kaimynai. Gali būti, kad Gusas skambino į čia arba iš čia ir tuo metu jį pastebėjo Renė Milsas. Jis galėjo luktelėti, kol Gusas išeis į konditerinę, kad dėdulė Džon-

sas nepamatytų jų drauge, ir pašnekino jį tiktai gatvėje. Tai paaiškina pas Gusą rastą telefono numerį. Jis buvo užsirašęs jį dėl viso pikto. Numanė, kad jo brolio telefono gali klausytis.

Sugriaudė perkūnas, paskui jį žybtelėjo žaibas, ir vėl griausmas. Regis, tuoj pliūptelės liūtis ir sugins visus į namus. Mes pasukome į Benio restoraną, laikydamiesi arčiau namų sienų, kad visai nepermirktume. Gatvės ištuštėjo. Automobiliai irgi išsilakstė, tik retkarčiais pro šalį prazvimbdavo taksi.

Pajutau kulkos smūgį į sieną anksčiau nei supratau, ką ji apskritai reiškia. Čiupęs Martą už rankos, puoliau su ja per gatvę. Kažkur vidury gatvės ji krūptelėjo ir aš supratau, kad ji buvo sužeista. Nusikeikiau. Kai pasiekėme šaligatvį prispaudžiau Martą prie sienos, o pats išsitraukiau revolverį.

— Džo...

— Kur tave sužeidė?

Ji palietė petį. Pro suplėšytą audinį raudonavo nedidelė dėmelė.

— Stovėk čia. Tik čia nepavojinga. Jis slepiasi vienname iš namų šioje gatvės pusėje. Aš einu... Gal pasiseks jį užklupti. Jei išvysiu jį iš namo, šauk į jį. Sugebėsi?

— Gerai... nesijaudink dėl manęs, — Marta griebė man už rankos. — Eini vienas?

— Neturiu laiko kviestis pagalbos. Aš juk puikiai pažįstu visus tuos prakeiktus namus. Žinau visus išėjimus ir įėjimus, tad lik vietoje.

Nespėjus jai atsakyti, nėriau į artimiausią laiptinę ir nurūkau aukštyn, šokinėdamas per kelis laiptelius iškart. Visame kvartale nebuvo nė vieno tuščio buto ir nė vienas gyventojas nesiryžtų pasiūlyti žudikui savo lango. Greičiausiai žudikas slepiasi ant stogo ir dabar bandys sprukti. Perskridęs visus penkis aukštus, aš pagaliau pasiekiau stogą. Lietus smogė man į veidą, kai tik atplėšiau duris. Išsigavęs viršun žaibiškai pasislėpiau už dūmtraukio. Kelias sekundes akys pratinosi prie tamsos, paskui pradėjau žvalgytis ieškodamas žmogaus silueto.

Vaikystėje mes čia dažnai žaisdavome. Čia viskas taip skaudžiai pažįstama, ir aš vėl prisiminiau, kaip mes vaikydavomės vienas kitą tais plokščiais stogais vaidindami indėjus, kaubojus, gangsterius arba policininkus. Vėl pajutau šalia savęs brolį: raudonodžių vadą Pasiutusį Arklį, išgirdau Renė Milso šnibždesį ir nervingą Džimio Šapiro kostelėjimą, išduodantį mūsų slėptuves. Tada mes svaidėmės tiktai uždegtomis strėlėmis, degtukais ir gumelėmis. Bet dabar ginklas buvo tikras. Ir mūšis buvo žūtbūtinis.

Pajutau jį anksčiau nei pamačiau. Išgirdau metalo girgždesį ir tylų keiksmą. Aš išsišiepiau. Puikiai supratau, kas dedasi. Gaisrinės kopėčios senuose neremontuojamuose namuose labai nepatikimos, geležiniai kaiščiai laisvai tabalavo akmens mūre. Iš apačios viskas atrodė gana stabilu, iki tol, kol nepradėdavai leistis kopėčiomis. Tada staiga pastebėdavai, kad vėjas ir laikas padarė savo darbą. Žmogus, besileidžiantis kopėčiomis, turbūt turėjo plieninius nervus.

Vėl švystelėjo žaibas, ir aš išvydau žmogaus siluetą. Aš pyliau įspėjamąjį šūvį į orą. Žmogus staigiai atsigręžė ir šovė į mane. Bet aš spėjau pamatyti šviesų veido ovalą. Žmogus stvėrė už turėklų ir dingo nuo stogo.

Puoliau paskui jį. Rizikavau, nes nežinojau, ar jis ant stogo vienas. Todėl bėgau zigzagais slėpdamasis tai už dūmtraukio, tai už televizijos antenos, tai už skalbinių, sukabintų ant virvės. Prišokau prie tos vietos, kur jis išnyko. Pažvelgiau žemyn. Po mano kojomis žiojėjo praraja. Nieko nesimatė, tad ką nors veikti nebuvo prasmės. Paklibinęs ranka geležinį kaištį, atsargiai ėmiau leistis žemyn. Ir tą pačią sekundę išgirdau širdį draskantį, siaubo kupiną klyksmą. Jis staigiai nutrūko. Paskui kūnas dusliai bumbtelėjo ant betoninės kiemo dangos.

Galėjau nebeskubėti. Aš nusileidau tuo pačiu keliu, kuriuo ir pakilau, lydimas pro duris galvas kaišiojančių gyventojų smalsių žvilgsnių. Teko išsitraukti policininko ženklelį ir pamojuoti juo, atsakant į nebylius klausimus.

Jis gulėjo kieme, šalia atliekų statinės, mėšlungiškai gniauždamas rankoje pistoletą. Veide sustingęs siaubas. Vi-

las Fateras gėdingai baigė savo žaidimą šiame pasaulyje. Pasaulis jam nebeegzistavo. Tačiau aš dar turėjau daug rūpesčių. Privalėjau išsiaiškinti, apie ką jis kalbėjosi su Beniu Lofertu ir Elu Rizu Benio restorane.

8 skyrius

Kai žmonės iš laboratorijos baigė savo darbą ir išvežė kūną, aš paėmiau Martą už parankės ir parvedžiau namo. Gydytojas jau buvo perrišęs jos ranką. Žaizda buvo lengva — kulka tik nudrėskė jos petį. Labiau Marta niršo dėl sudraskytos suknelės.

Namuose ji nusimaudė, persirengė ir išvirė kavos. Pastebėjau, kad Marta gerokai susijaudinusi, nors ji tai slėpė. Tai visai suprantama, nes į ją šaudė pirmąkart gyvenime.

Tuomet sučirškė durų skambutis ir Marta nuėjo atidaryti. Į svetainę nepermatomais veidais įžygiavo kapitonas Oliveris ir inspektorius Brajanas. Marta įpylė svečiams kavos ir jie susėdo greta mūsų, patenkinti, jog pabėgo nuo lietaus.

— Blogi reikalai, Džo, — suburbėjo kapitonas Oliveris. — Dabar mus pradės spausti iš viršaus.

— Kodėl? Ačiū Dievui, vienu gangsteriu žemėje mažiau.

— Taip tai taip... Bet laikraščiai veikiausiai susies šį įvykį su neatskleistomis žmogžudystėmis. Kaip juda reikalai? Ar tu bent kiek pasistūmėjai?

— Šiek tiek, — linktelėjau.

Brajanas nepatenkintas sumurmėjo:

— Teks iškratyti visą namą, norint surasti tą Vailderį.

— Nepatariu. Vis tiek nieko nepešite. Žmonės uždarinės duris prieš jūsų nosis. Turėsite gauti kratos orderius, kitaip į butus nepateksite. O kol forminsite popierius, vaikinas pasislėps už devynių jūrų, devynių marių. Negi manote, kad čia gyvena kurtieji ir aklieji, nenutuokiantys, jog vyksta keisti dalykai. Jie žino apie mano pasirodymą šiame rajone, žino, kad aš klausinėju, žino, su kuo aš kalbuo-

si ir apie ką. O kadangi jie skaito laikraščius, jiems nebus sunku sudėti du ir du.

— Mes nepranešime, kad žuvo būtent Vilas Fateras.

— Bet žmonės sužinos, kad aš stypsojau ant stogo. Ir tada aš jiems būsiu ne tik jų rajono merginą kabinantis policininkas. Jie supras, kad aš čia atlieku specialią užduotį ir ims manęs vengti. O man dar trūksta poros dienų, kad pabaigčiau šią bylą. Kažkas man nelimpa šioje istorijoje.

— Pavyzdžiui?

— Pats nežinau.

— Gerai! Vadinasi, dar dvi dienas? — atkuto Brajanas.

— Tiek pakaks.

Jie išėjo, aš išgėriau kavos, atsisėdau prie lango ir ėmiau stebėti gatvę, savo vaikystės žaidimų vietą. Užkėlęs ant palangės kojas, žvelgiau į lietaus skraistę, siūruojančią už stiklo. Priėjusi Marta atsisėdo ant krėslo ranktūrio ir paglostė mano plaukus.

— Ką mąstai, Džo?

— Man laikas eiti.

— Kodėl?

— Žudikas vis dar laisvėje.

— O kas jis?

— Dar nežinau... Bent jau nesu tikras...

— Nenori pasėdėti drauge su manimi?

— Ne... dar ne.

— Ar galiu eiti su tavimi?

— Ne. Tu jau atlikai savo vaidmenį. Tu iškrenti iš žaidimo ir tai — įsakymas. Aišku?

Paprasto žmogaus nužudymas sukelia nerimą ir sumaištį, nusikaltėlio mirtis — tam tikrą palengvėjimą. Staiga tu pradedi suprasti, jog priklausai komandai, kuri laimi. Tavo šalininkai sėdi kur nors kamputyje ir aptarinėja įvykį, siūlydami įvairiausias versijas ir nagrinėdami menkiausias jų detales, o tave užplūsta ryžtas veikti.

Donovano restoranas lūžo nuo žmonių, taip pat ir Benio restoranas, bet vyrų, kurių ieškojau, neradau nei vie-

name, nei kitame. Tiksliau, vieno vyro. Tačiau be šių dviejų restoranų pilna ir kitokių užeigų.

Ir aš pradėjau kryžiaus žygį po užkandines. Aš buvau policininkas, kurį Vilas Fateras norėjo išmesti iš žaidimo, ir tai žinojo visi. Bet kas jį valdė? Tikėjausi surasti žmogų, padarysiantį man paslaugą, žmogų, nenorintį pyktis su policija. Tad visą laiką buvau budrus. Kiti irgi buvo atsargūs.

Mažasis Haris Boupas gan greitai mane užklupo. Jis slėpėsi šešėlyje gatvės gale ir tykiai švilptelėjo, kai aš ėjau pro šalį. Jis truputį linktelėjo į priekį — kad aš galėčiau jį atpažinti. Man atsidūrus greta sukuždėjo:

— Skaplonai!

— Labas vakaras, Hari.

— Ar Vilas Fateras atidavė sielą Dievui?

— Dar neaišku, kas ten buvo.

— Man aišku... Žinojau, ką jie sumanė, ir perspėjau jus.

— Ką dar sužinojai?

Vietoj atsakymo Boupas paklausė:

— Kiek šlamančių turėjo su savimi Fateras?

— Du šimtus dolerių.

— O, jis privalėjo turėti daugiau, — pareiškė Haris. — Elas Rizas jam žadėjo daugiau. Koks vis dėlto idiotas buvo tas Fateras — pardavė savo gyvybę už kažkokius varganus penkis tūkstančius baksų. Apskritai jo reputacija buvo grėsminga. Kalbėjo jis mažai, bet savo darbą išmanė puikiai.

— Mes tai žinome, Hari...

— Rizas jam žadėjo penkis tūkstančius...

— Iš kur rengėsi juos gauti?

— Greitu laiku jam turėjo atplaukti stambi suma. Elas apramstė Vilą savo pažadais kaip minkštomis pagalvėlėmis, kitaip tas niekada nebūtų ėmęsis tokios užduoties.

— O kur dabar Rizas?

— Tiesą sakant, tai ir norėjau jums pranešti. Sutikau jį pas Graftoną, už dviejų kvartalų nuo čia.

— Žinau, kur tai.

— Rizas išsiropštė iš automobilio ir nukulniavo pėsčias. Jis vilki lietpaltį, nešasi skėtį. Gatvėje šmėstelėjo vie-

nas kitas praeivis ir jis iškart paslėpė savo riebią fizionomiją už pakeltos apykaklės — nenorėjo, kad jį pastebėtų. Bet aš jį vis tiek pažinau.

— Ar matei, kur jis pasuko?

— Ne... Smarkiai lijo. Aš pamečiau jį iš akių netoli Paulos Li buto. Ir neieškojau Rizo, — norėjau kuo greičiau surasti jus ir viską papasakoti.

— Ačiū, Hari! Didelis dėkui, o dabar tau geriau dingti ir niekam nesakyti, kad mane matei.

— Žinoma, žinoma, Skaplonai. Jūs duosite Rizui tai, kas jam priklauso?

— Gali dėl to nesijaudinti, Hari.

Palaukęs, kol Haris pranyks, perėjau į kitą gatvės pusę. Žinojau, kur yra Graftono parduotuvė. Prieš dvidešimt penkerius metus dirbau pas jį pasiuntinuku, turėjau teisę šalia jo parduotuvės pardavinėti laikraščius. Už penkiolikos metrų nuo sankryžos stovėjo naujas ševrolė. Automobilio durelės buvo užrakintos. Nužvelgęs ševrolė ėmiau atidžiai stebėti namą apčiupinėdamas žvilgsniu kiekvienas duris, nors ir suvokiau, kad žudikas gali slėptis už bet kurio kampo. Pirmasis blynas pridegė, bet tai, ko neįveikė Fateras, galėjo padaryti Stivas Liutcas ar dar kitas galvijas. Tačiau mane domino kas kita. Jei Gusas Vailderis surado priedangą gimtajame rajone, Elas Rizas turėjo tai žinoti. O jei Gusas apšalęs pinigais, Rizas bandys gauti savo dalį ir sutryps kiekvieną, pasipainiojusį jo kelyje.

Galiausiai priėjau namą, kuriame gyveno Paula Li.

"Nebloga mintis, Rizai, — pagyriau jį mintyse. — Pasirodo naujas žmogus. Tu aprūpini jį moterimi ir viliesi, kad jau paėmei jį į nagą".

Gal šįvakar ten sėdi Rizas ir Vailderis. Tada vienu šūviu nušausiu du zuikius.

Išsitraukęs revolverį patikrinau šovinius ir vėl įkišau atgal. Tik paskui ėmiau kilti purvinais laiptais. Tai yra, aš jau rengiausi žengti į laiptinę, kai už tvoros kažkas blykstelėjo. Bet šįkart aš elgiausi apdairiau. Juk žmonėms, tūnantiems pasaloje, aš tik paprasčiausias praeivis, atsitikti-

nai užtrukęs prie Paulos Li namo. Aišku, jeigu jie nematė patrankos mano rankoje. Aš pasilenkiau, apsimetęs, jog kratau vandens purslus nuo kelnių. Paskui pasistačiau apykaklę ir patraukiau toliau, kaip vyras nerūpestingai susiginčijęs su žmona ir be tikslo klaidžiojąs tamsoje.

Kartelį atsigręžiau, kad įsitikinčiau, ar suveikė mano aktoriniai triukai, paskui pasislėpiau už kampo ir smukau tarp dviejų parduotuvių. Prasibrovęs pro atliekų statines ir kartono tarą, aš atsidūriau kaimyninio namo kieme, bet jau šiapus tvoros. Ėmiau jausti keistą azartą, lyg žaisčiau vaikišką žaidimą. Būdami berniūkščiais, mes dažnai slėpdavomės tarpnamėse ar net Donovano restorano rūsyje nuo besivejančių suaugusiųjų. Bet šįkart manęs niekas nepersekiojo. Aš pats buvau auką sekantis grobuonis.

Aš atsargiai atvėriau senas aprūdijusias rūsio duris ir nusileidau žemyn, įjungęs mažą žibintuvėlį. Rūsyje vis dar stovėjo senas katilas, dengtas asbestu. Greta stūksojo anglių krūvos, bet rūsys atrodė švaresnis nei anksčiau. Matyt, gaisrinė ar sanitarinė inspekcija privertė tuo pasirūpinti. Aptrupėję laipteliai vedė į pirmą aukštą. Durys buvo užrakintos, bet stumtelėjus iš peties spyna lūžo. Atsitrenkdamos į sieną durys taip sudundėjo, kad galėjo išgąsdinti net velnius pragare.

Tačiau šis dundesys paskendo revolverio šūvių tratėjime. Šūviai, sugriaudę antrame aukšte, pylėsi tokiu greičiu, kad aš net nepajėgiau nustatyti ginklo kalibro. Tik suskaičiavau, kad šaudė iš trijų revolverių. Nuaidėjo dar du šūviai ir pagaliau dar vienas. Laiptine nusirito duslus aidas ir pasklido parako kvapas. O vėliau išsigandę žmonių balsai ir šaižus moters, kviečiančios policiją, riksmas.

Spausdamasis prie sienos, nušuoliavau laiptais ir beveik iškart užkliuvau už negyvėlio. Ta sekundės gaišatis išgelbėjo man gyvybę — suzvimbė šūvis iš viršaus ir kulka įsmigo į sieną maždaug už trijų colių nuo mano galvos ir apibėrė mane tinku. Tą pačią akimirką išgirdau viršun skuodžiančių kojų trepsėjimą. Staiga žingsniai nuslopo, paskui vėl pasigirdo.

Šįkart aš privalau sugauti nusikaltėlį! Išgriebęs revolverį, atlaužiau gaiduką ir ėmiau kopti aukštyn. Viskas aplinkui apmirė. Aš pasiekiau viršutinį aukštą. Nebodamas mirtino pavojaus užsiropščiau ant stogo ir akimoju pasislėpiau už dūmtraukio.

Lietus barbeno į geležinį stogą. Įsiklausiau, bet nieko daugiau neišgirdau. Tik jaučiau, kad aš ne vienas. Išlindęs iš už priedangos, priėjau prie stogo krašto ir pažvelgiau žemyn. Suskrebėjo atliekų statinė, sugirgždėjo tvora ir aš išvydau žmogaus, lipančio per ją, siluetą. Iššoviau, bet iš didelio atstumo, ir nakties tamsa veikė ne mano naudai. Jis pabėgo.

Aš grįžau į namą. Ant laiptų voliojosi Stivo Liutco lavonas. Liutcas kniūbsčias tysojo priešais Paulos Li duris.

Spustelėjęs rankeną įėjau į butą, net nenutuokdamas, kas manęs čia laukia. Virtuvėje degė šviesa, o ant kėdės sudribęs gunksojo Elo Rizo kūnas. Kulka pataikė storuliui į širdį. Mintyse nustatęs galimą trajektoriją nusprendžiau, kad į Rizą šovęs žmogus stovėjo miegamojo tarpduryje.

Paula gulėjo ant lovos plačiai atmerktomis akimis, jos kūną tampė konvulsijos. Paula atrodė negyva. Žudikas, matyt, irgi taip pamanė. Kvėpavimo beveik nesijautė, tik vos matomas akių vokių virpčiojimas rodė, kad žmogus kovoja su mirtimi.

Išvydęs judančias lūpas priėjau arčiau.

— Paula, tai aš... Džo Skaplonas.

Ji pabandė pakartoti mano vardą.

— Kas tai padarė... Paula?

Jos vapėjimo nepajėgiau iššifruoti. Pasilenkęs arčiau, išgirdau:

— Elas... Jis norėjo man duoti laisvę... Jis... jis žadėjo... Tik aš privalėjau padaryti... išpildyti vieną prašymą...

— Kokį?

— Įsileisti pas save vieną žmogų... čia... — išspaudė ji.

— Ką, Paula? Ką?

Ir vėl šlamesys:

— Elas privalėjo ateiti pirmas... bet... bet pirmas atėjo ne jis... — iš jos krūtinės išsiveržė švilpesys. — Jis

buvo baisus... tas pabaisa... jis net... — matyt, prisiminimai ją stingdė. Po kelių sekundžių jos lūpos vėl sujudėjo. — Elas... įėjo... atsisėdo... Aš dar norėjau surikti, bet jis man smogė...

— Kas? Kas tai buvo, Paula?

Paula grįžo į realybę, pabandė žvilgtelėti į mane. Aš paėmiau ją už rankos, tačiau mergina iškart baimingai ją ištraukė. Kraujas vėl prasisunkė ant smilkinio. Paula atvėrė burną, lyg mėgindama surikti, bet riksmas sustingo viduje. Paulos akys liko plačiai išplėstos, lyg žiūrėtų tiesiai į mirtį.

Priešais namą sustojo patrulinė mašina ir laiptus sudrebino sunkūs žingsniai. Po kelių sekundžių Paulos butą užtvindė policininkai. Jie viską nufotografavo, išklausė mano parodymus ir prie paradinių durų susirinkusios minios akivaizdoje išnešė visus lavonus bei sukrovė juos į automobilį.

Oliveris ir Brajanas pasivėdėjo mane į šoną. Viskas vyko taip, kaip ir pirmąją naktį, kai mane iškvietė atpažinti Dugo Kitchono.

— Ilgiau taip tęstis negali, Džo, — pareiškė kapitonas Oliveris. — Galime tik spėlioti, kokį triukšmą dabar pakels žiniasklaida. Mums kailis trūkinės.

— Nusispjaut!

— Juk jūs čia buvote! — karčiai prieštaravo Brajanas.

— Taip, buvau. Bet pavėlavau, o greičiau ateiti negalėjau. Aš jau jums sakiau, kad atsitiktinai mačiau gatvėje du žmones. Greičiausiai tai buvo Bimišas ir Lofertas. Elas Rizas paskyrė žudikui pasimatymą ir pasiėmė juos kaip asmens sargybinius. Bet žudikas pasirodė gudresnis. Jis patvarkė ir Elą Rizą, ir Stivą Liutcą, ir Lofertą, ir Bimišą... Išpyškino juos kaip zuikius.

Brajanas linktelėjo.

— Mes privalome palaukti skrodimo rezultatų, kad sužinotume, kokiu ginklu buvo nušautas kiekvienas iš jų. Bet Lofertą ir Bimišą pribaigusios kulkos tokio pat kalibro, kaip ir kulka, įstrigusi Liutco kūne. Kulkos, kiaurai pervėrusios Elo Rizo kūną, dar neradome, bet būtinai surasime.

Taip mes stovėjome lietuje ir nežinojome, ką dar vienas kitam pasakyti. Pagaliau kapitonas Oliveris nervingai kostelėjo ir sumurmėjo nežiūrėdamas į mane:

— Tu privalai kuo skubiau užbaigti šią bylą, Džo, kitaip mūsų galvos lėks velniop.

— Tu juk davei man dvi dienas, ar ne?

— Taip... Bet dabar nebegalime sau to leisti. Jei Paula Li būtų likusi gyva, mes turėtume bent mažą pėdsaką. Tačiau dabar mes vėl klaidžiojame tamsoje.

— Bet šią naktį jūs man dar galite duoti?

— Naktį, bet ne daugiau, — įsiterpė Brajanas. — Tiesa, tai mažai ką pakeis... Koks lietus! Metas skirstytis.

9 skyrius

Žingsniavau per lietų norėdamas viską kruopščiai apmąstyti. Apėjau visą kvartalą. Kvartalą, kuriame gimiau ir augau, traukdamas į save visus jo kvapus... Perkratydamas mintyse visus įvykius, niekaip nepajėgiau suformuluoti tikslios išvados. Ant kampo stabtelėjau ir atidariau dėžutę su policijos telefonu. Skambutis atitraukė Maką Brisoną nuo vakarinės kavos. Aš išpasakojau jam paskutinius įvykius.

— Nieko sau! — tik burbtelėjo jis.

— Štai taip, Makai. Beje, mes su Marta išsiaiškinome, kada Gusas Vailderis skambino savo broliui.

— Apie Gusą galite pamiršti, leitenante. Jis jau iškrito iš žaidimo.

— Ką?!

— Policija surado jo lavoną prieš tris valandas. Nusišovė 22-ojo kalibro revolveriu. Ant mano stalo guli teismo gydytojo ataskaita. Be to, nusišovė prieš keletą dienų. Tamsi istorija...

— Velniai rautų! — nusikeikiau. — Kad jis pragare degtų!

Padėjęs ragelį užrakinau telefono dėžutę ir vėl ėmiau klajoti po kvartalą. Aš stengiausi save perkalbėti, bet šįkart nepavyko. Jau kelios dienos Gusas Vailderis negyvas,

vadinasi, man beliko tik viena versija. Bijojau apie ją net galvoti, tačiau jau žinojau, jog ji — vienintelė teisinga.

Dabar žinojau, kur man eiti. Į vieną vienintelę vietą... Taip, Paula Li nepajėgė kalbėti, bet ji sugebėjo parodyti man teisingą kelią, nepasakiusi nė žodžio. Jos tylėjimas buvo iškalbingesnis nei visi pasaulio žodžiai. Ji paliudijo tą patį, ką ir dėdulė Džonsas, — tai, ko aš nenorėjau girdėti.

Bet faktai dabar šaukte šaukė tiesą. O tiesa šaukėsi atpildo.

Priėjęs prie patrulinio automobilio paprašiau nuvežti mane į tą gatvę, kurios nemėgau labiau už visas kitas. Dar rytą statybos firma atsiuntė čia techniką, turinčią nugriauti šią gatvės dalį ir padėti pamatus naujam gyvenamajam kompleksui. Naujas gyvenamasis kompleksas, kurį žmonės vėl pavers tokia pat pamazgų duobe ir kloaka...

Aš išlipau iš automobilio, sustojau ir pažvelgiau aukštyn, į tamsius buto langus. Šaltas lietus barbeno stiklą, paversdamas jį veidrodžiu — juodo, šlykštaus namo pikta akimi. Visa tai, kas vyko, man atrodė nerealu.

Ten, viršuje, už to lango, aš privalau nužudyti save...

Ten, viršuje, aš suvoksiu, kaip jaučiasi žmogus, kai jam į veidą alsuoja mirtis. Ten aš pažinsiu nevilties ir visiškos ramybės jausmą.

Aš ištraukiau iš dėklo pistoletą.

Namo durys... Antrosios durys, į koridorių... Už jų — žiojėjanti laiptų tuštuma.

Pakilti į pirmą aukštą... paskui tiesiai...

Aš jau mačiau save gulintį ant grindų pusiau atmerktomis akimis, nukarusiu apatiniu žandikauliu. Be sąmonės... Ir aišku, be jokių sąžinės priekaištų. Nieko neliko. Tik mirtis.

Ištryptas kilimėlis po mano kojomis... Kažkoks sudvisęs kvapas...

Iš seno įpratimo peršokau pirmąjį laiptelį ir ėmiau skaičiuoti likusius.

Dar keturi... trys... du. Aš jau laiptinėje.

Durys — už trijų jardų. Bet aš neskubėjau... Neskubėjau susitikti su mirtimi.

Lėtai paliečiau durų rankeną atlaužtamas trisdešimt aštuntojo kalibro revolverio gaiduką. Ir staiga pajutau, kaip visa tai kvaila ir apgailėtina.

Aš prisiminiau, kaip viskas prasidėjo. Tiesą sakant, ši istorija turi dvi pradžias. Ir paskutinioji buvo pirma. Šią akimirką aiškiai suvokiau, kokia paprasta ir gėdinga ši istorija.

Duris atidariau revolverio vamzdžiu. Šviesos man nereikėjo. Be to, patalpoje viduje degė žibalinė lempa, matyt, palikta statybininkų.

Jis sėdėjo senam, nutrintame, bet patogiame krėsle ir tingiai rūkė cigaretę.

— Labas vakaras, Lari, — ramiai ištariau aš.

Ir jis, kurį mes kažkada vadinome raudonodžių vadu Pasiutusiu Arkliu, mano tikras brolis dvynys, lėtai atsisuko ir pajuokiamai nužvelgė mane laukinėmis akimis. Taip, tai buvo mano Laris, kurį aš laikiau žuvusiu ir su kuriuo anksčiau mane painiodavo, nes mes buvome panašūs vienas į kitą kaip du vandens lašai.

Pagaliau jis prabilo:

— Aš jau seniai klausinėjau savęs, kada gi susikirs mūsų keliai, Džo.

— Štai ir susitikome.

— Man labai gaila.

— Tikrai?

Jis vėl giliai užsitraukė ir sviedė nuorūką per visą kambarį.

— Įklimpai į mėšlinią istoriją, ar ne?

Tai nuskambėjo greičiau kaip tvirtinimas, o ne kaip klausimas.

— Taip, — atsakiau.

Nudelbęs mane akimis, jis gūžtelėjo pečiais.

— Reikėjo mikliau suktis.

— Galbūt.

Aš įsmeigiau į jį akis — mačiau savo veidą. Kai Laris nejudėjo ir tylėjo, jis žiauriai panėšėjo į mane. Išoriškai mes buvome absoliučiai vienodi. Bet vidinis pasaulis... Mus skyrė milžiniška praraja.

Raudonodžių vadas Pasiutęs Arklys... Pravardė jam tiko kaip kirviui kotas. Sunku tai pripažinti, kaip ir suprasti, kodėl vaikai tokie įžvalgūs.

— Kodėl tai darai, Lari?

— Kokią tai turi reikšmę?

— Galbūt didžiulę.

Laris nusišiepė vos krusteldamas.

— Paklausyk, broleli, tu nuėjai savo keliu, aš — savo. Bet mes vis tiek likome broliai, ar ne? Tiesa, tu patekai į nemalonią situaciją...

— Tu neatsakei į mano klausimą, Lari.

— Ak, liaukis, Džo. Kam tau visa tai?

— Papasakok viską nuo pradžios. O gal man padaryti tai už tave?

— Ką gi, dėstyk savo versiją, broliuk. Tu visada maneisi esąs protingesnis ir mielai žaidei policininkus... Na, klok! Aš su malonumu tavęs paklausysiu.

Revolveris svilino mano ranką ir virpėjo kaip gyva būtybė.

— Tavo įgeidžiai visada buvo laukiniai, Lari.

— Žinoma... Kitaip mūsų rajone neprasisuksi. Juk nelygini manęs su pilkais žmogeliais. Aš stengiausi išplėšti iš gyvenimo kuo daugiau.

— To galima pasiekti ir kitais būdais.

— Ne, broliuk. Kai mane išvijo iš armijos, aš viską greitai supratau. Rutina ne man, — jis nusišiepė. — Kodėl tyli, Džo?

— Pradėkim nuo apiplėšimo.

— Dėl Dievo meilės.

— Tu užpuolei mažą banką, bet antpuolis nenusisekė. O paskui nugirdai apie Monrealio reikalą. Kažkas prasitarė ir tu tiesiog pavogei iš gangsterio jo grobį.

— Tiksliai, broliuk. Tik banko antpuolis nepavyko ne dėl mano kaltės. Bendrininkas nesiryžo šauti į detektyvą.

Praleidęs jo žodžius pro ausis tęsiau:

— O vėliau tu panūdai į gimtuosius kraštus. Kaip lašiša, visada išleidžianti ikrus ten, kur gimė.

Sekundėlę Laris susiraukė ir virškino mintyse mano metaforą, paskui sukikeno ir dėbtelėjo į mane.

— Tavo liežuvis gerai prikabintas, broliuk.

— Kodėl grįžai namo, Lari?

— O kur man eiti? Viskas sekėsi neblogai, kol aš padariau klaidą, pasinaudojęs dėdulės Džonso telefonu. Bet iš kur galėjau žinoti, kad tas senas kaliošas mane atpažins? Lyg to neužtektų, sutikau Renė. Tas niekšas pabandė mane nudėti, kad galėtų pagrobti mano pinigus. Bet labiausiai mane įsiutino tai, kad jis palaikė mane kvaileliu ir nesitikėjo, kad aš įspėsiu jo gudrybes. Man pakako ir jo. Ir štai paskui dar atsivilko senasis Nensis Takijo. Ir tas bandė mane šantažuoti dangstydamasis Džimiu Šapiru, — pašnairavęs į mane Laris pridūrė. — Jie mirė greitai ir lengvai. Gali manimi patikėti, broliuk.

— O Dugas Kitchonas?

— Ką gi, atsitiktinis susitikimas. Jei jis būtų leptelėjęs bent žodį, man — galas. Juk niekas nežinojo, kad aš čia.

— Elas Rizas žinojo...

Laris pašaipiai perkreipė lūpas.

— Ta riebi kiaulė... Tikrai, Renė papasakojo jam apie mane apsidrausdamas, štai jis ir panoro pasipelnyti svetima sąskaita. Bet ir jis gavo ko nusipelnęs... Dabar jam nieko nebereikia. Niekada, — Laris kalbėjo abejingai, lyg žmogžudystės jam būtų tik žaidimas. — Palikęs Renė butą atėjau čionai. Bet Rizas, matyt, protu nenusileido tau. Kaip ten buvo, tačiau jis irgi čia pasirodė. Jei jis ir būtų mane nušovęs, vis tiek nebūtų gavęs mano pinigų. Todėl pabandė man pudruoti smegenis. Pakvietė pas kažkokią šliundrą. Ją vadino Paula Li.

— Ir tu nuėjai?

— Aišku! Kodėl gi ne! Aš juk žinojau, kad jie manęs ten laukia. Negi manai, kad nepastebėjau, kokie vyrukai šlaistosi po mūsų rajoną? Aš mačiau tuos berniukus, brolėli, ir žinojau, ko jiems reikia. Bet nežinojau, kaip jie tai suorganizuos.

— Tu toks permatomas, Lari.

Jis vėl susiraukė, jo burnos kampučiuose išryškėjo žiaurios raukšlės.

— Ar žinojai, kad aš čia? — įsisiurbiau į jį akimis.

Niaurią grimasą pakeitė žavi šypsena. Vaikui leido kalbėti apie jam malonius dalykus.

— Aišku, broliuk. Mačiau tave sykį priešais namą. Tu žiūrėjai aukštyn, į langus. Stovėjai kartu su mažąja Dži Dži. Tik dabar ji ne maža, o moteris pačiame gražume. Pirštus aplaižytum tokią ragaudamas.

— Ar žinai, kodėl aš atsidūriau šiame rajone?

Laris pabrėžtinai atsainiai gūžtelėjo pečiais.

— Aišku! Kai įvyksta tiek daug žmogžudysčių, policija privalo pasirodyti. O tu augai šiame kvartale. Todėl tave ir komandiravo čia, ar ne?

— Taip.

— Ir kas čia tokio baisaus. Manai, kas nors verks šitų atmatų?

— Ne tai svarbu, Lari.

— Niekai! — burbtelėjo jis.

— O kur tu paslėpei pinigus?

Jis vėl užsiliejo šypsena, lyg aš būčiau suskėlęs anekdotą.

— Tu ką, nori turėti savo dalį?

— Man nereikia nė cento.

— Nereikia. Gerai... Pinigai ten, kur jų niekas neras.

— Tu įsitikinęs?

Kažkas mano balse privertė jį suakmenėti.

— Ką nori tuo pasakyti, Džo?

— Tu niekada nepasikeisi, Lari. Tu grįžai čionai, kur praėjo tavo vaikystė, ir parsivilkai savo senus įpročius. Ar pasakyti tau, kur tie pinigai? Ten, kur vaikystėje buvo tavo slaptavietė. Įduboje po laiptais, kurią mes atradome, kai mums buvo dešimt metų. Gal tu manai, kad aš užmiršau? Aš galiu tave ten nuvesti...

Lario rankos įsikirto į krėslo alkūnramsčius, net pabalo pirštų kauliukai. Pati didžiausia jo paslaptis, pasirodo, visai ne paslaptis, ir to jis negalėjo ištverti.

— Velniai tave rautų, Džo!

— Gerai, viskas baigta, Lari. Eime!

— Bet tu juk mano brolis, Džo! Tu negali...

— Lari, — pertraukiau jį, — šįvakar tu bandei mane nušauti, ir tau nerūpėjo, brolis aš tau ar ne.

Jo balsas buvo ramus ir šaltas. Kaip iš kapo duobės. Ir jis aidėjo mano ausyse taip pat, kaip ir ausyse Renė, Takijo ir kitų. Ir aš paklausiau savęs, ar šaudamas į juos jis išrėkė tą pergalingą indėnų klyksmą, kurį girdėjo Paula Li? Ji juk matė, kaip jis žudė Dugą Kitchoną.

— Geriau tu užsiimtum savais reikalais, Džo...

— Kaip tik tai ir darau, — iškošiau pro dantis.

Dabar jis nepanėšėjo į mane. Sekundę, kitą į mane žvelgė jau ne mano veidas. Šis veidas žmogaus, kurio aš niekada nepažinojau ir niekada nepažinsiu. Šį veidą matė nužudytieji prieš savo mirtį. Ir dabar jį mačiau aš.

— Aš išeinu, Džo...

— Mes išeisime kartu.

— Ne su tavimi... Vienas... Aš visada vaikštau vienas.

Supratau, kas įvyks, dar jam nebaigus kalbėti. Ir suvokiau tai, kas jau seniai kirbėjo mano pasąmonėje.

— Raudonodžių vade Pasiutęs Arkly, — aiškiai išskandavau, — o tu juk tikrai pasiutęs... beprotis...

Lario ranka žaibiškai griebė revolverį. Tai buvo profesionalaus žudiko judesys. Ginklą jis valdė tobulai. Bet jis užmiršo seną patarlę: "Neiššausi anksčiau žmogaus, jau paspaudusio gaiduką".

Pajutau, kaip krūptelėjo mano rankoje revolveris. Ir tą pačią akimirką Lario kaktoje suraudonavo maža dėmelė. Brolio galva loštelėjo atgal, jis tęsiamai atsiduso ir ramiai sustingo krėsle.

Ir lėtai, labai lėtai veidas žmogaus, kurio aš nepažinojau, vėl virto gerai man pažįstamu veidu. Mirtis išlygino visus bruožus ir suteikė ramybę tam, kurį mes vadinome Pasiutusiu...

Spillane, Mickey
Sp31 Kelias į vyro širdį. Mano žudikas: detektyvinis romanas / Mickey Spillane; [iš rusų kalbos vertė Diana Jokubonienė]. — Kaunas: Tyrai, [2001]. — 288 p. — (Pasaulio detektyvo meistrai)

ISBN 9955-01-123-8

Romanas "Kelias į vyro širdį" prasideda nekaltu autoįvykiu. Maikas Hameris naktį tuščiame kelyje priverstas sustoti ir paimti simpatišką merginą, kuri tiesiog išdygo prieš pat jo automobilį. Ar galėjo tą akimirką įtarti, kad labai greitai bus įtrauktas į beprotišką tragiškų įvykių sūkurį. Ir viskas dėl mažo raktelio, kuris...

Romano "Mano žudikas" herojus leitenantas Džo Skaplonas grįžta į skurdų savo vaikystės rajoną, kur slaptai turi ištirti keistą žmogžudysčių grandinę.

UDK 820(73)-3

Mickey Spillane

KELIAS Į VYRO ŠIRDĮ
MANO ŽUDIKAS

Literatūros konsultantė *R. Kriaučionytė*
Viršelio dailininkė *Ieva Žiliūtė*
Meninė redaktorė *D. Zubrienė*
Maketavo *E. Laipanova*

SL 250. 9 sp. l. Užsak. Nr. 723
UAB „Jotema", Algirdo g. 54, 3009 Kaunas
Tel. 33 76 95, el. paštas: tyrai@mail.lt
Iš užsakovo pateiktų pozityvų spausdino
AB spaustuvė „Spindulys", Gedimino g. 10, 3000 Kaunas

KELIAS Į VYRO ŠIRDĮ

Romanas "Kelias į vyro širdį" prasidedo nekaltu autoįvykiu. Maikas Hameris nakt tuščiame kelyje priverstas sustoti ir paimt simpatišką merginą, kuri tiesiog išdygo prieš pat jo automobilį. Ar galėjo tą akimirką įtarti, kad labai greitai bus įtrauktas į beprotišką tragiškų įvykių sūkurį. Ir viskas dėl mažo raktelio, kuris...

MANO ŽUDIKAS

Romano "Mano žudikas" herojus leitenantas Džo Skaplonas grįžta į skurdų savo vaikystės rajoną, kur slaptai turi ištirti keistą žmogžudysčių grandinę.

ISBN 9955-01-123
9 789955 011231